www.vizawdayathe.info

မြန်မာနိုင်ငံတစ္ဆင်
ဘုရားသမိုင်းပေါင်းချုပ်

သာသနာ

www.vizawdayatheinn.com

မြန်မာနိုင်ငံတခွင်

ဘုရားသမိုင်းပေါင်းချုပ်

လှသမိန်

ရှာဖွေ စုဆောင်း ပြုစုသည်။

(မူပိုင်ရှင်)

ဒေါ်စန်းရီ

မဟာဝိဇ္ဇာစာပုံနှိပ်တိုက် နှင့် စာပေဖြန့်ချီရေးဌာန
အမှတ်-၂၁၄၊ လမ်း-၃၀၊
ရန်ကုန်မြို့။

မဟာဝိဇ္ဇာ ၁။

www.vizawdayatheinn.com

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း၊

စာအုပ်ရေ(၄၀၀၀)

၁၉၆၈ - ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။

[ဒေါ်စန်းရီ၊ မှတ်ပုံတင် (မြ-၀၀၂၇) မဟာဝိဇ္ဇာ-စာရေးဖြန့်ချီရေးမှ-ထုတ်ဝေ၍၊ ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင် (မြ-၀၀၂၇) မဟာဝိဇ္ဇာစာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်-၂၁၄၊ လမ်း-၃၀၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုံနှိပ်သည်။]

www.vizawdayatheinn.com

မြန်မာနိုင်ငံတခွင်
ဘုရားသဖိုင်းပေါင်းချုပ်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ကလျာဏီသိမ်တော် (ပဲခူးမြို့)	....	၃၇
ကုသိုလ်တော်စေတီတော် (မန္တလေးမြို့)	....	၄၀
ကေလာသစေတီတော် (တောင်ငူနန်းမြို့)	....	၄၂
ကောင်းမှုတော်စေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)	....	၄၅
ကန်တော့ပလ္လင်စေတီတော် (ပုဂံမြို့)	....	၄၇
ဘမ္ဘာအေးစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)	....	၄၉
ကျောက်ကူးဘုရားစေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့)	....	၅၁
ကျောက်တော်ကြီးဘုရား (မန္တလေးမြို့)	....	၅၃
ကျောက်တော်ကြီးဘုရား (အမရပူရမြို့)	....	၅၅
ကျောက်ဝိုင်းစေတီတော် (သမိုင်းမြို့)	....	၅၇
ကျိုက်ကစံစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)	....	၅၉
ကျိုက်ကမာစိန်စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)	....	၆၂

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက္ကလဲ့စေတီတော် (မင်္ဂလာဒုံမြို့)	....	၆၄
ကျိုက္ကလို့စေတီတော် (မင်္ဂလာဒုံမြို့)	....	၆၆
ကျိုက္ခမီရေလယ်ဘုရား (ကျိုက္ခမီမြို့)	....	၆၈
ကျိုက်ခေါက်စေတီတော် (သံလျင်မြို့)	....	၇၁
ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် (ကျိုက်ထိုမြို့)	....	၇၃
ကျိုက်ဗျင်းနတ်စေတီတော် (ဇင်းကျိုက်မြို့)	....	၇၇
ကျိုက်မုတ်လအိစေတီတော် (ကျိတ်မြို့)	....	၈၀
ကျိုက်မှော်ဝန်းစေတီတော် (ကျောက်ဘန်းမြို့)	....	၈၂
ကျိုက်သလ္လံစေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့)	....	၈၄
ကျောင်းတော်ရာစေတီတော် (လယ်ကိုင်းမြို့)	....	၈၆
ချောင်းမမွေတော်စေတီတော် (ညောင်ကန်မြို့)	....	၈၉
ဂူပြောက်ကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့)	....	၉၁
ငါးထပ်ကြီးစေတီတော် (သံလျင်မြို့)	....	၉၄
ငှက်ပစ်တောင်စေတီတော် (ပုဂံမြို့)	....	၉၆
စူဋ္ဌာမုနိစေတီတော် (ပုဂံမြို့)	....	၉၉
စက္ကတဲစေတီတော် (မင်းဘူးမြို့)	....	၁၀၁

အစကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

www.vizawdayatheinn.com

စွယ်တော်ရှင်စေတီတော် (ဂုံဂေါမြို့) ၁၀၂
ဆပဋ္ဌစေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့) ၁၀၅
ဆူးလေစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့) ၁၀၇
ဆင်မျှားရှင်စေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့) ၁၀၉
တန်ကြည့်တောင်စေတီတော် (တန်ကြည့်တောင်) ၁၁၁
ဇရပင်စေတီတော် (ဘားအံမြို့) ၁၁၃
တူဝေစေတီတော် (ဘားအံမြို့) ၁၁၆
တန်တားဦးစေတီတော် (အင်းဝမြို့) ၁၁၈
ထီးဆောင်းစေတီတော် (ဇုတ်သုတ်) ... ၁၂၀
ထီးလိုမင်းလိုစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၂၂
ထူပါရုံစေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့) ၁၂၄
ဓမ္မရုံကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၂၅
နဂါးရုံစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၂၆
နန်းဘုရားစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၂၈
နန်းဦးရွှေဘုံသာစေတီတော် (တောင်ကြီးမြို့) ၁၂၉

အကြောင်းအရာ www.vizawdayatheinn.com စာမျက်နှာ

ပုညရှင်စေတီတော် (စစ်ကိုင်းတောင်) ... ၁၃၁

ပတ္တမြားစေတီတော် (စစ်ကိုင်းတောင်) ၁၃၅

ပြည်တော်ပြန်ဘုရား (ဇလွန်မြို့) ၁၃၈

ဖေါင်တော်ဦးဘုရား (အင်းလေး) ၁၄၁

ဗုဒ္ဓဘုရားစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၄၄

ဗိုလ်တထောင်စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့) ၁၄၆

မနုံဟာဘုရား (ပုဂံမြို့) ၁၄၈

မဟာစေတီတော် (ပဲခူးမြို့) ၁၅၀

မဟာဇောဓိစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၅၂

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (နမ့်ဆမ်မြို့) ၁၅၃

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (မန္တလေးမြို့) ၁၅၄

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (မော်လမြိုင်မြို့) ၁၆၀

မဟာသကျသီဟဘုရား (မန္တလေးမြို့) ၁၆၂

မုဋဉ်စေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့) ၁၆၄

မော်တင်စေတီတော် (မော်တင်စွန်း) ၁၆၅

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

www.vizawdayatheinn.com

မဂ်လာစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၆၇

မင်းကွန်းစေတီတော် (မင်းကွန်း) ၁၆၉

မင်းမျှော်ဆုဇာစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၇၁

မင်းအိုချမ်းသာစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၇၂

မာရ်အောင်ရတနာစေတီတော် (မန္တလေးမြို့) ၁၇၃

မယ်ဒက်စေတီတော် (ရေတာရှည်မြို့) ၁၇၄

မြသလွန်စေတီတော် (မကွေးမြို့) ၁၇၆

မြသိန်းတန်စေတီတော် (မင်းကွန်း) ၁၇၉

မြတ်စောညီနောင်စေတီတော် (တောင်ငူမြို့) ၁၈၁

ရတနာသင်းကျစ်စေတီတော် (မိတ္ထီလာမြို့) ၁၈၃

ရွှေကျီးမြင့်စေတီတော် (မန္တလေးမြို့) ၁၈၅

ရွှေကြက်ယက်စေတီတော် (အမရပူရမြို့) ၁၈၆

ရွှေချက်သိုစေတီတော် (ရွှေဘိုမြို့) ၁၈၉

ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (တောင်ငူမြို့) ၁၉၁

ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၁၉၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (မိုးကုတ်မြို့)	၁၉၄
ရွှေစာရုံစေတီတော် (ရွှေစာရုံရွာ)	၁၉၆
ရွှေစာရုံစေတီတော် (သထုံမြို့)	၁၉၈
ရွှေစက်တော်ဘုရား (မင်းဘူးမြို့)	၂၀၀
ရွှေစည်းခုံစေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့)	၂၀၅
ရွှေစည်းခုံစေတီတော် (တကောင်းမြို့)	၂၀၈
ရွှေစည်းခုံစေတီတော် (ညောင်ကန်မြို့)	၂၀၉
ရွှေဆံတော်စေတီတော် (ပြည်မြို့)	၂၁၀
ရွှေဆံတော်စေတီတော် (တံတားတေးမြို့)	၂၁၄
ရွှေဆံတော်စေတီတော် (ပုဂံမြို့)	၂၁၇
ရွှေတိဂုံစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)	၂၁၉
ရွှေနတ်တောင်စေတီတော် (ရွှေတောင်မြို့)	၂၂၂
ရွှေနံ့သာစေတီတော် (ပဲခူးမြို့)	၂၂၅
ရွှေပေါက္ခန်းစေတီတော် (ရွှေကူမြို့)	၂၂၇
ရွှေဘုံသာစေတီတော် (မြန်အောင်မြို့)	၂၂၉

www.vizawdayatheinn.com

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

www.vizawdayatheinn.com

ရှေ့မော်ဓောစေတီတော် (ပဲခူးမြို့) ၂၃၁
ရှေ့မုတ်ဆိုးစေတီတော် (ထားဝယ်မြို့) ၂၃၅
ရှေ့မြင်တင်စေတီတော် (သီဟတော) ၂၃၈
ရှေ့မြင်တင်စေတီတော် (ပုသိမ်မြို့) ၂၄၀
ရှေ့မဉ္ဇူစေတီတော် (အင်းတော်ကြီး) ၂၄၁
ရှေ့မုဇ္ဈောစေတီတော် (ပုသိမ်မြို့) ၂၄၃
ရှေ့မုဇ္ဈောစေတီတော် (ကလေးဝမြို့) ၂၄၅
ရှေ့ယင်မြော်စေတီတော် (မိတ္ထိလာမြို့) ၂၄၇
ရှေ့ရောင်တော်စေတီတော် (ဗိဿနိုးမြို့) ၂၅၀
ရှေ့သာလျောင်းဘုရား (ပဲခူးမြို့) ၂၅၂
ရှေ့အင်းတောင်စေတီတော် (တောင်တွင်းကြီးမြို့) ၂၅၃
ရှေ့ဥမင်စေတီတော် (ပင်းတယမြို့) ၂၅၅
ရှင်ပင်နံကိုင်းခစေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့) ၂၅၇
ရှင်ဖြူ၊ ရှင်လှစေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့) ၂၅၈
ရှစ်သောင်းစေတီတော် (မြို့ဟောင်းမြို့) ၂၆၀
လေ့ကာနန္ဒာစေတီတော် (ပုဂံမြို့) ၂၆၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သမန္တဇာစေတီတော် (အမြင့်မြို့)	.... ၂၆၄
သာဓုကန်စေတီတော် (သာဓုကန်)	.... ၂၆၆
သီဟတောစေတီတော်(သီဟတော)	.... ၂၆၈
သိဒ္ဓိုင်ရှင်ဘုရား (ပခုက္ကူမြို့)	.... ၂၇၁
သေဌမာရ်အောင်ဘုရား(ဘားအံမြို့)	.... ၂၇၅
သဗ္ဗညု စေတီတော် (ပုဂံမြို့)	.... ၂၇၆
သမ္မုဒ္ဓေ စေတီတော် (မိုးညှင်း)	.... ၂၇၇
အကျွတ်အလွတ် စေတီတော် (ပဲခူးမြို့)	.... ၂၇၉
အာနန္ဒာ ဘုရား (ပုဂံမြို့)	.... ၂၈၁
အံတော် စေတီတော် (သံတွဲမြို့)	.... ၂၈၃
အောင်မြေလောက စေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)	.... ၂၈၄
အိမ်တော်ရာ စေတီတော် (မန္တလေးမြို့)	.... ၂၈၅
အိမ်တော်ရာ စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)	.... ၂၈၇
ဦးဇိန စေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့)	.... ၂၈၉
ဦးပါရဲ စေတီတော် (ဟင်္သာတမြို့)	.... ၂၉၀
ဦးရစ်တောင် စေတီတော် (ဦးရစ်တောင်)	.... ၂၉၂
ဝတ်မိုး ဝတ်မြေရ-ဘုရား ၂၃ ဆူ	.... ၂၉၄

www.vizawdayatheinn.com

နောက်ဆက်တွဲ
www.vizawdayatheinn.com

(က) သမိုင်းအပြည့်အစုံ တင်ပြရာ မဟာသေးသော ဘုရားစေတီများ

(၁) မွန်စုများ

မြတ်စွာဘုရား ဓါတ်တော်တည်ရာဌာနများ၊
မြတ်စွာဘုရား ပရိက္ခရာတို့ တည်ရာဌာနများ၊
စေတီလေးမျိုး၊
ပါဒစေတီခြေတော်ရာများ၊
စေတီတည်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး၊
မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဘွယ်တော် ၁၈ ပါး၊
အလောင်းစည်သူမင်း ကိုးကွယ်သော သရက္ခန် ၅ ဆူ
ကျော်လေးဆူ ဘုရားများ၊
အလောင်းစည်သူ သက်နှံးနက် ဖေါင်တော်ဦး-
စကားသားကို ထုလုပ်သော စကားကိုးဆူ တည်ရာ-
စစ်ကိုင်း ဆွမ်းဝတ်စဉ် ဘုရားများ၊
အနော်ရထာမင်း စွယ်တော်ပွား ၅ ဆူ၊
ရွှေတိဂုံစေတီ ဌာပနာလေးပါး၊
နှစ်ကျိတ်ရှစ်ဆူ မြတ်စွာဘုရားရှင်များ၊

သဓိုင်းတင်ပြထားသော ဘုရားဖစေတီများ

www.vizawdayatheinn.com

(မြောက်ရာစဉ်အလိုက်)

ကလေးဝမြို့၊ ရွှေမုဋ္ဌော စေတီတော်၊
ကင်းတပ်မြို့၊ နန်းဦးရွှေဘုံသာ စေတီတော်၊
ကျိုက္ခမီမြို့၊ ကျိုက္ခမီ ရေလယ်စေတီတော်၊
ကျိုက်ထိုမြို့၊ ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်၊
ကျောက်တန်းမြို့၊ ကျိုက်မော်ဝန်း စေတီတော်၊
ကျိတ်မြို့၊ ကျိုက်မုတ်လအို စေတီတော်၊
ဂုံဂေါမြို့၊ စုယ်တော်ရှင် စေတီတော်၊
စစ်ကိုင်းမြို့၊ ကောင်းမှုတော် စေတီတော်၊ဆင်မျှားရှင်
စေတီတော်၊ ပုညရှင်စေတီတော်၊ပတ္တမြား
စေတီတော်၊ ရှင်ပင်နံကိုင်း စေတီတော်၊
ရှင်ဖြူရှင်လှ စေတီတော်၊ အောင်မြေ
လောက စေတီတော်၊

ဇလွန်မြို့၊ ပြည်တော်ပြန်ဘုရားကြီး၊
ဇင်းကျိုက်မြို့၊ ကျိုက်ဗျင်းနတ်စေတီတော်၊
ဇုတ်သုတ်၊ ထီးဆောင်းစေတီတော်၊
ညောင်ကန်၊ ချောင်းမမွေတော် စေတီတော်၊
ညောင်ဦး၊ ကျောက်ကူးဘုရား စေတီတော်၊ ဆပဋ္ဌ
စေတီတော်၊ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်၊
တကောင်းမြို့၊ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်၊ နန်းဦးရွှေဘုံသာ
စေတီတော်၊

www.vizawdayatheinn.com

တောင်ငူမြို့၊	မြတ်စောညီနောင်စေတီတော်၊ ရွှေဂူကြီး စေတီတော်၊
တောင်စွန်းမြို့၊	ကေလာသစေတီတော်၊
တောင်တွင်းကြီးမြို့၊	ရွှေအင်းတောင်စေတီတော်၊
တန့်ကြည့်တောင်၊	တန့်ကြည့်တောင်စေတီတော်၊
တွံတေးမြို့၊	ရွှေဆံတော်စေတီတော်၊
ထားဝယ်မြို့၊	ရွှေမုတ္ထီးစေတီတော်၊
နမ့်ဆမ်မြို့	မဟာမြတ်မုနိစေတီတော်၊
ပခုက္ကူမြို့၊	သိဒ်ယိုင်ဋ္ဌရှင်စေတီတော်၊
ပုဂံမြို့၊	ကန်တော့ပလ္လင်စေတီတော်၊ ဂူပြောက်ကြီး စေတီတော်၊ ငှက်ပစ်တောင်စေတီတော်၊ စူလာမဏိစေတီတော်၊ ထီးလိုမင်းလိုစေတီတော်၊ ဓမ္မရံကြီး စေတီတော်၊ နဂါးရုံ စေတီတော်၊ နန်းဘုရား စေတီတော်၊ ဗူးဘုရားစေတီတော်၊ မနုဟာစေတီတော်၊ မဟာဗောဓိ စေတီတော်၊ မင်္ဂလာစေတီတော်၊ မင်းမျှော်ရာဇာ စေတီတော်၊ မင်းအိုချမ်းသာ စေတီတော်၊ ရွှေဂူကြီး စေတီတော်၊ ရွှေဆံတော် စေတီတော် လောကနန္ဒာ စေတီတော်၊ သဗ္ဗညုစေတီတော်၊ အာနန္ဒာ စေတီတော်။

www.vizawdayatheinn.com

ပုသိမ်မြို့၊ ရွှေမြင့်တင်စေတီတော်၊ ရွှေမုဋ္ဌောစေတီတော်၊
ပဲခူးမြို့၊ ကလျာဏီသိမ်တော်၊ မဟာစေတီတော်၊ ရွှေနံ့သာ စေတီတော်၊ ရွှေမော်ဓော စေတီ တော်၊ အက္ခတ်အလှတ် စေတီတော်၊ ရွှေသာလျှောင်းရုပ်ပွားတော်၊
ပင်းတယမြို့၊ ရွှေဥမင်စေတီတော်၊
ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့၊ ဥဒိုးရစ်တောင် စေတီတော်
ပြည်မြို့၊ ရွှေဆံတော် စေတီတော်၊
ဗိဿနိုးမြို့၊ ရွှေဆောင်တော် စေတီတော်၊
မကွေးမြို့၊ မြသလွန် စေတီတော်၊
မော်တင်စွန်း၊ မော်တင်စေတီတော်၊
မော်လမြိုင်မြို့၊ ကျိုက်သလုံစေတီတော်၊ မဟာ မြတ် မုနိ စေတီတော်၊ မုပွန်စေတီတော်၊ ဥဒိုးဇနစေတီတော်၊
မဂ်လာဒုံ၊ ကျိုက္ကလဲ့ စေတီတော်၊ ကျိုက္ကလို့ စေတီတော်၊
မင်းကွန်း၊ မင်းကွန်း စေတီတော်၊ မြသိန်းတန်စေတီတော်၊
မင်းဘူး၊ ရှင်ပင်စက္ကတဲ စေတီတော်၊ ရွှေစက်တော်ဘုရား၊
မိုးကုတ်မြို့၊ ရွှေဂူကြီးစေတီတော်၊
မိုးညှင်းမြို့၊ သမ္မဒ္ဒေစေတီတော်၊

မိတ္ထိလာမြို့၊ ရတနာသင်းကျစ် စေတီတော်၊ ရွှေယင်မျှော် စေတီတော်၊ မန္တလေးမြို့ကုသိုလ်တော် စေတီတော်၊ ကျောက်တော်ကြီးဘုရား၊ မဟာမြတ်မုနိဘုရား၊ သကျသီဟဘုရား၊ မာရ်အောင်ရတနာ စေတီတော်၊ ရွှေကျီးမြင့် စေတီတော်၊ အိမ်တော်ရာ စေတီတော်၊ ရွှေစာရံ စေတီတော်၊

မြို့ဟောင်းမြို့၊ ရှစ်သောင်းစေတီတော်၊

မြန်အောင်မြို့၊ ရွှေဘုံသာစေတီတော်၊

ရေတာရှည်မြို့၊ မယ်ဒက်စေတီတော်၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး စေတီတော်၊ ကျိုက္ကစံ စေတီတော်၊ ကျိုက္ကမာစိန် စေတီတော်၊ ဆူးလေ စေတီတော်၊ ဗိုလ်တထောင် စေတီတော်၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော်၊ အိမ်တော်ရာစေတီတော်၊

ရွှေကူမြို့၊ ရွှေပေါ်ကျွန်း စေတီတော်၊

ရွှေတောင်မြို့၊ ရွှေနတ်တောင် စေတီတော်၊

ရွှေဘိုမြို့၊ ရွှေချက်သိုစေတီတော်၊

လယ်ကိုင်းမြို့၊ ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်၊

သထုံမြို့၊ ရွှေစာရံ စေတီတော်၊

သမိုင်း၊ ကျောက်ဝိုင်း စေတီတော်၊

သာဓုကန်၊ သာဓုကန် စေတီတော်၊

www.vizagvdaylightnet.com

www.vizawdavatheinn.com

သီဟတော၊	ရွှေမြင်တင် စေတီတော်၊
သံတွဲမြို့၊	အံတော် စေတီတော်၊
သံလျင်မြို့၊	ကျိုက်ခေါက် စေတီတော်၊ ငါးထပ်ကြီး စေတီတော်၊
ဟင်္သာတမြို့၊	ဦးပါရဲ စေတီတော်၊
အမရပူရမြို့၊	ကျောက်တော်ကြီး စေတီတော်၊ ရွှေကြက်ယက် စေတီတော်၊
အမြင့်မြို့၊	သမန္တဇာဘုရား၊
အင်းတော်ကြီး၊	ရွှေမဥူ စေတီတော်၊
အင်းလေး၊	ဖေါင်တော်ဦး ဘုရား၊
အင်းဝ၊	တန်တားဦးမင်္ဂလာ စေတီတော်၊

www.vizawdayatheinn.com

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

နိဒါန်း

သုံးလောကထွတ်ထား၊ ဂဂါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီးနောက်၊ သစ္စာလေးပါး အမြိုက်တရားတော် ပြန့်ပွားသည်မှ အစ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော် ပွင့်လင်းခဲ့လေသည်။ သာသနာတော်ကို ပူဇော်ချီးမြှောက် ကြဲသူမျှားသည် ရတနာသုံးပါးကို ဦးထိပ်ထားခဲ့ကြ၍၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပြီးနောက်တွင်ကား မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိဘိသကဲ့သို့ ကိုယ်စားတော် ရည်မှတ်လျက် ပူဇော်ရာဝတ္ထုတို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခွင့် ရရှိကြပြန်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကပင် လျှင် အလောင်းတော် တောထွက်တော်မူ၍ ဖန်ဝါသက်နှံး ဆင်မြန်း လဲလှယ်တော်မူစဉ်က ပုဆိုးတော်ကို ဃဋိကာရဗြဟ္မာ ယူဆောင်၍ အကနိဋ္ဌဘုံဌ် စေတီတော်တည်၍ ဒုဿစေတီဟု ထင်ရှားခြင်း၊ ဆံတော်ပယ်သော အခါဌ်လည်း ပယ်ဖြတ်သော ဆံတော်ကို သိကြားမင်းပင့်ဆောင်၍ တာဝတိံသာဘုံဌ် စေတီတော်တည်၍

စူဌာမဏိ စေတီဟုထင်ရှားခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်၊ ဥက္ကလာပတိုင်းမှ တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ညီနောင်တို့အား ဆံတော်ရှစ်ဆူ သနားတော်မူ၍ ဥက္ကလာပတိုင်း၌ ဌာပနာ၍ စေတီတည်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကပင် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူရာ၌ ကိုယ်စားကိုးကွယ်ရန် မဟာဗောဓိမျိုးစေ့ကို အာနန္ဒာထေရ်၏ လျှောက်ထား ပေးချက်အရ၊ အနာထပိဏ်သဋ္ဌေး စိုက်ပျိုး ကိုးကွယ်သည်ကို ခွင့်ပြုခြင်း၊ ခြေတော်ရာချထား၍ ပူဇော်စေခြင်း၊ နိမ္မိတကိုယ်စား ရုပ်ပွားဖန်ဆင်း၍ ပူဇော်ခံစေခြင်းစသော အကြောင်းရပ်များကို ထောက်ရှုသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကပင်လျှင် ရည်စူးကိုးကွယ်ရာတို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၍၊ ကိုးကွယ်ခြင်း အလေ့အထလည်း ရှိခဲ့ပေသည်။

ထိုမှတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ကလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူအံ့သောကာလ၌ ညီတော် အာနန္ဒာထေရ်အား၊ ဓါတုစေတီဟု ဆိုအပ်သော သာရီရိကစေတီ၊ သုံးဆောင်တော်မူသော ပရိဘောဂဖြစ်သည့် ပရိဘောဂစေတီ၊ ရည်မှတ်ကိုးကွယ်အပ်သော ဆင်းတုရုပ်ပွားစသော ဥဒ္ဒိသကစေတီဟူ၍ စေတီသုံးမျိုး ရှိကြောင်းနှင့် ဓာတုစေတီမှတပါး၊ ပရိဘောဂစေတီနှင့် ဥဒ္ဒိသကစေတီတို့ကို မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်၌ပင် ပူဇော်ကိုးကွယ် နိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဟောကြားတော် မူလေသည်။ ဗောဓိပင်သည်ကား ဥဒ္ဒိသက စေတီ၌ပါဝင်လေသည်။ ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ရေးသားပူဇော် ဌာပနာသော ဓမ္မစေတီဟူ၍ ပူဇော်ကိုးကွယ် ထိုက်ကြောင်းကိုလည်း သာရတ္တသင်္ဂဟ ကျမ်းတို့၌ မိန့်ဆိုထားပေသေးသည်။

ယင်းသည့်အားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားရာ မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း မြတ်စွာဘုရား သက်တော်အရှိရှား ရှိစဉ်ကပင် ဆံတော်ကိုဌာပနာသော စေတီတော် အဆူဆူတည်ထားကိုးကွယ်ခြင်း၊ ပရိဘောဂစေတီ၊ ကျောင်းတော်ရာစေတီ၊ ခြေတော်ရာစေတီ စသည်တို့ကို အရပ်ရပ်ဒေသတို့၌ တည်ထားကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ကြခြင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးနောက်တွင် ခာတုစေတီတော်၊ ဥဒ္ဒိသကစေတီတော် အဆူဆူတို့ကို တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်းများလည်း ရှိခဲ့ပေသည်။ ပါဋလိပုတ်ပြည့်ရှင် သီရိဓမ္မာအသောက မင်းတရားကြီး လက်ထက်တွင် စေတီပုထိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်မျှ တည်ထားပူဇော်ခဲ့ရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံ အရပ်ရပ်၌လည်း စေတီပုထိုးများ တည်ခဲ့ကြောင်းကို ဘုရားသမိုင်း အစောင်စောင်တို့က မှတ်သားဖော်ပြ ခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် သာသနာတော် ပြုစုပျိုးထောင်သော မင်းအသီးသီးတို့က ကောင်းမှုတော်စေတီပုထိုး၊ ရုပ်ပွားဆင်းတု အဆူဆူ တည်ထားခဲ့ကြရာ ဒွတ္တပေါင် မင်းကြီးမှစ၍ မာရ်အောင် ရတနာဒါယကာသီပေါမင်းအထိ မင်းအဆူဆူတို့၏ ကောင်းမှုတော် စေတီပုထိုးများလည်း အလွန်များပြားလှကြောင်း ရာဇဝင်သမိုင်းတို့၌ စာရင်းထိုးခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။ မင်းမှတပါး မှူးမတ်၊သင္ဌေး၊ ကုန်သွယ်၊ လယ်လုပ် စသော ပြည်သူအပေါင်းတို့ကလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို သဒ္ဓါယိုဖိတ်၊ စိတ်ပဏီဓိ၊ လေးမြတ်ခြင်းရှိကြသည်ဖြစ်၍၊ စေတီရုပ်ပွား များပြားလှစွာ တည်ထားခဲ့ကြပေသေးသည်။ ပုဂံပြည်ဒေသ တဝိုက်၌ပင် "လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်း" ဟူ၍ ၄၄၄၆၇၃၃ ဆူတည်ရှိ ကျိန်းဝပ်ခဲ့ကြောင်း စကားစဉ်ရှိပေသည်။ မျက်မြင်ထင်ရှားအားဖြင့်လည်း

နိုင်ငံတော်ဝန်းတွင် ထင်ရှားသော ဘုရားကျောင်းကန်ဘုရားပုထိုးများ၊ တောင်ထိပ် တောင်ကြောတို့ရှိခြင်း၊ မြစ်ကမ်းကန်းထိပ် တို့ရှိခြင်း၊ ထာဝရတည်သော ကျွန်းသောင်ကုန်းငူတို့ရှိခြင်း အဆူဆူသော စေတီပုထိုးတို့ကို ဖူးမြင်နိုင်သည်သာ ဖြစ်လေသည်။

www.vizayarayatheinn.com

ထိုသို့ ပူဇော်တည်ထားခဲ့သော စေတီပုထိုးတို့တွင် ဓါတ်တော်မွေတော် ဌာပနာသော ဓါတုစေတီများလည်း ပါဝင်၍၊ ရုပ်ပွားဆင်းတု ဌာပနာသောစေတီနှင့် ရုပ်ပွား တော်များဖြစ်သော ဥဒ္ဒိသက စေတီများလည်း ပါဝင်ပြီး၊ ပရိဘောဂ ဌာပနာသော ပရိဘောဂစေတီနှင့် ပိဋကတ်ဒေသနာ၊ အကွာရာအရေးအလွာ ဌာပနာသော ဓမ္မစေတီတို့လည်း ပါဝင်ပေသည်။ စေတီပုထိုး၊ ရုပ်ပွားတော် ဟူသမျှသည် ကိုးကွယ်ထိုက်သော စေတီလေးမျိုးတွင် တမျိုးမျိုးပါဝင်သည်သာ ဖြစ်၍၊ ဥဒ္ဒိသက ရည်မှန်းကိုးကွယ်ခြင်းနှင့်ကား မကင်းသည်သာဖြစ်၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်ခြင်းငှာ ထိုက်သည်သာဖြစ်ပေသည်။ မည်သည့်ရုပ်ပွားစေတီတို့ကို ပူဇော်သည်ဖြစ်စေ၊ သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓစ္စာဘုရားကို ပူဇော်ဝပ်တွားသည့် သဘောစေတနာ ပင်ဖြစ်၍ ပူဇော်ထိုက်သည်သာ ဖြစ်သည့်အတိုင်း စေတီတော်အမှတ်အသား၌ ဝင်သမျှသော စေတီတော်အားလုံးကိုပင် အတူအမျှလေးမြတ်ကြည်ညိုနိုင်ကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော စေတီရုပ်ပွား အဆူဆူတွင် ပြိုပျက်ကွယ်ပျောက်သော စေတီရုပ်ပွားများလည်း ရှိပေသည်။ သခ်ါရဓမ္မ ပျက်ယွင်းပြိုလဲသော စေတီရုပ်ပွားများလည်း ရှိပေသည်။ အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ်ပြုပြင်မွမ်းမံ

ဟူဇော်ကိုးကွယ်ခဲ့သော စေတီရုပ်ပွားများလည်း ရှိပေသည်။
www.vizawdayathelnn.com
တဖန် ကြွင်းကျန်ထင်ရှား လျက် ရှိသော စေတီရုပ်ပွားတော်
များတွင် ကျောက်စာအထင်အရှား စိုက်ထူရေးထိုးထားသော
စေတီရုပ်ပွား များနှင့် သမိုင်းတစောင်တဖွဲ့ မှတ်သွင်း ရေးသား
ထားသော စေတီရုပ်ပွားများလည်း ရှိပေသည်။ သမိုင်းကျောက်
စာ ရှိခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ မရှိခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ တည်သောအကာလ၊ ဇာတ်
သောဒါယကာ၊ ဌာပနာရာ ဝတ္ထုတို့ကို မထောက်မမိ၊ မသိရှိနိုင်
တော့သည့် စေတီရုပ်ပွားများလည်း ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရှာဖွေ
စိစစ်၍ ရရှိနိုင်သေးသမျှ မြန်မာနိုင်ငံရှိ စေတီရုပ်ပွားတော်တို့၏
သမိုင်းများကို တပေါင်းတစုတည်းအားဖြင့် သိလိုရာကို လွယ်ကာ
ခဏ ကြည့်ရှုစေရန် နှစ်ကာလအတန်ကြာကပင် မှတ်စုရေး
သွင်း မှတ်သားထားခဲ့ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စေတီရုပ်ပွား အဆူဆူတို့၏ သမိုင်း
စာအုပ်စာတမ်းများ အတော်အတန် ထွက်ပေါ်ခဲ့ဘူးပေသည်။
သို့ရာတွင် စေတီရုပ်ပွားတော်တို့၏ သမိုင်းမျှသာမက၊ ဒီပင်္ကရ
ဗုဒ္ဓဝင်၊ ဂေါတမဗုဒ္ဓဝင်၊ သာသနာသမိုင်း၊ တကောင်း သရေ
ခေတ္တရာ ရာဇဝင် မဟာဝင်၊ဒီပဝင် စသည်တို့ကိုပါ အကျယ်တဝင့်
ဖွဲ့ချိုးလမ်းသွယ် ရေးသားထားသည်လည်း ရှိပေသည်၊အကြောင်း
အရာ မပြည့်မစုံ လစ်လပ်ကြွင်းကျန်သော သမိုင်းအချို့လည်း
ရှိပေသည်။ သမိုင်းတစောင် တဖွဲ့မဟုတ်ဘဲ မှတ်သားထားချက်
များလည်း စာပေအရပ်ရပ်၌ ပါရှိတတ်ပေသေးသည်။ထို့မှတပါး
သမိုင်းထင်ရှား ရေးသား ထုတ်ဝေခြင်း မရှိသေးသည်လည်း
ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပေါ်ထွက်ပြီး သမိုင်းများ၊ အစဉ်အဆက်
မှတ်သားချက်များ၊ ရာဇဝင်သမိုင်းကျမ်းများ၊ မှတ်စုမှတ်တမ်း

မျှားမှ ရှာဖွေဆည်းပူးမိသမျှသော စေတီရုပ်ပွားသမိုင်း မှတ်စု အကျဉ်းမျှားကို မိမိတို့ဘဉ်းတည်းဇာတ်ကြိုးဒဂုတ္တိုက်သာမက အမျှားပြည်သူတို့ပါ မှတ်သားလေ့လာ ကြည်ညိုပူဇော် နိုင်ကြ ရန် အကွက်ရာစဉ်ဖြင့် စာအုပ်တစောင်တဖဲ့အဖြစ် ပြုစုလိုက်ရပေသည်။

www.myzawdaythein.com

ဤသမိုင်းမှတ်စုမျှားတွင် ပဓာနအားဖြင့် ရုပ်ပွား စေတီတော်တို့၏-

(က) ကျိန်းဝပ်တည်ရာ ဌာနဒေသ၊
(ခ) တည်သောဒါယကာနှင့် တည်သောအကြောင်း၊
(ဂ) တည်သော နေ့ရက် ကာလ၊
(ဃ) ဌာပနာသော ဝတ္ထုမျှား၊
(င) ဥာဏ်တော်ပမာဏ၊
(စ) အဆက်ဆက်ပြုပြင်သော ဒါယကာမျှား၊

စသည်တို့ကို တတ်နိုင်သမျှ ထောက်မိ ပါဝင်အောင် သတိထား၍ မှတ်သားပြုစုထားပေသည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းအရာတို့ကို လွယ်ကာခဏ မှတ်သားရစေရန် အကျဉ်းချုံး၍သာ ဖေါ်ပြထား ပေသည်။ ရုပ်ပွားစေတီတို့တွင် ဌာပနာသော ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် အစီအရင်တို့မှာ ကုန်းဘောင် မဟာရာဇဝင်တော်ကြီးနှင့် အချို့သော ဘုရားသမိုင်းတို့တွင် ရှည်လျားလှစွာ ရေးသားမှတ်သင့်ထားရအောင်ပင် မျှားပြားကျယ်ပြောလှသည်ဖြစ်ရာ ဤသမိုင်းမှတ်စုမျှားတွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖေါ်ပြရန်ကား မရည်ရွယ်ခဲ့ပေ။ ထိုမှတပါး ပြည့်စုံသော သမိုင်းအကျယ်ကို လေ့လာရှာမှီးသူတို့သည် ဤမှတ်စုဋ္ဌ ညီနှိုင်းကိုးကားရာ သီးခြားစေတီ ရုပ်ပွား

တော်တို့၏ သမိုင်းများတွင် လိုအပ်သည်ကို အကျယ်တဝင့်လေ့လာနိုင်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤသမိုင်းမှတ်စုများ၌ ဖေါ်ပြလိုရင်း အကြောင်းအရာတို့ပင် ကြွင်းကျန်ခြင်း သော်ဂုင်း၊ ထင်ရှားသော စေတီရုပ်ပွား သမိုင်းမှတ်စုများ ကြွင်းကျန်နေခြင်းတို့သည်လည်း ရှိမည်ပင်ဖြစ်ရာ စုဆောင်း ရှာမှီးမိသူများက ထောက်မ ကျေးဇူးပြုရန် ပန်ကြားရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

အထူးသဖြင့်ကား ရာဇဝင်သမိုင်းဟူသည်တို့မှာ ရမိသမျှ အထောက်အထားတို့ဖြင့် နှောင်းသောကာလတွင်မှ အဆင့်ဆင့်မှတ်သား ရေးသွင်းကြခြင်းမျိုး၌ ဝိဝါဒအငြင်းပွားစရာ၊ အမှတ်အသား ကွဲလွဲရာများလည်း ရှိမည်သာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့အမှတ်အသား ကွဲလွဲရာတို့၌မူ အခိုင်အမာ သာဓက အကိုးအထောက် တွေ့မှီသူများက မိမိတို့စဉ်းစားဉာဏ်၌ ထင်မြင်ယူဆသည့်အတိုင်းပင် မှတ်ယူနိုင်ကြပေသည်။ ပြုစုသူအနေဖြင့်ကား ဉာဏ်မှီသမျှ၊ မှတ်သားရသမျှ၊ ထောက်ထား ကိုးကားနိုင်သမျှကိုသာ ထည့်သွင်းဖေါ်ပြရသည်ဖြစ်ပေရာ၊ မျက်ကွယ်ကာလ၏ ထင်ရှား အကိုးအထောက်မရှိသော ကိစ္စရပ်များတွင် တစုံတရာ ခုခံငြင်းခုံခြင်းများကိုပြုရန် မလိုလားချေ။ အချို့သော သမိုင်းမှတ်တမ်းတို့သည် အချင်းချင်းညှိနှိုင်း၍ မရအောင် အမှတ်အသား ကွဲပြားသည်များလည်း ရှိပေသည်။

ထိုမှတပါး စေတီရုပ်ပွားတော်တို့၏ သမိုင်းများတွင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်မွေတော်တို့ကို ဌာပနာ တည်ထားသည့်အတိုင်း၊ လူသတ္တဝါတို့သာမက၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း၊ သိကြားမင်း၊နဂါးမင်း၊ကုမ္ဘဏ်မင်း၊ဂဋ္ဌုန်မင်း၊ စသည်တို့ ပါဝင်

ကူညီကြသည့် အကြောင်းရပ်များကို အကျယ်တဝင့် ဖေါ်ပြကြသည်၌ ဤမှတ်စုစာအုပ်ငယ်ကိုလည်း ဤသို့ဖြင့် ဆက်စပ်သည့် အကြောင်းရပ်များမှတပါး၊ ကြည်ညို နှလုံးသွင်းသူတို့ ဖြည့်သွင်းဆင်ခြင် မှတ်ယူရန်သာလျှင် ချင်းချုန်ထားခဲ့ပေသည်။ စေတီရုပ်ပွားအဆူဆူတွင် ထပ်တူထပ်မျှပင် ပူဇော်ကြသည့်အရာ၌ တန်ခိုးတော်အရှင်၊ အစိန္တေယျ အတုလဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားဖြစ်၍ ကြည်ညိုသော ဇောစေဘနာ၌ ကျယ်ပွားလိုသမျှ ဖြစ်နိုင်သည်ချည်းသာဖြစ်၍ အထူးဖေါ်ပြဘွယ် မလိုပေ။

ထိုမျှမက ဓာတ်တော်မွေတော်တို့ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြခြင်း၊ ရောင်ခြည်တော် ကွန့်မြူးခြင်း၊ အဓိဌာန်အတိုင်း တန်ခိုးတော်ပြည့်စုံခြင်း၊ ကောင်းကင်ပျံတက်ခြင်းစသော အံ့ဘွယ်သရဲ ထူးကဲသည့် ဖြစ်ရပ်များကိုလည်း ရှေးနည်းအတိုင်း တန်ခိုးတော်အရှင် ဖြစ်၍၊ ကြည်ညိုသူတို့ နှလုံးသွင်း ထင်မြင်နိုင်ကြပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း အကျယ်တဝင့် ချဲ့ထွင်ချီးမြှောက်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ ဆင်ခြင်ဖြည့်သွင်း မှတ်ယူရန် ချန်လှပ်ခဲ့ပေသည်။

ထို့အတူပင် စေတီရုပ်ပွားတည်ရာ၊ ပန္နက်ချရာ၊ ဌာပနာရာ၊ ထီးတော်တင်ရာ၊ ဖူးမြင်ရာတို့၌ အထူးထူးသော အစီအရင် အခမ်းအနား၊ အဆင့်ဆင့် အရပ်ရပ်တို့ကိုလည်း ပူဇော်သူတို့ အင်အားအလျောက် ကြီးမားဆန်းကျယ်ကြောင်းကို အသင့်နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ချန်လှပ် ထားခဲ့ပေသည်။ ဖြည့်သွင်း၍ မှတ်ယူနိုင်ပေသည်။

ထိုကြောင့်လည်း ဤစေတီရုပ်ပွား မှတ်စုများ သည် လိုရင်းအကြောင်းအချက် အကျဉ်းမျှသာ ပြစ်သည်ဟူ၍ ခွဲခွဲခြားခြား သိရှိသဘောပေါက်ထားရန် ကြိုတင်ဖေါ်ပြရပေသည်။

www.vizawdaytheinn.com

စေတီရုပ်ပွား သမိုင်းများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အစဉ်အလာ သူဟောင်းတို့ မှတ်သားခဲ့သည် တို့ကိုသာ ဖေါ်ပြထားပေသည်။ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်ဒေသနာများ၊ ကျောက်စာများ၊ ဌာပနာဝတ္ထုပစ္စည်းများဖြင့် ချိန်ညှိဆက်စပ်၍ သုတေသနသဘောအားဖြင့် အတည်ပြု တင်ပြရန်ကား ရည်ရွယ်ရင်း မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီ ကြွချီခြင်း၊ ဓာတ်တော်မွေတော် ပြန့်နှံ့ကြွချီခြင်း၊ သီရိခမ္မာ အသောကမင်းကြီး စေတီတည်ခြင်း စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ရင်း၊ ကျန်သမိုင်းအချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်၍ရင်း၊ ဝိဝါဒ ဖြေရှင်းဘွယ်အကြောင်းလည်း ရှိမည်မထင်ပေ။ ကြည်ညိုရင်း သဒ္ဓါဆန္ဒပွားများခြင်းဖြင့် ပူဇော်အပ်သော ဓါတု၊ ပရိဘောဂ၊ ဥဒ္ဒိသကနှင့် ဓမ္မစေတီအဝင်အပါဖြစ်ကြောင်း လက်ခံယုံကြည်ခြင်းဖြင့် ပင်လျှင် သံသယ၊ ကုက္ကစ္စ၊ ဝိတက္က၊ ဝိစိကိစ္ဆ စသည်တို့သည် ချုပ်ငြိမ်းနိုင်ဘွယ် ရှိပေသည်။ ထိုမှတပါး အစဉ်အလာ မှတ်သားခဲ့သည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကြည်ညို ယုံကြည်ထားခဲ့ခြင်းများကိုလည်း အကြောင်းမဲ့ ပျက်ပြားစေခြင်းငှာ မသင့်သည့်အတိုင်း သမိုင်းစဉ် အမှတ်အသားတို့အတိုင်းပင် မှတ်သွင်းဖေါ်ပြထားပေသည်။

သမိုင်း ပြုစုခဲ့သူတို့သည်လည်း စဉ်လာစကားတို့ကို အားထားယုံကြည်ရင်းဖြင့်ရင်း၊ သဒ္ဓါပဿန္ဒ ကြည်ညိုမှု ပီတိပွားစေ

ရန် ထိုးထွင်း၍ဂင်း၊ ကျမ်းဟောင်းစာပေ အထောက်အထား ယူဆသည့်အတိုင်းဂင်း၊ အာစရိယဝါဒ မိန့်ဟနာယူခဲ့ဘူးသည်ကို ဂင်း၊ မှတ်သား ရေးသွင်းခဲ့ကြသည်သာဖြစ်၍၊ ဧဝံမေသုတံ ဟူသော မင်္ဂလသုတ္တံ နိဒါန်းစကားဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဤမှတ်စုတွင် လည်း ထည့်သွင်းမှတ်သားထားသည်ဖြစ်ကြောင်းကို နှလုံးသွင်း စေလိုပေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သမိုင်းမှတ်စုအနေဖြင့် မပြည့်စုံသော စေတီရုပ်ပွားတော် များနှင့်ပတ်သက်၍ ထောက်မှီသမျှကိုလည်း အကွရာစဉ်၍ ဖော် ပြထားပေသည်။ သုတလိုလားသူများသည်ဂင်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားများလိုသူတို့သည်ဂင်း၊ ဆန္ဒပြည့်ဝလိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ယုံကြည်မိပေသည်။

(လှသမိန်)

ကိုးကားသောကျွန်းများ
www.vizawdayatheinn.com

၁။ ရွှေဆံတော် စေတီတော်သမိုင်း၊ (ဦးမောပြုစု၍ ကန်တွင်းဆရာတော်တည်းဖြတ်သည်။) တိုက်ဘရားသား ပုံနှိပ်တိုက်၊ ပြည်မြို့၊ ၁၃၁၅။

၂။ ပုဂံဘုရား ၂၁-ဆူသမိုင်း၊ (ဦးမြတ်သွင်)မောင်ထွန်းဖေ ပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၂၀။

၃။ ပတ္တမြားစေတီသမိုင်း၊ (ရွှေကိုင်းသား) ကြီးပွားရေး ပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၂၄။

၄။ ဆွမ်းဦးပုည၌ စေတီသမိုင်း၊ (ရွှေကိုင်းသား)ကြီးပွား ပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊၁၃၂၂။

၅။ ကျိုက်ထီးရိုးသမိုင်းသစ်၊ (ဦးဘဦး)စန္ဒာဝင်းပုံနှိပ်တိုက် ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၇။

၆။ ကျောင်းတော်ရာနှင့် ရွှေစက်တော်သမိုင်း၊ (ဆရာတော် ဦးဒီပ)ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၃၂၅။

၇။ သီဟိုဠ်ရှင်သမိုင်း၊(လယ်တီ အရှင်ကောဝိဒသာမိ)ဇမ္ဗူ။ မိတ်ဆွေ ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၅။

၈။ စွယ်တော်ရှင်သမိုင်း၊ (ဆရာအံ့) သုခဝတီ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၁၃။

၉။ မယ်ဒက် စေတီတော်သမိုင်း (ဦးပု)ဇေယျစာပုံနှိပ်တိုက်၊ တောင်ငူမြို့၊၁၃၁၈၊

၁၀။ ရွှေကြက်ယက် ဘုရားသမိုင်း၊ (ဦးအောင်ဘ) — အောင်ဆုပန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊၁၃၁၃။

www.vijjawdayatheinn.com

၁၁။ ပြည်တော်ပြန်ဘုရားကြီးသမိုင်း၊ (ဦးအရိယဝံသ)မဂ်လာ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ပုဗ္ဗ(၇)။

၁၂။ ကလျာဏီ သိမ်တော်ကြီးသမိုင်း (-)သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ် တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၅။

၁၃။ မဟာမုနိ သမိုင်းတော်သစ် (အသျှင် ပဏ္ဍိစ္စ)သမတပုံနှိပ် တိုက်၊ မန္တလေး၊၁၃၁၃။

၁၄။ ရွှေမဉ္ဇူ။ ဘုရားသမိုင်း၊ (မောင်ကံဆက်) မျိုးစေ့ပုံနှိပ် တိုက်၊ မန္တလေး၊၁၃၁၃။

၁၅။ ပြည် ရွှေဆံတော်သမိုင်း၊ (ဦးမေဓာ) ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ် တိုက်၊ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၆။

၁၆။ ရွှေပေါ်ကျွန်း ဿမိုင်း ဟောစာ (မန်လည် ဆရာတော်) ယုဝ ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၁၅။

၁၇။ မြောက်ဦးမြို့ ဘုရားသမိုင်း(ဦးသာထွန်း)ပြည်တော်သာ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၀၁။

၁၈။ ပါဒ နိုင်ငံတော် ရာဇဝင်နှင့် ရုပ်ပွား စေတီတော်များ သမိုင်း (ဦးထွန်းရီ) ပြည်တော်သာပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၉။

၁၉။ ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်သမိုင်း(ကဝိဓဇ-ဦးကျော်) မြန်မာ့စည်းရုံးရေးပုံနှိပ်တိုက်၊ ကျောက်တန်းမြို့၊ ၁၃၁၇။

၂၀။ အင်းလေးဖေါင်တော်ဦး ဘုရားသမိုင်း (ဦးသောဘိတ) သင့်ဘဝပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၀။

www.vizavudayathein.com

၂၁။ ပုဂံမြို့ ဘုရားတဆယ်ခုနစ်ဆူသမိုင်း (မြတောင်-ဆရာတော်) ဟံသာဝတီပုန်းပတ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၂၃။

၂၂။ မဟာမြတ်မုနိသမိုင်းနှင့် ဦးရစ်တော် ဘုရားသမိုင်း၊ - (ဆရာထွန်း) မဟာဝိဇ္ဇာပုန်းပတ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၅။

၂၃။ ရွှေနတ်တောင် စေတီတော်သမိုင်း၊ (သခင်အေး) ရွှေပြည်ညွှန်စာပုန်းပတ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊၁၃၁၄။

၂၄။ မန်းရွှေစက်တော်ရာ နှစ်ဆူသမိုင်း၊ (—) ခေတ်စာပုန်းပတ် လုပ်ငန်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ၁၃၂၀။

၂၅။ ပြည်မြို့ ရွှေဆံတော် ဘုရားသမိုင်း (ဦးသဲ) ဟံသာဝတီ ပုန်းပတ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၂၉၀။

၂၆။ ကလျာဏီသိမ်ဓတော် သမိုင်းစာ (--) မင်္ဂလာသောင်း စာပုန်းပတ်တိုက်။ ပဲခူးမြို့၊၁၃၁၇။

၂၇။ ပဲခူး ရွှေမော်ဓော သမိုင်းသစ် (ဦးသာသန) သုမမွတီ ပုန်းပတ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၂။

၂၈။ မန္တလေးမြို့ တန်ခိုးကြီးဘုရားမျှားသမိုင်း (ဦးပဏ္ဍိစ္စ)-ပိဋကတ်တော် လျှပ်စစ်ပုန်းပတ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၂၁။

၂၉။ မန္တလေးတောင် ဓာတုပူဇနိယစာတမ်း၊ (ပါဠိဆရာ-ဆရာဝံ) သူရိယသတင်းစာတိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၂၉၇။

၃၀။ ရွှေမော်ဓော သမိုင်းချုပ် မူဟောင်း၊ (ရတနာဦးသွင်) ရတနာဦးသွင်ပုန်းပတ်တိုက် ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၆။

၃၁။ မုန်ရာဇဝင် စေတီတော်သမိုင်းပေါင်းချုပ်၊ (စစ်ကဲ-ဦးနော်)ပိဋကတ်တော်ပြန့်ပွားရေးပုန်းပတ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၂၉၅။

၃၂။ ရွှေတိဂုံသမိုင်းတော်(အရိယဝံသအာဒိစ္စရံသီ)ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၉။
www.vizawdayatheinn.com
၃၃။ ရာမညတိုင်း သုံးရပ်ဓာတ်တော်သမိုင်း၊ (ဦးပါ)မြန်မာ့ သြဘာ စာပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၂၇၃။
၃၄။ မန်းစက်တော်ရာနှင့် စေတီလေးဆူသမိုင်းမှု(ဦးတင်ရှိန်) ပြည်သူ့အလင်းပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၅။
၃၅။ သံလျင်ကျောက်တန်းစေတီတော်များသမိုင်း(ဦးသီလ) အောင်စာပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊၁၃၁၄။
၃၆။ တကောင်းရာဇဝင် (ဦးယောကြီး) မောင်ထွန်းဘေ စာပုံနှိပ်တိုက်။ မန္တလေး၊ ၁၃၁၄။
၃၇။ ရွှေတိဂုံသမိုင်းသစ် (ဦးဝံသအဂ္ဂ)ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက် ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၅။
၃၈။ တောင်တွင်းကြီးသမိုင်း (ဦးဥာဏ) ပညာသိပ္ပံပိဋကတ် တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၂၈၉။
၃၉။ ပုပ္ပါးတောင်သမိုင်း (ဆရာရွှေ) ၁၃၁၇။
၄၀။ မင်းဘူးရွှေစက်တော်သမိုင်းနှင့် ကျောင်းတော်ရာသမိုင်း (မင်းဘူးမောင်သော်)ဇေယျာဘုမ္မိပုံနှိပ်တိုက်၊စလင်းမြို့၊ ၁၃၁၈။
၄၁။ ရွှေအင်းတော်စေတီသမိုင်း (ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့)ရွှေမန်းစာပုံနှိပ်တိုက်၊ မကွေးမြို့၊ ၁၃၁၄။
၄၂။ ပုဂံမြို့ ရွှေစည်းခုံနှင့် အာနန္ဒာ ဘုရားသမိုင်းရာဇဝင် - (ဦးမြတ်သွင်) မြန်မာ့တာရာ စာပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၁၄။

www.vizawdayatheinn.com

၄၃။ မြသလွန်စေတီတော်သမိုင်း (--) ရေမန်းစာပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေး၊ ၁၃၁၇။

၄၄။ ရွှေဂူကြီးစေတီတော်သမိုင်း (မဂဃ) ခေတ်စာပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၁။

၄၅။ ကျိုက္ခမီရေလယ်ဘုရားကြီးသမိုင်း (-) ဦးစိန်ရံအင်ဆန်း စာပုံနှိပ်တိုက်၊ မော်လမြိုင်။

၄၆။ မြတ်စောညီနောင်သမိုင်းနှင့် ဓာတ်ဂူရာဇဝင်၊ - (ဦးအော့ခင်) ဇေယျစာပုံနှိပ်တိုက် တောင်ငူ။

၄၇။ ရွှေဥမင် ဘုရားသမိုင်းနှင့် ပင်းတယမြို့ရာဇဝင် (--) ဗမာ့ခေတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၇။

၄၈။ ရွှေစာရုံသမိုင်း (လယ်တီဦးလှတင်) ဇောတိကပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၄။

၄၉။ ပုပ္ပါးတောင်ကလပ်ပုံနှင့် သမိုင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ (ဦးသာတင်) ဇင်္ဂီလစာပုံနှိပ်တိုက်၊ မြင်းခြံမြို့၊ ၁၃၁၀။

၅၀။ ကေလာသ စေတီတော်သမိုင်း၊ (ရှင်ဝေပုလ္လ) ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၃။

၅၁။ သံလျင်ရာဇဝင်၊ (-) သူရိယ သတင်းစာတိုက်၊ ရန်ကုန် ၁၂၄၀။

၅၂။ တွံတေး ရွှေဆံတော်သမိုင်းသစ် (ကထိက ဦးသက်ဘင်) သုဓမ္မဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၈။

၅၃။ ရွှေစက်တော် သမိုင်းကြီး၊ (ဆရာ ဦးတင်ရှိန်) ပြည်သူ. အလင်း ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၃၂၀။

၅၄။ မန်းရွှေစက်တော် သမိုင်း (စလင်း ဇေယျာသီရိ)
ဂူစွာသမ္မာ ပိဋကတ်မဟာဂန္ထိုင်ကုန်း၊ ၁၃၂၁။

၅၅။ ရှင်ဖြူရှင်လှ ဘုရားသမိုင်း၊ (လယ်တီ ဦးလှပိုင်)
အတုလဝတီ စာပုံနှိပ်တိုက်၊ စစ်ကိုင်း၊ ၁၃၂၅။

၅၆။ အကျော်အလှတ် ဘုရားသမိုင်း(လယ်တီအသျှင်ပဏ္ဍိတ)
အာမျိုးသား ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၅။

၅၇။ ကျိုက်ကစံ ဆံတော်ရှင် သမိုင်းသစ် (အသျှင် လက္ခဏ)
အေးအေး ပုံနှိပ်တိုက် ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၅။

၅၈။ သီဟတော စေတီတော်သမိုင်း၊ (ဦးစောလင်း) ကိုလေး
ပုံနှိပ်တိုက် မန္တလေး၊ ၁၃၂၂။

၅၉။ မင်းကွန်းဘုရားမျှားသမိုင်း၊(လယ်တီ ဦးလှပိုင်)
အတုလဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်၊ စစ်ကိုင်း၊ ၁၃၂၅။

၆၀။ မော်လမြိုင် (ပါဠိဆရာဦးဘသန်း) ဦးစိန်ရံ အင်ဆန်း
စာပုံနှိပ်တိုက်၊ မော်လမြိုင်၊ ၁၃၁၁။

၆၁။ မိတ္ထီလာ ကန်တော်သမိုင်း (ကဗျာဘာဏီ ဦးမြင့်ဆွေ)
မိဘဂုဏ် ပိဋကတ်တိုက် မိတ္ထီလာမြို့၊ ၁၃၁၉။

၆၂။ တောင်တွင်းကြီး သမိုင်း (မင်းလှ သီရိသခ်ယာ)
ရွှေမြို့တော် ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၅။

၆၃။ ရှင်မုတ်ဆီး ဘုရားသမိုင်း (-) ဗဟိုစည် စာပုံနှိပ်တိုက်
ထားဝယ်မြို့၊ ၁၃၂၄။

၆၄။ ပတ်တမြားမြေသမိုင်း (ဦးသိန်းလွင်)မန္တလာဘုမ္မိပိဋကတ်
ပုံနှိပ်တိုက်။ မန္တလေးမြို့၊ ၁၃၁၈။

www.yazawadaryathein.com

www.vizayudayatrienn.com

၆၅။ ဘုရားသမိုင်းမေဂြင်းခေတ်(မောင်မိုးကာသိန်း) မျိုးစောင့်ပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊ ၁၂၄၃။

၆၆။ ပုသိမ်ရာဇဝင်(မာဃ)ဇဲ့စာပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊၁၃၂၄။

၆၇။ ဦးပါရဲစေတီကမ်းဆည်ရေးရှင်းတန်း၊ (ရှင်သီရိ-အာသဘ)ရွှေပြည်အေးပုံနှိပ်တိုက်။ ဟင်္သာတမြို့၊၁၃၂၂။

၆၈။ ကမ္ဘာဧသမိုင်း၊ (ဦးသိန်း)ဘဝပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၂၅။

၆၉။ ကျိုက္ကမာစိန် စေတီတော် သမိုင်း (ရှင်ပညာဝံသ) မောရဝတီပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၁၉။

၇၀။ ဆူးလေဆံတော်ရှင် စေတီတော်သမိုင်း မော်ကွန်းချုပ် (ဦးစိန္ဒာ) မြသော်တာပုံနှိပ်တိုက်။ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၁၈။

၇၁။ ငါးထပ်ကြီး ဘုရားကြီးသမိုင်း၊ (ကဝိဓဇဦးကျော်) မြန်မာ့စည်းရုံးရေးပုံနှိပ်တိုက်။ကျောက်တန်းမြို့၊ ၁၃၁၈။

၇၂။ ကာလေးမြို့သမိုင်း၊(အရှင်ပဒုမ)ကြီးပွားရေးပုံနှိပ်တိုက် မန္တလေးမြို့၊ ၁၃၂၆။

၇၃။ စစ်ကိုင်းတောင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ သမိုင်းညွှန်ပေါင်း- [ဦးအရိယဝံသ]အောင်သီရိပုံနှိပ်တိုက်။စစ်ကိုင်း၊၁၃၁၈။

၇၄။ ရွှေမော်ဓောသမိုင်း (ဦးသက်တင်) စာပေဗိမာန် ပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊ ၁၃၁၇။

၇၅။ ရွှေဆံတော် သမိုင်းချုပ် (ပျို့.ပူးတွဲပါ) ဦးချစ်မောင် တည်းဖြတ်သည်။ ပညာဒီပပုံနှိပ်တိုက်၊ ပြည်မြို့၊ ၁၂၉၈။

၇၆။ သတ္တရူပကဝိလာသနီကျမ်း(-)စာပေဗိမာန်
ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၂။
www.mzawdayatheinn.com
၇၇။ ဒါဌာဓာတုပကာသနီကျမ်း(ရှင်သိရိန္ဒထေရ်)သုဓမ္မဝတီ
ပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊ ၁၃၀၂။
၇၈။ သမန္တတစက္ခုဒီပနီကျမ်း (မုံရွေးဆရာတော်)သုဓမ္မဝတီ
ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်၊ ၁၃၀၂။
၇၉။ စေတီယပကာသနီကျမ်း(ရှင်မေဓာဝီ)ဂန္ဓမာပုံနှိပ်တိုက်
၁၃၂၇။
၈၀။ ကုန်းဘောင်မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊-
(မောင်မောင်တင်) တိုင်းသတင်းစာပုံနှိပ်တိုက်၊
မန္တလေး ၁၂၆၇။
၈၁။ ဇာတာတော်ပုံရာဇဝင် (အဇာဂရု) အစိုးရပုံနှိပ်တိုက်၊
ရန်ကုန်၊ ၁၃၂၂။
၈၂။ မြန်မာရာဇဝင် သံခိပ်ကျမ်း (လယ်တီပဏ္ဍိတ) ရန်ကုန်၊
၁၂၉၂။
၈၃။ မှန်နန်းရာဇဝင်တော်ကြီး -၅-တွဲ (ပညာရှိအများ)
မိဘဂုဏ်ပုံနှိပ်တိုက်။ မိတ္ထီလာမြို့၊ ၁၃၁၉။
၈၄။ မဟာရာဇဝင်ကြီး(ဦးကုလား)ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်ပိဋကတ်
ပုံနှိပ်တိုက်။ ရန်ကုန်၊၁၁၈၇။

www.vizawdayathein.com

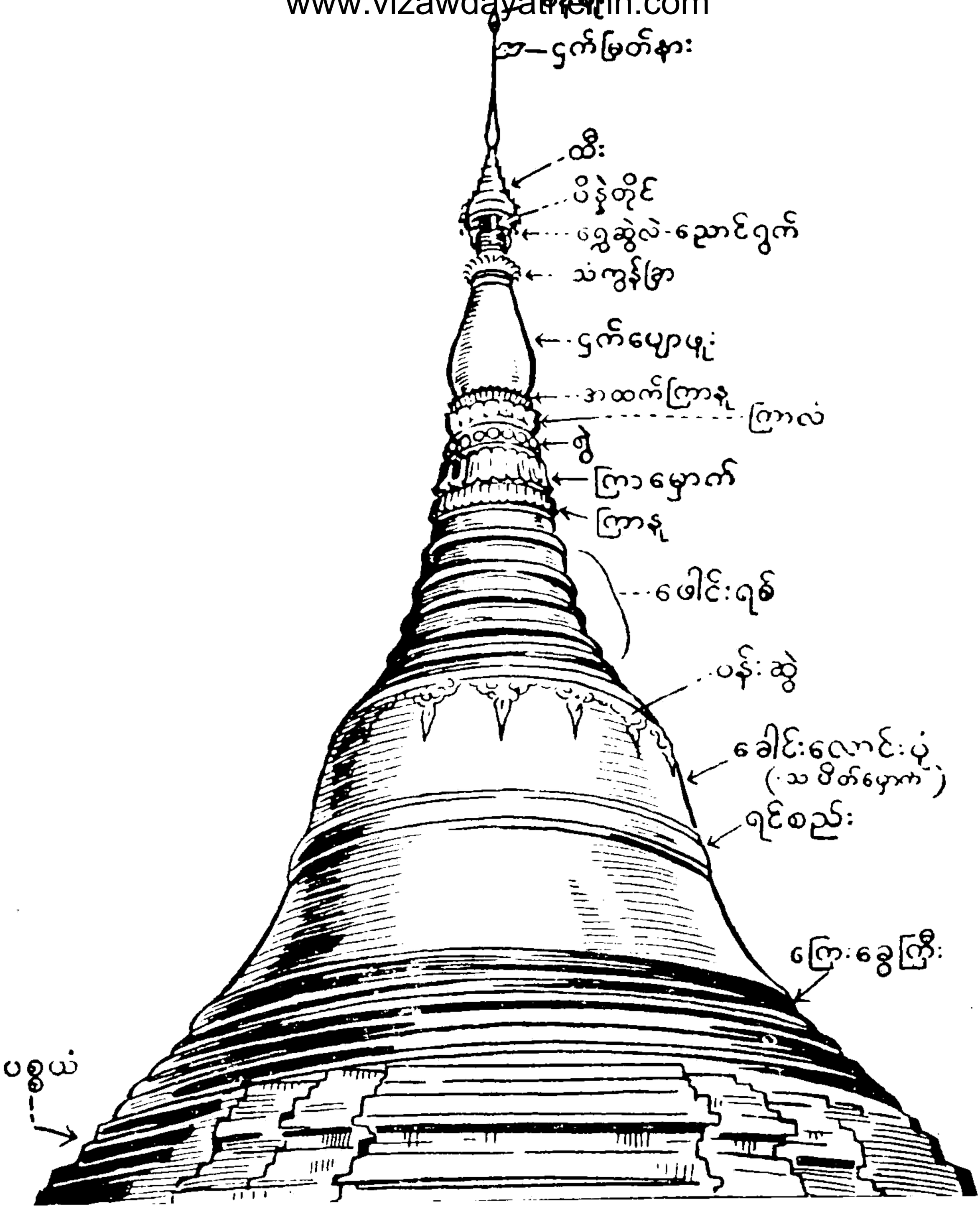

www.vizawdayatheinn.com

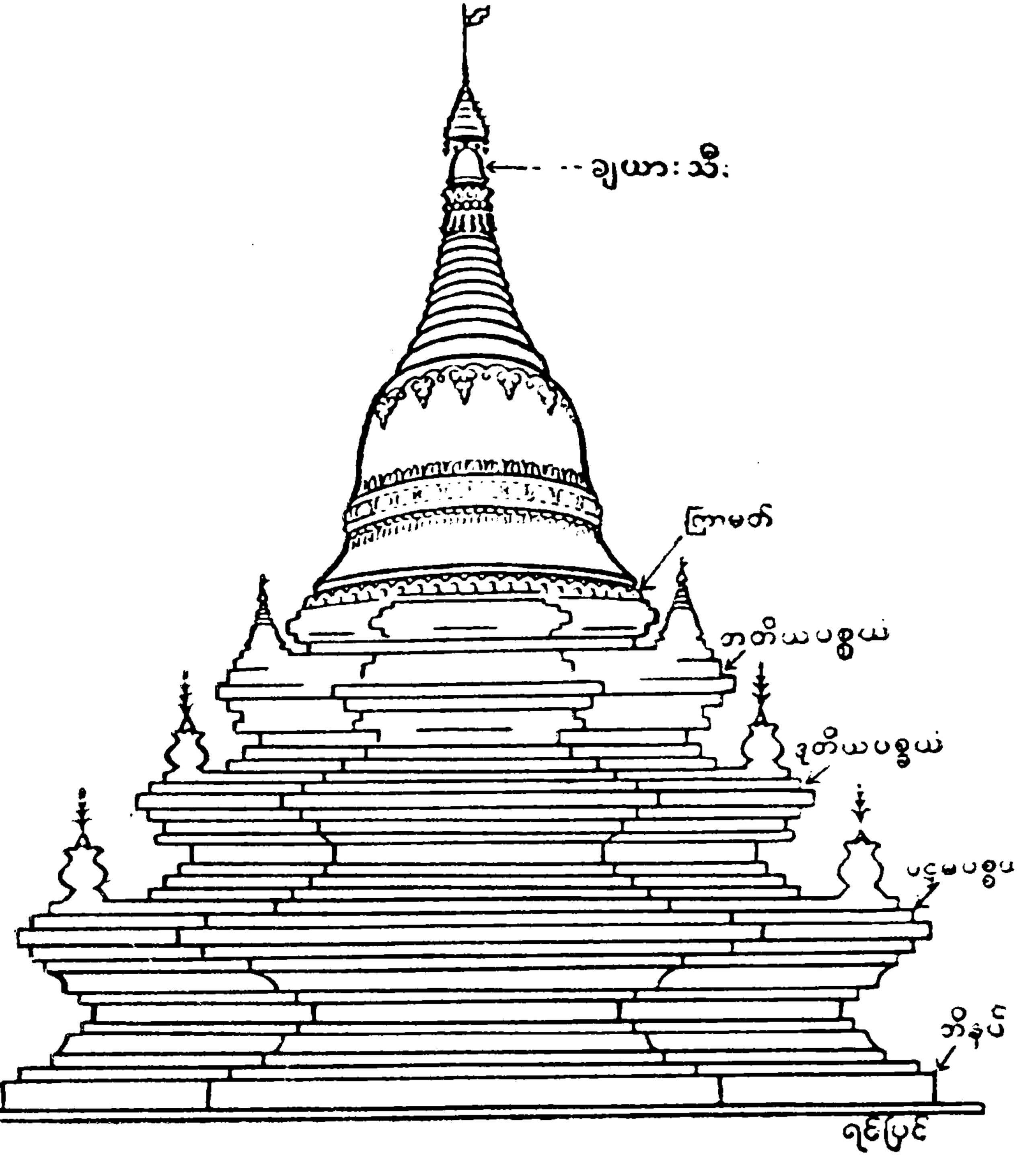

www.vizawdayatheinn.com

ဘုရားဖူးစေတီပျားသဖိုင်း

www.vizawdayatheinn.com

ကလျာဏီသိမ်တော် (ပဲခူးမြို့)

ကလျာဏီသိမ်မှာ ပဲခူးမြို့ အနောက် တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၈၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဟံသာဝတီ၌ မင်းအဖြစ်ကို ရရှိသော ဓမ္မစေတီမင်းသည်၊ မိဘုရားကြီး ရှင်စောပုအား ဓမ္မရေဘွဲ့ဖြင့်ရှိစဉ် ရဟန်းဘဝကတည်းက ကူညီခဲ့ဘူးသူဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ လောကုတ္တရာ ရေး၌လည်း အမြော်အမြင် ရှိလေရာ၊ သာသနာတော် တည်တံ့ရေးအတွက် ရဟန်းစစ် ရဟန်းကောင်းများ ဝိနည်းသိက္ခာနှင့်အညီ ပေါ်ပေါက်စေရန်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာသန့်ရှင်းသည့်အလျှောက် ရဟန်းတော်များကို သိက္ခာသစ် တင်စေရသော် ကောင်းအံ့ဟု စိတ်ရည်သန်လေသည်။

ထိုကြောင့် ၈၃၇-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုပ် ၁၁-ရက်နေ့တွင် စိတြဒူတ အမတ်အုပ်ချုပ်သော သင်္ဘောတစင်း၊ တပို့တွဲလဆုပ် ၁၂-ရက်နေ့တွင် ရာမဒူတ အမတ်အုပ်ချုပ်သော သင်္ဘောတစင်းတို့ဖြင့် ရှင်မောဂ္ဂလန်၊ ရှင်မဟာသီဝလိစသော ထေရ်ကြီး ၂၂-ပါးနှင့် နောက်ပါ သံဃာ ၂၂-ပါးတို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ပို့ဆောင်ရာ တပေါင်းလဆုတ် ၈-ရက်နှင့်တန်ခူးလဆန်း ၉-ရက်နေ့များတွင် အသီးသီး ဆိုက်ရောက်ကြလေသည်။

သီဟိုဠ်မင်း ဘုဝနေကဗဘဟု သည်လည်း ကောင်းစွာပင် ဆောင်၍ သီဟိုဠ်ကျန်း ကလေးကလိုပြုစုရသဖြင့် ပဉ္စင်းသစ်အဖြစ် သီကွာဆောင်စေ၍ လှူတန်းပူဇော်လေသည်။ သီကွာသစ်တင်ပြီးသော ရဟန်းတို့သည် သဘော် ၂ စင်းဖြင့် ပင်လယ်ခရီးမှ ပြန်လာရာ တစင်းမှာ လိုင်းလေအန္တရာယ်ကြောင့် ထိုသဘော်မှ ရဟန်းတော်များ ကုန်းလမ်းမှ ပြန်လာခဲ့ကြ၍ လမ်းခရီးတွင် ထေရ်ကြီး ၆-ပါးနှင့် တပည့်ရဟန်း ၄-ပါး ပျံလွန်တော်မူပြီး ကျန်ရဟန်းတော်များသည် ကာလအတန်ကြာမှ ဒဂုန်မှတဆင့် ဟံသာဝတီသို့ ရောက်ရှိကြလေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းသည် ရောက်နှင့်သောသဘော်မှ သီကွာသစ်တင်သော ရဟန်းများဖြင့် ကလျာဏီသိမ်ကို သမုတ်တော်မူစေ၍ ရဟန်းတို့အား ထိုသိမ်၌ သီကွာသစ် တင်စေရာ၊ ဂဂ၁-ခုနှစ် အတွင်း ရဟန်းတော်ပေါင်း ၁၅၀၆၅-ပါး သီကွာသစ် တင်ပြီးခဲ့သည်။ ကလျာဏီသိမ်မှာ ၃၀၃-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ဂ-ဆက်နေ့တွင် သမုတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးလေသည်။

ထိုနောက်တွင် ကလျာဏီသိမ်၌ သီကွာတင်လော ရဟန်းတော်တို့ တိုးပွားခဲ့၍၊ သိမ်တော်မှာ နှစ်ကာလ ကြာရှည်သဖြင့် ပျက်စီးလေရာ၊ ၁၂၃၅-ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီခရိုင် သံလျင်မြို့နယ် ပုဂံတောင်ရွာမှ ဦးသိန်း-ဒေါ်မူဉတို့က မင်းတုန်းမင်းကြီး လက်ထက် မီးသင့်လောင်ခဲ့သော သိမ်တော်ကို အသစ်တဖန် တည်ဆောက် လှူတန်း၍ ၁၂၆၄-ခုနှစ်တွင် ပုဂံတောင်ရွာမှ ဒေါ်ကျေးနှင့် သားသမီး ၄-ယောက်တို့က အသစ်တဖန် တည်

ဆောက်ခဲ့ပြန်ရာ နှစ်ကာလကြာရှည်သဖြင့် ယိုယွင်းပျက်စီးခဲ့ရ ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

၁၃၁၅-ခုနှစ်တွင် ကလျာဏီဆရာတော် အရှင်ဉာဏဝံသ ကို အမှုးပြု၍ ပဲခူးမြို့မှ ရွှေခြုံး ဦးသူတော်နှင့် ဒေါ်မြတင် မိသားစုတို့က ဒါယကာပြုလျက် ကလျာဏီသိမ်ကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ်လှူတန်းရာ ၁၃၁၅-ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့် နေ့ဘွင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်တကွ လူကြီး ၉-ဦးတို့က ပန်းကံချခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၆-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့တွင် သိမ်တော်ကြီး ရေစက်ချပဲ့ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

ကလျာဏီသိမ်သမုတ်ခဲ့သည့် ဓမ္မစေတီမင်း၏ ကျောက်စာ များလည်း သိမ်ဝင်း အရာမ်အတွင်း ကျောက်စာရုံ၌ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကုသိုလ်တော် စေတီတော် (မန္တလေးမြို့)

ကုသိုလ်တော်စေတီတော် (မဟာလောက မာရဇိန်) မှာ မန္တလေး တောင်ခြေ အရှေ့ တောင်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၁-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၃-ရက်နေ့ ည၌ ၂-ချက်တီးကျော်တွင် မန္တလေးမြို့တော်ကို ပန်းက်ချရာတွင် တပြိုင်တည်း အုတ်မြစ် ပနက်ချသော *၇-ဌာနအနက်၊ မဟာလောကမာရဇိန် စေတီတော်လည်း ပါဝင်လေသည်။ ထိုနောက် ကဆုန်လဆုတ် ၆-ရက်နေ့တွင် ၇-ဌာနကို အုတ်စီ ခင်းရလေသည်။

မင်းတုန်းမင်းကြီး စေတီတော် တည်သည့် ကာလတွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကဏ္ဍတိတ္ထမြို့မှ ရဟန်းတော်နှစ်ပါး သိမ်ကိစ္စ ဝါဒကဲ့ပြားသဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခံရန် မန္တလေးနေပြည်တော်သို့ ကြွချီ

---

* ၇-ဌာနကား၊ မြို့တော်၊ ကျုံးတော်၊ မဟာမဲလောက မာရဇိန်စေတီတော်၊ သိမ် တော် ကြီး၊ မဟာအတုလဓေယျန် ကျောင်းတော်၊ ပိဋကတ်တိုက်တော်၊ သုဓမ္မာ စရပ်တော် တို့ ဖြစ်သည်။

လာရာ၊ ရဟန်းတော်များအပြန်တွင် အတွင်းတော်မြဲ ဦးကြီး၊ ဥပုသ်တော်ခေါင်း ဦးမွေးနှင့် ဦးအောင်ထွန်းတို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ စွယ်တော်ပင့်ထည့်လိုက်၍၊ စွယ်တော်ပွားတဆူ ပင့်ဆောင်လာခဲ့သဖြင့်၊ ၁၂၂၃-ခုနှစ် တပေါင်းလဆုတ် ၁-ရက်နေ့တွင် စေတီတော်၌ ဌာပနာလေသည်။ ရတနာစေတီများနှင့် ဓာတ်တော်များ၊ ဗောဓိရွက် စသည်တို့ကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။

၁၂၂၄-ခုနှစ် ဝါဆိုလတွင် မဟာရံတန်တိုင်း ၃-ထပ်နှင့် စေတီတော်ကြီး ပြီးစီး၍၊ လပြည့်ကျော် ၉-ရက်နေ့တွင် ထီးတော်တင်ကာ မဟာလောက မာရဇိန် စေတီတော်ဟူ၍ ဘွဲ့သမုတ်လေသည်။ ထိုနောက် မင်းတုန်းမင်းကြီးသည် ၁၂၃၃-ခုနှစ်တွင် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ တင်တော်မူရာ ၁၂၂၂-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁-ရက်နေ့က စတင် ထုလုပ်ခဲ့သော ပိဋကတ် ကျောက်စာချပ်များကို စေတီတော်၏ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ တန်တိုင်းအတွင်း၌ ဂူစေတီများတည်၍ သွင်းနှံစိုက်ထူခဲ့လေရာ ကျောက်စာချပ်နှင့် စေတီ ၇၂၉-ဆူ ရှိလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၅၁-တောင် ၁-မိုက် ၄-သစ်၊ ဖိနပ်တော်အခင်း ၆၅-တောင်ရှိ၍ ၃-နှစ်ကြာ တည်ခဲ့ရလေသည်။ အနောက်မျက်နှာ၊ မြောက်မျက်နှာတို့တွင် မူလတည်စက အုတ်စရပ် ၃၆-ဆောင်ပါ ဆောက်လုပ်ထားခဲ့၍ ယခုအခါ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကေလာသ စေတီတော် (တောင်စွန်းမြို့)

ကေလာသဘုရားမှာ ကျိုက်ထီးရိုးတောင်၏ အနောက်တောင်ဖက် တောင်စွန်းရွာအနီး ကေလာသတောင်ထိပ်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တည်ရှိသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူချိန် ကာလတွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း၌ တိဿမေ္မရာဇာ မင်းကြီး မင်းပြုလေသည်။ ထိုမင်း၏ မွေးစားခမည်းတော်နှင့် ဦးရီးတော်ဖြစ်သော ဂစ္ဆဂိရိတောင်မှ တိဿရသေ့၊ ဗန္ဓဝဂိရိတောင်မှ သီဟရသေ့တို့နှင့် သီတင်းသုံးဖေါ် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော ကေလာသရသေ့သည် ကေလာသတောင်၌ တရားအားထုတ် နေလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် သာသနာနှစ် ၁၁၀-ပြည့်နှစ်တွင် တိဿရသေ့နှင့် သီဟရသေ့တို့၏ မွေးစားသားဟောင်း လူဝင်စားဖြစ်သည့် ဂဝမ္ပတိထေရ်၏ အကျိုးဆောင် ချက် ကြောင့် သုဝဏ္ဏ ဘုမ္မိတိုင်းသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီလာခဲ့၍ ရသေ့တို့နှင့် မင်းမိဖုရားတို့အား ၇-ရက်တိုင်တိုင် တရားရေအေး တိုက်ကျွေးတော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်၍ကြွတော်မူမည် ပြုစဉ်၌ ရသေ့အသီးသီးတို့သည် အစဉ်ကိုးကွယ်ရာကို လျှောက်

ထားကြရာ- ဆံတော်နှစ်ဆူစီကို ရရှိလိုက်ကြ လေသည်။ ထို ဆံတော်များအနက် ကေလာသရသေ့သည် မိမိသီတင်းသုံးရာ www.vizawdayatheinn.com ကေလာသတောင်ထိပ်တွင် ဆံတော်တဆူကို ဌာပနာ၍ စေတီ တည်လေသည်။ ကျန်တဆူကိုကား ဆံကျစ်ထက်၌ ကိုးကွယ်ထား ရာ၊ စုတေ့သောအခါ တိဿရသေ့က ပင့်ဆောင်၍ နောင်အခါ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတွင် မိမိကိုးကွယ်သော ဆံတော်နှစ်ဆူနှင့်အတူ ဌာပနာ၍ စေတီတည်ခဲ့လေသည်။

ကေလာသစေတီတော်ကို ပေ-၁၀၀၀ ကျော်မြင့်သော တောင်ပေါ်တွင်တည်ရှိ၍ စေတီဥာဏ်တော် ၃၅-တောင်ခန့် မြင့်ခဲ့လေသည်။ မီးရထားပေါ်မှပင် ခရီးသွားများ ဖူးမြော် နိုင်လေသည်။ ထိုတောင်ကို ရှေးအခါက ဒိုးခလွန်းတောင်ဟု ခေါ်လေသည်။ မြောက်ဖက်တွင် ကျီးပင်ချောင်း၊ တောင်ဖက် တွင် ဓနုံးချောင်း၊ အနောက်ဖက်တွင် ဝင်းကချောင်း စသည့် ချောင်းများ ဝိုင်းရံထားသဖြင့် ချောင်းဝိုင်းတောင်၊ ဒိုးခလွန်းဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ စေတီတော်ကို သထုံ တိုက်ကုလားမြို့စား သပေါ်မင်း လက်ထက် သာသနာနှစ်၁၁၇-ခုနှစ်တွင် တည်လေ သည်။ ထိုကြောင့် ကျိုက်သီလပေါ်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ရာမှ၊ ကျိုက်ကေလာသ၊ ကေလာသဘုရားဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်ကို သာသနာ ၂၃၅-ခုနှစ်တွင် တိုက်ကုလား မြို့ သီရိမာသောကမင်းက ပြုပြင်ခဲ့၍၊ နောင်အခါ တောဖုံးခဲ့ ရာမှ ၁၂၂၂-ခုနှစ်တွင် သံဃာတော်များ ဦးဆောင်ပြုပြင်ကာ ထီးတော်သစ်တင်ခဲ့လေသည်။ ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဆရာတော်

ဦးမဉ္ဇူးက ထိန်းသိမ်း၍ ၁၂၄၄-ခုနှစ်တွင် ထီးတော်သစ်လှူ၍ ၁၂၆၄-ခုနှစ်တွင် အမြင့် ၁၆-ပေ ၉-လက်မရှိ၍ ထီးတော်သစ်ကို တင်ပြန်လေသည်။ ၁၂၉၂-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် စေတီတော် ဥက်ပျော်ဖူးကို မိုးကြိုးခ၍၊ ဝါခေါင်လတွင် မိုးဒဏ်ကြောင့် ပြိုကျပြန်ရာ ၁၂၉၄-ခုနှစ် တန်ခူးလတွင် ဒါယကာများက ပြုပြင်၍ ထီးတော်တင်ခဲ့လေသည်။ ထိုနှစ်ဝါဆိုလတွင် စိန်ဖူးတော်ပျောက်၍ ကျိုက်ထို ရာဇဝတ် ဝန်ထောက် ဦးဖိုးစိန်က ကမ္မကထပြု၍ စိန်ဖူးတော် တင်ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်မှာ ယခုအခါ ဥဏ်တော်အမြင့် ၁၁၃ ပေ ၉-လက်မ၊ ယင်ပြင်တော်အကျယ် ၁၇-တောင် ရှိလေသည်။

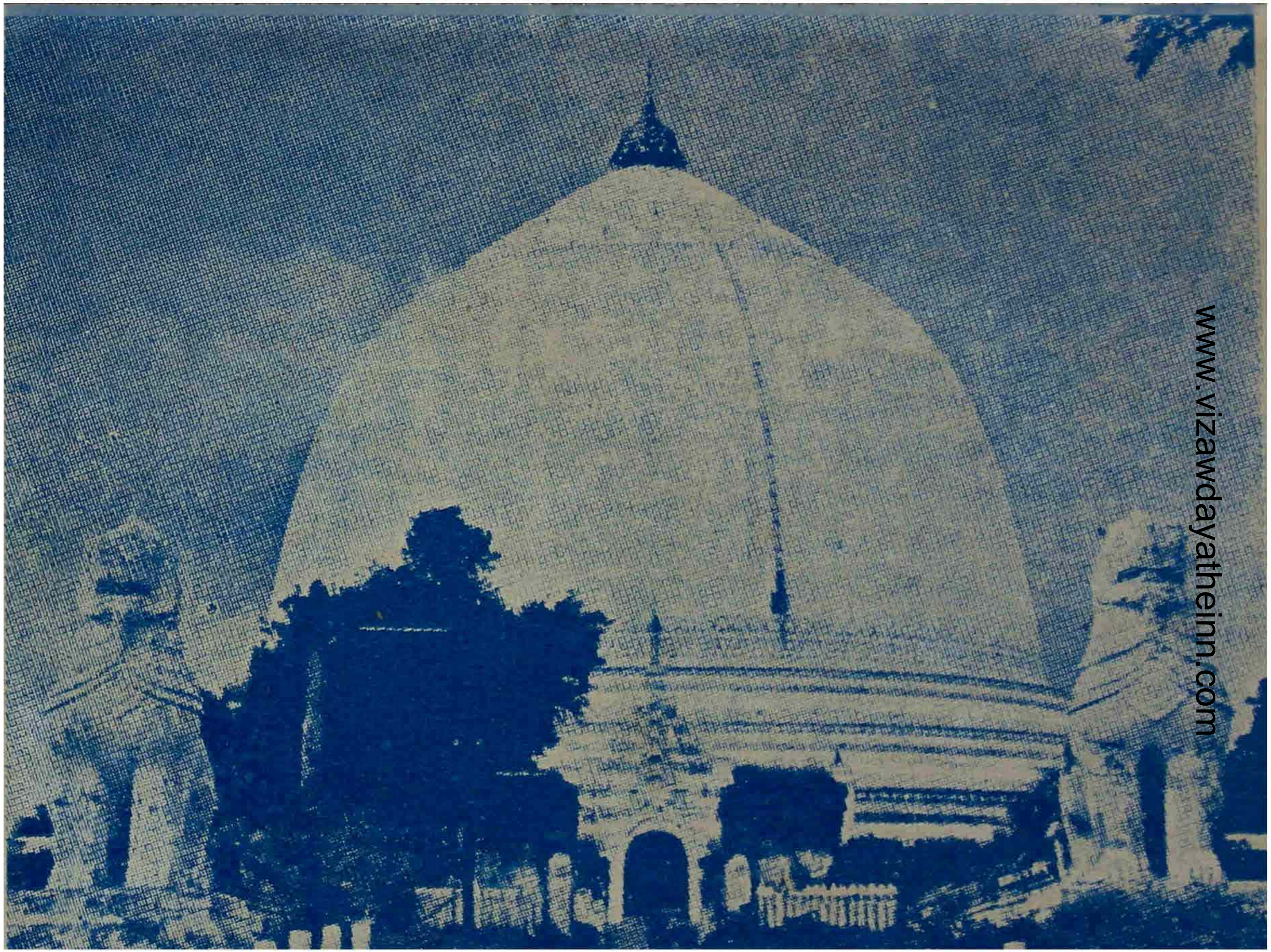

www.vizawdayatheinn.com

ကောင်းမှုတော်-ဘုရားပုံတော်(စစ်ကိုင်းမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ကောင်းမှုတော်. ဖစတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)

ကောင်းမှုထော် ရာဇမဏိစူဋ္ဌာ စေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့ မြောက်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ စစ်ကိုင်း ရွှေဘို ကားလမ်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့မှ ၅-မိုင်ကွာခန့်တွင် တည်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၉၀ ခုနှစ် တော်သတင်း လဆန်း ၁၀-ရက် နေ့တွင် သာလွန်မင်းတရားကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စွယ်တော်ဆံတော်၊ သပိတ်တော်တို့ကို ရတနာအထူးထူးဖြင့် ပူဇော်ဌာပနာ၍ သီဟိုဠ်စေတီပုံအတိုင်း တည်ခဲ့လေသည်။တန်တိုင်းသုံးထပ် ခြုံရုံ၍ စရပ်တန်ဆောင်းများလည်း ဆောက်လုပ်လှူတန်းလေသည်။ စေတီတော်ကို ၁၂-နှစ်တိုင် တည်ရလေသည်။ စေတီတော်ကို ၉၉၀-ခုနှစ်တွင်တည်၍ သားတော် ပင်းတလဲမင်း လက်ထက် ၁၀၁၁-ခုနှစ်တွင် ထီး တော် တင် ခဲ့ လေ သည်။ ဘွဲ့ တော် ကို ရာဇမဏိစူဋ္ဌာဟူ၍ သမုတ်တော်မူလေသည်။

သာလွန်မင်းကြီးသည် မဟာ စေ တီ တော် ထီးတော် တင်ရန် ပုဏ္ဏား အဇာဂရုအား အခါတောင်းသည်ကို မင်းကြီး ထီးတော်မတင်ရမီ နတ်ရွာစံမည်၊ သားတော်သာလျှင် ထီးတော် တင်ရမည်ဟု လျှောက်လေသည်။ ပုဏ္ဏား ဟောချက် အတိုင်း

နောက်တနေ့ ၁၀၁၀-ပြည့်နှစ် တော်သလင်းလဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် နတ်ရွာစံသဖြင့် သားတော် ပင်းတလဲလက်ထက် ၁၀၁၁-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ဂ-ရက်နေ့တွင်မှ ထီးတော်တင်ခဲ့ရလေသည်။

www.mzawdayathemm.com

ဌာပနာပစ္စည်းများတွင် ရုပ်ထုတော်ပေါင်း ၂၀၉၅-ဆူ၊ စေတီတော်ပေါင်း ဂ၀၉-ဆူ၊ မွေတော်ခတ်တော် မြောက်မြားစွာတို့ကို ဌာပနာတိုက် ၇-တိုက်ဖြင့် ဌာပနာထားလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥဿံတော် ၁၀၁-တောင်၊ အချင်းအတောင် ၁၆၂-တောင်တမိုက်ရှိ၍ အဝေးမှပင် ဖူးမြော်နိုင်လေသည်။ ထီးတော်အလေးချိန်မှာ ပိဿာ ၃၄၄၀ ရှိလေသည်။ ထီးတော်အဝ ၉-ဟောင် ၂-မိုက်၊ အစောက် ၁၀-တောင် တမိုက် ၄-သစ်၊ စေတီတော်ပတ်လည်ကျောက်တိုင် ဂ၀၂-တိုင် ဘုရားအုတ်ပေါင်း- ၁၀၁ဂ၆၅၅၂၊ မြေနီတင်း- ၁၆၄၄၅ဂ၊ အင်္ဂတေတင်း- ၂၂၄၉ဂ ပါဝင်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကန်တော့ပလွင် စေတီတော် (ပုဂံမြို့)

ကန်တော့ပလွင်စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ဟောင်း အနောက်ဖက် ဆုံကုန်းရပ်နှင့် ကိုးလုံးရပ်တို့အကြားတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၂၅ ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည် အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ဘေးလောင်းတော်တို့သည်မိမိကဲ့သို့ဘုန်းမကြီးဟူ၍ ဝစီကံဖြင့် ပစ်မှားမိ သောကြောင့် မျက်စိ ကွယ် လေသော် ဘိုးလောင်းတော်တို့၏ ၄၅ ပါးသော မင်းရုပ်များကို ရွှေစင်သွန်းခုတ်၍ အင်းပျဉ် ပလ္လင်ထက်၌ တင်ကာ ရွှေတန်ဆောင်း ငွေတန်ဆောင်း တို့ဖြင့် ကန်တော့ပူဇော်သောအခါမှ မျက်စေ့ ပြန်၍မြင်လေသည်။

*ပုဂံနရပတိ စည်သူမင်းလက်ထက် စူဠဉာဏဖို ဘုရားတည်သော အခါတွင်လည်း ပုံသုကူသခင် မဟာထေရ်ကို ဝစီကံဖြင့် ပစ်မှားမိ၍၊ မထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွမည်ပြုသောအခါ

---

* အလောင်းစည်သူမင်း၏ သားတော်မှာနရသူဖြစ်၍ နရသူ၏ သားတော် (မင်းယဉ်နရသိခ်၏ညီ)မှာ နရပတိစည်သူ မင်းဖြစ်သဖြင့် မြေးတော် တော်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စွယ်ကြွေအရပ်မှ ပင့်ဆောင်ခဲ့၍ အလောင်းစည်သူမင်း၏ အင်းပျဉ်တော်ထားရာ ပလ္လင်ထက်၌ ကျိန်းဝပ်စေ၍ ပူဇော်ကန်တော့သဖြင့် အပြစ်မှ ကင်းလွတ်လေသည်။ထိုအခါ မှင်းကြီးသည် ထိုကန်တော့ပလ္လင်ထားရာအရပ်၌ စေတီတော် တည်လိုသဖြင့် သက္ကရာဇ် ၅၆၅ ခုနှစ်တွင် ကန်တော့ပလ္လင်ဘွဲ့တော်သမုတ်၍ စေတီတော်တည်ထားလေသည်။ သို့ရာတွင် (၈) နှစ်ကြာသည့်တိုင်အောင် မပြီးစီးဘဲ ၅၂၃ခုနှစ်တွင် နံရုပတိစည်သူမင်းကြီး နတ်ရွာစံလေရာ ၅၈၈ခုနှစ် သို့ရောက်သောအခါ သားတော် ဇေယျသိခ် နားတောင်းများမင်းက ဆက်လက်တည်ထား၍ အထွတ်တင်တော်မူလေသည်။

(အလောင်းစည်သူမင်း လက်ထက်တရားစီရင်သော ညှပ်ကြီးတည်ရှိရာ ၎လွင်ဖြစ်၍ ညှပ်ကြီးကုယ်သော် ၈၁၅၊ ၈၁၆ခု ဘီလူးတို့စောင့်၍ တရားစီရင်သည်ဟူ၍ ၈၁၆ခုပလ္လင်၊ ၈၁၆၈၁ ပလ္လင်စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်တွင်ကြလေသည်။)

www.vizawdayatheinn.com

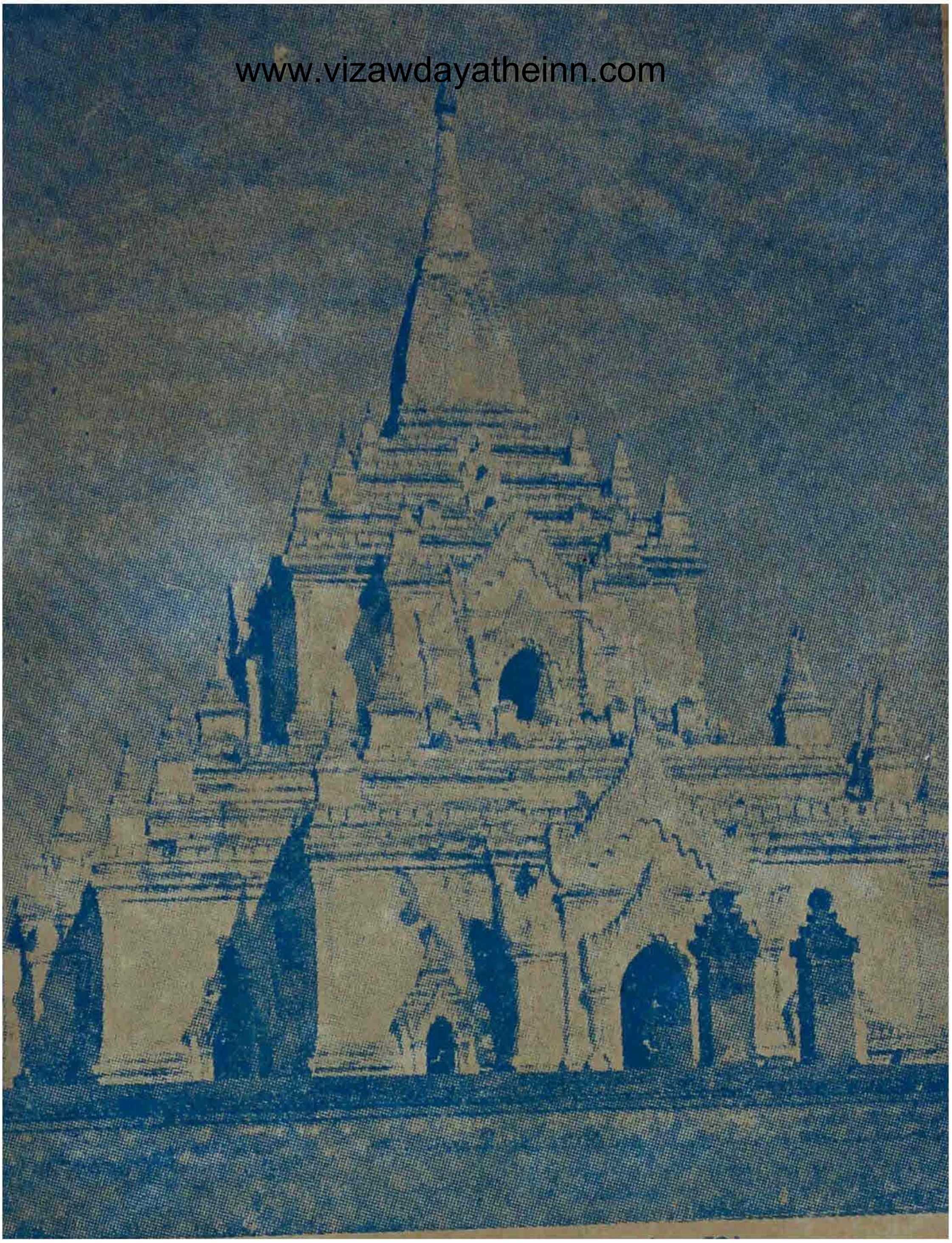

ကန်တော့ပလ္လင်-ဘုရားပုံတော်(ပုဂံမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ကမ္ဘာအေး စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ကမ္ဘာအေး စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့မြောက်ဖက် ၇-မိုင်အကွာ အင်လျားကန် အနောက်မြောက်ဖက်ရှိ ရေကူးရပ်သီရိမင်္ဂလာကုန်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ကမ္ဘာအေးစေတီကို ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး ငြိမ်းချမ်းစေရန်ရည်သန်လျက် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဦးနုက ကြီးကြပ်နှိုးဆော်လျက် ဒါယကာများ စုပေါင်းကုသိုလ်ပြုကာ ၁၃၁၂-ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆုတ် ၄-ရက်နေ့တွင် စေတီဘော်ကို တည်ထားခဲ့လေသည်။

စေတီတော်တွင် အတွင်း လိုဏ် ဌာပနာတိုက် နှင့် တကွ တည်၍ ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူသော ဘုရားငါးဆူကိုရည်မှတ်၍ ကြေးဆင်းတုတော်ကြီးငါးဆူကို မုခ်-၅-မျက်နှာ လိုဏ်အပြင်ပတ်ရံ၍ တည်ထားလေသည်။ ဘုရားငါးဆူတွင် ပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်များကို နောက်ခံရေးချယ်ထားသည့်ပြင်၊ လိုဏ်တွင်း ဌာပနာတိုက်ပတ်လည် အထက်ဆင့်၌ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူသော ဘုရားဆင်းတုတော်များကို ပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်နှင့်တကွ ပူဇော်ထားလေသည်။

မဟာဝိဇ္ဇာ ၄။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၇၈-တောင်နှစ်မိုက် ရှိလေ
www.vizawdayatheinn.com
သည်။ ၁၃၁၂-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင် ထီးတင်ပွဲကို ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာအေး စေတီတော်ကုန်းတွင် ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ရာ မဟာပါသာဏ ကျောက်လိုဏ်ဂူ၊ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ပိဋကတ်တိုက်၊ သံဃာကျောင်းဆောင်များ၊ သိမ်တော်ကြီးနှင့် ဇရပ်တန်ဆောင်းများလည်း ရှိလေသည်။ လိုဏ်ဂူကို ၁၃၁၄-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆန်း ၁-ရက်နေ့တွင် ပနက်ချ၍ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့တွင် အုတ်မြစ်ချကာ၊ ၁၃၁၆-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၈-ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးလေသည်။ အပြင်အလျား ၄၅၅-ပေ၊ အနံ ၃၇၀-ပေ။ အတွင်းအလျားပေ-၂၂၀၊ အနံပေ-၁၄၀-ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျောက်ကူးဘုရားစေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့)

ကျောက်ကူးဘုရားစေတီတော်မှာ ညောင်ဦးမြို့ အရှေ့တာ၁၀၀-ခန့်အကွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၃၆-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော နရပတိစည်သူမင်းကြီး၏ လက်ထက်တွင် ငှက်ပစ်တောင်ဂိုဏ်း အရှင်ဥတ္တရဇီဝထေရ်၏တပည့် အရှင်ပဏ္ဍိတထေရ်သည် သီလနှင့်လွန်စွာပြည့်စုံ၍ မင်းနှင့်တကွ ပြည်သူများ ကိုးကွယ်ကြလေသည်။ ထိုအခါ၌ ယုတ်ညံ့သော မိန်းမတဦးသည် တရားအားထုတ်ဟန်ဖြင့် ကျောင်း၏ဥပစာ ကမ်းထိပ်တွင် ရက်အတန်ကြာ လာရောက်နေထိုင်ပြီးနောက်၊ လူအများအား ရှင်ရဟန်းနှင့် ငြိစွန်းလေဟန် သတင်းလွှင့်လေသည်။

ဒါယကာများကြားသိ၍ ရှင်ရဟန်းအား သွားရောက်မေးမြန်းသောအခါ၊ ရဟန်းသည် သစ္စာပြုခြင်းဖြင့်သာ အမှန်ကိုသိစေအံ့ဟု ဒါယကာ ဒါယကာမအပေါင်းတို့အား ဖိတ်ခေါ်၍ မြစ်ဆိပ်ကမ်းသို့ ကြွသွားလေသည်။ မြစ်ကမ်းတွင် ခားသေးနေသော ဒါယကာတယောက်ထံမှ ဓါးမနှင့် ခါးသေးကျောက်ကို အလှူခံပြီးနောက်၊ မိမိသည် အကျင့်သီလ မပျက်ယွင်းပါက

www.vizawdayatheinn.com

ကျောက်တုံးနှင့် ဓါးမတို့သည် ရှေးသူတို့ကဲ့ သို့ မြစ်၌ ကူးသန်းစေသော်ဟု သစ္စာပြု၍ ပစ်ချလိုက်လျှင် ကျောက်တုံးသည် ရေ၌ပေါ်၍ မြစ်ညာသို့ ဆန်တက်ကူးသွားလေသည်။ ဓါးမလည်း နောက်မှကူး၍လိုက်လေသည်။ ထိုအခါမှ ဒါယကာများနှင့်မင်းကြီးပါ ဝမ်းမြောက်နှစ်သိမ့်၍ သဒ္ဓါတရားတိုးပွားလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို နောင်အစဉ် ထင်ရှားစေရန် သက္ကရာဇ် ၅၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် နရပတိစည်သူမင်းသည် ချောက်ကမ်းပါးတွင်ဥမင်တူး၍ ကျောက်သား ကျောက်အုတ်တို့ဖြင့် မှုမ်းမံ၍ ဂူတွင်း၌ ပလ္လင်တော်အမြင့် ၆-တောင် အထက်၌ ၁၂-တောင် ဥဿဘတော်မြင့်သော ရုပ်ပွားတော်ကိုတည်၍ ဂူနံရံ၌လည်း ဗုဒ္ဓဝင်၊ ဇာတ်တော်များ ရေးစေပြီ လျှင် ဂူနှစ်ဆင့်ထက်၌ ဥဿဘတော် ၇-တောင်ရှိသော စေတီတော်ကို တည်လေသည်။ ဓာတ်တော်မွေတော်များကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။ ကျောက်ကူးသည်ကို အစဲပြု၍ဌင်း၊ ဥမင်ကို ကျောက်ဖြင့် ကူးဆက်ပေါင်းမိုး ပြုလုပ်သဖြင့်ဌင်း၊ ကျောက်ကူးဘုရားဟု သမုတ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျောက်တော်ကြီးဘုရား (မန္တလေးမြို့)

ကျောက်တော်ကြီး ဘုရားမှာ မန္တလေးတောင်ခြေအနီး အရှေ့တောင်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ အကြီးဆုံး သော သလင်းကျောက်သား ဆင်းတုတော် ဖြစ်လေသည်။

မင်းတုန်းမင်းကြီးသည် မန္တလေးမြို့တော်ကို တည်ထောင် စံမြန်း၍ ၅-နှစ်ကြာသောအခါ သက္ကရာဇ် ၁၂၂၆-ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ မြောက်ဖက် မိုင် ၂၀-ခန့် ကွာဝေးသော စကျင် တောင်၌ ကြီးမားသော ကျောက်သားတော်မှ ကျောက်ဆင်းတု ရုပ်ပွားတော်ကြီး ထွင်းထုရန် ကျောက်ဆစ်ပညာကျော်များအား စေလွှတ်တော်မူလေသည်။

ရုပ်ပွားတော်ကြီး ထုလုပ်ပြီးသောအခါ လှေဖေါင်တော် နှစ်စင်းကို ခိုင်ခံ့စွာစီရင်ပြီးနောက် ဝါခေါင်လ ရောင့်သော အခါ စကျင်တောင်ခြေရေစပ်မှ မြေရှုမြစ်နားအရောက် ဆွဲယူ ပင့်ဆောင်ပြီးလျှင် မြစ်တွင်းမှ မြနန်းစကြာ မီးသင်္ဘောဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့ရာ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၂-ရက်နေ့တွင် မန္တလေး မြို့တော်အနောက် အိကင်းရွာဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလေ သည်။ ထိုရွာဆိပ်မှ ခံကုန်းရွာမြောက် ရွှေတချောင်း ခမြောင်း

အာတွင်းမှ အမှုထမ်း တသောင်း နှစ်ထောင် ကျော် ဖြင့် တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း ၂-ရက် နေ့တွင် မန္တလေးတောင်ခြေ ကျိန်းဝပ်ရာသို့ ပင့်ဆောင်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

၁၂၂၆-ခုနှစ် တပေါင်းလတွင် ရုပ်ပွားတော် မျက်နှာ တော်ဖွင့်၍ ၁၂၂၇-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၇-ရက်နေ့ တချက်တီးကျော်အချိန်တွင် မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင် ရွှေစုတ် တော်ဖြင့် မျက်ရေးတော်၊ မျက်ခုံးတော်တို့ကို ရေးဖွင့်၍ မဟာသကျ မာရဇိန်ဘွဲ့တော် ကမ္မည်းတပ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက်တော်ကြီးဟူ၍ ထင်ရှားလေသည်။

ရုပ်ပွားတော်၏ ဉာဏ်တော်မှာ စမ္မခံမှ ရောင်လှံတော် အထိ ၁၇-တောင် ၁ မိုက် ၄-သစ်၊ ထက်ဝယ်တော်အပြန် ၁၂ တောင် အပန်း ၂၀-တောင် ၂-မိုက် ၄-သစ်၊ ခါးတော်အဝန်း ၁၀ တောင် ၂-မိုက် ၄ သစ်၊ ပုခုံးစွန်းအကျယ် ဂ-တောင်၊ အဝန်းအတောင် ၂၀ ဦးခေါင်းတော်အဝန်း ၁၃-တောင် ရှိလေသည်။ ဘုရားကြီးဝဲယာပတ်လည်၌ အသီတိသာဝက ရဟန္တာ ရုပ်ထုတော်များကို အုင်္ဂုံပြဿဒ်တဆောင်စီဖြင့် တည်ထားခဲ့လေသည်။

ရသေ့ကြီးဦးခန္ဓိက အုင်္ဂုံပြဿဒ်တို့၏ အနီးပတ်လည်တွင် လေးမျက်နှာပြည့် စောင်းတန်းများ ဆောက်လုပ်လှူတန်း ခဲ့လေသည်။ သီတင်းကျတ်လတွင် ပဲတော်ကျင်းပ၍ အထူးစည်ကားလှုံလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျောက်တော်ကြီးဘုရား (အမရပူရမြို့)

ကျောက်တော်ကြီး ရုပ်ပွားတော်မှာ အမရပူရမြို့ တောင်သမန်ရွာအနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၁ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် ပုဂံမင်းသည် ရဟန္တာပူရ အဝမြို့မှ ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို တည်ထားရန် ပုဂံအာနန္ဒာ ဘုရားပုံတော်ကိုယူ၍ လိုဏ် စေတီတော် တည်ထားရန် တောင်သမန် အနောက်တောင် ရွာနှစ်ရွာအကြားတွင် အုတ်ပြဿဒ် တည်ရန် မြေကွက်လပ်ကို မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင် ကြည့်ရှုရွေးချယ်၍ ဆောက်လုပ်စေရာ၊ ထိုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့တွင် အဝမြို့ အုတ်ပြဿဒ်တွင် ကျိန်းဝပ်ခဲ့သော ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ကျောက်မော် မြို့စား ဝန်ကြီး သတိုးမင်းကြီးမဟာမင်းလှသိဟသူ၊ ပန်းပဲဝန်အတွင်းဝန် သတိုးမင်းကြီး မဟာမင်းလှကျော်သူတို့ကို လှေအမှုထမ်း သုံး ထောင်ပေးအပ်၍ ပင့်ဆောင်စေရာ၊ သုံးရက်နှင့် မုတ္တမ တံခါးပြင်၊ ဘုရားပင့်ဆောင်ရန် ဖေါင်ပေါ်သို့ရောက်၍ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့တွင် သံဃာတော်တို့ကို သမ္မာန်တော်မျှားဖြင့် တင် ဆောင်၍ ရှေ့ဦးကြွစေ၍ မင်းမှူးမတ်တို့ခြံရံကာ၊ ဖေါင်တော်ကို သင်္ဘောတော်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ကာ အုတ်ပြဿဒ်အတွင်း ပင့်ဆောင်

ကိုးကွယ်တော် မလေသည်။ လိုက်အုတ်ပြာသာဒ်စေတီတွင် အသီတိ
www.vizawdayatheinn.com
ရဟန္တာရွှစ်ကျိပ် ကျောက်ရုပ်ထုတော်များနှင့် မနုဿီဟရုပ်များ
ကိုလည်း ထုလုပ်ထားခဲ့လေသည်။ ရုပ်ပွားတော် ပင့်ဆောင်တည်
ထားပြီးနောက် ဘုရားဘွဲ့တော်ကို မဟာသက္ကရံသီ ဟူ၍ သမုတ်
လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျောက်ဝိုင်းစေတီတော် (သမိုင်းမြို့)

ကျောက်ဝိုင်းစေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့ သမိုင်းရပ်၊သမိုင်းရှာအရှေ့ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ကျောက်ဝိုင်းဘုရားကို ရှေးအခါက ကျိုက်အဝိုင်အွတ်ဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ခေါ်တွင်ရာ၊ ပုန်းတမ်းကစား ဘုရားဟူ အဓိပ္ပာယ်ရှိသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟောသရ နတ်မင်းနှင့် တန်းခိုးပြိုင်သည်ကို အစဲပြု၍ ရှေးကတည်ခဲ့သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။ အချို့ကလည်း သံလျင်သမိုင်းနှင့်စပ်၍ ရှင်မွေးလွန်း (ဗုန္ဓ)သည် ငမိုးရိပ်မိခြောင်း၏ အရိုးအရေမျှားကို အုတ်ဂူသွင်း၍ စေတီတည်ကာ ကျောက်မျှားဖြင့် ဝိုင်းရံတည်ထားသဖြင့် ကျောက်ဝိုင်းဘုရားတွင်သည်ဟု ဆိုကြပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၅ ခုနှစ်ခန့်တွင် ဘိုးကာယ အမည်ရှိ သူတော်တပါးသည် ကျောက်ဝိုင်းရပ်၌ တရားအားထုတ်နေထိုင်ခဲ့ရာ လူအများက အလှန်ကြည်ညို သဒ္ဓါဖြစ်လေသည်။ ထို သူတော်သည် မင်္ဂလာဒုံကျောက်ဝိုင်း သူကြီး ဦးသာရောက်နှင့် တိုင်ပင်၍ ကျောက်ဝိုင်းစေတီကို မွမ်းမံပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ထို အခါတွင် စေတီတော်ဟောင်းအောက်၌ အလှန်နက်သော တွင်းခေါင်းကြီးရှိ၍ ကျောက်ဖျာဖြင့် ဖုံးအုပ်ပြီးနောက် ကျောက်အုတ်တို့ဖြင့် တည်လေသည်။ ရှေးက စေတီဟောင်းမှာ ဂဝံကျောက်သားတို့ဖြင့် ဝိုင်းရံထားသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

သူတော်ဘိုးကာယသည် ၁၂၂၅-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် ရသေ့ပတ်လျက် ဘုရား ရင်ပြင်တော်ကို ရှင်းလင်းကာ ဥာဏ်တော် အတောင် ၃၀-ရှိသော အုတ်သား စေတီတွင် မာတ်တော်မွေတော်များ ဌာပနာ၍တည်လေ၌ ၃-လ အတွင်းပြီး၍ တပို့တဲ့လတွင် ပဲ့သဘင်စည်ကားစွာ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

၁၂၂၈-ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ တိုက်သူကြီးသစ် ဦးတာပိုး က ကြီးမှူးလျက် စေတီတော်ကို မွမ်းမံခဲ့လေသည်။ ရသေ့ကြီး သည် ၁၂၃၄-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၂-ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူ၍ ဘုရားအနီးတွင် အုတ်ဂူသွင်း၍ သင်္ဂြိဟ်ထားလေသည်။ ရှာသားများက စေတီရံ ၁၂၇ ဆူနှင့် တည်ထား၍ အိန္ဒိယအမျိုးသား ဆာမိဆိုသူက စေတီတော်ကို ဥာဏ်တော် ၄-တောင်တိုးမြှင့်၍ ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။

၁၂၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းကျောင်းတိုက်မှ နတ်ညွှန်းဆရာတော် ကြရောက်သိတင်းသုံး၍ ရုပ်ပွားတော် ၆-ဆူနှင့် အုတ်ဂူများကိုငုံလျက် ၎င်တိရံ ၆-ဆူတို့ကို တည်ထားခဲ့လေသည်။ (၁၂၆၇-ခုနှစ်တွင် ထား၀ယ် အရပ်မှ ဆင်ဖြူမတစီး ရောက်လာ၍ ထိုဘုရားအနီး၌ တလကျော်ထားရှိရာ အရပ်ရပ်မှ စည်ကားစွာ လာရောက်ကြည့်ရှု ကြလေသည်။) ၁၂၇၂ ခုနှစ် တွင် ၀တ္ထုကံမြေ ၄၃-ကေကို ဟံသာ၀တီ အရေးပိုင်ရုံးမှ သတ်မှတ်လှူတန်းခဲ့လေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၃၄-တောင် မြင့်တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက္ကစံစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ကျိုက္ကစံစေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့မြောက်ဖက် ကျိုက္ကစံရပ်ကွက်မြောက်ပိုင်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူသည်။ ယခုအခါကံဘဲ့ကျောက်ကုန်းရပ်ကွက်တွင် တည်ရှိလေသည်။

* ကျိုက်ခေါက်ဘုရားကိုတည်သော ရသေ့ခေါက်သည် မင်း၏ အကူအညီဖြင့် ကျိုက်ခေါက်စေတီတော်၌ ဌာပနာသော ဆံတော်မှ ကြွင်းသောဆံတော်တဆူကို ဘုရားအလောင်း ဟင်္သာမင်းဖြစ်စဉ် နားနေဘူးသော ပဒုမ ပတ်တကုန်းသို့ လာရောက်၍ စေတီတည်ပြီးလျှင် ဌာပနာလေသည်။ ဌာပနာတိုက်မှာ အကျယ်သုံးလံ၊ အလျား ၂၄-လံတွင် နံရံလေးမျက်နှာ၌ ပတ္တမြားချယ်စီထား၍ ပတ္တမြားပြာသာဒ်နှင့် ရွှေသင်္ဘော၊ ရွှေငုဖယောင်းတိုင်နှင့် ဓာတ်တော်ဆင်းတုတော်များကိုပါ ဌာပနာလေသည်။

ထိုနောက် သာသနာနှစ် ၂၃၈-ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်မင်းသည် ရေဘေးကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းသော ပတ္တမြားကို အလိုရှိ၍ သထုံပြည်သို့ ရဟန္တာဝရှစ်ပါးကို ကြွစေလျှက်၊ ဓာတ်တော် ၃၂-ဆူ

---

* သံလျင်ကျိုက်ခေါက်စေတီနှင့် ကျိုက္ကစံစေတီပွဲတော်တို့ကို နှစ်စဉ် တပို့တဲ့လပြည့်နေ့တိုင်း ရက်တူကျင်းပလေသည်။

နှင့် ဆံတော် ၁၆-ဆူကို လက်ဆောင်ပါးလေရာ၊ ပတ္တမြားသည် ဥဒ္ဒဒီပ သံလျင်ကျွန်း သီဟဒိပမင်းကြီးထံ၌ ရှင်ကြောင်းညွှန်ပြ၍ လာရောက်ပြီးလျှင် ဓာတ်တော် ဆံတော်တို့ကို အပ်နှင်း၍ပတ္တမြားကို ဆောင်ယူသွားလေသည်။ သီဟဒိပမင်းသည် ဝမ်းမြောက်လှ၍၊ စေတီတည်ရန် နေရာကို ရွေးချယ်ရာ ရဟန္တာတို့ညွှန်ပြသည့် အတိုင်း ပဌမ ပတိတကုန်းကိုတွေ့၍ ရှိရင်း စေတီတော်ကိုငံ့၍ ဓာတ်တော်ဆယ်ဆူနှင့် ဆံတော်ဆယ့်ခြောက်ဆူတို့ကို ဌာပနာပြန်လေသည်။

ရဟန္တာရှစ်ပါးကို အစဲ့ပြု၍ ကျိုက်တစံဟူ၍ ဘဲ့တော် သမုတ်ရာမှ ကျိုက္ကစံဟု တွင်လာခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၈၁-ခုနှစ်၌ နန်းတက်သော ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ စစ်ရေးဖြစ်ပေါ်ချိန်၌ လေပြင်းမတိုက်ခတ်ဘဲ စေတီတော် တောင်ဖက်သို့စောင်း၍ စစ်ရေးပြီးသောအခါ အလိုလိုပြန်၍ တည့်သည်ဟုဆိုလေသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၄-ခုနှစ်တွင် အင်းဝမင်းက ရွှေကျင်ဝန်ကြီး မဟာမင်းလှရာဇာအား ဘုရားပြုပြင်စေသဖြင့် ပြုပြင်၍ ရွှေထီးသစ် တင်တော်မူခဲ့ပြီး၊ ၁၂၀၅-ခုနှစ်တွင် စေတီတော် ပြိုပျက်ပြန်ရာ ပုဂံမင်းလက်ထက်တွင် ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ဂိုဏ်းထောက်ဆရာတော် အရှင်ဂန္ဓဓဇက ကြပ်မလျက် ယင်းခဲဝန်ထောက်မင်းကြီး မဟာမင်းခေါင်ရာဇသူနှင့် မှူထမ်းများကပ်ကဲကာ စေတီတော်ကို ပြုပြင်ပြန်လေသည်။ တွေ့ရှိရသော ဌာပနာတို့ကိုလည်း ၁၂၁၁-ခုနှစ်နတ္ထော်လဆန်း ဂ-ရက်နေ့တွင် ဌာပနာ၍ ဓာတ်တော် မွေတော်သစ်များ

ဆင်းတုတော်များကိုလည်း ဌာပနာခဲ့လေသည်။ ပြင်ဆင်မပြီးစီး သည်ကို အကောက်ပန် သဘိုးမင်းကြီး မဟာမင်းခေါင် သီဟသူက ဘုရင့်အမိန့်တော်အရ ဆက်လက်ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ၁၂၁၂-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၃-ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးလေသည်။

ထိုနောက် ၁၂၅၉-ခုနှစ်တွင် ဦးဘိုးနီ ကြီးမှူး၍ ဒါယကာ အများကရင်း၊ ဒေါ်ဒွေးက ၁၂၇၅-ခုနှစ်တွင်ရင်း၊ နောင် နှစ်များတွင်လည်း ဒါယကာ-ဒါယကာမ အသီးသီးက ရင်း၊ အဆင့်ဆင့် မွမ်းမံပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်ကမာစိန်စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ကျိုက်ကမာစိန် စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့ အရှေ့ပိုင်း ပုဇွန်တောင် ဘုရားဖြူကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၁၀-ခုနှစ်တွင် ပါဠိလိပုတ်ပြည့် သီရိဓမ္မာသောကမင်း လက်ထက် သရေခေတ္တရာ ရန်ပေါင်မင်းနှင့် နန်းပြိုင်ဖြစ်သော ရာမညသထုံပြည် သီဟဒီပမင်းသည် သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးထံမှ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော် မွေတော်များကို ပူဇော်ခွင့်ရသဖြင့် မိမိ၏ စစ် သည် * သူရဲ ဂ-ဦးအား

---

* သူရဲရှစ်ဦးတည်ခဲ့သော စေတီတော်များတွင် ရန်ကုန်မြစ်ဆိပ်အနီး ကျိုက်ဒေးတဲ (ထောင်မှူးဘုရား)၊ ကူရှင်ကျောင်းနေရာ၌ တည်ရှိခဲ့ဘူးသော ကျိုက်ဇံကမော (ညောင်ပင်ကုန်းဘုရား)၊ ဒလတိဂုံ အနောက်မြောက်တွင် တည်ရှိခဲ့ဘူးသော ကျိုက်ဒင်းမဲ၊ အလံပြဘုရားလမ်း ဆံတော်ကြို ဘုရားလမ်း ရှိ၊ ကျိုက်ခပေါက်စန္ဒတ် (အကြီးတော်ဘုရား) ကျိုက်ခပေါက်ဆွတ် (မင်းလက်ဝဲဘုရားခေါ် အလံပြဘုရား)၊ ကျိုက်ဒေဘဲ (တွံတေးရွှေဆံတော်ဘုရား) စသည်တို့ ပါဝင်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဓာတ်တော်များ ခွဲဝေပေး၍ စေတီတော် တည်စေရာ ကျိုက္ကမာစိန် စေတီတော်ကိုပါ တည်ထားခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတည်ရာအရပ်မှာ ဆင်များ ရေသောက်သော ရေကန်ကြီးရှိသဖြင့် ထိုရေကန်ကို အစွဲပြု၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက္ကမာစိန် စေတီတော်ဟူ၍ သမုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစေတီတော်မှာ နှစ်ကာလကြာရှည်၍ ပြိုပျက်ခဲ့ရာ၊ တောကျောင်း မဟာထေရ်တပါးက ပုဇွန်တောင် ချောင်းအနီးမှ ကမ်းပြို၍ပျက်စီးသော ရှေးဘုရား တဆူကိုပါ ပင့်ဆောင်ကာ၊ ထိုကျိုက်ကမာစိန် စေတီတော်၌ ဌာပနာ၍ ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ထားခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီတော်အနီး၌ သီတင်း သုံး သော မန္တလေးမြို့မိုးကောင်းဘိုက် ဇီးပင်ကျောင်းဘုန်းတော်ကြီး ဦးကေလာသဘက စေတီတော်ကို ထုံးသင်္ကန်း ကပ်လှူခဲ့သည်မှစ၍ ဘုရားဖြူဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ရာမှ ကျောင်းတိုက်ကိုလည်း ဘုရားဖြူကျောင်းတိုက်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၆၄-ခုနှစ် တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်နေ့တွင် ဦးပိုက်နှင့် မိသားစုက အလျားအနံပေ ၄၀၊ အမြင့် ၄၆-ပေရှိသော ဘုရားဖြူစေတီတော် တန်ဆောင်းကို ဆောက်လုပ်ခဲ့၍၊ ၁၃၀၃-ခုနှစ်တွင် ရှင်ပညာဝံသထေရ်က စေတီတော်ကို ပြုပြင်ခဲ့ပြန်လေသည်။ ၁၃၁၈-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် ကြေးထီးတော်ကို အသစ်တင်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်ကလဲ့စေတီတော် (မဂ်လာဒုံ)

ကျိုက်ကလဲ့စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့ မြောက်ဖက်မဂ်လာဒုံ ဒေသ၊ ရန်ကုန်-ပြည် မော်တော်ကားလမ်းအနီးတွင် ကျိန်းဝပ် တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၁၀ - ခုနှစ်တွင် ပါဠလိပုတ်ပြည်မှ မမ္မာသောကမင်းကို အမှီပြု၍ တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿထေရ်၏တပည့် အရှင်ယသ၊ အရှင် သောဏနှင့် အရှင်သုစိ အမှူးရှိသော ရဟန္တာရှစ်ပါးတို့ ရမည် တိုင်းသို့ သာသနာတော်ပြုစုရန် ဓာတ် တော် မွေ တော် တို့ကို ပင့်ဆောင်၍ ကြွချီလာရာ သီဟဒီပမင်းက ဓာတ်တော်မွေတော် တို့ကို ဌာပနာ၍ စေတီတည်ပြီးနောက် မှူးမတ်တို့အားလည်း ဓာတ်တော်များ ဝေခွဲချီးမြှင့်ရာ အစ်တ်အင်းသီးက စေတီပုထိုး များ တည်ကြသည့်အနက်၊ ကျိုက်ကလဲ့နှင့် ကျိုက်ကလို့ စေတီတော် များလည်း ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားသည် ဘီလူး၏ မျက် မှောင် ကြားခွ် တန်ခိုးတော်ဖြင့် စကြံကြွတော်မူရာ ဘီလူးသည် ရှာဖွေ မရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပျောက်ကွယ်သည်ဟု ပြောဆို

သောနေရာ၌ တည်ထားသောဇရာဇိုင်း ထိုကုန်းကို မွန်ဘာသာ ဖြင့် ကျိုက်ဒေးကလဲ့၊ (ဘုရားပျောက်ကုန်း)ဟု ခေါ်တွင်၍ စေတီတော်ကိုလည်း ကျိုက္ကလဲ့ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၄၅-ခုနှစ်တွင် ဗညားနွဲ့မင်းက ပြုပြင်တည် ထားခဲ့လေသည်။ဂဝံကျောက်များနှင့်တည်၍ ဖေါင်းလုံးကိုလည်း ဂဝံကျောက်ကိုဆစ်၍ထည့်လေရာ၊ အထက်ခေါင်းလောင်းပုံအထိ ဂဝံကျောက်သား သက်သက်ဖြင့် တည်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၉-ခုနှစ်တွင် အင်းစိန်အပိုင် စမ်းကြီးဝ ရွာသူကြီးနှင့် ဒါယကာများက စုပေါင်းပြင်ဆင်ကြ၍ ၁၂၆၄-ခု နှစ်တွင် ပြီ စီးကာ ၁၂၆၆ ခုနှစ်တွင် အုတ်ဖိုရွာ ဒေါ်ကျော့က ထီးတော် တင်လှူလေသည်။

ရှေးအခါက ထိုကုန်း၏အရှေ့ဖက် အနောက်ဖက်တို့သည် ပင်လယ်တိမ် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။

စေတီတော်မှာ ပန်းတင်ခုံ ရှစ်မျက်နှာရှိ၍ တမျက်နှာလျှင် ၂၈-တောင်ရှိလေသည်။

မဟာဝိဇာ ၈။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက္ကလို့စေတီတော်(မဂ်လာဒုံ)

ကျိုက္ကလို့ စေတီတော်မှာရန်ကုန်မြို့မြောက်ဖက်မဂ်လာဒုံ၊ (ယခု ကျိုက္ကလို့) ဒေသ၊ရန်ကုန်-ပြည်မော်တော်ကားလမ်း အနီး တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၁၀၃ခုနှစ်တွင် မဇ္ဈိမဒေသမှ ရှင်မဟာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏ တပည့်အရှင် ယသ၊ အရှင်သောနန္ဒ၊ အရှင် သုစိအမှူးရှိသောရဟန္တာရှစ်ပါးတို့ရာမညတိုင်းသို့ သာသနာ ပြုစုရန် ဓါတ်တော် မွေတော်တို့ကို ပင့်ဆောင်၍ ကြုံခဲလာရာ၊ သီဟဒီပမင်းက ဓါတ်တော်မွေတော်ဘို့ကို ပင့်ဆောင်ဌာပနာ၍ စေတီပုထိုးတည်သည့်ပြင် မှူးမတ်တို့အားလည်း ဓါတ်တော်များ ခဲ့ဝေပူဇော်စေလေသည်။ အမတ်အသီးသီးက စေတီပုထိုးများ တည်ကြသည့်အနက် ကျိုက္ကလို့ စေတီတော်မှာလည်း ပါဝင်ခဲ့ လေသည်။

စေတီတည်ရာ ကုန်းထိပ်မှာ ကကုသန်ဘုရား လက်ထက် တော်၌ ကျိုက္ကလဲ့ကုန်းတွင် မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးတော်ဖြင့် ပျောက်ကွယ်သွားသည်ကို ရှာဖွေမတွေ့သောကြောင့်အရှုံးပေး၍ ရှိခိုးကန်တော့ရာနေရာဖြစ်၍၊ မွန်ဘာသာဖြင့် ဘုရားအားပန်းပေး သော ကုန်းဟူ၍ကျိုက်ဒေးကလော့ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ရာမှာ ဘုရားကို

www.vizawdayatheinn.com

လည်း ကျိုက်ကလော့ဟုခေါ်တွင်ခဲ့ရာ ယခုအခါ ကျိုက်ကလို့ ဟူ၍ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၄၅-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော ဗညားနွဲ့ (ရာဇဓိရာဇ်)မင်းက ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်ကိုတောင်ကုန်းအစွန်းထိပ်၌ ၈၀ ကျောက်ခံ၍ တည်ထားရာ ပန်းတင်ခုံ ရှစ်မျက်နှာရှိ၍ တမျက်နှာလျှင် ၃၅ တောင်ကျယ်ပြီးလျှင် ၅ တောင်မြင့်လေသည်။ အနောက်မျက်နှာ၌ အတောင် ၁၀ ရှိသော မဟာရံတံတိုင်း၊ မြောက်မျက်နှာ၌ ၁၁၂ တောင်ရှိသော မဟာရံတံတိုင်းများပြုလုပ်၍ မုခ်ပေါက်လှေကား များလည်းရှိလေသည်။ ဘုရားပွဲကို တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၆ ရက် မှ ၈ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပလေ့ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက္ခမီရေလယ်ဘုရား (ကျိုက္ခမီမြို့)

ကျိုက္ခမီ ရေလယ်ဘုရားမှာ မော်လမြိုင်ခရိုင် ကျိုက္ခမီမြို့ ပင်လယ်ကမ်းခြေစပ်တွင် ပေါ်ထွန်းသော ကျောက်ဆောင်ကုန်း ထက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူခါနီးတွင် ရမည်ကရန္ဒကတိုင်း သုတ်ိန္ဒနဂရမြို့၊ (သုဝဏ္ဏဘူမိ) တွင် တိသရဏဂမန်း နန်းစံရာ၊ သားတော် တိသကုမာရန့် သိဟကုမာတို့သည် သံသရာဝဋ်ကိုမြင်၍ ရသေ့ပြုလုပ်၍ နောင်တော် တိသရသေ့သည် ဂန္ဓကိရိ (ဇင်းကျိုက်) တောင်၌၎င်း၊ ညီတော်သည် ဗန္ဓဝကိရိ(ဇဲကပင်) တောင်၌၎င်း သီတင်း သုံးတော်မူလေသည်။

ထိုရသေ့တို့မွေးစားသော သူငယ်သည် သေလွန်၍ မဏ္ဍိမဒေသ၌ လူဝင်စားဖြစ်ကာ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ တရားနာကြားရ၍ ၇-နှစ် အရွယ်တွင်ပင် ဂဝမွတိ ရဟန္တာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုနောက် ဂဝမွတိထေရ်သည် ဘဝဟောင်းက မွေးစားခမည်းတော် ရသေ့တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်စေနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားကိုပင့်တော်မူ၍၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သုဝဏ္ဏဘူမိ ပြည်သို့ ကြွတော်မူရာ ယောနကတိုင်း၊ သာဂရပြည် ကြင်းမိုင်းမြို့သို့ ရှေးဦးစွာရောက်ရှိတော်မူလေသည်။

www.yizawdayathemin.com

ကြင်းမိုင်းမင်းတွင် သားတော်နှစ်ကျိပ်ရှိ၍ မင်းကိုးကွယ်သော ကပိန္နရသေ့တပါးလည်း ရှိလေသည်။ မင်းသားမျှားနှင့် ရသေ့တို့သည် ဘုရားရှင်အားဖူးမြင်၍ တရားနာကြားပြီးနောက် ကိုးကွယ်ရာကို တောင်းပန်သဖြင့် ဆံတော်တဆူစီ ပေးအပ်တော်မူလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြင်းမိုင်းမြို့မှ တောင်ိုင်းတောင် (ကျိုက္ခမီတောင်ဖက် သုံးမိုင်ခန့်ကွာ) ပေါ်သို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံး၍၊ ကျိုက္ခမီဘုရားတည်ရာ ကျောက်ဆောင်ပေါ်တွင် တဖန်သီတင်းသုံးပြီးမှ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ကြွတော်မူလေသည်။

ရသေ့နှင့် မင်းသားတို့သည် ဆံတော်ကို အထူးထူးပူဇော်ကြ၍ ရတနာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် မွမ်းမံပြီးသော် စေတီတည်ရန် နေရာကိုရှာဖွေရာ မော်လမြိုင်မြို့အထက် မြစ်မကြီး နှစ်ကွေ့ခွဲအကွာ အရှေ့ဖက်ကမ်း၌ရှိသော တောင်ပေါ်တွင် ဆံတော် ၁၀-ဆူ ဌာပနာ၍ ၁၈-တောင်မြင့်သော စေတီကို တည်လေသည်။ သာသနာနှစ် ၁၁၇-ခုနှစ်တွင်ပြီး၍ ဒသမစေတီတော်ဟု သမုတ်လေသည်။ ဆံတော်၁၁-ဆူကိုလည်း ကျိုက္ခမီရေလယ်ကျွန်း ကျောက်ဆောင်ပေါ်၌ ဌာပနာ၍ ၁၈-တောင် မြင့် သော စေတီတည်ကာ ဧကဒဿမ စေတီတော်ဟု သမုတ်လေသည်။ ဒဿမစေတီတော်ကို နောင်အခါ ဒမသစေတီဟုခေါ်၍ ရွာကို ဒမသရွာဟုခေါ်တွင်ရာ ယခုအခါ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်ထဲ၌ တည်ရှိလေသည်။

မင်းသားညီနောင်တို့သည် ဧကဒဿမဘုရား တောင်ဖက် ကော့ဘိန်းအရပ်၌ မြို့တည်ထောင်ရာ အရပ်အနေမသင့်သဖြင့် ဥဒေါင်းပေါသော မြစ်လေးမြှာဆိုင်ရာ တောကို ရှင်းလင်း၍

ရမ္မာဝတီမြို့တည်ပြန်ရာ ရမ္မာဝတီဟုသမုတ်၍ နောင်အခါ မောရမြို့၊ မော်လမြိုင်(mawlamyaing) စသော်ဖြင့်ခေါ်ဝေါ်သတည်း။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးနောက် သာသနာနှစ် ၂၁၇ - ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒေဝါနံ ပိယတိဿ မင်းသည် အဓိဋ္ဌာန်၍ ရအပ်သော ရုပ်ပွား ၄ - ဆူကို သာသနာတည်တံ့ရန် ကျွန်းတုံး၊ သင်္ကန်းတုံး၊ ကျောက်လှည်းဘီးထက်တွင် တင်၍ သာသနာတည်ရာအရပ်၌ ဆိုက်စေရန် အဓိဋ္ဌာန်၍ မျှောလွှတ်ရာ သင်္ကန်းတုံးနှင့် ရုပ်ပွားတော်သည် ကျိုက္ခမီရေလယ်ဘုရားကုန်းသို့ ၂၁၇-ခုနှစ် နတ်တော်လပြည့်နေ့၌ ဆိုက်တော်မူ၍ ဧကာဒဿမ စေတီ အရှေ့မုခ်တွင် ပင့်ဆောင်ထား၍ နောင်အခါ စေတီတော် ပြိုပျက်သဖြင့် အပေါ်မှငုံကာ ဝတ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်၍ ရုပ်ပွားတော်ကို ပင့်ဆောင်ထားလေသည်။ ရုပ်ပွားတော်သည် အစဉ်သဖြင့် တောင်ဖက်ပင်လယ်သို့သာ မျက်နှာမူမြဲ ကျိန်းဝပ်သဖြင့် မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်ဟမီ၊ ဘုရားမျှော်ဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ကျိုက္ခမီဟု တွင်ခဲ့၍ မြို့ရွာကိုပါ ကျိုက္ခမီဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

ဝတ်ကျောင်း ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တံတား၊ ကျောက်လမ်း ကျောင်း၊ ဇရပ်၊ မုခ်ဦးတို့ကို ဒါယကာများက အဆင့်ဆင့်က တည်ထား လှူတန်းခဲ့ကြလေသည်။ ၁၂၀၂ - ခုနှစ်ကစ၍ အဆောက်အဦများတိုးပွားလာခဲ့၍ သီတင်းကျွတ်လဆန်း၁၄-ရက် နေ့မှ လဆုတ် ဂ-ရက်နေ့အထိ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပလေ့ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်ခေါက်စေတီတော် (သံလျင်မြို့)

ကျိုက်ခေါက်စေတီတော်မှာ ဟံသာဝတီခရိုင် သံလျင်မြို့မှ ကျောက်တန်းသို့ သွားရာ လမ်းမကြီး၏ အနောက်ဖက် တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၃၅-ခုနှစ်တွင် အထရံမြို့ (သံလျင်မြို့)၌ ပါဒနိုင်ငံ မင်းတပါးဖြစ်သော သုခမုခ နန်းစောရှင်မင်းသည် ရွှေညဒေါင်းကို ဖမ်းမိရာ ထိုဒေါင်းဝပ်သော ကုန်းမြေ၌ ဘုရားတည်လိုသောကြောင့် စုံစမ်းရာ ဂူတခုတွင် တိသဿနာဂ ဘွဲ့ခံမဉ်ရသေ့ကြီး *ဘိုးမဉ်ခေါက်ကို တွေ့ရ၍ ရသေ့ကြီးက ဒေါင်း

---

* ရသေ့ကြီး ဘိုးမဉ်ခေါက်သည် အိပ်မက်အရ မိမိနေသော ဂူအနီးရှိတောင်ပေါ်မှမြကြေပ်နှင့်တကွ ဆံတော်မြတ်လေးဆူကို တူးဖေါ်ရရှိ၍၊ ဒါယကာမဉ်ဘို ကွန်းကလေစာကို ခေါ်၍ မဉ္စစ်သားသမီးတစု၊ ဘိုးအန်စာ၊ ဘိုးနီဒက်တို့နှင့် ဆယ်တန်ရှာသား မဉ်အမျိုးသာ များက ဘုရားတည်ခဲ့သည်ဟု သမိုင်းတစောင်၌ ဆိုလေသည်။

သမိုင်းတစောင်ကမူ သီဟဒိပကျွန်းမှ တိသရသေ့ (ရသေ့ခေါက်)သည် ဆံတော်နှစ်ဆူကို မြတ်စွာဘုရား သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူစဉ်က ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

(ကျိုက္ကစံ ဆံတော်ရှင် သမိုင်းသစ်။ စာမျက်နှာ-၉။)

ဝပ်သောနေရာ၌ ရှေးက တိဿဘောဂသေန ရှင်ရသေ့ ဌာပနာခဲ့သော ဆံတော်မြတ်ရှိ၍၊ တူးဖေါ်ကာ ဌာပနာ၍ ဘုရားတည်လေဟု ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း၊ ဝါးယားတောကို ရှင်းလင်းကာ၊ ဆံတော်ကို ဌာပနာ၍ စေတီတည်လေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

(မြတ်စွာဘုရားသည် ၈-ဝါမြောက်အခါ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၁-ခုနှစ်တွင် ၈၀မှတိထေရ်ပင့်၍ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ ကြွတော်မူစဉ် ပါဒဘုရင်ဟောင်း တိဿဘောဂသေန ရသေ့နှင့် ရသေ့ ၇၁-ဦးတို့လိုက်ပါသွားရောက် ဖူးမြော်၍ ဆံတော်ဘဆူ ရရှိခဲ့ရာ၊အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ၇၁ ဆူပွားစေ၍ ရသေ့တို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ပြီးနောက်၊ပါဒမြို့တော် ဝန်းကျင်၌ စေတီ ၇၁-ဆူတည်၍ ဌာပနာခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။)

စေတီတည်ရာ ကုန်းတော်ကို ဝါးယားကုန်း ဟူ၍ရင်း၊ ဟင်္သာတောင်ဟူ၍ရင်း၊ မွန်ဘာသာဖြင့် ဟွော့ (ဝါးယားကုန်း) ဟူ၍ရင်း၊ ဒေါင်းဝပ်ကုန်းဟူ၍ရင်း၊ ဓါတ်တော်ကုန်းဟူ၍ရင်း ခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ဘုရားဘွဲ့တော်မှာ ရသေ့ခေါက်ကိုအစွဲပြု၍ ကျိုက်ခေါက် (မျိုးနွယ်ဘုရား)ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ ကျိုက်ဟွော့ (ဝါးယားကုန်းဘုရား)ဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ကျိုက်ခေါက်ဟု တွင်လာခဲ့သည်ဟုလည်း ဆိုလေသည်။

စေတီတော်ကို သာသနာနှစ် ၃၈-ခုနှစ်တွင် တည်ပြီးခဲ့၍ ဥာဏ်တော် အတောင် ၈၀-ရှိလေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော် (ကျိုက်ထို)

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားမှာ ကျိုက်ထိုမြို့မြောက်ဖက် ၁၆-မိုင်ကွာရှိ တောင်ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် တည်ရှိလေသည်။ အရှေ့ရိုးမ တောင်တန်းအပါအဝင် ပေါင်းလောင်းတောင်၏ တောင်ထွတ်တခုဖြစ်၍ လုံးတင်တောင်ဟုခေါ်ရာမှ ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားကို အစွဲပြု၍ ကျိုက်ထီးရိုးတောင်ဟုတွင်လေသည်။အမြင့်ပေ ၃၆၁၈-ပေ မြင့်လေသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးစေတီမှာ တောင်ထိပ်စွန်းရှိ လုံးပတ်ပေ ၅၂-ခန့်ရှိသော ကျောက်တုံးကြီးပေါ်တွင် တည်ထားသော စေတီတော် ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူချိန်လောက်တွင် ရှေးကသုဘိန္ဓနဂရဟု တွင်ခဲ့သော သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနေပြည်တော်၌ တိဿဓမ္မမင်းနှင့် သီရိကပ္ပ အမည်ရှိသော မိဖုရားကြီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော် တိဿဓမ္မနှင့် သီဟရာဇာတို့သည် ထီးနန်းမှခွါ၍ ရသေ့ပြုလျက် တောတောင်တို့၌ တရားအားထုတ်နေကြ၍ မင်းကြီး နတ်ရွာစံလျှင် ရသေ့တို့ မွေးစားသောသားက တိဿဓမ္မ သီဟရာဇာမင်းအဖြစ် ဆက်ခံထီးနန်းစံလေသည်။ ထိုအချိန်ကား မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ပြည့်နှစ်ခန့်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဒနှင်းတော်တိသရသေ့သည် ဂစ္ဆဂိရိတောင် (သထုံမြို့တောင်ဖက် ၃၅-မိုင်ကွာ)တွင် သီတင်းသုံးနေလေသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာအားထုတ်၍ ဓလောဂီအဘိညာဉ်ကိုလည်း ရရှိကြွလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ကေလာသတောင်၌လည်း သီတင်းသုံးဖော်ရသေ့တပါး သီတင်းသုံးလျက် ရှိလေသည်။

www.myanmarvizaworld.com

ထိုစဉ်အခါ ညိတော်သီဟရသေ့ မွေးစား သားသည် မင်္ဂလာမဃဒေသ၌ လူဝင်စားဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ၇-နှစ်အရွယ်၌ ဂဝမွတိဆေးရဟန်းဖြစ် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ပြီးလေရာ၊ ဓကျွးငှူးရှိသော ပဒိုဓမည်းတော်နှင့် ဦးရိုးတော်ရသေ့တို့ထံသို့ သွားရောက်၍ ရှေးဦးစွာ မြတ်စွာဘုရားပဋိဇောမှကြောင်းနှင့် တရားတော်ကို နာကြားရကြောင်း များကို တင်လျှောက်လေသည်။ရသေ့တို့လည်း ကြည်ညိုလှသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ဆောင်ပေးရန် တိုက်တွန်းလေသည်။ ဂဝမွတိဆေးရဟန်းလည်း တိသရဓမ္မ သီဟရာဇာမင်းထံသို့လည်း ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူမည့် အကြောင်းကို ပြောကြား၍ မင်းလည်းဝမ်းမြောက်စွာ ကျောင်းတော်နှင့် မဏ္ဍပ်ကြီးများ ဆောက်လုပ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဂဝမွတိဆေးရဟန်း၏ ပင့်လျှောက်ချက်အတိုင်း သုဝဏ္ဏဘူမိတိုင်းသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူခဲ့၍ ၇-ရက်တိုင် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးလျှင် တိသရသေ့၊ သီဟရသေ့နှင့်

ကေလာသရသေ့တို့နှင့် မင်းမိဖုရား ပရိသတ်တို့အား တရားဟောကြားတော်မူလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်ကြွတော်မူမည်ရှိရာ၊ ရသေ့တို့က အစဉ်ကိုးကွယ်ရာကို လျှောက်ထားတောင်းပန်သဖြင့် ရသေ့ ၃-ပါးအား ဆံတော်နှစ်ဆူစီ ပေးအပ်တော် မူလေသည်။

ထိုအခါတွင် ကုသိနာရုံ တောင်ရသေ့၊ ဒိုးကမော့ခတွန်ဂလိုင်တောင်ရသေ့၊ ဒိုးခလွန်းတောင်ရသေ့ မဲလံတောင်ရသေ့၊ မွတ်လအိတောင်ရသေ့၊ ဒိုးယွန်းတောင်ရသေ့၊ ဆောင်ခဲတောင်ရသေ့ စသည်တို့လည်း ဆံတော်များကို ရရှိလိုက်လေသည်။

ရသေ့တို့ရရှိသော ဆံတော်များအနက် သီဟရသေ့သည် ဇင်းကျိုက်တောင်နှင့် ဇွဲကပင်တောင်တို့၌ စေတီတဆူစီတည်၍ ဌာပနာခဲ့လေသည်။ ကေလာသ ရသေ့လည်း ကေလာသတောင်၌ စေတီတဆူတည်၍ ဆံတော်တဆူ ဌာပနာပြီး၊ ကျန်တဆူကို ဆံကျစ်ကြား၌ ကိုးကွယ်ထားလေသည်။ တိဿရသေ့ကြီးလည်း ဆံတော်နှစ်ဆူလုံးကို ဆံကျစ်ကြား၌ပင် ကိုးကွယ်ထားလေသည်။ ကေလာသရသေ့ စုတေသော် ဆံတော်တဆူကို တိဿရသေ့ကြီးကပင် ဆက်လက်၍ ဆံကျစ်ကြား၌ ကိုးကွယ်ပူဇော်ထားလေသည်။

ရသေ့ကြီး စုတေချိန် နီးသောအခါ သိကြားမင်းက ဆံတော်ကို လူအများကိုးကွယ်နိုင်ရန် စေတီတည်၍ ဌာပနာသင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းသဖြင့် ရသေ့ကြီးက မိမိဦးခေါင်းပေါ်၌ ပင့်ဆောင်ထားဘိ သကဲ့သို့ တည်ရှိရန် မိမိ ဦးခေါင်းပုံသဏ္ဌာန်

ရှိသော ကျောက်တုံးကို ရွာစေလေသည်။ ထိုနောက်ရသေ့ကြီး အသက် ၈၀-ပြည့်၊ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၂၂-ခုနှစ်တွင် တောင် ထိပ်၌ရှိသော ဦးခေါင်းပုံကျောက်တုံးကြီးတွင် ဆံတော်သုံးဆူ ဌာပနာ၍ စေတီတော် တည်ထားလေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

ထိုဘုရားကို မွန်ဘာသာဖြင့် ရသေ့ရွက်သော ဘုရား ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ကျိုက်ဋ္ဌသီရိဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ကျိုက်ထီးရိုးဟူ၍ တွင်လာခဲ့လေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတည်ရာ တောင်ထွတ်မှ တောင်ကုန်း ထက်မှ ပေ-၈၀ မြင့်၍၊ လုံးဝန်း ၅၅-ပေခန့်ရှိ၍ စေတီတည်ရာ ကျောက်လုံးမှာ လုံးပတ် ၅၂-ပေ၊ အမြင့် ၁၈-ပေ ရှိလေသည်။ တည်စဉ်က ဥဏ်တော် ၃-တောင် တမိုက်သာရှိ၍ စစ်တောင်း မြို့ဝန်မင်း၊ လှသိန်သူရက ဥဏ်တော် ၁၂-တောင်မြင့်အောင် မှမ်းမံတည်ထားခဲ့လေသည်။

ကျိုက်ထီးရိုးတောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရသေ့တောင်၊ မုဆိုးတောင်၊ ကျီးကန်းဂူ၊ ကျောက်ထပ်ကြီး၊ နဂါးဘုရား၊ ဖါး ဘုရား၊ စကြန်ကျောက်၊နတ်ရေတွင်း စသည်တို့ရှိ၍ လမ်းခရီးတွင် လည်း စခန်းများနှင့်၊ လှမ်းစေတီ၊ မြစေတီ၊ ကျောက်သမ္မာန် စေတီများလည်း ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်မျင်းနတ်စေတီတော်(ငင်းကျိုက်မြို)

ဗျင်းနတ်စေတီတော်မှာ သထုံမြို့တောင်ဖက် ၃၅-မိုင်ခန့် အကွာ၊ အရှေ့ရိုးမ တောင်တန်းတောင်စွယ်ရှိ ပေ ၃၀၂၂-ပေ မြင့်သော ငင်းကျိုက်တောင် (ဂစ္ဆဂိရိတောင်)ထွတ်ပေါ်၌ ကျိန်း ဝပ်တည်ရှိလေသည်။ တောင်တက်ခရီး ၄-မိုင်နီးပါးခန့် ရှိ၍ ငင်းကျိုက်လမ်းမှငင်း၊ ဖလပ်လမ်းမှငင်း သွားရောက်ဖူးမြော် နိုင်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူချိန်လောက်တွင် သုဝဏ္ဏဘူမိ နေပြည်တော်၌ တိသမမ္မမင်းနှင့် သီရိကပ္ပအမည်ရှိ မိဖုရားကြီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော်တိသမမ္မနှင့် သီဟရာဇာတို့သည် ထီးနန်း မှုခွာ၍ ရသေ့ပြုလျက် နောင်တော်သည် ဂစ္ဆဂိရိတောင်၌ငင်း ညီတော်သည် ဗန္ဓဝဂိရိတောင်၌ငင်း၊ သီတင်းသုံးတော်မူကြလေ သည်။ ထိုရသေ့တို့သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အားထုတ်ကြ သဖြင့် လောကီအဘိညာဏ်ကိုလည်း ရရှိလေသည်။

ထိုစဉ်အခါ သီဟရသေ့သည် သူငယ် တယောက်ကို ကောက်ယူမွေးစားထားရာမှ သူငယ်ကွယ်လွန်ရာ မင်္ဂလာမဒေသတွင် လူဝင်စားဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ

ထိုလူဝင်စားသည် ၇-နှစ်အရွယ်၌ပင် တရားတော်ကိုနာကြားရ
သဖြင့် ဂဝမ္ပတိ ရဟန္တာဖြစ်လေပြီးသော် ခမည်းတော်ဟောင်း
နှင့် ဦးရီးတော် ဟောင်းတို့အား မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူ၍
တရားတော်ကို နာကြားရကြောင်း လာရောက် ပြောကြားလေ
သည်။

www.yizawdayatheinn.com

ရသေ့တို့လည်း ကြည်ညိုပီတိဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို
ပင့်ဆောင်ပေးပါရန် ဟောင်းပန်ကြသဖြင့် ဂဝမ္ပတိထေရ်သည်
မြတ်စွာဘုရားထံ ပြန်ကြွ၍ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း မဟာ
သက္ကရာဇ် ၁၁၀-ပြည့်နှစ်တွင် သုဂတဘုမ္မိတိုင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား
ကြွခဲ့လေသည်။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတွင် တိဿဓမ္မ သီဟရာဇာမင်း
ဆောက်လုပ်လှူတန်းသော ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး၍ မင်္ဂလ
ဒေသသို့ ပြန်လည်ကြွခဲ့မည် ရှိသောအခါ ရသေ့တို့က အစဉ်
ကိုးကွယ် ရာ ကို လျှောက် ထား တော်မူ ပန် သည့် အ တိုင်း
တိဿရသေ့၊ သီဟရသေ့နှင့် ကလာသရသေ့တို့အား ဆံတော်
နှစ်ဆူစီ သနားတော်မူခဲ့လေသည်။

သီဟရသေ့သည် မိမိရရှိ ကိုးကွယ်ရသော ဆံတော်နှစ်ဆူ
အနက် တဆူကို တိဿဓမ္မ သီဟရာဇာမင်း၏ အကူအညီဖြင့်
သာသနာနှစ် ၁၁၂-ခုနှစ်တွင် ဇင်းကျိုက်တောင်ပေါ်၌ ဘိနပ်
တော်အကျယ် ၁၀-တောင်ရှိ စေတီတော်တည်၍ ဌာပနာလိုက်
လေသည်။ မင်းကြီးသည်လည်း ဘုရားကိုပူဇော်စောင့်ရှောက်ရန်

www.vizawdayatheinn.com

တောင်ခြေ၌ ရှာတည်ပေးခဲ့ရာ၊ ဘုရား တောင်ခြေရှာ ဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကွမ်ဇိုင် ကျိုက်ဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ဇိုင်းကျိုက်၊ ဇင်းကျိုက်ဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

စေတီတော်တည်ရာ တောင်တန်းမှာ ရှေးအခါက ပင်လယ်ကမ်းစပ်ဖြစ်၍ နဂါးမတို့ လာရောက်ပျော်ပါးရာ နေရာဖြစ်၍ နဂါးမဘုရားဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်ဗျော်နပ်၊ ဗျော်နတ်၊ ဗျင်းနတ်ဘုရားဟူ၍ ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။ စေတီတော်သည် ဥဿတောင်အတောင် ၃၀-ခန့် မြင့်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်မတ်လအိ စေတီတော် (ကျိတ်မြို)

ကျိုက်မတ်လအိ စေတီတော်သည် မော်လမြိုင်မြို့အထက် ဟောင်းတရော့ချောင်းဖျားရှိ ကျိတ်မြို့အရှေ့ တာတခေသောင်း ကျောက်ကွာ မတ်လအိတောင်ထိပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

(ထိုတောင်၏ အရှေ့ခရီးအဖြောင့် ဂ-မိုင်ကွာမတ်လအပ် တောင်ထိပ်၌လည်း မတ်လအပ်ရသော တည်သော ကျိုက်မတ် လအပ်စေတီတော် ကျိန်းဝပ်လေသည်။)

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၁-ခုနှစ်တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူရာ၊ မတ်လအိတောင်မှ ကပ္ပရွင်ရသော နှင့် မတ်လအပ်တောင်မှ နံ့ာရဒရွင်ရသော တို့သည် အခြားတိသဲရသော၊ သီဟရသော စသည်တို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ဓါတ် မျှားကို ကိုးကွယ်ခွင့် ရရှိခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ ကပ္ပရွင်ရသော သည် ကျိတ်တောင်ပို့ မြို့ကို အုပ်ချုပ်သော ကုလာပုမင်းနှင့် တိုင်ပင်ကာ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၄-ခုနှစ် နတ်တော်လတွင် ပဲသဘင်ကြီးစွာဖြင့် တောင်ထိပ်၌ စေတီတည်၍ ဆံတော်ကိုဌာပနာကာ ကိုးကွယ်ကြလေသည်။ လူအများလည်း ရတနာအထူးထူးတို့ဖြင့် ပူဇော်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် ၁၀ တောင်၊ ဉာဏ်တော် ၁၅ တောင်ရှိ၍ ကျောက်သားဖြင့် တည်လေသည်။ တောင်ထိပ်ပြင်မှာ အရှေ့အနောက် အတောင် ၄၀ ကျယ်၍ တောင်နှင့် မြောက် ၂၅ တောင်ကျယ်လေသည်။ စေတီတော်ကို အမြဲထင်ပေါ်သော ဘုရားဟူ၍ မှန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်မုတ်လအိုဟူ၍ ခေါ်တွင်လေသည်။

ထိုတောင်ထိပ်မှာ ပေ ၆၀၀၀ ကျော် မြင့်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်(ကျောက်တန်းမြို့)

ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်မှာ ဟံသာဝတီခရိုင် သံလျင်မြို့တောင်ဖက် ကျောက်တန်း မော်ဝန်းချောင်းအတွင်း ရေလည်ကျွန်းပေါ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူ၍ ကျောက်တန်း ရေလည်ဘုရားဟု ထင်ရှားလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၃၀-ခုနှစ်တွင် ပါဒမြို့(သံလျင်)၌ ဘောဂသေနမင်းသည် ထီးနန်းစံခိုက် သမုဒ္ဒရာရေ တက်သောကြောင့် ခြေသေ့သေတကောင် မျောပါလာရာ၊ ဆရာတော်ရသေ့က ထို ခြေသေ့သည် မင်း၏အန္တယ်တော် ဝိဇယမင်းနှင့်ရေ သွးစပ်ကြောင်း ပြောပြ၍ ခြေသေ့ကို သီဟာဆုဇာကုန်းအမည် တွင်အံ့သောနေရာ တွင် ဆည်တင်ပြီးနောက်၊ ခြေသေ့ဦးခေါင်းကို ကျောက်သတ္တာ ဖြင့်ထည့်ပြီးလျှင် မိမိသီဟိုဠ်ကျွန်းမှ လှေငယ်ဖြင့် ကူးလာစဉ်က လှေငယ်ဆိုက်ရာကွေ့၌မြုပ်ကာ၊ ထိုနေရာ၌ အမှတ်တရ စေတီ ဘဆူတည်ထားရာ၊ ထိုစေတီတော်ကို ကျိုက်မျော်ကလော့ ဟူ၍ ခေါ်တွင်လေသည်။

* ထိုစေတီကို တွတ္တနာဂမင်း (ပါဒမြို့မင်း ၁၁-ဆက် ခြောက်)က ဆက်လက်ပြုပြင်ခဲ့သည်။ ထိုမင်းသည်သီဟိုဠ်ကျွန်း သို့ တိုင်ခန်းလှည့်ရာ ရဟန္တာမြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ရ၍ ရွှေကြုတ်၊ ငွေကြုပ်တို့နှင့် ဓါတ်ကော်များကိုရရှိ၍ ဘုရားတည်ရန် မိန့်ကြားခြင်း ခံရပြီး နေပြည်တော်သို့ ပြန်ရောက်လာပြီးနောက် ရဟန္တာများ အကူအညီဖြင့် ကျိုက်မျော်ကလော့စေတီကို ငုံ၍ ဓါတ်တော်များ ဌာပနာကာ ကျိုက်မော်ဝန်းစေတီတော်ဟု ဘွဲ့သမုတ်လေသည်။

နှစ်ကာလကြာမြင့်ခဲ့သဖြင့် စေတီတော်သည် ပျက်စီးပြိုကွဲ၍ ခြုံနွယ်တို့ရစ်ဆိုင်းလျက်ရှိခဲ့ရာ ၁၂၇၀-ပြည့်နှစ်တွင် ကျောက် တန်းမြို့နေ အမိန့်တော်ရဉီးဘထွန်း၏ဇနီး ဒေါသက်က အိပ်မက် အရ ပြန်လည်ပြုပြင် မွမ်းမံခဲ့လေသည်။

၁၃၁၁-ခုနှစ် တန်ခူးလဆုတ် ၁၁-ရက်နေ့ နံက်တွင် လေမုန် တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ထီးတော်နှင့်ဥက်ပျော်ဖူး မြေခဲ့ရသဖြင့် ထိုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့တွင် ကျောက်တန်းမြို့မှ ဦးကျော်နှင့် ဒါယကာဒါယကာမများက ပြန်လည်ပြုပြင် ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်မှာ အရှေ့အနောက်ဖိနပ်တော် ၂၆-တောင် တောင်နှင့်မြောက် ဖိနပ်တော် ၃-တောင်တမိုက်ရှိ၍ ဥာဏ်တော် အမြင့် ၃၄-တောင် ရှိလေသည်။

---

* ပါဒပြည် ဇေယျသေနမင်းလက်ထက် သာသနာနှစ် ၁၄-ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဟာဗောဓိမှ ရှင်ဝိစိတ္တာဉာဏနှင့် မဟာရေဝတ ထေရ်တို့အမှူးပြုသော ရဟန္တာ ၇၀၀-တို့သည် သွားတော်ဓါတ်၊ဆံတော်ဓါတ် ခမ္မာကရိဏ်တို့ကို သင်္ကော ၃-စင်း ဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့လျက် မင်းအားအပ်နှင်းသဖြင့် စေတီတော်တည် ၍ ဌာပနာကြောင်းနှင့်လည်း သမိုင်းမှတ်ရှိ၏။

www.vizawdayatheinn.com

ကျိုက်သလုံစေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့)

ကျိုက်သလု စေတီဓာတ်မှာ မော်လမြိုင်မြို့ နာဂဝီသ တောင်တန်း တောင်ရိုးတွင် ကျိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူလေသည်။

သာသနာ့နှစ် ၁၉၁-ခုနှစ် ဥပဒေဝမင်းလက်ထက်တွင် သထုံပြည်ပျက်စီးပြီးနောက် ဆံတော်ဓါတ်၊သွားတော်ဓါတ်တို့ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီးနောက် မြို့သစ်တည်သောအခါ ရဟန္တာတို့ ရွာဖွဲ့စု ဆောင်းပြန်ရာ သွားတော်ဓါတ် ၃၃-ဆူရရှိလေသည်။ထိုဓါတ်တော်များအနက် ရမ္မာဝတီ (မော်လမြိုင်)မြို့မှ အကြီးအကဲတဦးက တဆူရရှိခဲ့ရာ၊ မွတ်ပ်ရာဇာမင်းသည် စေတီတော် တည်ထားကိုးကွယ်လိုသောကြောင့် နေရာကောင်းကို ရွာဖွဲ့လေသည်။

ထိုအခါဆရာတော်က မြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီကြွတော်မူစဉ်က ခေတ္တရပ်တန့်ဘူးသော ရမ္မာဝတီမြို့ထိပ်နာဂဝီသသံလင်းတောင်ထိပ်စွန်း၌ တည်ရန်အကြံပေး၍ ဘုရားရှင် သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံပြည်သို့ ကြွချီးဉာဏ်က မွတ်လအိတောင် ရသေ့အား ပေးအပ်ချီးမြှင့်သော ဆံတော်ဓာတ်ကိုလည်း ဆရာတော် ကိုးကွယ်ရင်းရှိရာမှ ထုတ်ယူပေးအပ်သေသည်။

ထိုကြောင့် သာသနာနှစ် ၂၂၆-ခုနှစ်တွင် မင်းနှင့်တကွ မှူးမတ်၊သူဌေး ဆင်းရဲသားများပါ စုဝေး၍ မြို့အရှေ့ နာဂဝီသ တောင်ထိပ်တွင် ဖိနပ်တော်အတောင် ၄၀၊ ဥာဏ်တော် အမြင့် ၅၅-တောင်ရှိသော စေတီတော်ကို တည်လုပ်၍ မြတ်စွာဘုရား ဓါတ်တော်၊ဆံတော်နှင့် ရုပ်တုတော်များ၊ မင်းရုပ်တုနှင့် ရတနာများကိုပါ ဌာပနာလေသည်။

ထိုစေတီမှာ ရှေးက ပင်လယ်ကမ်းစပ် တောင်ကမ်းဖြစ်၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်သံလင်၊ ကမ်းပျက်ဘုရားဟု ခေါ်တွင်ရာမှ ကျိုက်သံလွှဲ ဘုရားဟု တွင်လာခဲ့သည်။ အချို့ကလည်း ဆံတော် ဌာပနာ၍ ကျိုက်စလင်မှကျိုက်သလွှဲ ဖြစ်လာသည်ဟူ၍လည်း ဆိုလေသည်။

နောင်အခါ မင်းအဆက်ဆက်တို့ ပြုပြင်ကြ၍ ၁၁၈၆-ခုနှစ်တွင် မွန်ဦးထော်လေးက ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ၁၁၂၅-ခုနှစ်လောက်တွင် ဆင်ဖြူရှင်မင်း၏ အမတ်ကြီး မဟာနော်ရထာနှင့် နောက်အခါ အင်္ဂလိပ်မြန်မာစစ်ပွဲအတွင်း ၁၁၈၅-ခုနှစ်ခန့်တွင် စကြာဝန်ကြီးက ၎င်းကျိုက်သလွှဲ ဘုရားကို ပြုပြင်ခဲ့သေးသည်ဟု သိရှိရလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော်အဝန်း ပေ ၄၅၀၊ ဥာဏ်တော် အမြင့်ပေ-၁၅၀၊ ထီးတော်အမြင့် ၂၅-ပေခွဲရှိ၍ စေတီ ၇၃၄-ဆူ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ကျောင်းတော်ရာစေတီတော် (လယ်ကိုင်းမြို့)

ကျောင်းတော်ရာ စေတီတော်မှာ မင်းဘူးမြို့နယ် လယ်ကိုင်းမြို့မြောက်ဖက်၊ ပွင့်ဖြူမြို့၏အရှေ့ဖက်၊ ဧရာဝတီမြစ်တွင်းသို့ စီးဝင်သော မုန်းချောင်းအနီးတွင် တည်ရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သော စန္ဒကူးကျောင်းတော်နေရာတွင် တည်ထားသော စေတီတော်ဖြစ်သည်။

တရံရောအခါ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏီဇဂါမရွာ၌ ကုန်သည်တဦးတွင် မဟာပုဏ္ဏနှင့် စူဠပုဏ္ဏဟူ၍ သား ၂-ယောက်ရှိလေသည်။ မဟာပုဏ္ဏသည် မဇ္ဈိမဒေသ၊ ကောသလတိုင်း၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ကုန်ကူးသွားရာ၊ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ်ကာလဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုဖူးမြင်ရပြီး တရားနာကြားရသဖြင့် ရဟန်းပြုလေသည်။ ထိုနောက် ခွင့်ပန်ကာ ဝါဏီဇဂါမသို့ ပြန်ကြွခဲ့လေသည်။ စူဠပုဏ္ဏလည်း နောင်တော်ရဟန်းအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလေသည်။

ပုဏ္ဏထေရ်သည် အဇူဟတ္ထတောင်မှ သမုဒ္ဒဂီရိအရပ်သို့ ၎င်း၊ မာတုလာဂီရိအရပ်သို့၎င်း၊ ကြွရောက်သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။ မာတုလာဂီရိအရပ်ကား - မင်းဘူးလယ်ကိုင်းအနီး

ကျောင်းတော်ရာပတ်ဝန်းကျင် သစ်တော်ရှာ ပင်ဖြစ်လေသည်။
www.vizawdayatheinn.com
တရံခါသော် စူဋ္ဌပုဏ္ဏသည် ကုန်ကူးသွားရာ သမုဒ္ဒရာ၌ လှိုင်းလေအန္တရာယ် ကျရောက်သဖြင့် ပုဏ္ဏထေရ်က တန်ခိုးဖြင့် စောင့်ရှောက်ကာ ကုယ် ပေး လေ သည်။ ကုန်သည်တို့လည်း ပုဏ္ဏထေရ်အား စန္ဒကူးနံ့သာတို့ဖြင့် လှူတန်းပူဇော်ရာ ပုဏ္ဏထေရ်က စန္ဒကူးကျောင်းတော်ကို ဆောက်လုပ်စေ၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ကြွရောက်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ပင့်လျှောက်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပင့်လျှောက်ချက်အတိုင်း သုနာပရန္တတိုင်း ဝါဏီဇဂါမသို့ ကြွချီတော်မူရာ သစ္စဗန် တောင်ထိပ်၌ သစ္စဗန်ရှေ့အား တရားဟောကြားကာ ဇဟိဘိက္ခု ဖြစ်စေပြီး ဝါဏီဇဂါမသို့ ကြွရောက်လာလေသည်။ ရွာသားများလည်း ဝမ်းမြောက်စွာ ပူဇော်လှူတန်းကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂန္ဓာရုံ စန္ဒကူးကျောင်းတော်တွင် ခုနစ်ရက် သီတင်းသုံးကာ တရားဟောကြားတော်မူပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသည်။

ထိုစန္ဒကူးကျောင်းတော်သည် နှစ်ကာလ ကြာရှည် ၍ ပျက်စီးခဲ့ရာ၊ သက္ကရာဇ် ၄၂၈-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် ရှေဂုဒါယကာ ဇေယျသူရအလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် မစ္ဆဂိရိကိုအောင်နိုင်ပြီး၍ မပဉ္စယဆည်ကို ဆည်တော်မူပြီးနောက် တာတော်အဆုံးရှိသော ကျောင်းတော်ရာ၌ စေတီတည်ကာ ဝတ္ထုကံမြေများလည်း လှူတန်းခဲ့လေသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ဝတ္ထုကံမြေလှူသော ကျောက်စာကိုလည်း ရေးထိုးစိုက်ထူခဲ့၍ နောက်မင်းများကလည်း ပူဇော်လှူတန်းခဲ့ကြ

လေသည်။ သီရိနန္ဒာဓမ္မရာဇာပဝရာဓိပတိမင်းနှင့် ဘိုးတော်ဘုရား တို့သည် ထင်ရှားစွာဖြင့် ပဒေသရာဇ်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၈-ခုနှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းကြီးသည် လယ်ကိုင်းအမတ် နေမျိုး မင်းလှသီဟသူ၊ ပန်းဆေးကန်တောရ ဂိုဏ်းအုပ်ဆရာတော် ဂိုဏ်းထောက်ဆရာတော်၊ ကျောက်စစ်ပုံ ဂိုဏ် ထောက်ဆရာတော် ကျောင်းတော်ရာဘိုက် ဆရာတော်တို့ကို ကြပ်မတ် စေလျက်၊ ဓာတ်တော်မွေတော်များ ဌာပနာ၍ စေတီတော် တည်ထားလေသည်။

ထိုစေတီတော်သည် ပိန္နဲတိုင်စိုက်ထူပြီးခိုက် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းကြီး နတ်ခွာစံသဖြင့် သီပေါမင်း နန်းတက်ရာ၊ လယ်ကိုင်းမြို့ဝန်သစ် ဦးဘိုးအို ကို အမတ်ခန့်ထား၍ စေတီဒတ် ဆက်လက်ဘည်ဒစရာ၊ ထီးဘော်၊ ငှက်မြှောင်နား၊ စိန်ဖူးနှင့်တကွ ၁၂၄၃ ခုနှစ်တွင် သေလာမယ စေတီတော်ကြီး အောင်မြင်ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၉ ခုနှစ်မှ ၁၃၂၃-ခုနှစ် အထိ ဆေးဝက်ပါ ဆရာတော်ကကြီးမှူး၍ ရတနာများ ဌာပနာကာ စေတီတော်ကို မွမ်းမံဘည်ထားခဲ့ပြန်လေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်ဘော်ဘဖက် ၇၅-တောင်တထွာ၊ ဥာဏ်တော် ၉၂-တောင်တထွာ၊ ထီးဘော်အမြင့် ၁၅-တောင်၊ မုခ်ဘုရားပါ စေတီပေါင်း ၁၀၀-ဆူ ရှိလေသည်။

www.yazawaythein.com

www.vizawdayatheinn.com

ခြောင်းမမွေတော် စေတီတော် (ညောင်ကန်ရွာ)

ခြောင်းမမွေတော် စေတီဒတော်မှာ မုံရွာခရိုင် ညောင်ကန်ရွာ၏ အနောက်မြောက်အရပ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ခြောင်းမမွေတော် စေတီတော်မှာ ညောင် ကန် ရွာတော်လေးဆူ အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအရပ်၌ တိမ်းရင်းမြို့ကြီးပွားထွန်းကားစဉ်က တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။ မင်္ဂလာမဒေသ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ အဇာတသတ်မင်း၏ အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော နာဂဒါသမင်းအား နန်းချ၍ သုသုနာဂမင်း နန်းတက်ရာ၊ နာဒါသမင်းနှင့် နှမတော် သီဝလိဒေဝီတို့သည် မာတ်တော်မွေတော်တို့ကိုပင့်ဆောင်ကာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ တိမ်းရှောင်ခဲ့၍ ကလေးရာဇဂြိုဟ်၌ရင်း၊ တိမ်းရင်းရာဇဂြိုဟ်၌ရင်းး မြို့ပြတည်ထောင်နေထိုင်ခဲ့ကြရာ တိမ်းရင်းမြို့ (ညောင်ကန်ရွာ)ဒေသ၌ မာတ်တော်မွေတော်တို့ကို ဌာပနာ၍ ဖလားကမ်းဘုရား၊ ဆင်ဝပ်ဘုရား၊ မြတံဆိပ်ဘုရား၊ မွေရှင်တော်ဘုရား စသည့်ဘုရားစေတီအမျှားကိုလည်း တည်ထားခဲ့လေသည်။

စေတီတော်ကို သံဖိုချောင်းဦးတိုက်၍ နှစ်မှာကွဲသော ကုန်းတော်အလယ်ဗဟိုဌ် ဘည်ထားသောကြောင့် ချောင်းမှာ မွေတော်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ရာမှ ချောင်းမမွေတော်ဟူ၍ ခေါ်တွင် လေသည်။နှစ်စဉ် ၀၇ဆိုလဆန်း၁၂-ရက်နေ့တွင် ဘုရားဆွမ်းတော် ကြီးပွဲတော် ကျင်းပမြဲ ဖြစ်လေသည်။

၁၂၇၄-ခုနှစ်တွင် မောဂ္ဂလန်တိုက်၊ တောင်ကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးနာယက က ကြီးမှူး၍ ပြုပြင်ထားခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

ဂူပြောက်ကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

* ဂူပြောက်ကြီးနှင့် ဂူပြောက်ငယ် စေတီတော်နှစ်ဆူမှာ ပုဂံမြို့တောင်ဖက် မြင်းကပါရွာ မြစေတီအနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူ၍၊ မြစေတီဂူပြောက်ကြီးဟူ၍၎င်း၊ မြင်းကပါဂူပြောက်ကြီးဟူ၍၎င်း ခေါ်တွင်လေသည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် အနော်ရထာမင်းကြီး မျက်တော်မူသဖြင့် ထုတ်ပြေးတိမ်းရှောင်စဉ်က မထီးတူမ သမ္ဘူလနှင့် သင့်မြတ်ခဲ့ရာတွင် လက်ဝတ်တော်ပေး၍ မှာထားခဲ့သည့်အတိုင်း၊ မင်းကြီးနန်းတက်၍ သားငယ်ရာဇကုမာရနှင့်အတူ မင်းကြီးထံသို့ လိုက်ပါသွားရာ တြိလောက ဝဠ သကာဒေဝီ ဦးဆောက်ပန်းအမည်ဖြင့် မိဖုရားမြောက်တော်မူ၍၊ ထီးနန်းကိုမူ မြေးတော် အလောင်းစည်သူ မင်းသားအား လွှဲအပ်ရန်စီမံပြီး ဖြစ်သဖြင့်

---

*ပုဂံမြို့နှင့် ညောင်ဦးမြို့ အကြားရှိ ဝက်ကြီးအင်း ရွာ၏ အနှံ့တောင်ဖက်၌ ဂူပြောက်ကြီး၊ ဂူပြောက်ငယ်ဟူ၍ စေတီတော် နှစ်ဆူရှိသေး၍ ထိုစေတီတို့ကို ကျန်စစ်မင်းတည်ခဲ့သည်ဟု သိမှတ်ရလေသည်။

သားတော်အား ဇေယျခေတ္တရာဘွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာသုံးရွာကိုလည်း အုပိုင်စားစေလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၄၇၄ ခုနှစ်တွင် ခမည်းတော်ကျန်စစ်မင်းကြီး သည် နာမကျန်း ဖြစ်တော်မူရာ သားတော် ရာဇကုမာရသည် ခမည်းတော်အား ကောင်းစွာပြုစု၍၊ ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် ရွှေစင်တို့ဖြင့် ဘုရားရုပ်ပွားတော် သွန်းကာ၊ မိမိစားရသော ရွာသုံးရွာကိုလည်း ရုပ်ပွားတော်အားလှူတန်း၍ မင်းကြီးရှေ့ မှောက်တွင် မဟာထေရ်တို့ကိုပင့်၍ ရေစက် သွန်းချ စေလျှင် မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလေသည်။ ထိုနောက် ရွှေ အထွတ်တင်သော ဂူစေတီတော်ကိုတည်ပြီးလျှင် ရွှေရုပ်ပွားတော် ကို ဌာပနာပြီးလျှင် ရွာသုံးရွာကိုလည်း စေ တီ တော် ဝတ် ပြု ရန် လှူတော်မူ၍ ဘုရားဆုပန်ကာ၊ ဘုရားကိုလှူခဲ့သော ကျွန်တို့အား နှိပ်စက်ပါက အရိမေတ္တေယျဘုရားရှင်အား မဖူးရစေသားဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်ဆုတောင်းကာ ပါဋ္ဌိ၊ ပြာ၊ မွန်၊ မြန်မာ လေးဘာသာ တို့ဖြင့် ကျောက်စာရေးထိုး စိုက်ထူတော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုကျောက်စာကို သက္ကရာဇ် ၁၂၄၈-ခုနှစ်လောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကျောက်စာဝန် ဒေါက်တာဖိုးရွှမ်းမားက မြစေတီ ခြေရင်းတွင်ကပ်လျက် တွေ့ရှိရပြီး မိတ္ထူကျောက်စာ တချပ်ကို လည်း ဂူပြောက်ကြီးလိုဏ်အတွင်းမှ တွေ့ရှိရလေသည်။ လိုဏ်အ တွင်းမှကျောက်စာမှာ ၃-ပိုင်းကျိုးလျက်ရှိ၍ အောက်နှစ်ပိုင်းကို

သာတွေ့ရှိရပြီး၊ ၁၂၆၆ ခုနှစ်တွင် မြစေတီမဟာရံ တံတိုင်းပြုချိန် ပြင်ဆင်ရာ၌ ကျန်တပိုင်းကို ထံတိုင်းပျက်အတွင်းမှ တွေ့ရှိရလေသည်။ မြစေတီမှာ ဂူပြောက်ကြီးနှင့်ကပ်လျက်ရှိ၍၊ ရှေးဦးစွာ ကျောက်စာကိုမြစေတီခြေရင်းမှတွေ့ရသဖြင့် မြစေတီကျောက်စာဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ကြလေသည်။သို့ရာတွင် ဂူပြောက်ကြီးကျောက်စာဟူ၍ငင်း၊ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာဟူ၍ငင်း ပြောင်းလဲခေါ်တွင်ခဲ့ကြလေသည်။

www.vizawdayathelinn.com

www.vizawdayatheinn.com

ငါးထပ်ကြီး ဘုရား (သံလျင်မြို့)

ငါးထပ်ကြီးဘုရားမှာ သံလျင်မြို့တောင်ဖက်၊ ကျောက်ဘန်းသွား လမ်းမကြီးပေါ်ရှိ ပါဒမြို့တော်ဟောင်း တည်ထူပါဒကြီးရှာ၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံမှ စုန်ဆင်း၍ ပါဒကြီးရှာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ရဟန်းတော် ဦးကုသလသည် ကျောင်းတိုက် စည်ကားပြီးနောက် ရုပ်ပွားတော်ကြီး တည်ထားတော်မူလိုသဖြင့် ကျောင်းအရှေ့ဖက် ကုန်းမြေကို ၁၂၆၆ ခုနှစ်တွင် မြေညှိစေပြီး၊ ၁၂၆၈ ခုနှစ် တော်သလင်းလဆုတ် ၇-ရက်နေ့တွင် အုတ်မြစ်ချ၍ ရုပ်ပွားတော်ကြီးတည်ခဲ့ရာ ၁၂၆၉ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရုပ်ပွားတော်ကြီး ပြီးစီးတော်မူလေရာ မာရ်ငါးပါး အောင်မြင်သည်ကို အစဲ့ပြု၍ ငါးထပ်ကြီးဘုရားဟူ၍ ဘွဲ့တော်သမုတ်လေသည်။

ထိုနောက် ပါဒကြီး ရှာသူရှာသားတို့က ဘုံငါးဆင့်ရှိသော တန်ဆောင်းကြီးကိုဝင်း၊ ၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဦးမောင်ကလေး၊ ဒေါ်အေးမယ် မိသားစုတို့က အရှက်ခံ

www.vizawdayatheinn.com

တန် ဆောင်း ကြီး ကို ၎င်း၊ ၁၂၂၃ ခုနှစ်တွင် ဦး ဖေ ကိုး၊ ဒေါ် အေး ကြိုင် သား သမီး တစုတို့က ဘုံ ၇-ဆင့်ရှိ တန်ဆောင်း ကြီး ကိုဂုင်း၊ ၁၂၇၇ ခုနှစ်တွင် ဦးသာကျော် ဒေါ် အုန်းပွင့်မိသား စုတို့က တန်ဆောင်းသစ်ကြီး ကိုဂုင်း၊ ၁၂၇၈ ခုနှစ်တွင် ဦးဖေတိုး ဒေါ် ငြိမ်းတို့က အထက် မန်းစက်တော်ရှုပုံ ခြေတော်ဆုတဆူကို ၎င်း အသီးသီး လှူတန်းခဲ့ကြလေသည်။

ရှမ် ပွဲး တော် ကြီး မှာ ဥာဏ်တော်အမြင့် ပေ ၄၀၊ ဂ-လက်မ၊ ဟလွင်တော်အလျား ၃၃-ပေ၊ ၁၁ လက်မ၊ အနံ ၂၀-ပေ ၁၁ လက်မ၊ ပလွင်တော်အမြင့် ၄ ပေ ၆ လက်မ၊ ရှိလေသည်။

၄က်ပစ်တောင် ဘုရားတော် (ပုဂံမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

၄က်ပစ်တောင်ဘုရားမှာ ညောင်ဦးမြို့တွင်ရှိ၍ စျေး၏ တောင်ဖက် ဆပွဒဘုရား၏ အရှေ့ဖက်တွင် တည်ရှိလေသည်။

၄က်ပစ်တောင် ဘုရားသည် ပုဂံ ပြူစောထီးမင်း၏ ကောင်းမှုတော်ဖြစ်လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၂၁ ခုနှစ်တွင် တည်သည်ဟု မှတ်သားကြလေသည်။

သတိုးမဟာရာဇာမင်း၏အနွယ် သတိုးအာဒိစ္စမင်း၏သားမင်းထီးသည် မသည်အရပ်မှ ပုဂံမြို့တော်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ပြူအိုလင်မယားထံ၌ တည်းခိုနေလေသည်။ ထိုအခိုက် ပုဂံပြည်အရပ်လေးမျက်နှာတွင် ဝက်ကြီး ၄က်ကြီး၊ ရှူးပုံ၊ ကျားကြီးဟူသော ရန်သူလေးဦး ပေါ်ပေါက်လေရာ လေးအတတ်,တတ်မြောက်သော မင်းထီးသည် ရန်သူများကို ဖြိုခွင်းနှိမ်နင်းလေသည်။ထိုသို့နှိမ်နင်းရာ၌ ၄က်ကြီးကိုပစ်သတ်သောနေရာ၌ နောင်အခါ ဘုရားတည်လေသည်။

မင်းထီးသည် ပုဂံမင်း၏ ချီးမြောက်ခြင်းခံရ၍ မင်း၏ သို့းတော် သီရိစန္ဒာဒေဝီနှင့် လက်ထပ်ပြီးနောက်၊ အိမ်ရှေ့အရာ

ခံလေသည်။ မင်းကြီး နတ်ရွာစံသောအခါ မိမိဆရာရသေ့အား လူဝတ်လဲစေ၍ နန်းတင်ပေးပြီးလျှင်၊ ကို ရသေ့ကြောင်မင်း နတ်ရွာစံသောအခါမှ သက္ကရာဇ် ၈၉-ခုနှစ်တွင် ပြုစောထီး မင်းအဖြစ် မင်းပြုလေသည်။

www.vizawdayatheimi.com

ပြုစောထီးမင်းသည်

ကျားကိုသတ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ရှုးပုံကိုသတ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ဝက်ကြီးကိုသတ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ငှက်ကြီးကို သတ်ရာဌာနဌ်ရင်း၊
လေးဆက်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
လေးညို့တင်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
မြားသ,ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
မင်းသွီးများအား ငှက်ရန်မှ ဝှက်ရာဌာနဌ်ရင်း၊
ငှက်တောင်ပစ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ဗျိုင်းနားရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ဖွတ်ဝပ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ပေါက်ပင်ပေါက်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ဖါးဝပ်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊
ဗူးပင်များပေါက်ရာ ဌာနဌ်ရင်း၊

ဘုရားတဆူစီတည်ခဲ့၍၊ ဂေါတမဘုရားကိုလည်း တည်ခဲ့လေသည်။ ငှက်ပစ်တောင်ဘုရားမှာ ပြုစောထီးသည် ထီးလိုင်ကာ ငှက်ကြီး

ကို ပစ်သတ်ရာနေရာ၌ တည်ထားခဲ့သော ဘုရားဖြစ်လေသည်။ ထိုနေရာသည် ငှက်တောင်ကို စွန့်ပစ်ရာဌာနဟူ၍လည်း ယူဆကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ငှက်ပစ်တောင်ဘုရား ကျိန်းဝပ်ရာဌာနမှာ ၂၅-ပေခန့် မြင့်သော တောင်တန်းဖြစ်၍ မုခ်လေးမျက်နှာနှင့် စေတီနှစ်ဆူ တည်ထားလေသည်။ ဂေါတမဘုရားမှာ လက်ဝဲဖက်စောင်းတော်၏ အောက်ဖက်တောင်ခြေတွင် တည်ရှိလေသည်။ စေတီနှစ်ဆူ အနက် လကျိုစေတီ ပျက်စီးသည်ကို သက္ကရာဇ် ၇၂၆-ခုနှစ်တွင် ငှက်ပင်တောင်မဟာထေရ်က ပြင်ဆင်ခဲ့လေသည်။ ထိုတောင်၏ မြောက်ဖက်တွင် ငှက်ပစ်တောင် ကျောင်းတိုက်ရှိ၍၊ နရပတိ စည်သူမင်းကြီးသည် ဉာဏ်ပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော် တည်ဆောက် လှူတန်းခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စုဥာမုနိဧစတိတော်(ပုဂံမြို့)

စုဥာမုနိဧစတိတော်မှာ ပုဂံမြို့ အရှေ့တောင်ဖက် မင်းနန်သူရှာသို့သွားရာ လမ်းအနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၃၆ - ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော နရပတိစည်သူမင်းကြီးသည် အနော်ရထာမင်းကြီး တည်တော်မူခဲ့သော တုံဝပ်တောင် စွယ်တော်ရှင်စေတီသို့ မှူးမတ်များနှင့် အဖူးမျှော်ထွက်တော်မူ၍ အပြန်တွင် ချောက်တခုဆီမှ အရောင်တဝင်းဝင်း တောက်ပနေသည်ကို ဇတ္တမြင်ရလေလျှင်၊ မင်းချင်း တယောက်အား စေလွှတ်ကြည့်ရှုစေရာ၊ထိုနေရာ၌မီးရောင်ကိုဂုဏ်း၊ ပတ္တမြားကိုဂုဏ်း မတွေ့ရှိရသဖြင့်မင်းကြီးသည်ထိုဒေသ၌ကောင်းမှုတော် ပြုစေလို၍ နတ်များညွှန်ပြသည်ဟုယူဆကာ၊ ထိုချောက်ကို မြေဖို့စေလေသည်။

ချောက်ကိုဖို၍ မြေပြင်ညီညာလေလျှင် သက္ကရာဇ်၅၄၅-ခုနှစ်၌ စေတီတော်တဆူကို လိုဏ်နှစ်ဆင့်နှင့် ဟည်တော်မူလေသည်။ ထိုစေတီတော်ကိုတည်ရာ၌ ပြည်သူပြည်သားများအား ကွပ်ညှပ်ခြင်း ပြင်းသောကြောင့် ကုသိုလ်ပြုရာ၌ အကုသိုလ်

များလှသည်ဟူ၍ ပုံသုကူထေရ်က ကဲ့ရဲ.၍ မင်းကြီး၏ဆွမ်းကို မစားဘဲ နေလေသည်။ ထိုအခါမင်းကြီးက ပြည်သူ၏ဆွမ်းလည်း မိမိ၏ဆွမ်းပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုရာမှ မင်းထံရ်မြတ်သည် သီဟိုဠ်သို့ ကြွတော်မူမည်ရှိရာ မင်းကြီးတောင်းပန်ဝန်ချ၍ ကန်တော့ရလေသည်။

စေတီတော်တည်ရာမှ ပိုသော အုတ်မျာ်းကို စေတီတော် အနီးတွင် ၅၄၀-ခုနှစ်၌ စေတီတဆူ တည်ထားရာ သပိတ်မှောက် စေတီဟု တွင်လေသည်။

စေတီတော်ကြီး ပြီးစီးလျှင် စူဠာမုဏိ စေတီတော်ဟူ၍ သမုတ်တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စက္ကတဲစေတီတော် (မင်းဘူးမြို့)

စက္ကတဲစေတီတော် (ရှင်ပင်စက္ကိန်းတဲ)မှာ မင်းဘူးမြို့ စက္ကထဲတောင်ထိပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃-ခုနှစ်တွင် စူဋ္ဌပုဏ်၊မဟာပုဏ်ညီနောင်တို့ ပင့်လျှောက်ချက်အရ၊ သုနာပရန္တတိုင်း ဝါဏိဇ္ဇဂါရွာသို့ ကြွရောက်ပြီးနောက် စန္ဒကူးကျောင်းတော်တွင် ၇-ရက် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးလျှင် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်၍ ကြွတော်မူမည် ရှိသောအခါ မင်းဘူးမြို့ တောင်ဖက်၊ ဆားပွတ်တောင်ညိုတို့ဝန်းရံလျက်ရှိသော ကေလာသဘ စက္ကိန်းတဲ တောင်ထိပ်သို့ ကြွရောက်လာလေသည်။

ထိုတောင်သို့ ရောက်သောအခါ သိကြား မင်း သည် နောင်တော်ဘုရားရှင်တို့အား လူမြဲဖြစ်သော ရတနာမြသလွန်တော်ကို ဆက်ကပ်ပူဇော်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ယာယီ သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။

ထိုသို့ သီတင်းသုံးနေရာမြတ်တွင် စေတီတဆူ တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့ကြရာ ရှင်ပင်စက္ကိန်းတဲ စေတီတော်ဟု ခေါ်တွင်ရာမှ စက္ကတဲစေတီတော်ဟု ခေါ်တွင်လာခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စွယ်တော်ရှင် စေတီတော် (ဂုံဂေါမြို့)

စွယ်တော်ရှင်စေတီတော်မှာ ဂုံဂေါမြို့လယ် တောင်ကုန်း ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၆၀၄-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည့်ရှင် နရပတေ့မင်း လက်ထက် မစ္ဆဂီရိသို့ ပုန်ကန်သူများအား နှိမ်နင်းရန် စေလွှတ် သောတပ်များ ဘုရပ်စဉ်၊တပ်လန့်၍ ကစဉ့်ကလျားဖြစ်ရာ ဗိုလ်မှူး၊ စစ်ကဲ၊ စစ်ကူပ်တို့အား သစ်တောလေးရပ်သို့ အပြစ်ဒဏ်ခတ်၍ ပို့လွှတ်ရာမှ မြစ်သာမြစ်အနီးတွင် ဂုံဂေါမြို့ကို တည်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုမြို့တွင် သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးသည် စေတီပုထိုးများ တည်ခဲ့၍ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည်လည်း မြစ်သာမြစ် တလျောက်တွင် စေတီတည်ထားခဲ့လေသည်။

တရံခါသော် ဂုံဂေါကျောင်းနေ ရှင်စန္ဒာလင်္ကာရ၏ တပည့်လောင်း၊ စတာရှာမှ မောင်ထွားသည် မြစ်သာမြစ်တွင် ရေငုပ်ကစားရာမှ စွယ်တော်ခေတ်ကို ရောင်ခြည်သော် ကွန့်မြူးလျက် ဖူးတွေ့ရသဖြင့် ပင့်ဆောင်၍ ဆရာတော်အား ဆက်ကပ်လေသည်။ ဆရာတော်သည် ကျောင်းဌာနိုးကွယ် ပူဇော်ထားရာ အင်းဝဘုရင် ကြားသိတော်မူသဖြင့် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၉-ခုနှစ်

ဝါခေါင်လဆုတ် ၁၀ ရက်နေ့တွင် မှူးမတ်တို့ကို စေလွှတ်ပင့်ဆောင်စေရာ ရွှေတောင်မြတ်နှင်ဘုရား ရွှေကြာ် တွဲရှိရင်း မောင်ထွားကိုပါ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် တော်သလင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့တွင် ရွာသစ်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်လေသည်။

www.vizawdayathegyinn.com

မင်းကြီးလည်း စွယ်တော်မြတ်ကို တဲတော်ဆိပ်မှ ကြိုယူပင့်ဆောင်၍ ရတနာပြောင် မှန်ဆင်တော်ဖြင့် ပင့်ဆောင်ကာ နန်းတော်ဦး စွယ်တော်စင်၌ ကျိန်းဝပ်စေလေသည်။ မောင်ထွားအားလည်း ချီးမြှောက်အခွင့်အရေး ပေးလေသည်။ မောင်ထွားသည် အင်းဝမြို့ ရွှေညောင်ပင်ရပ်သူ ခင်လေးနှင့် ရည်ငံကြပေသည်။

ထိုအချိန်တွင် စွယ်တော်စင်မှ စွယ်တော်ပျောက်ကွယ်ခဲ့၍ နန်းတော်ကြီးတွင် ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်ကာ ရွှေပြည်စိုး ဇေတရစ်အား စုံစမ်းစေရာ၊ မောင်ထွားပင် ခိုးယူမည်ဟု ဖမ်းဆီးစစ်ဆေး၍ မရသည့်အခါတွင် မိမိရည်မှန်းရင်း ခင်လေး၏ အရေးပေးခြင်းခံရသူ ဖြစ်သဖြင့် အငြိုးဖြင့်သတ်ရန် သုဿန်သို့ ထုတ်လေသည်။

စွယ်တော်မြတ်မူကား ယောနယ်အတွင်း လောင်းထောင်ရွာကုန်းထိပ်၌ ကျိန်းဝပ်၍ ရောင်ခြည်တော်လွှတ်သဖြင့် လောင်းထောင်သူကြီးက ပင့်ဆောင်၍ ဘုရားတည်ရန်စီစဉ်ရာ၊ ဂုဂေါရွာသားများသို့၍ လာရောက် ဖူးမျှော်ကြပြီး၊ ၎င်းတို့ရွာမှ စွယ်တော်မြက်ဖြစ်သည်ဟု လူယူပင့်ဆောင်ရာမှ အချင်းများကြ၍ လောင်းထောင်ရွာသူကြီးသည် အင်းဝနန်းတော်သို့ ၁၀၅၁-ခု နှစ် နယုန်လဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် လာရောက်သံတော်ဦးတင်ရာ၊

စွယ်တော်မြတ်သည် ကိန်းဝပ်ရင်းအရပ်သို့ ပြန်ကြွကြောင်း ပုဏ္ဏားတော်တို့ တင်ပြောက်ချက်နှင့်ညီ၍ မောင်ထွားအသက် ချမ်းသာရာရ၍ ချီးမြောက်မြဲ ချီးမြောက်ခံရလေသည်။

www.vizawdayathemu.com

သို့နှင့် မင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံပြီးနောက် သားတော် နန်းတက်ရာ၊ ၁၀၆၁-ခုနှစ် ၀ါခေါင်လဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် စွယ်တော်မြတ်ကို မြစ်ကြောင်းမှ ပင့်ပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုနှစ်သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် ဂံဂေါကျောင်း၌ စွယ်တော်မြတ်ပြန်လည် ကိန်းအောင်းနေကြောင်း၊ ဆရာတော် အရှင်စန္ဒာလင်္ကာရ ဖူးတွေ့ရပြန်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးကြားသိ၍ ခြေမြန်တော်လွှတ်၍ ကြည့်စေပြီး၊ စွယ်တော်ကိန်းဝပ်ရာအရပ်၌ပင် စေတီတည်ရန် ဝတ္တကမြေလှူလေသည်။ ဂံဂေါမြို့သူမြို့သားများအားလည်း အခွန်တော်မင်းတိုင်း ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုလေသည်။ သို့ရာတွင် ၁၀၆၇-ခုနှစ် ၀ါဆိုလပြည့်ကျော် ၉-ရက်နေ့တွင် တတိယအကြိမ် အင်းဝသို့စွယ်တော်မြတ်ပင့်ဆောင်တော်မူပြီး ပြန်လည်ကိန်းဝပ်သည့်အခါမှ စေတီတော်တွင် ဌာပနာလေသည်။ ၁၁၁၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဂံဂေါသူကြီးက စွယ်တော်ရှင် စေတီအားငုံ၍ စေတီသစ်တည်၍ ထီးတော်သစ် လှူတန်းလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂံဂေါမြို့အုပ်နှင့် ဆရာတော် ဦးတိဿတို့ကြီးမှူး၍ ရွာသားများက စေတီတော် ဖိနပ်တော် ၃၂ တောင်၊ ဥာဏ်တော် ၃၉ တောင်မြှင့်ကာ မွမ်းမံတည်ထားခဲ့ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဆပဋ္ဌစေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့)

ဆပဋ္ဌ စေတီတော်မှာ ညောင်ဦးမြို့ ရှေ့မင်းဝံကျောင်းတိုက် တောင်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓသာသနာဘော် ဖြန့်ချီတော်မူခဲ့သာရှင်သောဏထေရ်နှင့် ရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့၏ တပည့် အနုယ်ရှင်ဥတ္တရာ ဇီဝမဟာထေရ်သည် ပုဂံပြည် နရပတိစည်သူ မင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၅၄၂-ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်ကျန်းသို့ ဘုရားဖူးကြွရာ၊ ပုသိမ်ကျေးလက် ဆပဋ္ဌရွာသား သာမဏေတပါးကို၂၊ ခေါ်ဆောင်သွားပြီးလျှင် သီဟိုဠ်ကျန်း၌ ဆပဋ္ဌသာမဏေအား ပဉ္စင်းခံပေးလေသည်။ ထိုနောက် ဆပဋ္ဌရဟန်းသည် ပိဋကတ်တော်တို့ကို သင်ကြားပေါက်မြောက်ပြီးနောက် ပုဂံပြည်၌ ရဟန်းများကို ဝိနည်းနှင့်အညီ ကံပြုနိုင်ရန် သီဟိုဠ်သံဃာ လေးပါးကိုပါ ပင့်ဆောင်၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့လေရာ၊ ၅၅၃-ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလေသည်။ ပုသိမ်မှမြို့တောင်အရပ်၌ ဝါဆိုတော်မူ၍ ဝါကျွတ်လျှင် ပုဂံပြည်ကို ကြွတော်မူလေသည်။

www.yazawdaya.thein.com

ထိုအခါနရပတိစည်သူမင်းကြီးသည် မထေရ်မြတ်တို့ကို ကြည်ညိုလှ၍ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်း၌ ဖေါင်ဖွဲ့ကာ သာမဏေများ ကို ပဋ္ဌင်းခံပေးလေသည်။ ထိုနောက် အနော်ရထာမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သော ငှက်ပစ်တောင်ကြီး၊ တာမနီကြီး၊ မြင်းကပါ ကြီး၊ တုရွင်းတောင်ကြီး ဟူသော ကျောင်းတိုက်ကြီး များနှင့် မနီးမဝေးတွင် သက္ကရာဇ် ၅၅၃-ခုနှစ်၌ ကျောင်းတိုက်တည်၍ ကိုးကွယ်တော်မူလေသည်။ ထိုကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ သီဟိုဠ် ကျွန်းရှိ စေတီများ၏ ပုံတော်အတိုင်း ဆပဋ္ဌထေရ် ကြပ်မတ်စီရင် တော်မူစေ၍ စေတီတော်တည်ထား ကိုးကွယ်လေသည်။ ထိုစေတီ တော်ကို ဆပဋ္ဌစေတီတော်ဟူ၍ ခေါ်တွင်ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဆူးလေစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ဆူးလေစေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့လယ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဆူးလေစေတီတော် ကျိန်းဝပ်သော ကုန်းမြေမှာ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကို ဥက္ကလာပမင်းကြီး တည်တော်မူသောအခါက၊ သိဂ်ုတ္တရကုန်းမြကို ချာဖေရန် ကမ္ဘာစောင့် နတ်ကြီးများ စုဝေးရာအရပ် စုလေဟုန်းဆော်ရာအရပ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၃၅-ခုနှစ်ခန့်တွင် သီဟိုဠ်ကျန်းမှ ရှင်ယသ ရှင်သောဏနှင့် ရှင်သုဒိအမှူးရှိသော ရဟန္တာ ရှစ်ပါးတို့သည် ဆံတော်နှင့်ဓာတ်တော်တို့ကို ပင့်ဆောင်ခဲ့၍ သံလျင်ဘောဂသေန မင်းအား ပေးအပ်လေရာ ထိုမင်းကြီးသည် ဆံတော်ဓာတ်တော် အချို့ကို ကျိုက်ကဆံစေတီတည်၍ ဌာပနာပြီးနောက် ရဟန္တာတပါး ပျံလွန်တော်မူသဖြင့် မင်းကြီး စိတ်ဝမ်းငယ်တော်မူ၍ ဆူးလေစေတီတည်ရန်အတွက် အသုတ်အမည်ရှိ အမတ်ကြီးအား တာဝန်လွှဲအပ်လေသည်။

အမတ်ကြီးသည် ကောင်းမြတ်သော ဆူးလေကုန်းတော်ကိုညွှန်၍ စေတီတော်တည်ပြီးလျှင် ဓာတ်တော် ဆံတော်များကို ဌာပနာလေသည်။ ထိုစေတီကို အသုတ်အမတ်တည်၍ ကျိုက်အသုတ်ဘုရားဟု တွင်လေသည်။ နှစ်ပေါင်း များစွာ ကြာမြင့်

သောအခါ ဆူးလေပင်မျိုး ဖုံးအုပ်နေသဖြင့် ဆူးလေစေတီတွင်သည်ဟူ၍ ၎င်းမြစ်ဝကျွန်းသားများ ပျှဉ်ပန်းဖြင့်ကြောင့် မွန်ဘာသာဖြင့် အသုတ် ပါဠိဘာသာဖြင့် စူဠဟုခေါ်ရာမှ စူဠစေတီ၊ဆူးလေစေတီတော်ဟူ၍ ရွှေ့လျောလာသည်ဟူ၍ဆိုး၊ မှတ်သားကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

အချို့က ရဟန္တာရှစ်ပါး ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ဓာတ်တော်ဆံတော်များကို သထုံသီဟဒိုပမင်းရရှိ၍ မူးမတ်ဘို့အား ဝေပေးရာမှ မဟာသူရအမတ်ရရှိခဲ့ပြီး စေတီဘော်တည်သဖြင့် ကျိုက်သူရမွန်အသံထွက်ဖြင့် ကျိုက်စူရဲမှ (စူးလဲ) ဆူးလေဟူ၍ ပြောင်းလဲလာသည်ဟုလည်း မှတ်ယူလေသည်။(ရန်ကုန်ရာဇဝင် စာမျက်နှာ ၅၇)

ဆူးလေစေတီတော်ကို မွန်မင်းအဆက်ဆက် ပြုပြင်ခဲ့ကြ၍ မင်းတုန်းမင်းကြီးသည် ရွှေဘိုးစေတီတော် ဆည်းလည်းတော်တင်လှူရန်နှင့် ဆူးလေစေတီတော်ကိုပါ ပြုပြင်ရန် စစ်ကဲ-ဦးထေ၌လေးအား တာဝန်ပေးအပ်သဖြင့် ဥာဏ်ဘော် ၈၂-တောင်မြင့်အောင် ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၁၅၂ ပေ၊ ၇-လက်မခွဲမြင့်၍ အောက်ခြေမှစ၍ ချယားသီး ပိန္နဲသီးတိုင်အထိ ရှစ်မြောင့်ချိုးဖြစ်လေသည်။ ရင်ပြင်တော်မှာ ပေ-၂၀- ကျယ်လေသည်။ မုခ်လေးဖက် တန်ဆောင်းများရှိ၍ မဟာဗောဓိပင်နှင့် ဆူးလေနတ်ရုပ်များလည်း ရှိလေသည်။ မြေပြင်မှ စိန်ဖူးတော်အထိ ၁၆၃-ပေ၊ ၇ လက်မခွဲရှိလေသည်။ ယင်ပြင်တော် စတုရန်းပေ ၃၇၁၀၀-ရှိလေသည်။

ဆင်များရှင်စေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ဆင်များရှင် စေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့ အနောက် မြောက်ဖက် ရွှေဘို မုံရွာသွား မော်တော်ကားလမ်း အနောက် ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၉၁-ခုနှစ်တွင် မိုးညှင်းမင်းတရား‌ကြီး၏ လက်ထက်တော်တွင် သီဟိုဠ်ကျန်းမှ သီရိသဒ္ဓမ္မာလင်္ကာရနှင့် သီဟဠ မဟာသာမိထေရ် နှစ်ပါးသည် ဓာတ်တော်ငါးဆူ ပင့်ဆောင်၍ အင်းဝသို့ ရောက်လာလေသည်။ပုသိမ်သို့ရောက်စဉ် မွန်ဘုရင် ဗညားရံက ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်လိုသော်လည်း အခွင့် မရချေ။

မိုးညှင်းမင်းလည်း စစ်ကိုင်းအနောက် သာယာသော မြေအပြင်၌ ၇၉၂-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် စေတီတော် တည်လေသည်။ ဘုရားအနောက်တွင် ရွှေအုတ်ကျောင်း ဆောက် ကာ သီဟိုဠ်ထေရ်များကို တင်လှူလေသည်။ ဓာတ်တော်ငါးဆူ ကို စေတီတော်တွင်ဌာပနာ၍ ရတနာစေတီဟူ၍ သမုတ်တော် မူလေသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၈၇၇-ခုနှစ်တွင် ဒုတိယမင်းခေါင်က ရတနာစေတီ ပြုပျက်သည်ကို မယဇော အမိတ္တာသီရိနှင့် ထွက်တော်မူ၍ ပြုပြင်ကာ တံဘိုင်းမဟာရာမ်တွင် ဆင်ရုပ်အမျှားရံလျက် မုခ်ဦးတွင်လည်း ဆင်ရုပ်ခံလေရာ၊ ထိုအခါမှစ၍ ဆင်မျှားရှင်စေတီတော်ဟူ၍ ထင်ရှားလာခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်ဒတော်အတောင် ၁၂၀- ရှိခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၈-ခုနှစ် ဝဲဆိုလဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် စေတီတော်ပြိုကျသဖြင့် ဌာပနာပစ္စည်းမျှားတွင် ရွှေစေတီမျှား၊ ရွှေကြုပ်မျှားနှင့် ပတ္တမြားရတနာမျှားကို ဖူးမြင်ကြရလေသည်။ ဌာပနာမျှားကို ပြန်လည်ဌာပနာ၍ စေတီတော်ကို ပြုပြင်တည်ထားခဲ့လေသည်။

တန်ကြည့်တောင်စေတီတော်(တန်ကြည့်တောင်)

www.vizawdayatheinn.com

တန်ကြည့်တောင် စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ တဖက်ကမ်း တန်ကြည့်တောင်ထိပ်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီး နောက် သုနာပရန္တတိုင်းသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူခဲ့သောအခါ ရပ်တန့်၍ ကြည့်ရှုတော်မူရာ တောင်ထိပ်ဖြစ်သဖြင့် ဟိုရည်က ပဗ္ဗတတောင်ထိပ်ကို တန်ကြည့်တောင်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် သာသနာတော်နှစ် ၂၃၀ ခုနှစ်တွင် သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးသည် စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀ တည်တော်မူရာ တန်ကြည့်တောင်ထိပ်၌လည်း စေတီ တော်တဆူ တည်တားခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် နှစ်ကာလရှည်ကြာ၍ စေတီတော်ပြိုပျက်ရာ ပုဂံပြည်အနော်ရထာမင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း ဓာတုဒသနမင်း ဆက်သလိုက်သော စွယ်တော်ပဌားကို ဆင်ဖြူတော်တွင် တင်၍ အဓိဋ္ဌာန်ကာ လွှတ်ရာ၊ ဆင်ဖြူတော်သည် မြစ်ကိုကူး၍ တန်ကြည့် တောင်ထိပ်ပေါ်၌ ဝပ်ရာမှ ထိုနေရာ၌ စေတီတည်မည်ပူရာ၊

စေတီဟောင်းကိုတွေ့ရှိရလေလျှင် ရှင်အရဟံ၏ မိန့်ကြားချက်အရ အသောကမင်းကြီး၏ ကောင်းမှုဖြစ်ကြောင်း သိရှိရကာ ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် စေတီတော်ကို ငုံ၍ ပူဇော်တည်တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ထိုစေတီတော်ကို တန်ကြည့် စေတီတော်ဟူ၍ပင် သမုတ်တော်မူလေသည်။ စေတီတော်၌ ဌာပနာဿသာ စွယ်တော်မှာ ဒုတိယ စွယ်တော်ပွားဖြစ်၍၊ မူရင်းစွယ်တော်ကို ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်၌ ဌာပနတော် မူလေသည်။

ဇွဲကပင် စေတီတော်(ဘားအံမြို)

www.vizawdayatheinn.com

ဇွဲကပင် စေတီတော်မှာ ဘားအံမြို့နှင့် ၈-မိုင်ခန့်အကွာ၌ တည်ရှိသော ဇွဲကပင်တောင် (ဗန္ဓဝဂီရိ)ပေါ်တွင် ကျိန်ဝပ်တည်ရှိလေသည်။ဇင်းကျိုက်တောင်၏ အရှေ့ဖက် မိုင် ၃၀ ခန့်ကွာဝေး၍ အခြားတောင်တန်းများနှင့်မစပ်ဘဲ ကွင်းလယ်၌ တောင်တလုံးတည်း တည်ရှိ၍ ၂၃၇၂-ပေကျော် မြင့်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူချိန်လောက်တွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနေပြည်တော်၌ တိဿဓမ္မမင်းနှင့် သီရိကပ္ပအမည်ရှိသော မိဖုရားကြီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော် တိဿဓမ္မနှင့် သီဟရာဇာတို့သည် တရားသံဝေဂရ၍ နန်းမွေကိုစွန့်ကာ ရဟန်းပြုလျက် နောင်တော်သည် ဂစ္ဆဂီရိတောင်၌ရင်း၊ ညီတော်သည် ဗန္ဓဝဂီရိ ဇွဲကပင်တောင်၌ရင်း သီတင်းသုံးတော် မူကြလေသည်။

ထိုစဉ်အခါ သီဟရသေ့သည် သူငယ်တယောက်ကို ကောက်ယူမွေးစားထားရာမှ သူငယ်ကွယ်လွန်ရာ မဇ္ဈိမဒေသတွင် လူဝင်စား ဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ

ဇဟာဝိဇ္ဇာ ၀။

ထိုလူဝင်စားသည် ၇-နှစ် အရွယ်၌ပင် တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ဂဝမ္ပတိဘဲ့ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်လေပြီးသော် ခမည်းတော်ဟောင်းနှင့် ဦးရီးတော်ဟောင်းတို့အား မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူ၍ တရားတော်ကို နာကြားရကြောင်း လာရောက် ပြောကြားလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရသေ့တို့လည်း ကြည်ညိုဝမ်းမြောက်လှ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ဆောင်ပေးပါရန် တောင်းပန်ကြသဖြင့် ဂဝမ္ပတိထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံ ပြန်ကြွ၍ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ပြည့်နှစ်တွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား ကြွချီလာလေသည်။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတွင် တိဿဓမ္မသီဟရာဇာမင်း ဆောက်လုပ်လှူတန်းသော ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး၍ မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်လည်ကြွချီမည် ရှိသောအခါ ရသေ့တို့က ထာဝစဉ်ကို ကွယ်ရာကို လျှောက်ထား တောင်းပန်သည့် အတိုင်း တိဿရသေ့နှင့် သီဟရသေ့တို့အပြင် ကေလာသ ရသေ့ကိုပါ ဆံတော်နှစ်ဆူစီ ပေးအပ်ခဲ့လေသည်။

သီဟရသေ့သည် မိမိရရှိသော ဆံတော် နှစ်ဆူအနက် တဆူကို ဇင်းကျိုက်ဘုရားတောင်တွင် ဘုရားတည်၍ ဌာပနာခဲ့ပြီးနောက် ကျန်ဆံတော်တဆူကို ဗန္ဓဝဂီရိတောင်၌ မိမိသီတင်းသုံးခဲ့ဘူးသည့်အတိုင်း စေတီတည်၍ ဌာပနာလေသည်။

တောင်မှာစောက်မတ်၍ တောင်စွန်းအမြင့်ဆုံး နေရာတွင် တောင်ဖက်ချောက်နှင့် ၅-ပေကွာခန့်၌ စေတီတော် ကျိန်းဝပ်လေသည်။ ဥာဏ်တော် အတောင် ၃၀-ခန့် မြင့်လေသည်။တောင်ထိပ်

www.yizawdayatheinn.com

တွင် ရေ လုံလောက်စွာရရှိ၍ ခရီးလမ်းတလျှောက်၌ စခန်းများ ရှိ၍ ဂမုန်းပင်များ ပေါ်များလေသည်။ သံလွင်မြစ်အရှေ့ဖက် ကမ်းရှိ ဝင်းကျန်ရွာ၊ တရုပ်လှရွာတို့မှ လှည်းဖြင့်ငင်း၊ ဘာအံမြို့မှ မော်တော်ကားဖြင့်ငင်း သွားရောက်နိုင်၍ သံလွင်မြစ်အတွင်း သင်္ဘောပေါ်မှ ထင်ရှားစွာ ဖူးမြင်နိုင်လေသည်။ တောင်တက် ခရီး ၃-မိုင်ခွဲခန့် တက်ရောက်ရလေသည်။

ဇွဲကပင် ခေါ်ခြင်းမှာ ထိုတောင်ခြေတွင်ကပ်၍ သင်္ဘော ကြိုးများ ချည်နှောင်ခဲ့သဖြင့် မွန်ဘာသာဖြင့် ဒိုးဂရွယ်ကပန်ဟု ခေါ်၍ ဘုရားကို **ကျိုက်ဂရွယ်ကပန်** ဟု ခေါ်ရာမှ ဂရွဲကဗန်၊ ဇွဲကပန်၊ ဇွဲကပင် ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ (မွန်စေတီဟော် သမိုင်းပေါင်းချုပ် ၊စာမျက်နှာ-၂၆။) ကရင်ဘာသာစကားဖြင့် သင်္ဘောကြိုးချည်တောင် **ခွဲကပေါင်မှ** ဇွဲကပင်ဟူ၍ တွင်လာ ကြောင်းနှင့်လည်း ဆိုသည်။ (ဘားအံမြို့လမ်းညွှန် စာမျက်နှာ-၂၃)

www.vizawdayatheinn.com

တူဝေစေတီတော် (ဘားအံမြို့)

တူဝေ (ဒူဝေ)ဧရိယာတိတော်မှာ ဘားအံမြို့ တော်ပုံစခန်း တောင်ဖက်၊ ဇံကပင်တောင်ခြေတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀-ခန့်တွင် ဇံကပင်တောင်ခြေအနီး၌ သေဆုံးသွားသော ကရင်အကြီးအကဲ တဦးအား မီးသင်္ဂြိဟ်ရာ ပြာပုံမှ ထူးဆန်းသော သခွါးပင် ပေါက်လာ၍ အသီးတလုံးသာ သီးပြီး၊ ထိုအသီးမှ သူငယ်တယောက်ပေါက်ဖွား၍ သုဝဏ္ဏဘုမိ မှန်ဘုရင်က မွေးစား ထားခဲ့ရာ အရွယ်ရောက်လျှင် သာမဏေဝတ်စေပြီး သီဟိုဠ်ကျွန်း သို့ ပိဋကတ်စာပေ သင်ကြားရန် စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

သာမဏေသည် အကျင့်သီလထူးမြတ်လှ၍ သက်တော် ၂၆-နှစ်တွင် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးနောက် မိမိနေရင်းဒေသသို့ ကြွရောက်လာကာ အယူမှားယွင်းသော ပြည်သူတို့အား တရားဟောပြောလေသည်။ ထိုနောက် သခွါးပင်ပေါက်ရာ၌ ပေါက်၍နေသော ညောင်ပင်ကြီးကို ဒုတ်ထွင်ရှင်းလင်းကာ၊ ညောင်စောင့်နတ်အစား ကိုးကွယ်ပူဇော်ရန် သစ္စာစေတီတော်တဆူ တည်ထားခဲ့

www.lizawdayathelin.com

လေသည်။ လူမျိုးအပေါင်းတို့ အာဘူအညီခွဲပေ၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် စားသောက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တူဝေစေတီတော်ဟူ၍ သမုတ်ခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီတော်ဘွင် ဒုံရင်းကရင် အမျိုးသားတို့က လက်ထပ်ပြီးစ မောင်မယ်များ သစ္စာပြုစေလေ့ရှိ၍ တောင်ခြေရှိ ကရင်အမျိုးသားများက လေးမြတ်ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

စေတီတော်မှာ အုတ်စေတီဖြစ်၍ ဥာဏ်တော် ၉-တောင်မျှ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

တန်တားဦး မဂ်လာစေတီတော်(အင်းဝမြို့)

ဘန်တားဦး မဂ်လာစေတီတော်မှာ အင်းဝမြို့ ဇေယျပထ တန်တားဦးထိပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ဂ၄၂-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော အင်းဝ ဒုတိယမင်းခေါင်သည် အိမ်ရှေ့ မင်းအဖြစ်နှင့် ရှိစဉ်ကပင် တန်တားဦးအရပ်၌ မဂ်လာစေတီ တည်မည်ဟု ဆန္ဒရှိခဲ့သဖြင့် အုတ်ကျောက်များကို စုဆောင်းခဲ့လေသည်။ထိုနောက်မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည့်နှစ်တွင်ပင် စေတီတော်ကို စ၍တည်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဓာတ်တော်မွေတော်များကို ဌာပနာရန် ရှာဖွေပင့်ဆောင်ရသည်နှင့် ဂ၅ဂ-ခုနှစ်တွင်မှ အလယ်ဌာပနာတိုက်ကို ပိတ်နိုင်ပြီး ဂ၆၁-ခုနှစ်ဘွင်မှ စေတီတော်ကြီးပြီးစီး၍ ထီးတော် တင်ရသဖြင့် ၁၉-နှစ်လုံးလုံး ကြာမြင့်လေသည်။စေတီတော်တွင် ရွှေပ်တုအသီးသီး၊ ရတနာများနှင့် ပဒေသာပင်များကိုပါ ဌာပနာလေသည်။ဓာတ်တော်ပင့်ဆောင်ဌာပနာခန်း၊ ဌာပနာအစီအရင်များနှင့် ပဲ့သဘင်ကြီးကျယ်ခန်းနားပုံများကို ရှင်သီလဝံသနှင့် ရှင်ရဋ္ဌသာရ စာဆိုရဟန်းတော်နှစ်ပါးလုံးက မော်ကွန်းအသီးသီး

ရေးထိုး ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြ၍ တန်တားဦးတည်မော်ကွန်းဟူ၍ ထင်ရှား
www.vizawdayatheinn.com
လေသည်။

တန်တား(ဦး)မှာ အင်းဝ ပထမ မင်းခေါင် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ ငယ်ဆရာသိဃ်ရာဇာဆရာတော်၏ဆန္ဒအတိုင်း တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သာလှန်မင်းတရားကြီး လက်ထက်တွင် မင်္ဂလာစေတီကို ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ထီးဆောင်းစေတီတော် (ဇုတ်သုတ်ရွာ)

ထီးဆောင်းစေတီတော် (ကျိုက်ကလွတ်ဒက်စေတီတော်) မှာ ဘီးလင်းနယ် ဇုတ်သုတ်ရွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော် မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၁၁၁-ခုနှစ်တွင် မြတ်စွာ ဘုရား သည် သုဝဏ္ဏ ဘုမ္မိ ဘိုင်းသို့ ဒေသစာရီ ကြွ တော် မူ သော အ ခါ ကော့ကလွတ်ဘကော နတ်ဘီလူးကျွန်းမှ ဘီလူးညီနောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရ၍ ဆံတော်တဆူ ပူဇော်ခွင့်ရရှိကြရာ၊ မိမိနေရပ်သို့ ရောက်သော် ရွာသားများနှင့် တိုင်ပင်၍ သာသနာနှစ် ၁၁၃-ခုနှစ်ဘွင် ဂဝံကျောက်အုတ်တို့ဖြင့် စေတီတဆူ တည်ထားခဲ့လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားရုပ်တု၊ ဘီလူးညီနောင်ရုပ်တု၊ ရွှေငွေများအပြင် နတ်သမီးဆံပင်တို့ကိုဖြတ်၍ ကျစ်ခွေ ကာ ဌာပနာလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် အတောင်-၉၀၊ ဖိနပ်ခုံ-၂၃ တောင်၊ ဒုတိယဖိနပ်တော် ၃၆-တောင်၊ ရှစ်မြောင့် ၁၈-တောင်စီ၊ ဥာဏ်တော် အတောင်၆၀-ရှိလေသည်။ စေတီတော်ပတ်လည်၌ ကျောက်ပြင်ပျက် နှစ်တောင်တမိုက်၊ ထီးရိုးနှစ်တောင်ထွာ

ရှိသော ကျောက်ထီး ၁၂-စင်းကိုလည်း လူတန်းလေသည်။ www.vizawdayatheinn.com
ဂဝံကျောက်အုတ်များမှာ လူ-၂၀-မှ၊ ဂဝ-အထိ မ,ချီရသော ကျောက်တုံးကြီးများ ပါဝင်လေသည်။ ဘွဲ့တော်ကိုနတ်တည်သော ဘုရားဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်ကလွတ်ဒက် ဟူ၍ရင်း နတ်သွီး ဆံပင်ကြိုး ဌာပနာ၍ ကျိုက်ဇုတ်သွတ် ဟူ၍ရင်း ခေါ်တွင်လေသည်။ ကျိုက်ဇုတ်သုတ်၊ ထီးဆောင်းဘုရားဟု ထင်ရှား၍ ရွာကိုလည်း ဇုတ်သုတ်ရွာဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ထီးလိုမင်းလိုစေတီတော်(ပုဂံမြို့)

ထီးလိုမင်းလို စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့နှင့် ညောင်ဦးမြို့သွား ကားလမ်းမ၏အရှေ့ဖက် ဥပါလိ သိမ်အနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ နန်းတက်တော်မူသော နရပတိစည်သူမင်းကြီးတွင် ဇေယျသူရ၊ ရာဇသူရ၊ အင်္ဂသူ၊ ပျံချီနှင့် ဇေယျသိခ်ဟူ၍ သားတော်ငါးပါး ရှိတော်မူလေသည်။ မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည် မင်းကြီးအား မြတ်နိုးယုယတော်မူ၍ ခူနာကိုင်ုံ၍ သက်သာရာရစေလေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးထံမှ လိုရာကိုတောင်းခံခွင့် ရရှိလေရာ သားတော်ထွေး ဇေယျသိခ်အား နန်းစောင့်ထားရန် လျှောက်တောင်းသဖြင့် မိဖုရားကြီး အလိုအတိုင်း ပြည့်စေလေသည်။ နောင်တော်ကြီး များကလည်း ကြင်နာသဖြင့် ခွင့်ပြုတော် မူကြလေတည်။

တခါသော် နရပတိစည်သူမင်းကြီးသည် သား တော်ငါးပါးအလယ်၌ ထီးဖြူကိုစိုက်၍ ထီးဖြူညွှတ်ရာသူသည် ထီးနန်းမွေခံစေရမည်ဟူ၍ မင်းသားများ၏ ဆန္ဒနှင့်ညှိ၍ ထီးဖြူကို လက်တော်မှလွှတ်ရာ၊ ထီးဖြူသည် ဇေယျသိခ်ဘက်သို့ ညွှတ်လေ

(ဂ္ဂိုပုဂ်)ဌာထခဂုံးထဲထ-လွဲးဌာဂလွဲးထွ

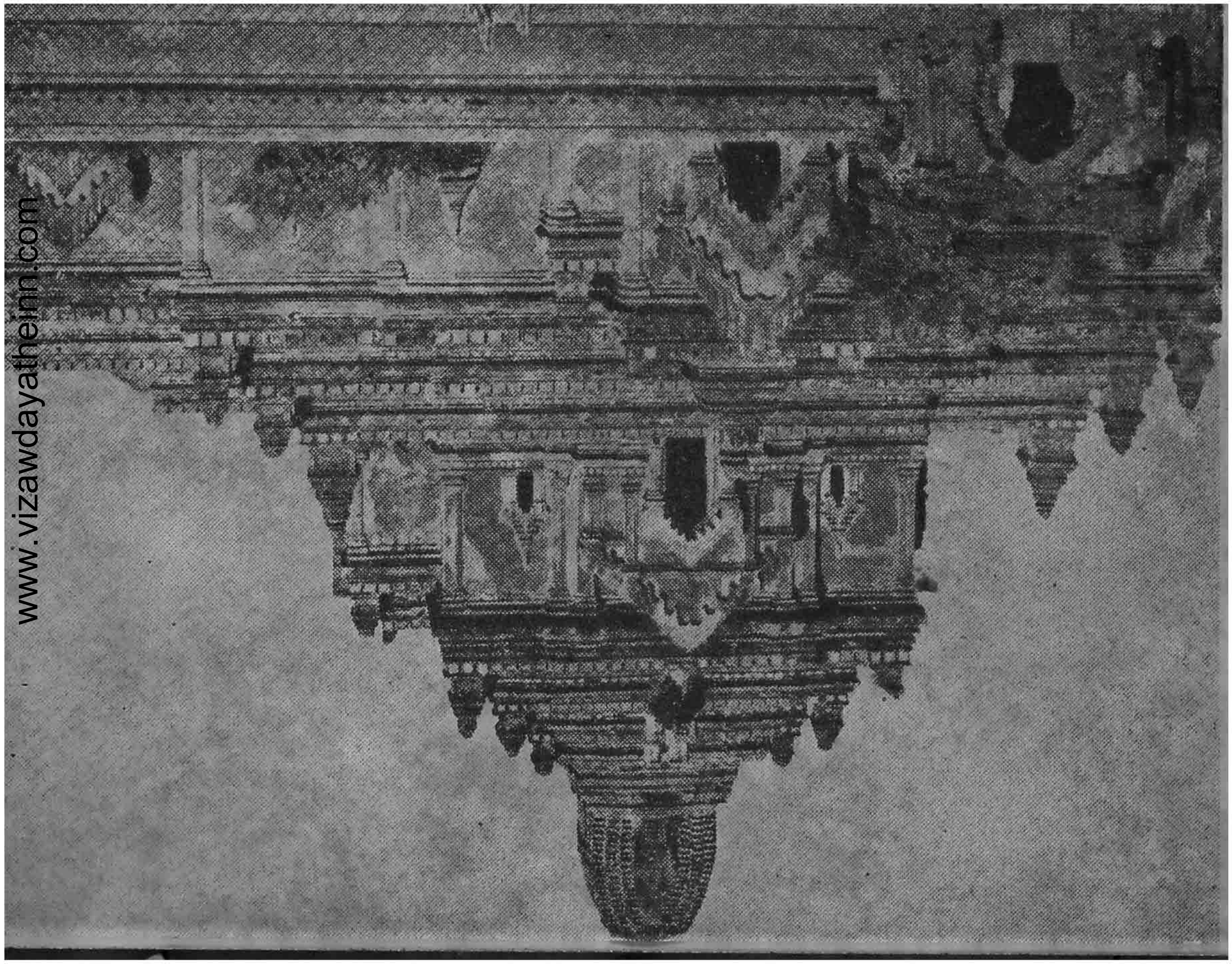

www.vizawdayatheinn.com

သဖြင့် ထီးထောမင်းပါ အလိုဆန္ဒတည်လိုလားသည်ဟူ၍ အသိ အမှတ် ပြုကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

နရပတိစည်သူမင်း နတ်ရွာစံတော်မူသောအခါ ဇေယျသိခ်မင်းသားသည် မင်းအဖြစ်ကိုရသဖြင့် ထီးဖြူစိုက်ထူအရပ်၌ သက္ကရာဇ် ၅၀၆-ခုနှစ်တွင် ကောင်းမှုတော်စေတီ တည်တော်မူလေသည်။ စေတီတော်ကို တိလောကမင်္ဂလာဟူ၍ ဘွဲ့ချီးထူမှ တိလောမင်္ဂလာ၊ တိလောမင်္ဂလာ၊ ထီးလိုမင်းလိုဟူ၍ အမည်ပြောင်းလဲခဲ့လေသည်။ အချို့ကလည်း ထီးနှင့်မင်း လိုလားသည်ကိုစွဲ၍ ထီးလိုမင်းလိုအမည်တွင်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ထူပါရုံစေတီတော်(စစ်ကိုင်းမြို့)

ထူပါရုံစေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မိုးညှင်းမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ပြည်စားနရပတိသည် သက္ကရာဇ် ၇၀၄-ခုနှစ်တွင် ထီးနန်း ဆက်ခံရရှိလေသည်။ နရပတိမင်းသည် ကောင်းမှုတော် တည်လိုသဖြင့် သက္ကရာဇ် ၇၀၉-ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၌ ထူပါရုံစေတီတော်ကိုတည်၍ ဓာတ်တော်မွေတော်များကို ဌာပနာတော်မူလေသည်။ ထူပါရုံဒါယကာနရပတိဟူ၍ ရာဇဝင်၌ ထင်ရှားလေသည်။

ထူပါရုံစေတီတော် ထီးတင်ပဲ့ကို ၇-ရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပရာ အထူးစည်ကားလှ၍ သီဟိုဠ်၊ ဟံသာဝတီ၊ ယိုးဒယား၊ လင်းဇင်း၊ တရုပ်ပြည်တို့မှ လူအမြောက်အများ လာရောက်ဖူးမျှော်ကြလေသည်။ (ပဲခူးမဟာစေတီတော် ပဲ့တော်စည်ကားလှသဖြင့် ဟံသာဝတီမင်းက အင်းဝမှ သံတမန်တို့အား ဤမျှစည်ကားသော ဘုရားပဲ့တော်ကို တွေ့မြင်ဘူး၏လောဟုမေးရာ၊ ထူပါရုံစေတီ ထီးတင်ပဲ့ နောက်ဆုံးရက်မျှလောက် စည်ကားပါသည်ဟု လျှောက်သဖြင့် မင်းကြီး ပြုံးတော်မူသည်ဟု ဆိုလေသည်။)

ဓမ္မရုံကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ဓမ္မရုံကြီး စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ အရှေ့တောင်ဖက်၊ ရွှေဆံတော်စေတီ၏ အရှေ့ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၄၄-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော နရသူမင်းကြီးသည် ကောင်းမှုကုသိုလ်တော် ပြုလိုသောကြောင့် စေတီတော် တည်တော်မူရာ အာဏာတော် ပြင်းထန်သောကြောင့် ပန်းရံတို့သည် စေ့စေ့စပ်စပ် လုပ်ဆောင်ကြရသဖြင့် အချိန်ကြာရှည်ခဲ့လေသည်။ စေတီတော်ကြီးအနီးတွင် ဓမ္မရုံသိမ်ထရံမြတ် သီဘင်းသုံးဘော်မူသောကြောင့် ဓမ္မရုံသီစေတီတော်ဟူ၍ ဘွဲ့တော်ချည်တော်မူရာ၊ နောင်အခါ ဓမ္မရုံကြီးဟု အမည်တွင်လေသည်။

နရသူမင်းကြီးသည် ကောင်းမှုတော် ဓမ္မရုံသီစေတီကို ဖူးမျှော်ရန်ထွက်တော်မူရာ၊ ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်၍ ခဲ့စားလာသော ကုလားရှစ်ယောက်တို့က လုပ်ကြံသဖြင့် နတ်ရွာစံသဖြင့် ကုလားကျမင်းဟူ၍ ရာဇဝင်၌ တွင်လေသည်။

စေတီတော်မှာ အလွန်ကြီးမားတော်မူသဖြင့် တည်ရင်းကပင်လျှင် ပြီးစီးအောင်မတည်နိုင်ခဲ့ဘဲ ရှိခဲ့၍ နောင်အခါ ပြုပြင်တည်ထားရန်လည်း ခက်ခဲလှသောကြောင့် စေတီအုံ အဆင့်မတက်နိုင်ဘဲ၊ အောက်ခံ ကုလားကျောင်းတိုက်ဂူသာလျှင် တည်ရှိနေခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

နဂါးရုံစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

နဂါးရုံစေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ မြင်းကပါရွာ၏ တောင်ဖက် သုံးဖဲလုံခန့်တွင် လမ်း၏အရှေ့ဖက်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၃၉-ခုနှစ်တွင် စောလူးမင်း နန်းတက်၍ မိဖုရား ဦးဆောက်ပန်း နတ်ရွာစံသဖြင့် ဥဿာမင်းသမီးတော် သီရိစန္ဒာဒေဝီကို မိဖုရားမြှောက်လေသည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားကိုလည်း အတွင်းတော်သို့ ခေါ်၍ ထားပြန်လေသည်။ တနေ့သောအခါ သီရိစန္ဒာဒေဝီနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ ယခင် ပဲခူးမှ ခေါ်ဆောင်လာစဉ်ကပင် အငြိုအစမ်း ရှိခဲ့ဘူးသည့်အတိုင်း မောင်းမတို့က အထင်အမြင် လွဲမှားကာ စောလူးမင်းအား သံတော်ဦးတင်ကြလေရာ ကျန်စစ်သားကို အဆုမှုန်တ်သိမ်း၍ ဒလသို့ပို့ဆု ဒလသို့မသွားမီ မြင်းကပါအရပ်တွင် အိပ်ပျော်နေစဉ် နဂါးတကောင်သည် ကျန်စစ်သား၏ ဦးခေါင်းဖက်မှလာ၍ အုပ်မိုးနေလေသည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သား၏ မိဖုရား အယဉ်ရတနာမြင်၍ ကျန်စစ်သားအား ပြောလေသော်၊ ငါကား

www.vizawdayatheinn.com

မချွတ်ကေန် မင်းဖြစ်ရမည်တည်း၊ မင်းဖြစ်သော် ဤအရပ်၌ ဘုရားတည်မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူလေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် သက္ကရာဇ် ၄၄၆ခု-နှစ်တွင် မင်းဖြစ်တော်မူလေရာ၊ ၄၄၉-ခုနှစ်တွင် ယခင် နဂါးအုပ်စိုးခဲ့ဘူးသောနေရာ၌ စေတီတဆူတည်၍ နဂါးရုံဘုရားဟု ဘွဲ့သမုတ်တော်မူလေသည်။ အပယ်ရတနာ ပုန်းအောင်းရာအရပ်၌လည်း အပယ်ရတနာဘုရားတဆူ တည်ထားခဲ့လေသည်။ အပယ်ရတနာဘုရားမှာ နဂါးရုံဘုရားအနီး၊ လမ်း၏အနောက်ဖက်တွင် ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

နန်းဘုရားစေတီခတော် (ပုဂံမြို့)

နန်းဘုရား စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့တောင်ဖက်၊ မြင်ကပါအနောက် မန္တဟာဘုရားနှင့် ကပ်လျက် ကျိန်းဝပ်ခတော်မူလေသည်။

အနော်ရထာမင်းသည် သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံပြည်မှ ပိဋကတ်တော်နှင့်တကွ မန္တဟာမင်းကို ဆောင်ကြဉ်းခဲ့၍ မြင်းကပါအရပ်၌ ထားတော်မူရာ၊ မန္တဟာမင်း နတ်ရွာစံပြီးနောက်၊ ထိုမင်း၏ မြစ်တော်သော နာဂသမန်း အမတ်သည် ဘေးတော် မန္တဟာမင်း၏ နန်းခတ်ရာကို နောင်အစဉ်အမှတ်ရစေရန်၊ ခြုံးပန်းခြုံးနွယ်တို့ဖြင့် အဆန်းတကျယ်စီမံ၍ သက္ကရာဇ် ၅၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် စေတီတော် တည်ထားလေသည်။

နာဂသမန်းသည် နရပတိစည်သူ မင်းကြီးထံ၌ ခစားတော်မူရာ၊ မိချောင်းကိုင်း၊ ဆင်၊ ကျားတို့ကိုင်း တယောက် ချင်းသတ်နိုင်စွမ်းသောကြောင့် အနန္တသူရိယဘွဲ့ကို ရရှိလေသည်။ တိုင်းပြည် အန္တရာယ်ရှိတိုင်း နှိမ်နင်းရ၍ အောင်မြင်သည်သာ များလေသည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်လည်း များစွာပြုလေသည်။ မင်းကြီးသည် နှစ်သက်တော်မူသဖြင့် မိဖုရားငယ်မှ ဖွားသော မင်းသမီး (ဇေယျသိခ်မင်းသား၏ နှမတော်)နှင့် ထိမ်းမြားတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

နန်းဦးရွှေဘုံသာစေတီတော် (ကင်းတပ်မြို့)

နန်းဦးရွှေဘုံသာ စေတီတော်မှာ အထက် ချင်းတွင်း ကင်းတပ်မြို့တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

အလောင်း မင်းတရားကြီးသည် မဏိပူရသို့ ချီတက်ရန် ဗိုလ်မှူးတပ်မှူး စစ်သည်ရဲမက်တို့နှင့် ၁၁၂၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် ကျောက်မြောင်းမြို့မှ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းစုန်ငြီးနောက် ချင်းတွင်းမြစ်ကြောင်း ဆန်တက်ရာ နတ်ကျွန်းတောင်မြေသို့ ဆိုက်ရောက်ကာ အောင်တပ်ချရပ်လေသည်။ ထိုနောက် မြစ်၏အနောက်ဖက်ကမ်း မော်လူးရွာမှ ချောင်းရိုးလမ်းအတိုင်း ချီတက်ရာ၊ တာတထောင် ရောက်တိုင်း လက်ဝဲလက်ျာရှိ သစ် င်ကြီးများတွင် ဆင်တရပ်အမြင့်၌ တွင်းဖေါက်၍ ရုပ်ပွားတော်တဆူကျ သွင်းထားပူဇော်ခဲ့ရာ တမူးမြို့အထိ ၂၉-ဆူနှင့် ကက်စိန်စခန်းအထိ ၄၉-ဆူ ပူဇော်ခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် ပြာသိုလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် မဏိပူရမြို့ကို အောင်မြင်၍ အအုပ်အချုပ်ခန့်ထားခဲ့ပြီး ပြန်ခဲ့၍ တမူးမြို့မှတဆင့်

မော်လူးနတ်ကျွန်း တောင်မြေ စခန်းသို့ တပို့တွဲလဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိလေရာ၊ ထိုအရပ်ကို ကင်းတပ်တော်ဟု တွင်စေလေသည်။ ထိုအရပ်တွင် ယာယီစံမြန်းသော နန်းတော်ဦး ကုန်းထိပ်မော်တွင် ဓါတ်တော်များကို ဌာပနာလျက် စေတီတော်တဆူ တည်ထားလေသည်။ ရွှေဆင်းတု ငွေဆင်းတု များကိုလည်း ဌာပနာ၍ ဗိုလ်မှူး တပ်မှူးတို့ကလည်း ဆင်းတုများကို ဌာပနာခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်ကြီးပြီးလျှင် ရွှေထီးတင်တော်မူ၍ နန်းဦးရွှေဘုံသာဟူ၍ သမုတ်တော် မူလေသည်။ စစ်ချီတက်ရာတွင် တပ်ဦး၌ ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်သော ဒက္ခိဏသာခါ နှစ်ဆူအနက် တဆူမှာ နန်းတော်ရာ၌ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော မင်းကျောင်းတွင် ပူဇော်ခံထားရှိခဲ့၍ ဆရာတော်အဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်ပျက်စီးသည်ကို ၁၂၅၁-ခုနှစ်တွင်း ကင်းတပ်မြို့ ညောင်ဝိုင်းဆရာတော်က ပြုပြင်ခဲ့၍ ၁၂၉၀- ပြည့်နှစ်တွင် ဒုတိယ ညောင်ဝိုင်းဆရာတော်နှင့် ဒ´ ယကာများက ပြုပြင်ခဲ့၍ ၁၃၁၄-ခုနှစ်တွင် ကလေးဝ တောကျောင်းဆရာတော် ဦးသာဂရက ကြီးကြပ် ပြုပြင်ခဲ့ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ပုညရှင်စေတီတော်ကြီး (စစ်ကိုင်းခရိုင်)

ပုညရှင် စေတီမှာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ပုညတောင်စွယ်ဘွင် ကျိန်းဝပ်သော စေတီတော်ဖြစ်လေသည်။

ပုညရှင်တောင်ကို ကကုသန်ဘုရားလက်ထက်က ဒေသလာ ပဗ္ဗတတောင်ဟူ၍၎င်း၊ ကောဏာဂုံဘုရား လက်ထက်က ဝင်္ကစာရီတောင်ဟူ၍၎င်း၊ ကဿပဘုရား လက်ထက်က ဓမ္မိကတောင်ဟူ၍၎င်း၊ ဂေါတမဘုရား လက်ထက်တွင် နာဂဒတ္တာဒတောင်ဟူ မည်တွင်စေခဲ့လေသည်။ ထိုနောက်တွင် ငဖါးတောင်ဟု တွင်ရာမှ ပုညရှင်စေတီကို အစွဲပြု၍ ပုညတောင်ဟူ၍ပင် ခေါ်ဆိုခဲ့ပေသည်။ ပုညတောင်၊ ပုညရှင် စေတီတို့ကို စာဆိုတော်ဇေယျရန္တမိတ်နှင့် ရှင်ထွေးနာသိန်စသော ရွှေးစာဆိုတို့ ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြဘူးလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ၃-ဝါမြောက်အခါက သုနာပရန္တတိုင်း စစ်ကိုင်းဒေသသို့ ကြွချီတော်မူခဲ့၍ စစ်ကိုင်းတောင်၌ ဇေတဘီလူးအမှူးပြုသော ဘီလူး ၉-ကျိပ် ၉-ယောက်တို့အား တရားဟောကြားတော် မူခဲ့သည်ဟု မှတ်သားရလေသည်။ ထိုမှတဆင့်

ငဖါးတောင်သို့ ကြွတော်မူ၍ ယုန်မင်းဖြစ်စဉ်က ကျင်လည်ခဲ့ဘူး သော နေရာဖြစ်ကြောင်း ဘုရားဒိုင်ရာသိုင်းအတိတော် မူသည်ဟု လည်း ဆိုလေသည်။

www.vizawdayathein.com

သက္ကရာဇ် ၆၇၄-ခုနှစ်တွင် တစီးရှင်သီဟသူသည် ဝိဇယ ပူရ ပင်းယမြို့ကိုတည်ထောင်လေသည်။ ထိုမင်းလက်ထက် ဘေး ဘိုးစဉ်ဆက် ကိုးကွယ်လာခဲ့သော သရိရမါတ်တော် ၇ ဆူ ကိန်း အောင်းသော ရတနာကွမ်းခွက်တွင် မင်းကြီးသည် မါတ်တော် ကိန်းအောင်းသည်ကိုမသိဘဲ ကွမ်းထည့်စားမိရာမှ ယားယံသော အနာရောက်၍ ကွမ်းခွက်ကို ပန်းတိမ်သည် ငစိန်သင်ထံသို့ ပို့၍ ဖျက်ကြည့်စေရာ မါတ်တော်တို့ကို တွေ့ရလေသည်။ မါတ်တော် နှစ်ဆူမှာ ပေနှင့်တူတွင် မြုပ်ဝင်နေသဖြင့် မါတ်တော် ၅-ဆူ ကိုသာလျှင် မင်းကြီးထံသို့ ပို့ဆက်လေရာ၊ မင်းကြီးက ကွမ်းခွက် တော်၌ ရွှေမယ်နှ ၇ ချက်ရှိသည်ကိုသိ၍ မါတ်တော် ၇-ဆူရှိတန် ရာလျက် နှစ်ဆူကိုထိန်ဝှက်သည်ဟု ပန်းတိမ်သည်ငစိန်သင်ကို ဖမ်း ဆီးစေလေသည်။

ငစိန်သင်သည် တူနှင့်ပေကိုထမ်းလျက် သန်လျက်ခုံကျွန် အရောက်ပြေး၍ လှေကြုံဖြင့်စစ်ကိုင်းဖက်သို့ ကူးပြီးနောက် ပုည အမတ်ထံသို့ ရောက်ရှိလေသည်။ ထိုပုညအမတ်ကား စစ်ကိုင်းမြို့ တည် အသင်္ခယာစောယွန်း၏ အမတ်ဖြစ်လေသည်။ အမတ်ကြီး သည် မါတ်တော်နှစ်ဆူ ရောင်ခြည်ကွန့်မြူးသည်ကို ဖူးမြင်ရ၍ ငစိန်သင်ထံမှ ပေနှင့်တူကိုတောင်းယူပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ပူဇော် ပင့်ဆောင်သဖြင့် မါတ်တော်များ ပေနှင့်တူမှထွက်၍ ရတနာပန်း တောင်း၌ တည်လေသည်။

အမတ်ကြီးလည်း ဓါတ်တော်များ အိမ်ဦးဦ ရိုသေမြတ်နိုး
www.vizawdayatheinn.com
စွာ ကိုးကွယ်ထားရာမှ လူအများ ကိုးကွယ်နိုင်အောင် ဌာပနာ
၍ စေတီတည်လိုသဖြင့် ဓါတ်တော်ပတ္တမြားကြုပ်ကို ရွှေလင်ပန်း
နှင့်တင်ကာ သင်ပုတ်ပွဲပြု၍ မင်းမှုထမ်းတဦးအား စစ်ကိုင်းတောင်
ရိုးရှိ တင်လိုရာအရပ်၌ တင်ထားခိုင်းလေသည်။ ထို အမှုထမ်းက
ငဖါးတောင်ပေါ်၌ တင်ထားခဲ့သဖြင့် အဓိဌာန်အတိုင်း ထိုငဖါး
တောင်ထိပ်၌ သက္ကရာဇ် ၆၈၄-ခုနှစ်တွင် စေတီတော်ကိုတည်လေ
သည်။ ထိုတောင်ထိပ်၌ သီရိဓမ္မာအသောကမင်း တည်ခဲ့သော
ဘုရားစေတီအတောင်းပေါ်၌ ထပ်ငုံ၍တည်သည်ဟုလည်း ဆိုလေ
သည်။

ထိုအခါအသင်္ခယာဇောယွမ်းမင်း သို၍ မိမိအားမတင်
လျှောက်ဘဲ ဦးစွာစေတီတည်သည်ဟု ပုညအမတ်နှင့် ငစိန်သင်တို
ကို ရေနှစ်၍သတ်စေသော်လည်း ရေသည် ထိုသူနှစ်ဦးကို မဖုံးနှစ်
ဘဲ ပတ်ဝန်းကျင်၌သာ ရေဝှမ်း၍နေလေသည်။ ထိုအခါအပြစ်မှ
လွှတ်၍ မင်းနှင့်အမတ်တို့ စေတီတော်ကို အပြီးမွမ်းမံကာ ရွှေထီး
အထွတ်ကင်တော်မူလေသည်။

ပုညအမတ်တည်သဖြင့် ပုညစေတီ၊ ပုညရှင်စေတီဟူ၍ဝင်း
နောင်အခါ ဝါစဉ်ဘုရားပွဲတွင် ဦးစွာ ဆွမ်းကပ်ရာ ဖြစ်သဖြင့်
ဆွမ်းဦးပုညရှင် စေတီဟူ၍ဝင်း ခေါ်တွင်ခဲ့ကြလေသည်။

ထိုနောက် မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ် ပူဇော်ခဲ့ကြ၍
အင်းဝမိုးညှင်းမင်း လက်ထက်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ပင့်ဆောင်ခဲ့
သော မွေတော် ၄-ဆူအနက် နှစ်ဆူကို ပုညရှင်ဘုရားဌ်
ဌာပနာခဲ့ပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူရှင်မင်းကရင်း၊ သက္ကရာဇ် ၉၅၃-ခုနှစ်တွင် ဝါးမူးဝါယတာ မင်းကရင်း၊ ၉၇၉-ခုနှစ်တွင် အနောက်ဖက်လွန်မင်းကရင်း၊ ၁၀၀၂-ခုနှစ်တွင်, သာလွန်မင်းကြီးကရင်း၊ ၁၀၆၁-ခုနှစ်တွင် စနေ မင်း ကရင်း၊ ၁၁၃၅-ခုနှစ်တွင် ကုန်းဘောင် ဆင်ဖြူရှင်မင်းကရင်း၊ ၁၁၄၇-ခုနှစ်တွင် ဘိုးတော်မင်းတရားကရင်း၊ အသီးသီး မွမ်းမံပြုပြင်၍ ဝတ္ထုကံမြေ၊ကျွန်သီးတော်စသည် လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၂၆၅-ခုနှစ်မှစ၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ဓနုဖြူ ချောင်ဆရာတော် အရှင်အရိယဝံသကကြီးမှူး၍ အဆောက်အဦများ ထပ်ဖြည့်ဆောက်လုပ် ခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၈-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပုညရှင် စေတီတော်ကြီး အတန်ငယ်ပျက်စီးခဲ့ရာ ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံပြီးခဲ့ လေသည်။

ပုညရှင်စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် ၆၂-ပေ (၄၁ တောင် ၁-မိုက်)ဥာဏ်တော် ၁၃၃-ပေ(၈၈-တောင် ၂-မိုက်) ထီးတော် အမြင့် ၂၅-ပေ၊ ၁၀-လက်မ ရှိလေသည်။

ပတ္တမြား စေတီတော် (စစ်ကိုင်းတောင်)

www.vizawdayathein.com

ပတ္တမြား စေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းတောင်တန်း ငဖါးတောင်၏ အရှေ့မြောက်ယွန်း၊ ဝတ်ချက်ရွာ၏ အနောက်ဖက် အမြင့် ၈၅၉-ပေမြင့်သော တောင်ထိပ်ထက်၌ ကျိန်းဝပ်သော စေတီဖြစ်၍ ပတ္တမြားတောင်ကို အစွဲပြုကာ ပတ္တမြားတောင်ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

ပတ္တမြားတောင်သည် ကကုသန် ဘုရားလက်ထက်တွင် ဂန္ဓမာဒန တောင်ဟူ၍ရင်း၊ ကောဏဂုံ ဘုရားလက်ထက်တွင် သီတာရထ တောင်ဟူ၍ရင်း၊ကဿပ ဘုရားလက်ထက်တွင် မဏိ ကဥ္ဇန တောင်ဟူ၍ရင်း၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တွင် ပတ္တမြားတောင်ဟူ၍ရင်း အမည်တွင်ခဲ့လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား သည် ၃-ဝါမြောက်တွင် ညီတော် အာနန္ဒာ ထေရ်နှင့်အတူ သုနာပရန္တတိုင်း စစ်ကိုင်းဒေသသို့ ဒေစာရီကြွချီတော် မူခဲ့၍ ဇေတဘီလူး အမှူးရှိသော ဘီလူး ၉-ကျိပ် ၉-ယောက်တို့ကို တရား ဟောကြား၍ ငဖါးတောင်နှင့် ပတ္တမြားတောင် များသို့လည်း ကြွချီလာကာ၊ ထိုတောင်ထက်၌ ရွှေသမင် ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်းကို ဗျာဒိတ်ထားတော် မူခဲ့သည်ဟု မှတ်သားရလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၁၀-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော သီရိမမှာအသောက မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘုရား၏ ဂုဏ်တော်၀၀- တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ရာတွင် စင်္ကိုင်းတောင် ပတ္တမြားတော်ထိပ်ရှိ စေတီတော်မှာလည်း အပါအ၀င် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ စစ်ကိုင်းမြို့တည် အာသင်္ခယာ စောယွမ်းမင်းလက်ထက် အပြင်မုဋ္ဌော ၉-ဆူသတ်မှတ်ရာတွင် ပတ္တမြားစေတီ ပါ၀င်ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၇၆-ခုနှစ်တွင် ပတ္တသယ်ရာဇာသည် ပတ္တမြားစေတီကို ၃-ထပ်ဝုံ၍ တည်လေသည်။ ၇၉၁-ခုနှစ်ဘွင် မင်းကြီးစဉ်၏ မိဖုရားကြီး စောဥမ္မာက ပတ္တမြားစေတီကို ၀တ္ထုကံမြေမျှားလှူတန်းခဲ့၍ သိမ်လည်းသမုတ်လေသည်။ အင်း၀မင်းအဆက်ဆက် တို့လည်း ပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။ ရေသွန်းပဲမျှားလည်း ကျင်းပခဲ့လေသည်။

(ပတ္တမြားစေတီကို ၀တ်ချက်ရှာမှ ယာကြီးအမ အမည်တွင်သော မကြီးဆိုသူက ကျောက်မိကျောင်း သိုက်တွင်းမှ ပတ္တမြား ရတနာမျှားရရှိသဖြင့် ထုခဲ့ရောင်းချ၍ စေတီတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည်ဟူ၍လည်း စကားစဉ် ရှိလေသည်။)

အင်း၀မင်းရဲကျော်ထင် လက်ထက်တွင် ပတ္တမြားဆေတီ၌ ရေသွန်းရာ၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာခဲ့ဘူးလေရာ မိုးကောင်းဘုရားဟူ၍ အမှတ်ပြုခဲ့ကြလေသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ဘိုးတော်ဘုရား၏ မိထွေးတော် ဒလမြို့စားမိဖုရားက စေတီတော်ကြီးနှင့် တန်ဆောင်းကိုပြုပြင်ခဲ့၍ ၁၁၅၇-ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့တွင် ဘိုးတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် ရေစက်သွန်းချခဲ့လေသည်။

www.vizawdayathein.com

၁၂၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ငလျင်ကြီးလှုပ်ရာ ပတ္တမြားစေတီမှာ ငလျင်ဒဏ်ခံရလေသည်။ ၁၂၇၇-ခုနှစ်တွင်လည်း လေမုန်းကြသဖြင့် ထီးတော်မြေခလေရာ သံဃအဖွဲ့ကြီးက တာဝန်ယူ၍ မန္တလေးမြို့အနောက်ပြင် ဦးကျစ်လစ် ဇနီးမောင်နှံက ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။

ပတ္တမြားစေတီတော်သည် ဘိုနပ်တော် ၃၈-ပေ၊ (၂၅-တောင် ၁-မိုက်) ဥဿဘတော် ၄၃-ပေ၊ ၃-လက်မ (၂၈-တောင် ၂-မိုက် ၈-သစ်) ရှိလေသည်။

၁၃၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ ပတ္တမြားစေတီတော် ပြုပြင်စေဘုံရှာက်ရေး သံဃအဖွဲ့ကြီးက ကြီးမှူး၍တာဝန်ယူခဲ့ရာ ၁၃၁၈-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် ငလျင်လှုပ်ခဲ့သဖြင့် စေတီတော် ကဲ့ပျက်သည်ကို ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် ပြန်လည်မွမ်းမံတည်ထားခဲ့လေသည်။

ပတ္တမြားတောင်ပေါ်သို့ မော်တော်ကားလမ်းကို ၁၃၁၈ ခုနှစ်က ဖေါက်လုပ်ခဲ့၍ ၁၃၂၁-ခုနှစ်တွင် တိုးတက်ပြုပြင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ပြည်တော်ပြန်ဘုရား (ဇလွန်မြို့)

ပြည်တော်ပြန်ဘုရားရုပ်ပွားတော်မှာ ဇလွန်မြို့ ဘိုးပုဏ္ဏား ကုန်း၌ ကျိန်းဝပ်လေသည်။ မူလကျိန်းဝပ်ရာ နေရာ၌ မြစ်ကမ်းနှင့်နီး၍ ရေဝပ်သောကြောင့် ကုန်းမြင့်ဖို၍ ရွှေ့ပြောင်းကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေသည်။

ပြည်တော်ပြန်ဘုရားကို သာယာဝတီမင်းနှင့် ပုဂံမင်းတို့လက်ထက် မင်းလှကျော်ထင် နော်ရထာဘွဲ့နှင့် မဟာသမန္တမင်းခေါင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော ဇလွန်နှင့် ခဲပေါင်မြို့သူကြီး ဦးရွှေပွင့်က တည်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဦးရွှေပွင့်သည် ရပ်ရွာမှအလှူငွေကောက်ခံ၍ ရန်လွှင့်လှေတော်ဖြင့် နေပြည်တော်သို့ ဆန်တက်ကာ ဘုရင့်မယ်တော်ထံတွင်အခွင့်ပန်၍ နန်းဦး၌ ကိုးကွယ်ရန် ထုလုပ်ထားသော ဖယောင်းပုံကို ၁၂၁၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် ကြေးသွန်းစေ၍ ဇလွန်မြို့သို့ ပင့်ဆောင်လာကာ၊ မာရ်အောင်မြင် ဘွဲ့တော်ဖြင့် တန်ဆောင်းဆောက်လုပ် ကျိန်းဝပ်တော် မူစေလေသည်။ မြို့သူမြို့သားတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ကြည်ညိုစွာ ပူဇော်ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၃-ခုနှစ်တွင် ပဂံမင်းလက်ထက် အင်္ဂလိပ် မြန်မာ စစ်ဖြစ်ပွားရာတွင် ဇလွန်မြို့သည် ဗြိတိသျှလက်အောက်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် တော်လှန်ထကြွသူများကို လိုက်လံတိုက်ခိုက် သော အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ် ဆာဂျွန်ချစ်သည် မာရ်အောင်မြင်ရုပ်ပွား တော်ကို ၁၂၁၄-ခုနှစ် ဝါခေါင်လတွင် သဘော်ဖြင့် ပင့်တင်၍ ကာလကတ္တားမြို့သို့ ပင့်ဆောင်သွားလေသည်။ သို့ရာတွင် ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီး၏အမိန့်ဖြင့် ၁၂၁၅-ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန် လည်ပို့ဆောင်စေရာ ဇလွန်မြို့တွင် ဆိပ်ကမ်း မကောင်းသော ကြောင့် ဟာသ်ာတဆိပ်ကမ်း ဆန့်ကာတန်းတွင် ကျိန်းဝပ်စေခဲ့ လေသည်။ ထိုအခါ ဇလွန်မြို့အုပ် ဦးဆောင်းကြီးက လှေတော် ဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့၍၊ ဇလွန်မြို့မြောက်ပိုင်း ဆိပ်ကမ်းမှတင်ဆောင် ၍ ယာယီစံကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးစေလေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ပြည်တော်ပြန်ဘုရားဟူ၍ ထင်ရှားလေသည်။

ထိုနောက် စံကျောင်းအနောက်ဖက်ရှိ ဆရာတော် ဦးဖြူ၏ ကျောင်းတိုက်တွင် နှစ်ကာလအတော်ကြာ ပင့်ဆောင်သီတင်း သုံးစေလေသည်။ သစ်သားပလ္လင်မှ အုတ်ဂူတည်ဆောက်၍ သစ် သား တန်ဆောင်းများလည်း အဆင့်ဆင့်ဆောက်လုပ် ပူဇော် ခဲ့လေသည်။ ထိုမှ မန္တလေးကျောင်းအနီးသို့ရင်း၊ သရက်တော ရှေ့သို့ရင်း ပြောင်းရှေ့ စံတော် မူစေ၍ ၁၂၄၁- ခုနှစ်တွင် ဒေါ်နှင်းဖူးက အုတ်ပလ္လင်ထက်သို့ ပြောင်းရှေ့ သီတင်းသုံးစေ လေသည်။ ထိုနောက်တွင် ဆော်တီမြစ်ရေလှေခြင်းကြောင့် တာဖို့

www.vizawdayatheinn.com

ခြင်း၊ တောင်ကုန်းဖိုခြင်းမျှားနှင့် စရပ်တန်ဆောင်းဆောက်လုပ်ခြင်းမျှား ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး၊ ၁၂၆၃-ခုနှစ်တွင် တောင်ကုန်းပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သိတင်းသုံးစေလေသည်။ ၁၂၇၀-ပြည့်နှစ်တွင် တမ်းမိုလုံး ရေလှမ်းမိုးသဖြင့် နေရာသစ်ရှာဖွေပြုပြင်ကာ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဘိုးပုဏ္ဏားကုန်းသို့ ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ် ခဲ့ကြပြန်လေသည်။ ၁၂၈၃-ခုနှစ်တွင် အလျားအနံပေ ၃၀-ရှိသော အုတ်ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကို ကုသိုလ်ရှင်မျှားက တည်ဆောက် လှူတန်းခဲ့လေသည်။

ဖေါင်တော်ဦးရုပ်ပွားတော်များ (အင်းလေးနှစ်မြို့ဟုဂူး)

www.myanmarvedayathemhmu.com

ဖေါင်တော်ဦးရုပ်ပွားတော်မျှားမှာ ရှမ်းပြည် အင်းလေး ကန်တွင်းရှိ နမ်ဟူးရွာ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကြီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော် ငါးဆူဖြစ်၍ ရွှေတိုးကြီးများ ကဲ့သို့ ဖူးမြင်ရလေသည်။ သရက္ခန်သားကို ထုလုပ်ပူဇော်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၅၄-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော ပုဂံပြည့်ရှင် အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးသည် ဖေါင်တော်ဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူရာ၊ မလွယ်ကျန်းသို့ ရောက်သည်တွင် သရက္ခန်နံ့သာနှစ်တို့ဖြင့် ထုလုပ်သော ရုပ်ပွားတော် ၅-ဆူကို ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်ခွင့်ရသဖြင့် ဖေါင်တော်ဦးတွင် ပင့်ဆောင်ကာ ပုဂံမြို့တော်သို့ ပြန်လေသည်။ ထိုနောက် ၄၅၅-ခုနှစ်တွင် ဖေါင်စကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူပြန်ရာ၊ ရုပ်ပွားတော် ၅-ဆူကို ပင့်ဆောင်လာခဲ့ရာ၊ ထန်းလေးစင်အရပ်သို့ ရောက်သောအခါ သဲပြည်ထောင်တန်း ကာဆီးလျက်ရှိရာ၊ ခါးသန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ဖေါက်ထွင်း၍ ဖေါင်တော်ဝင်ရောက် ပြန်လေသည်။ ဖေါင်တော်သည် ဖေါင်တော်ပေါက်မှ ဆက်လက်၍ တောင်ခြေရင်းရှိ

သန်းထောင်အရပ်သို့ ဖေါင်ဆိုက်တော်မူသည့်အခါ ဖေါင်တော်ဦးတွင် ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ရုပ်ပွားတော် ငါးဆူကို ဌာပနာ၍ စေတီတည်ခဲ့လေသည်။ ထိုမှတဖန် ရမ္မာဝတီပြည် (သလဲဦးနယ်မြေနှင့် မိုင်းသောက်နယ်မြေစပ်ကြား ပေပင်ရွာ အနောက်ဖက်) သို့လည်း ထွက်ချီစံမြန်းခဲ့ပြန်လေသည်။

နှစ်ကာလ ကြာရှည်လွန်မြောက် ပြီးနောက် သက္ကရာဇ် ၇၂၁-ခုနှစ်တွင် ညောင် ရွှေ မြို့တော်ကို တည် ထောင် သော စော်ဘွားကြီး စီဆိုင်ဖ လက်ထက်တွင် သန်းထောင်ဘုရားဒေသရှိ တောချုံအတွင်း လိုဏ်ဂူမှ ရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူးသဖြင့် စီဆိုင်ဖသည် ပရိသတ်တို့နှင့်ထွက်ကာ ချုံတို့ကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း ရှာဖွေရာ အလောင်းစည်သူ ဌာပနာခဲ့သော ရုပ်ပွားတော် ၅ဆူကိုဖူးတွေ့ရလေသည်။

စော်ဘွားကြီးသည် ရုပ်ပွားတော်မြတ်တို့ကို ညောင်ရွှေမြို့သို့ ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်ခဲ့၍ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၇-ရက်နေ့တိုင်း ဟော်နန်းတော်ဦးမှ ပြာသာဒ် မဏ္ဍာပ်တွင်းသို့ ပင့်ဆောင်၍ အများပြည်သူ ပူဇော်ခံလေသည်။ သက္ကရာဇ် ၉၇၇- ခုနှစ်တွင် ညောင်ရွှေစော်ဘွား မစောနန်းဖ စပ်နန်းဟေး လက်ထက်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ စော်ဘွားတို့က မြို့တော်ကို ထိပါး တိုက်ခိုက်သဖြင့် ရုပ်ပွားတော်များကို အန္တရာယ်ကင်းရာ ညောင်ရွှေနယ်ရွှေအင်းတိမ်ဘုရားကြီး အရံစောင့်များရပ်ကွက်၌ ကျောင်းတော်ဆောက်လုပ်၍ ကျိန်းဝပ်စေလေသည်။ နှစ်စဉ် သီတင်းကျွတ်လဆန်း၇-ရက်နေ့တွင်မူကား ရုပ်ပွားတော်များကို ညောင်ရွှေမြို့သို့ ပင့်ဆောင် အပူဇော်ခံလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၁၃၃-ခုနှစ်တွင် ပေါင်တောင်ဦး ကျောင်းတော်ကို မီးသင့်သဖြင့် ရှာကြီးဘန်းပုံအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး နောက် ၁၂၄၃ ခုနှစ်တွင် သာလေးတိုက် နမ့်ဟူးရှာ၊ နမ့်ဟူး ကျောင်းတော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကျိန်းဝပ်စေလေသည်။ ထိုမှအစဉ် အဆက်အာဒေးဖြင့် နှစ်စဉ် သီတင်းကျွတ်လတိုင်း ရုပ်ပွဲးတော်များ ကို အင်းလေးကန်တွင်း ၁၉-ဌာနသို့ ဒေသစာရီပင့်ဆောင်၍ အပူ ဇော်ခံလေ့ရှိ၍ ညောင်ရွှေမြို့တွင် ၂ ညဉ့်နှင့် ၃-ရက် ကျိန်းဝပ် တော်မူစေလေသည်။ထိုကာလအတွင်း သဘင်ကြီးစွာပူဇော်လေ့ ရှိလေသည်။ ထိုနောက်မှ ဌာနစဉ်အတိုင်း ကျောင်းတော်သို့ ပြန် လည်ပင့်ဆောင်လေသည်။

ရုပ်ပွဲးတော်များ ကြွခြီအပူဇော်ခံရာ ဌာနများမှာ မူလ ကျောင်းတော်မှ အင်းတိမ်၊ ဟဲယားရွာမ၊ ညောင်ရွှေမြို့၊ နမ့်သဲ၊ လင်းကင်း၊ ကြေးစားကုန်း၊ မိုင်းသောက်၊ သလဲဦး၊ ငါးဖယ် ချောင်း၊ စရပ်ကြီး၊ဘုရားပေါက်၊ နမ့်ပန်၊နောင်တော၊ မန်ကျည်း ဆိပ်၊ ကျိုင်ခန့် မိုင်းပျို၊ အင်းပေါခုံ၊ ရွာကြီး ရေသာတို့ ဖြစ်လေ သည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဗူးဘုရားစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

ဗူးဘုရားဟုထင်ရှားသော စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်း ကျောက်မော်ရပ်အငူပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော် မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၂၉-ခုနှစ်တွင် (သမုဒ္ဒရာဇ်မင်း) သမုတိရာဇ်မင်းသည် ယုန်လွှတ်ကျွန်းတွင် အရိမဒ္ဒနာဟု သမုတ်၍ မြို့တည်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါတွင် ကျားကြီး၊ဝက်ကြီး၊ငှက်ကြီး ရှူးပံ့တို့နှင့် ဗူးပင်များသည် အန္တရာယ်ကြီးစွာ ပြုလေသည်။ နှိမ်နင်း၍ မရနိုင်အောင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုကာလ၌ တ ကောင်း မင်း ရိုးစောထီး-အမည်ခံ လုလင်ပျိုသည် ပြူအိုလင်မယားထံ၌ ခိုလှုံနေထိုင်ရာမှ လေးအတတ်ကို တတ်မြောက်သဖြင့် ရန်သူတို့အားကောင်းစွာ ဖြိုဖျက်ပေးနိုင်သဖြင့်မင်းကြီးက သမီးတော် သီရိစန္ဒာနှင့် ထိမ်မြား၍ အိမ်ရှေ့အရာပေးလေသည်။

မင်းကြီး နတ်ရွာစံလျှင် စောထီးသည် ဆရာရသေ့အားဦးစွာနန်းတင်၍ သက္ကရာဇ် ၈၉-ခုနှစ်တွင်မှပြူစောထီးမင်းအဖြစ်

(ဂ္ဂိ၊ပဂ်)ငှထခဂ့်-းထဲထးဂီ

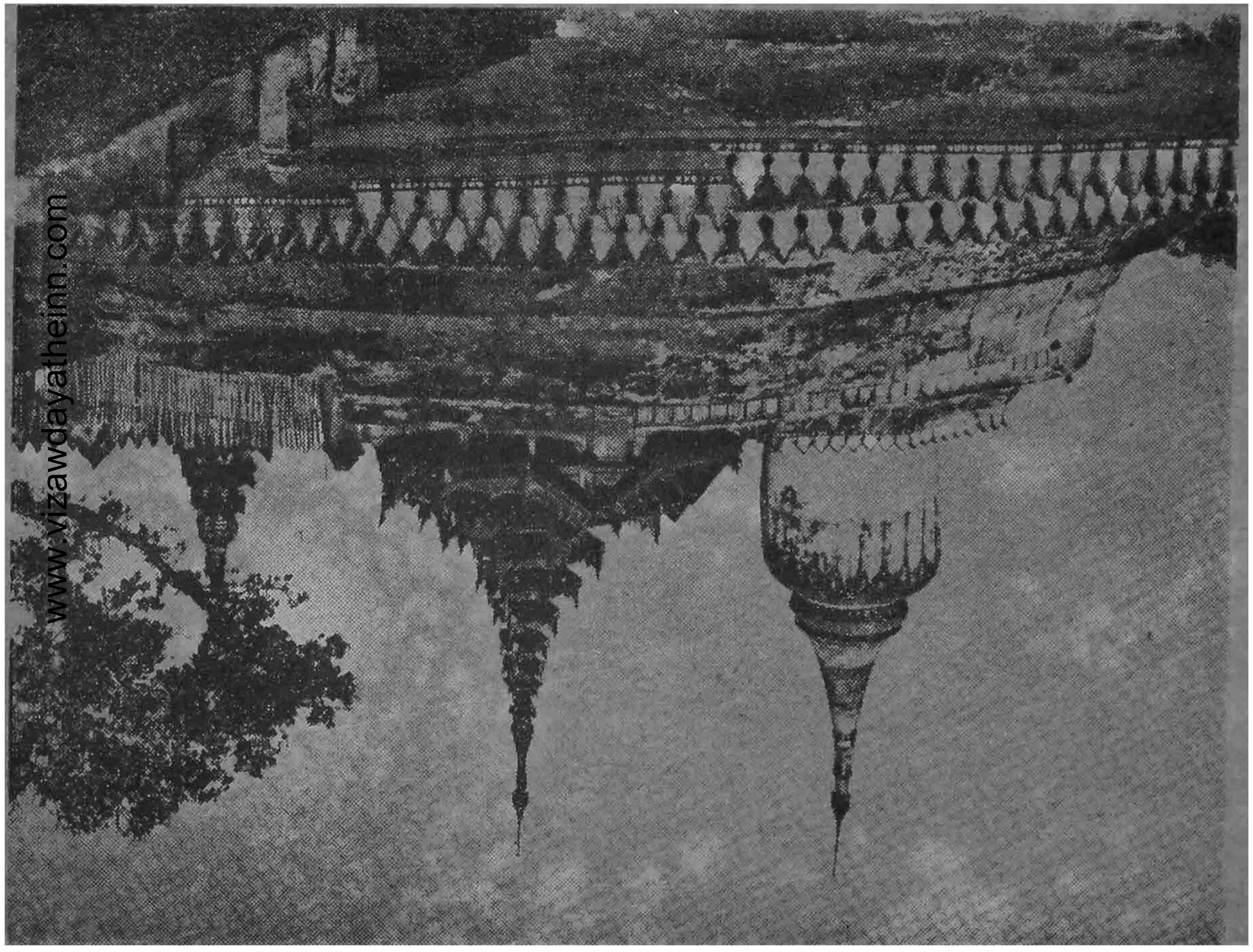

www.vizawdayatheinn.com

နန်းတက်လေသည်။ နန်းတက်ပြီးနောက် ရန်အန္တရာယ် တို့အား
www.vizawdayatheinn.com
နှိမ်နင်းရာ အောင်မြေအရပ်တို့၌ စေတီတော်များ တည်ထားခဲ့ရာ
ဗူးပင်မျိုးကို ပယ်ရှင်းရာနေရာ၌ ဗူးဘုရားစေတီကို တည်ခဲ့လေ
သည်။

ထိုစေတီတော်ကို မင်းအဆက်ဆက် ပြုပြင်ခဲ့၍ ကုန်းဥကို
လည်း ကျောက်အုပ်ဖိုလျက် မှမ်းမံပြုပြင်ထာ ခဲ့လေသည်။ စေတီ
တော်ကျိန်းဝပ်ရာ ကျောက်စိုင်မှာ ဗူးသီးပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်ဟု မှတ်
ယူကြလေသည်။လက်ရှိ စေတီတော်မှာ အဆင့်ဆင့်ပြုပြင်ခဲ့သော
စေတီပင် ဖြစ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဗိုလ်တထောင်စေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ဗိုလ်တထောင် စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့ အရှေ့ပိုင်း ရန်ကုန်မြစ်ကမ်းအနီးတွင် တည်ရှိ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဗိုလ်တထောင် စေတီတော်ကို ဥက္ကလာပမင်းကြီး တည်ထားခဲ့လေသည်။ ဥက္ကလာတိုင်းမှ တပုဿနှင့် ဖလိကတို့သည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ် ၀ ဆိုလဆန်း ၅-ရက်နေ့၌ မြတ်စွာ ဘုရားထံမှ ဆံတော်ဓါတ်များကိုရရှိခဲ့ကြ၍ ဆံတော်ကိုပင့်ဆောင်လာခဲ့ရာ၊ ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် ဗိုလ်ခြေတထောင်နှင့် ဆင်း၍ ဆံတော်ကြိုရာအရပ်တွင်၊ ဆံတော်ကိုဌာပနာ၍ စေတီတော်တည်ထား ကိုးကွယ်တော်မူလေသည်။ ထိုစေတီတော်ကို ဆံတော်ဦးစေတီဟုခေါ်တွင်လေသည်။မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်ဒေးအပ်ဘုရားဟု ခေါ်တွင်လေသည်။

ကျိုက်ဒေးအပ်မှာ၊ ကျိုက်၊ဘုရား။ ထေး၊ လထေ၊းအဖိုးကြီး။ အတ်၊ တောင်းဆိုသည်ဟူ၍ အဖိုးကြီးများ ဆံတော်တောင်းသည်ဘုရားဟု အဓိပ္ပါယ်ဖေါ်လေသည်။ အချို့ကလည်း ကျိုက်၊ဘုရား။ဒေး၊ကုန်း။ အပ်၊သာချင်းသည် ဟူ၍သာချင်းသည်ကုန်း ဘုရားဟူ၍လည်း အဓိပ္ပါယ် ဖေါ်လေ

www.vizawdayatheinn.com

သည်။ ဥက္ကလာပမင်း၏ သားတော် ရေနစ်သေဆုံး၍ ဘုရား ဝင်းဌ် သင်္ဂိုဟ်မြုပ်နှံသောကြောင့် မုန်နန်းဘုရား ဟုလည်း ခေါ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ဗိုလ်တထောင် စေတီတော်ကို မင်းအဆက်ဆက် ပူဇော် လှူဒါန်းခဲ့ကြရာ၊ ဘိုးတော်မင်းတရားလက်ထက်တွင် ရွှေကျင်မင်း ကြီး ဦးခိုင်က ထပ်မံ ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ၁၃၀၇-ခုနှစ် နတ်တော် လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဗုံးဒဏ်ကြောင့် စေတီတော် ပြိုပျက်ခဲ့ရာ၊ ၁၃၀၉-ခုနှစ် ပြာသိုလဆုတ် ၉-ရက်နေ့ တွင် ပြန်လည်တည်ထား ခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၅-ခုနှစ် ပြာသိုလ ဆုတ် ၆-ရက်နေ့မှစ၍ ၇ ရက်တိုင် ထီးတော်တင်ခဲ့လေသည်။

စေတီပြိုပျက်ရာမှ ဓါတ်တော် နှစ်ဆူနှင့် ဆံတော်တဆူတို့ ကို ဓါတ်တော်ကြုပ်နှင့်တကွ စေတီတော် ဌာပနာတိုက်တွင် ထည့် သွင်း ဌာပနာခဲ့လေသည်။

စေတီတော်သစ်မှာ ဥာဏ်တော် ၁၃၂-ပေ ၇-လက်မ မြင့် ၍ ဖိနပ်တော်ပတ်လည် ၃၇၆-ပေ ရှိလေသည်။ ဌက်ပေါ့ဖူးမှာ ၁၉-ပေမြင့်၍ ထီးတော်မှ စိန်ဖူးတော်အထိ ၂၇-ပေ ၉-လက်မ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မနုဟာဘုရား(ပုဂံမြို့)

မနုဟာဘုရားမှာ ပုဂံမြို့တောင်ဘက် မြင်းကပါအနီး လမ်း၏အနောက်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ပုဂံအနော်ရထာမင်းကြီး သည် သထုံပြည်သို့ ပိဋကတ်တော်များ ပင့်ဆောင်ရန် ချီတက်ပြီး နောက် ပိဋကတ်တော်များနှင့်အတူ သထုံမင်း မနုဟာအား ခေါ်ဆောင်ခဲ့၍ မြင်းကပါအရပ်တွင် နေရာချထားတော်မူလေသည်။ မနုဟာမင်းသည် အာခံတွင်းမှ စက်ပြောင်ပြောင် ထွက်သည်တွင် အနော်ရထာမင်း ထိတ်လန့်၍ ဘုန်းတန်ခိုး ယုတ်နိမ့်အောင်ပြုသဖြင့် စက်အရောင် ကင်းပျောက်လေသည်။ ထိုအခါ မနုဟာမင်းသည် မာန်မာနနှိမ့်ချ၍ မိမိလက်ဝတ်တော် မနောမယ ပဉ္စာမြားကို မြင်းကပါ သင်္ဃေးထံသို့ရောင်းချ၍ သီရိဇေယျဘုံ အရပ်၌ သက္ကရာဇ် ၄၁၉-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့တွင် စေတီတဆူ တည်လေသည်။

စေတီအုတ်ကျောင်း လိုဏ်တွင်း၌ အလျား ၂၉-တောင် ရှိသော ပလ္လင်တော်ထက်၌ ဥာဏ်တော် ၃၂-တောင်ရှိ ဆင်းတု တော်တဆူ၊ လက်ဝဲလက်ျာတို့၌တဆူစီ၊ ပေါင်း ၃-ဆူစီကို

www.vizawdayatheinn.com

တည်၍ အနောက်မျက်နှာတွင် ဥာဏ်တော် ၅၈ - တောင်ရှိ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို တည်လေသည်။ထိုနောက် ဘဝအဆက်ဆက်မင်းဖြစ်၍ သူတပါး နိုင်နင်းခြင်းကို မခံရပါလို၏ ဟု ဆုပန်လေသည်။

မနုဟာမင်းကို အစွဲပြု၍ မနုဟာဘုရားဟု တွင်လေသည်။ ရုပ်ပွားတော်သည် လိုဏ်ဂူပမာဏနှင့် ကျဉ်းကျပ်စွာ တည်ထားသဖြင့် မင်းကြီးသည် အကျဉ်းအကြပ်နေရပုံကို ဘုရားဖူးသူတို့၏ စိတ်၌ အာရုံထင်စေရန်ရည်၍ ထိုကဲ့သို့တည်ထားသည်ဟု ယူဆကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာစေတီတော် (ပဲခူးမြို့)

မဟာစေတီတော်မှာ ပဲခူးမြို့အနောက်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူ.ရှင်မှု ဘုရင့်နောင်မင်းကြီးလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၉၃၈-ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဓမ္မပါလမင်း လက်ဆောင်ပဏ္ဏာမျှားနှင့်စွယ်တော်တော်ဆူ ဆက်သ လာလေသည်။

မင်းကြီးသည် မူလကပင် မြစ်အနောက်ဖက်တွင် ပုထိုးတော်တော်ကြီးတည်ရန် သဒ္ဓါထက်သန်တော်မူသဖြင့် ၉၂၁-ခုနှစ် နယုန်လကစ၍ တောချုံတို့ကို ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းခဲ့၍ ဗညားလော၊ဗညားဒလ၊ဗညားပရုံ၊ဗညားကျန်းတော၊သီရိဇေယျနေဝ်ရထာ၊ သီရိဇေယျကျော်ထင်၊ နေမျိုးကျော်ထင်၊ နန္ဒကျော်ဆင်၊ ဟူသော အမတ်ကြီး ၈-ယောက်တို့က ကြပ်မတ်၍ ထိုနှစ်ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် ဖိနပ်တော်ခင်း၍ လဆုတ် ၂-ရက်နေ့တွင် သံဃာတထောင်ကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကာ ရွှေအုတ်ငဲ့အုတ်တို့ကို စ၍စီလေသည်။

ထိုနောက် ရွှေအဆင်း ဓါတ်တော်.၆၀၊ ပုလဲအဆင်း ဓါတ်တော် ၈၂၁၈၊ မြတ်လေးငုံအဆင်းဓါတ်တော်-၁၂၉၆.

www.vizayadayathelinn.com

တို့ကို ပတ္တမြားစေတီတင်ထည်ကာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ မိုးကြိုး၊ ကြေးနီ၊ စသည်စသည် အဆင့်ဆင့်ထပ်၍ ဓါတ်တော်ပေါင်း-၃၆၃၆၉ ဆူ၊ ရှုပ်တုတော်များ၊ မင်းမိဖုရားအရုပ်များ စသည်တို့ကို ဌာပနာတော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၂၂-ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၂-ရက်နေ့တွင် ထီးတော်တင်၍ ဆောင်းတော်မူသော မကိုင်ဦးကို လှူတော်မူလေသည်။ နန်းတော်ကိုဖျက်၍ မဟာစေတီပတ်လည် ဦးကျောင်းကြီးလေးကျောင်း ဆောက်လုပ်လေသည်။ ကျောင်းစရပ် အသီးသီးနှင့် ရွှေကိုယ်လေး လှူတော်မူ၍၊ ၉၂၃-ခုနှစ် တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့တွင် ပဉ္စင်းတဆောင် ခံတော်မူလေသည်။ ထိုနေ့တွင် မဟာစေတီတော်ကို ရွှေကိုယ်လေး မျက်ပါးခတ်၍ သက်နှံးကပ်တော်မူလေသည်။ပဲတော်မှာ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ့ စည်ကားလှလေသည်။

မဟာစေတီတော်သည် တည်စဉ်က ဥာဏ်တော်အတောင် ၁၅၀၊ ဖိနပ်တော်အတောင် ၁၀၀-ရှိလေသည်။

နှစ်ကာလကြာရှည်၍ စေတီတော်ပြိုပျက်ခဲ့ရာ လွတ်လပ်ပြီးသောကာလတွင် ဒါယကာအများ စုပေါင်း၍ ပြုပြင် တည်ထားခဲ့ကြပြန်လေသည်။

(၉၂၁-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၁၄-ရက်၊ နန်းတော်မှ မဟာစေတီသို့ ဓါတ်တော်ပို့သောနေ့တွင် ဘုရင့်နောင်၏မိဖုရားကြီး ဆုဇဒေဝီမှ သို့းတော်တပါး ဖွဲ့းမြင်သဖြင့် ရာဇာ ဓါတုကလျာဟု အမည်ပေးလေသည်။)

www.vizawdayatheinn.com

မဟာဗောဓိစေတီတော်(ပုဂံမြို့)

မဟာဗောဓိ စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ရိုးအတွင်း၊ ဗူးဘုရား၏ အရှေ့တောင်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၅၇၃ ခုနှစ်တွင် နှားတောင်းများမင်းဟု တွင်သော ဇေယျသိခ်မင်းသည် ပုဂံပြည်တွင် နန်းတက်တော်မူရာ နန်းစံ ၄-နှစ်မြောက် သက္ကရာဇ် ၅၇၇-ခုနှစ်တွင် မဇ္ဈိမဒေသမှ ဓာတ်တော်မွေတော် လက်ဆောင်တော်များနှင့် မဟာဗောဓိပင် အရပ်၌ တည်ထားကိုးကွယ်သော စေတီတော်ပုံ ထုလုပ်ထားသည့် ပုံတော်စေတီတော်တဆူကို ဆက်သလေသည်။

မင်းကြီးလည်း လွန်စွာနှစ်သက် အားရတော်မူ၍ ထိုပုံတော်အတိုင်း ဓါတ်တော်မွေတော်တို့ကို ဌာပနာ၍ စေတီတော်တဆူ တည်ထားလိုသောကြောင့် မှူးမတ်တို့အား အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ ကျမ်းကျင်သော ပန်းရံတို့နှင့် မဟာဗောဓိ စေတီပုံတော်အတိုင်း စေတီတော်တည်၍ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း မဟာဗောဓိဟူ၍ပင် သမုတ်တော်မူလေသည်။ စေတီတော်ပတ် ဝန်းကျင် ဥဒ္ဒဂယာ မဟာဗောဓိအရပ်၌ တည်သော သတ္တဌာနကဲ့သို့ သတ္တဌာန ၈စတီ ၆-ဆူ ဝန်းရံ၍ တည်တော်မူပြန်လေသည်။ စေတီတော် ဆင်းဝတ် ဆီမီးဝတ်များအတွက် နယ်သတ်မှတ်၍ အကောက်အခွန်တော်များ လှူတန်းလေသည်။

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (နမ့်ဆမ်မြို့)

မဟာမြတ်မုနိဘုရားမှာ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နမ့်ဆမ်မြို့နှင့် တမိုင်ကွာ ရွှေစကားပင်တောင် (ဝိန်းထွန်းစံ) ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခု နှစ်က တောင်ပိုင်နယ် ကွန်ဟယ်ရွာဇာတိ ပလောင်ဘုန်းတော်ကြီး သုဓမ္မာဆရာတော် ဦးဂဠုန်ဘွဲ့ခံ၊ ဦးစန္ဒာကြီးမှူး၍ ပဥ္စလောဟာဖြင့် သွန်းလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ထိုနောက် ပေ ၅၀၀၀-ခန့်ကျော်မြင့်သော ရွှေစကားပင် တောင်ပေါ်သို့ ပင့်ဆောင်၍ ကိုးကွယ်ထားခဲ့လေသည်။

ဘုရားကြီး၏ ပထမ မကိုင်ခွတော်မှာ ရွှေချိန် ၅-ပိဿာ ၉၀-ကျပ်ရှိ၍ နဝရတ်ကျောက်မျက်ရတနာတို့ဖြင့် ပူဇော်ထားရာ ဒဋ္ဌနှစ်သိန်းနီးပါးခန့် တန်ဘိုးရှိလေသည်။ ၁၂၉၆-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၁-ရက်နေ့တွင် မကိုင်ခွတော်ကို လူမသမာများ ခိုးယူသွားသဖြင့် စောဘွားကြီး ခွန်ပန်းစိန်ကကြီးကြပ်၍ ရွှေချိန်

www.vizawdayatheinn.com

၄-ပိဿာကျော်နှင့် ကျောက်မျက် ရတနာတို့ဖြင့် မကိုဋ္ဌသစ်ပြုလုပ်ကာ ၁၂၉၈-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် တင်လှူလေသည်။ တောင်ပိုင်းနယ် ဆဋ္ဌမဂိုဏ်းချုပ် ဦးဇနိယက ကျောက်မျက်စီချယ်သော ရွှေစလွယ်တော်ကြီးကို တင်လှူလေသည်။

ရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ စမ္မခံမှ မဏိတော်အထိ ဥာဏ်တော် ၇-တောင် တမိုက်ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (မန္တလေးမြို့)

မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပွားတော်မှာ မန္တလေးမြို့ တောင်ဖက်၊ အမရပူရမြို့၏ မြောက်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်စံနေတော်မူလေသည်။ ရခိုင်ပြည်မှ ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇-ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်၌ သီရိရာဇာ မင်းနှင့် ကုမာရီဒေဝီတို့မှ ပွားမြင်သော စန္ဒသူရိယ မင်းသား သည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေသည်။ တရံခါတွင် စန္ဒသူရိယ မင်းသည် မင်္ဂလာမဒေသ၌ ဘုရားပွင့်တော်မူကြောင်းကို ကြားသိရ သဖြင့် ဘုရားရှင်အား ဖူးမြင်လိုစိတ် ထက်သန်ပြင်းပြတော်မူလေ သည်။ ထိုကြောင့် မှူးမတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်လျက် မြတ်စွာဘုရား အား ၇-ရက်တိုင် ပူဇော်ရည်မှန်း၍ တောင်းတ ဆုပန်ကြလေ သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သိမြင်တော်မူ၍ ညီတော်အာနန္ဒာ နှင့် ရဟန္တာ ၅၀၀-တို့ကိုပါ ခေါ်ဆောင်လျက် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၃-ခု ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရက္ခပူရတိုင်း၊ ဓညဝတီရခိုင်ပြည် သို့ ကြွရောက်၍ မြို့အနောက်မျက်နှာ ကစ္ဆပနဒီ မြစ်အရှေ့ဖက် ကမ်း သေလာဂီရိတောင်သို့ ရောက်ရှိတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စန္ဒသူရိယ မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွချီတော်မူလာကြောင်း ကြားရလျှင် အားရဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် သေလာဂိရိတောင်သို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကာ တရားနာကြားပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ ကြွတော်မူရန် ပင့်လျှောက်လေသည်။ နန်းတော်တွင် မြတ်စွာဘုရားအား ၇-ရက်ပတ်လုံး ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ ပရိသတ်နှင့်အတူ တရားနာကြားလေသည်။ ရှေ့ကျောင်းတော် ကြီးဆောက်လုပ်၍လည်း လှူတန်းလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်လည် ကြွရောက်မည်ရှိသောအခါ စန္ဒသူရိယမင်းက ပူဆွေးသောကရောက်၍ လူအပေါင်းတို့ အစဉ်ပူဇော်ရန် နိမိတ်ကိုယ်စား ခြီးမြှင့်တော်မူရန် လျှောက်ထားလေရာ၊ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုတော်မူလျှင် ရတနာ ၆၅-တင်းကို ကြိုချက်၍ မည၀တီမြို့၏ အရှေ့မြောက်ထောင့် သီရိမကုဋ္ဌတောင်ထိပ်တွင် ရုပ်ပွားတော် သွန်းလုပ်လေသည်။ ထိုအခါတွင် ရုပ်ပွားတော် ဦးခေါင်းမစေ့ဘဲ ကဲ့ကွာနေသဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည်သွန်းလုပ်သော်လည်း မရဘဲရှိလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရင်ငွေ့တော်ယူ၍ ၇-ကြိမ်ထည့်တော်မူရာ ရုပ်တုတော်သည် ကောင်းစွာစေ့စပ်၍ သက်ရှိထင်ရှားး မြတ်စွာဘုရားနှင့် မတိမ်းယိမ်းရှိခဲလေသည်။ ထိုအခါကား မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၃-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့ ဖြစ်သတည်း။

မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြွတော်မူလေလျှင် စန္ဒသူရိယမင်းသည် ရုပ်ပွားတော်ကို ကောင်းစွာပူဇော်၍ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကို ဆောက်လုပ်၍ ကျိန်းဝပ်စေတော်မူလေသည်။ မင်းအဆက်ဆက် တို့လည်း ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာမြတ်မုနိ-ဘုရားပုံတော်(မန္တလေးမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၃၄၆-ခုနှစ်တွင်ကား အင်းဝဘုရင်သည် မဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွားတော်ကို ကိုးကွယ်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြထက်သန်လှသဖြင့် အိမ်ရှေ့မင်းက ဗိုလ်မင်းသီရိကျော်ထင်နှင့်အတူ သွားရောက်ပြီးလျှင် စစ်သည်တပ်သားအများနှင့် ထိုနှစ် တပို့တဲ့လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် ရုပ်ပွားတော်ကို ဖေါင်တော်နှင့်တင်ကာ ပင့်ဆောင်၍ ပိုးချည်ကျန်းတပ်တော်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။ ထိုနောက် တောင်ကုပ်ဆိပ်မှ ဥယျာဉ်ကြောင်းဖြင့် ယန္တယားရထားဖြင့် ပင့်ဆောင်တော်မူကာ ပန်းတောင်းမြို့ဆိပ်မှ ရောဝတီမြစ်ကြောင်းအတိုင်း ဖေါင်တော်ဖြင့်တဖန် ပင့်ဆောင်ခဲ့ပြန်ရာ၊ ၁၁၄၇-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းဆိပ်သို့ ဆိုက်လေသည်။ မင်းတရားကြီးသည်၊ လည်ပင်းထိန်စ်သော မြစ်ပြင်သို့ဆင်း၍ ကြိုယူပင့်ဆောင်ကာ၊ အမရပူရမြို့တော် မြောက်ယွန်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူစေ၍ ပြဿာဒ်တန်းဆောင်း ဆောက်လုပ်ပူဇော် ကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။

ကုန်းဘောင်မင်း အဆက်ဆက်တို့လည်း ပူဇော်လှူဒါန်းကြရာ ၁၁၅၂-ခုနှစ် တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ၁၁-ရက်နေ့တွင် ရွှေသင်းကျစ်ကို လှူတော်မူ၍ ကျိုက်မင်းကြီး ကလည်းစောင်းတန်း ဆောက်လုပ်လေသည်။ ၁၁၅၃-ခုနှစ်တွင် တရုပ်မြို့စား မိဖုရား သုသီရိမင်္ဂလာဒေဝီက အာရုံခံတန်ဆောင်း ဆောက်လုပ်ပြန်၍ ၁၁၆၁-ခုနှစ်တွင် တောင်ငူမြို့စား သုသီရိ မဟာဓမ္မရာဇာက ဂန္ဓကုဋီကို ပြုပြင်ပြီးလျှင် ၁၂၀၄-ခုနှစ်တွင် မြောက်နန်းမိဖုရား သီရိပဘာဝနဒေဝီ ရတနာဒေဝီက မြောက်မျက်နှာ ဂန္ဓကုဋီပြာသာဒ်၊ မဟာရုံတံတိုင်း၊ မီးတားတို့ကို တည်လုပ်လှူတန်း

လေသည်။ အမရပူရစတုတ္ထနန်းစံ မင်းတရားကလည်း နဝရတ် ၉-ပါး မကိုဋ်ဆောင်ဝတ်မှုရာဂဝိန်ဟုတ်ဘုရားကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းလေသည်။

မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ မြောက်နန်းမိဖုရား သီရိသုမဟာရတနာဒေဝီကလည်း ဂန္ဓကုဋိ ပြာသာဒ်တော်ကို မွမ်းမံပြုပြင်၍ ၁၂၄၅-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် မင်းတုန်းမင်းကြီးက ကနကဒဏ် ထီးဖြူတော်ကို လှူတန်းလေသည်။ ၁၂၄၅-ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင် မဟာမုနိပြာသာဒ်တော်၊ စောင်းတန်းတော်များကို မီးခဲ၍ ရွှေသားမကိုဋ်၊ နားပန်၊ စလွယ်၊ သက်နှံးတော်များ ပျက်စီးလေရာ၊ ရွှေချိန် ၅၄-ပိဿာခဲ့ကျော် ပြန်လည်စုဆောင်းရရှိ၍ ၁၂၄၆-ခုနှစ်ဦး တန်ခူးလဆုတ် ၇-ရက်နေ့မှစ၍ ပြန်လည်ပြုပြင်ကာ၊ ထိုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် မကိုဋ်တော်ကို သွန်းလုပ်တော်မူ၍ ရွှေပုဇွန်သက်နှံးတော် ကပ်လှူလေသည်။ ၁၂၄၆-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင် မကိုဋ်တော်ကပ်လှူ၍ ရွှေပုဇွန်သက်နှံးတော် ကပ်လှူပြန်ရာ သက်နှံးတော်ရွှေချိန် ၁၀၀-ပိဿာမျှ ရှိလေသည်။

၁၂၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် အနာဆပိတ် သူမြတ်က အုတ်ပြာသာဒ်တော် ဆောက်လုပ်လှူတန်းခဲ့၍ ၁၂၇၈-ခုနှစ်တွင် လေခုသဖြင့် ပြာသာဒ်ထီးတော် မြေကျပြန်ရာ မိုင်းပျဉ်ရပ်ဝေါက်စော်ဘွားက ထီးတော်ကိုင်း၊ ညောင်ရွှေစော်ဘွားက ငှက်မြှီးတော် စိန်ဖူးတော်ကိုင်း လှူတန်းပြန်လေသည်။ ၁၂၈၁-ပြည့်နှစ် ဝါခေါင်လဆုတ် ၄-ရက်နေ့တွင် ထီးတော် တင်ခဲ့လေ

သည်။ ၁၃၀၄-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ကုမ်ပဏီ မြေလှန်စံနှစ်ဖြင့် မန္တလေးမြို့ကို မီးရှို့ရာ၌ ဘုရားကြီး မြောက်ဖက်နှင့် အနောက်ဖက် စောင်းတန်းများ မီးခ,ခံရလေသည်။ ၁၃၁၀-ပြည့်နှစ်တော်သလင်းလတွင် မြောက်ဖက်စောင်းတန်းကို ပြန်လည် တည်ဆောက်ပြီးလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပွားတော် ဓမ္မခံမှ မကိုဋ္ဌိတော် အဆုံးဥာဏ်တော် ၁၅-ပေတိတိရှိ၍ ဓမ္မခံအမြင့် ၁-ပေ ၄-လက်မရှိလေသည်။ ဒူးတော်အစွန်းနှစ်ဖက် အကွာအဝေးမှာ ၈-ပေ ၆-လက်မရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာမြတ်မုနိဘုရား (မော်လမြိုင်မြို့)

မဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွားတော်မှာ မော်လမြိုင်မြို့ အရှေ့ဖက် တောင်ရိုးတန်းပေါ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် ရတနာပုံနေပြည်တော်၌ နန်းတွင်းရေး ရှုပ်ထွေးပြီးနောက် သီပေါဘုရင် နန်းတက်တော် မူလေရာ၊ ထီးမွေနန်းမွေနှင့်ပတ်သက်၍ မင်းတုန်းမင်းအား အကြံပေး မိန့်ကြားခဲ့သော ဝဇီရာရာမ ဆရာတော်နှင့် သင်္ဃာ ဆရာတော်တို့သည် နေပြည်တော်ကိုစွန့်၍ မော်လမြိုင်မြို့သို့ ကြွရောက်တော်မူလေသည်။ စိန်တုံးမိဖုရားကြီးလည်း ဆရာတော်ကို ကိုးကွယ်ရင်း ရှိ၍ လိုက်ပါလာလေသည်။ ကာလရှည်ကြာလေသော် မန္တလေးမြို့တော်ရှိမဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွားတော်ကိုဖူးမြင်လိုစိတ်ထက်သန်ဖြစ်ပေါ်လေသောကြောင့် မော်လမြိုင်မြို့နေ လူအများလည်း အစဉ်မကွာ ဖူးမြော်ရစေရန် ဝဇီရာရာမဆရာတော်သည် ကျောင်းအမဒေါ်ရွှေပင့်အား မိန့်ကြားသဖြင့်၊ ဒေါ်ရွှေပင့်သည် အဖေါ်များနှင့်အတူ မန္တလေးမြို့သို့ သွားရောက်၍ မဟာမြတ်မုနိ ပုံတော်ကို

ကူးယူကာ၊ ကျိုက်သလ္လံကုန်းတော် မြောက်ဖျား တောင်စွယ်၌ ၁၂၆၆-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် မဟာမုနိ ရုပ်ပွား တော်ကို သွန်းလုပ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သွန်းလုပ်ရာတွင် ရွှေသား ၁၈၄၃-ကျပ်၊ငွေသား ၆၂၈၄ ကျပ်ထည့်သွင်း သွန်းလုပ်၍ ဂါနာပတီအမည်ရှိ အိန္ဒိယတိုင်းသား မဒရာစီလူမျိုးတဦးက ၂၃-ရတီရှိ ပတ္တမြားကို သင်းကျစ်တော်၌ ချယ်လှယ်ရန် လှူတန်းလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မဟာသကျသီဟဘုရား (မန္တလေးမြို့)

မဟာသကျသီဟ ရုပ်ပွားတော်မှာ မ န္တ လေး မြို့ တွင်း အောင်နန်းရိပ်သာရပ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

အင်းဝ စတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော်မင်းတရားသည် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကြီးတဆူ တည်ထား ကိုးကွယ်လိုသောဆန္ဒဖြင့် ၁၁၆၆-ခုနှစ်မှစ၍ မြေညက်ကိုငင်း၊ ဖယောင်းပုံတော် ကိုငင်း၊ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်အတိုင်းအတာ ကျမ်းဂန် ထုတ်အတိုင်းသွန်းထုစေပြီးလျှင် ၁၁၈၈-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့် ကျော် ၁၃ရက်နေ့တွင် ကြေးနီ၊သလဲ၊ကြေးစင် ပိဿာ ၁၆၀၀၊ ငွေစင် ၁၀၀၀၊ ရွှေစင် ၁၀၀၀ စုစုပေါင်းလျက် ကိုယ်တိုင် သွန်းလုပ်တော်မူလေသည်။ မင်းညီမင်းသား မှူးမတ်တို့ကလည်း ရွှေ၊ ငွေရတနာမျိုး ထည့်ဝင်၍ သွန်းလောင်းကြလေသည်။

ရုပ်ပွားတော်ကြီးပြီးမြောက်သောအခါ မဟာသကျသီဟ ဘွဲ့တော်ဖြင့် အနေကဇာတင်၍ မဟာမြတ်မုနိစေတီ အနောက် လေးထပ်ကျောင်း နေရာတွင် ဘုံ ၇-ဆင့်ရှိ ပြာသာဒ်ဆောက်လုပ်၍ ကျောက်ဖြူပလ္လင်တော်ထက်၌ ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်တော် မူလေသည်။သွန်းလုပ်ရာ၌ ကြပ်မပ်သောပန်းတည်းဝန်အားချွန်းတောင်မြို့ကိုစားစေ၍ အမှုထမ်းတို့အားလည်း ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်လေသည်။

၁၂၀၉-ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ရုပ်ပွားတော် တန်ဆောင်းပြာသာဒ်ပျက်စီးသဖြင့် ပုဂံမင်းက ထိုနှစ် ၀ါခေါင်လ္ဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် ဖေါင်တော်၊ လှော်ကားတော်တို့ဖြင့် အမရပူရမြို့သို့ ရုပ်ပွားတော်ကို ရွှေ့ပြောင်း ပင့်ဆောင်ကာ အမရပူရအနောက် မဟာဝိဇယရံသီစေတီတော် တောင်ဖက်တွင် ဘုံ ၅-ဆင့်ရှိ တန်ဆောင်း ပြာသာဒ်ဆောက်လုပ်၍ ကိုးကွယ် ပြန်လေသည်။

ထိုနောက် ၁၂၄၇-ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူး လပြည့်ကျော် ၁၂-ရက်နေ့တွင် သီပေါမင်းက ရုပ်ပွားတော်ကြီးအား မန္တလေးမြို့တွင်းသို့ ပင့်ဆောင်၍ ပြာသာဒ်ဆောက်လုပ် ကိုးကွယ်တော်မူပြန်လေသည်။ ထိုသို့ပင့်ဆောင်ရာတွင် မန္တလေးမြို့ဝန် ယင်းတော်မြို့စားမင်းကြီး သီရိမဟာဇေယျဂါမဏိက အုပ်ကွပ်၍ ၁၉-ရက်တိုင်တိုင် အခမ်းအနားကြီးကျယ်စွာဖြင့် ပင့်ဆောင်ရလေသည်။

၁၃၀၃-ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၄-ရက်နေ့တွင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ဒဏ်ကြောင့် အဆောက်အဦ ပြာသာဒ်များ ပျက်စီးခဲ့ရာ ဒါယကာအများက စုဆောင်း ပြုပြင်ခဲ့ပြန်သဖြင့် ပြာသာဒ် မှုခ်ဦး များနှင့်တကွ ခမ်းနားပြည့်စုံခဲ့ရ ပြန်လေသည်။ ပရိယတ္တိဂုဏ်ထူး စာပြန်ပွဲကျင်းပလေ့ရှိသဖြင့် သကျသီဟ စာပြန်ပွဲဟု ထင်ရှားလေသည်။

ရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ ဥာဏ်တော်အမြင့် ၉-တောင် ၂-မိုက်၊ ထက်ဝယ်အချင်း ၇-တောင် တမိုက် လေးသစ်၊ စမ္မခံအချင်း ၈ တောင် ၁-မိုက် ၄-သစ်၊ အမြင့် ၂-မိုက် ၄-သစ်၊ မောင်းလုံးတော်လုံးပတ် ၃-တောင် ၂-မိုက် ၄-သစ်ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မုပ္ပန်စေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့)

မုပ္ပန်စေတီတော်မှာ မော်လမြိုင်မြို့ တောင်ဖက်စွန်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာတော်နှစ် ၂၃၆-ခုနှစ်တွင် မုပ္ပန်အရပ်နေ လူတို့သည် သွားတော်ဓါတ်တဆူကို ပူဇော်ခွင့် ရရှိကြသည့်အတိုင်း ရပ်ရွာအကြီးအကဲတို့ တိုင်ပင်ကာ မြစ်ကမ်းနဖူးပေါ်တွင် ဌာပနာပြီးနောက် စေတီတဆူ တည်ထားကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော်ကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။

ထိုစေတီမှာ ကျောက်ကမ်းပါး အင်္ဂုလေးခုအစွန်းပေါ်၌ တည်ရှိ၍၊ အစွန်းလေးခုဘုရားဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်မူးပွန်ဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ ထိုဒေသကိုလည်း မုပ္ပန်ရပ်ဟုပင် ခေါ်ဆိုလေသည်။

မူလစေတီတော်မှာ ပြိုပျက်၍ ကမ်းနား ကျောက်စွန်း ပေါ်၌ စေတီငုတ်တိုသာ ကျန်လေလျှင်၊ ကုန်းတွင်းသို့ရွှေ့၍ တည်ထားခဲ့ကြပြန်လေသည်။ (စေတီတော် သမိုင်းပေါင်းချုပ်၊ စာမျက်နှာ-၄၉။)

www.vizawdayatheinn.com

၊မော်တင်စေတီတော် (မော်တင်စွန်း)

မော်တင်စေတီတော်မှာ ပုသိမ်ခရိုင် ပင်လယ်ကမ်းစပ် မော်တင်စွန်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ရာမညတိုင်း ဥက္ကလာပမြို့မှ တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ကုန် သည် ညီနောင် တို့ ဖူးမျှော်ခွင့်ရပြီးနောက်၊ ဒွေးဝါစိက သရဏဂုဏ်တည်၍ ပြန်မည် ပြုသောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား အစဉ်ကိုးကွယ်ရာကို တောင်း ပန်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဆံတော်ရှစ်ဆူကိုရရှိ၍ ပင့်ဆောင် လာခဲ့ကြ လေသည်။

ထိုအခါလမ်းခရီးမော်တင်နဂါးရစ်ဝဲအင်္ဂ၌ စံပျော်သော နဂါးမှင်းက ဆံတော်နှစ်ဆူကို ခိုးယူလိုက်လေသည်။ ထိုနောက် ဇယသေန နဂါးမင်းသည် မော်တင်တောင်စွန်းတွင် မြသား ရတနာတိုဖြင့် ၁၀၃-ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် စေတီတည်ကာ ဌာပနာ၍ ကိုးကွယ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဂ-ဝါမြောက်တွင် သုဝဏ္ဏာဘူမိ သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူသောအခါ သရဏ မော်တင်တောင်ထိပ်

သို့ ရောက်သောအခါ နဂါးကိုးကွယ်သည့် ဆံတော်နှစ်ဆူ ရောင်ခြည်တော် ကွန်မြူးသဖြင့် ဘုရားရှင်သည် လက္ခဏာရစ် ရုစ်ပတ်၍ ကြွတော်မူလေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ကြွတော်မူသော အခါလည်း ထိုနည်းတူပင် လက္ခဏာရစ် ရစ်ပတ်လေသည်။ သီရိဓမ္မာ အသောကမင်းကြီးလည်း ထိုစေတီတော်ကို ထပ်မံ၍ တည်လေသည်။ အနော်ရထာမင်းနှင့် ဂျန်စစ်မင်းတို့လည်း မော်တင် အဉ္ဇသိုရောက်၍ စေတီတော်ကို ပူဇော်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဆိုလေသည်။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ပင်လယ်သို့ တိုင်းခန်း လှည့်လည်တော်မူရာ နဂါးရစ်အဉ္ဇ မော်တင်စွန်းသို့ ရောက်သော အခါ အလိုအလျောက် ဖေါင်တော်ရပ်တံ့လေရာ အကြောင်း အရာကိုစုံစမ်း၍ မော်တင်စေတီတော်ကို တက်ရောက်ပူဇော်၍၊ ထိုစေတီတော်အနီးတွင် မင်းမြောက် တန်ဆောင်းပါး၊ သင်္ကန်း နက် ရုပ်ပွားတော်နှင့် ဓါတ်တော်မျှားကို ဌာပနာ၍ ဖေါင်တော် ဦး စေတီတော်ကိုလည်း တည်ခဲ့လေသည်။ မော်တင်စေတီကို လည်း ရတနာကျောက်အုတ်တို့ဖြင့် မှမ်းမံကာ ဥာဏ်တော်၄၀-အထိမြှင့်၍ တည်တော်မူလေသည်။ ဖေါင်တော်ဆိပ် စေတီကို လည်း ကျောက်ဆောင်ပေါ်၌ တည်ခဲ့လေသည်။

၁၃၂၇-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လတွင် ဂဂါပကအဖဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ ပြုပြင်စောင့်ရှောက် ပူဇော်လျက် ရှိလေသည်။ နှစ်စဉ် တပေါင်းလတွင် ပဲတော်ကို စည်ကားစွာ ကျင်းပလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်္ဂလာစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

မင်္ဂလာစေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့မှ မြင်ကပါရှာသို့ သွားရာ လမ်းတွင် အနောက်ဖက်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၆၁၇-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ နန်းတက်သော နရသီဟပတေ့ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်ကစားကျူးရှေ့ အပျော်အပါး များတော်မူလေသည်။ တနေ့သောအခါ သတိသံဝေဂ ရ၍ ၆၃၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလဆန်း ၆-ရက်နေ့တွင် ပုဂံမြို့ တောင်ဖက် ပန်းပွတ်အရပ်တွင် ကောင်းမှုတော်စေတီကို တည် တော်မူလေသည်။

စေတီတည်ရှိ ပစ္စယာ သုံးဆင့်ပြီးလေလျှင် "ဘုရားလည်း ပြီး၊ ပြည်ကြီးလည်း ပျက်လတ္တာ" ဟူ၍ တပေါင်စကား ပေါ် သောကြောင့် မင်းကြီးသည် ဘုရားကို ဆက်လက်မတည်ဘဲ ၆-နှစ်တိုင်တိုင် ရပ်ဆိုင်းထားလေသည်။ထိုအခါ ပုံသုကူ မဟာထေရ က အသင်မင်းကြီးသည် ဘုရားဆုပန် မင်းဖြစ်ပါလျက် အသက် သေရမည်ကိုကြောက်၍ ဘုရားကိုအပြီးမတည်ဘဲ ထားသည်မှာ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်တော့သည်။ ပြည်နှင့်မင်းကြီးသည် သင်္ခါရတရားကို လွန်နိုင်မည်မဟုတ်ဟူ၍ သတိပေး ဟောပြောသောအခါမှ သတိ

သံဝေဂရကာ ၆၃၆-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့မှစ၍ ဆက်လက်တည်တော်မူပြန်လေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

စေတီတော်၌ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များ ရတနာအတိုပြီးသော နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရား၊ သတ္တဌာနဘုရား၊ သာဝကရုပ်တုများ၊ ဆွေတော် မျိုးတော်အရုပ်များ၊ ရတနာပန်းတောင်းဖြင့် ထည့်သော သရီရဓာတ်တော်များကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။ အိမ်တော်မှ စေတီတော်သို့ ဓာတ်တော်များ ပို့ဆောင်ရာတွင် အခမ်းအနား ကြီးကျယ်စွာ ကျင်းပလေသည်။ ထိုနှစ်တွင် မင်းကြီးလည်း တောကစားထွက်တော်မမူချေ။ ဓာတ်တော်များ ပင့်ဆောင်ရာတွင် မင်းညီမင်းသား၊ မှူးမတ်သမီး၊ မှင်းသမီးတို့ ဝတ်ဆင်သော တန်ဆာများ၏ ကြိုးကိုဖြတ်၍ ဌာပနာတိုက်သို့ ချည်း ပူဇော်လေသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ သရီရဓာတ်တော် ရောက်ရှိ လာသော်လည်း စေတီတော် ဌာပနာပိတ်ပြီး၍ အနောက်မြောက်ထောင့် ပုထိုးသာတွင် ဌာပနာတော်မူလေသည်။ စေတီတော်ပြီးလျှင် မင်္ဂလာစေတီတော်ဟု သမုတ်၍ သဘင်ကြီးစွာ ခံလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်းကွန်းစေတီတော်(မင်းကွန်းရွာဖစ်ကိုင်း)

မင်းကွန်းစေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့မြောက်ဖက် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးရှိ မင်းကွန်းရွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခုနှစ်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်၌ မင်းအဖြစ်ရောက်တော်မူသော ဘိုးတော်ဘုရားသည် ပမာဏအားဖြင့် နိုင်းဘွယ်မတူအောင် ကြီးမားလှသော စေတီပုထိုးတော်ကြီးတဆူ တည်ထားကိုးကွယ်တော်မူလိုသဖြင့် မင်းဝံတောင်စွယ်ရှိ မင်းရွာအရပ်၌ သင့်လျော်သောနေရာမြတ်ကို ရွေးချယ်စေကာ ၁၁၅၂-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် ထွက်တော်မူ၍ တပို့တဲ့လဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် ရွှေအုတ် ငွေအုတ်တို့ဖြင့် ဖိနပ်တော်ခင်းတော်မူ၍ ရှာကိုလည်း မင်းကွန်းဟု သမုတ်လေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် အမရပူရမြို့တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့စံမြန်းသော်လည်း၊ မြို့နန်းတော်တွင် မစံမြန်းဘဲ မင်းကွန်းသို့ မကြာခဏ ထွက်တော်မူကာ ယာယီနန်းတွင် ရက်လအတန်ကြာ စံမြန်း၍ စေတီတော် တည်လုပ်ရာ၌ ကြပ်မတ်ဆော်ဖန်တော်မူလေသည်။

၁၁၅၃-ခုနှစ် ပြာသိုလဆဲနှီး ၁၂-ရက် နေ့တွင်၎င်း၊
၁၁၅၄-ခုနှစ် နတ်တော် လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင်၎င်း၊

၁၁၅၅-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့တွင်၎င်း၊ ၁၁၆၂-ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော်၂-ရက်နေ့တွင်၎င်း၊ အကြိမ်ကြိမ် မင်းကွန်းသို့ ထွက်တော်မူ၍ ယာယီနန်းတွင် စံမြန်းတော်မူလေသည်။

မင်းကွန်းပုထိုးတော်ကြီးတွင် အလယ်ဌာပနာ တိုက်မဋ္ဌ စတုရန်းအချင်း ၁၀-တောင် အစောက် ၇-တောင်ရှိသော ဌာပနာ တိုက်နှင့် တိုက်ပေါင်း ၁၂-တိုက်ကို ကြေးသလဲမည်း အချိန် ပေါင်း ၂၀၆၆၉၀၀-ပိဿာတို့နှင့် သွန်းလုပ်၍ အုတ်တိုက်၊ သဲတိုက်တော်ဖြင့်ရံကာ၊ ဘုရားရုပ်တုတော်၊ ဓာတ်တော်မွေတော် များကို ပင့်ဆောင်ပြီးနောက် ၁၁၅၀-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် ထွက်တော်မူ၍ တပေါင်းလဆန်း ၁၅-ရက်နေ့တွင် ဌာပနာတော်မူလေသည်။ တရုပ်ပြည်မှ စွယ်တော်သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ မွေတော် ဓာတ်တော်၊ အံတော်၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဌာပနာများကိုပါ ထည့်သွင်းဌာပနာတော်မူလေသည်။ ဌာပနာသော ဆင်းတုရုပ်တုတော်ပေါင်းကား အလွန် များပြားလှလေသည်။

စေတီတော်ကြီး ပြီးစီးသည့်အခါ ကျိန်းဝပ်တော်မူမည့် ပုံတော်ကို စေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့တောင်ဖက်၌ ပုံတော်စေတီဟူ၍ တည်ထားလေသည်။

ပုထိုးတော်ကြီးမှာ ပမာဏကြီးမားလှသဖြင့် မပြီးစီးနိုင်ရှိနေလရာ၊ သိုက်တဘော်ဘောင်အရ ဆက်လက်တည်လုပ်ခြင်းမပြုခဲ့ဟု အဆိုရှိလေသည်။ ဘိုးတော်ဘုရားသည် ၁၁၈၁-ခုနှစ်တွင် နတ်ရွာစံတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်းမျှော်ရာဇာ စေတီတော်(ပုဂံမြို့)

မင်းမျှော်ရာဇာ စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့အရှေ့မြောက်ဖက် လမ်းမ၏အနီးတွင်း ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၂၉၃-ခုနှစ် ပုဂံပြည်၌ နန်းတက်တော်မူသော တောင်သူကြီးမင်း လက်ထက်တော်တွင် တန်နက်မင်း၏ မိဖုရား တပါးမှဖွားမြင်၍ တိမ်းရှောင်နေရသောသူငယ်သည် ကွမ်းဆော် အဖြစ် အမှုထမ်းရာမှ၊ မင်းလောင်းပေါ်မည်ဟူသော ကောဋ္ဌာ ဟာလသတင်းကြောင့် တူရင်းတောင်သို့သွားရာ၊ ထိုသူအားပင် လျှင် လူအများက မင်းလောင်းဟူ၍ အမှတ်ပြုကာ ဦးတိုက်ကြ သဖြင့်၊ ထိုမှ နန်းတော်သို့ဝင်ရာ၊ နန်းတော်ဦးတွင် တောင်သူကြီး မင်းထွက်၍ ကြိမ်းဝါးရာ၌ ဦးစောက်ကျ၍ နတ်ရွာစံတော်မူလေ သည်နှင့် သက္ကရာဇ် ၃၂၃-ခုနှစ်တွင် ကွမ်းဆော်သားသည် မင်း အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၄၃-ခုနှစ်တွင် ကျန်စစ်သားမင်းသည် မင်း အဖြစ်သို့ ရရှိတော်မူသောအခါ ဘိုးတော်မင်းကြီး မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည့် ပြည်သူအများ မင်းလောင်းမျှော်ရာ နေရာ၌ စေတီ တော်တဆူ တည်ထားတော်မူ၍ မင်းမျှော်ရာဇာဟူ၍ ဘွဲ့သမုတ် တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်းအိုချမ်းသာစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

မင်းအိုချမ်းသာ စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့၏ အရှေ့မြောက်ဖက်၊ ညောင်ဦးလမ်းမတောင်ဖက် ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၄၆-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်၍ ကောင်းမှုတော် စေတီ ပုထိုးများလည်း တည်တော်မူလေသည်။ မှင်းကြီးသည် သက်တော် ၇၂-နှစ်ရှိတော်မူသောအခါ သီဟိုဠ်ကျန်းမှ သီဟိုဠ် မင်း သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓါတ်တော် ကိုးဆူကို ရတနာကြုပ်နှင့် ပို့လွှတ်ဆက်သလေသည်။ ထိုအခါန်တွင် မင်းကြီးသည် ဇရာရွယ်ရောက်သဖြင့် နာမကျန်း ဖြစ်တော်မူလျက်ရှိရာ၊ ထိုသရီရဓါတ်တော်များကို ဌာပနာ၍ မိမိအသက်ရှည်ရန်အတွက် ရည်စူးကာ စေတီတော်တည်လိုသဖြင့် မှူးမတ်တို့အား ၄၇၄-ခုနှစ်တွင် စေဘီတဆူတည် ထားစေ၍ မင်းအိုချမ်းသာဟူ၍ ဘွဲ့သမုတ် တော်မူလေသည်။ မင်းကြီးသည် စေတီတော်ကိုတည်ရာ၌ စေတနာ တက်ကြွတော်မူသဖြင့် ရတနာအမျိုးမျိုးနှင့် သရီရဓါတ်တော် များကိုလည်း ဌာပနာတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မာရ်အောင်ရတနာစေတီတော် (မန္တလေးမြို့)

မာရ်အောင်ရတနာ စေတီတော်မှာ မန္တလေးမြို့ အရှေ့တောင်ဖက် မဟာသီရိဟေမဝန် ဥယ၂ ဘဉ်တော်အတွင်း၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ ဝါခင်းကုန်းဘုရားဟု ထင်ရှားလေသည်။

သီပေါမင်း လက်ထက်တွင် မင်းတရားကြီး၏ ကုသိုလ်တော်အဖြစ် တည်တော်မူခဲ့ရာ၊ ၁၂၄၁-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၄-ရက်နေ့တွင် ပဲ့သဘင်ကြီးစွာဖြင့် ရွှေထီးတင်တော်မူလေသည်။ စေတီတော်တွင် ရတနာသိဿ်မြို့အပိုင် ရွာသာယာအရပ် တလည်းချောင်းအနီး ဥမင်လိုဏ်မှ ဖူးတွေ့ရသော ဓါတ်တော် မွေတော်များနှင့် မင်္ဂျီမဒေသ ပလ္လင်တော်ပေါ်ရာ ဒေသမြေ၊ ရုပ်တုဆင်းတုတော်များ၊ ဓမ္မခန္ဓာပါဠိတော် ရွှေပေချပ်များကို ထည့်သွင်းဌာပနာတော်မူလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် ၅၅-တောင်၊ ဥာဏ်တော် ၅၆-တောင် ရှိလေသည်။ သီပေါမင်းအားလည်း မာရ်အောင်ရတနာစေတီတော် ဒါယကာဟူ၍ ခေါ်တွင်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မယ်ဒက်စေတီတော် (ရေတာရှည်မြို့)

မယ်ဒက်စေတီတော်မှာ တောင်ငူခရိုင် ရေတာရှည်မြို့နယ်ဟုင် ကျိန်းဝပ်လေသည်။ ရေတာရှည်မြို့မှ ၁၂၉၆-ခုနှစ်ကပင် မြေလမ်း ဖေါက်လုံပ်ထားရှိခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၀၀-ကျော်တွင် အင်းဝ၌ ရှမ်းမင်းမျိုး ဝင်ရောက်၍ တိုင်းပြည် စနောင့်စနင်းဖြစ်စဉ် မင်းကြီး ရန်နောင်၏ ဆွေမျိုးမျိုးဖြစ်သော မယ်ဒက်၊မယ်နဲ့ ညီအမ နှစ်ယောက်သည် မိခင်ကြီးနှင့်အတူ တောင်ငူနယ်သို့ ထွက် ပြေး တိမ်း ရှောင် ရာ မှ ပိတောက်ကုန်းရွာတွင် နေထိုင်ကြလေသည်။ မကြာမီ မိခင် သေဆုံးသဖြင့် သူကြီးအိမ်တွင် ကိုယ်နေကြေးဖြင့် ငွေချေးကာ မိခင်ကြီးအား သင်္ဂြိုဟ်ရပြီး၊ မိမိတို့သည် သူကြီးအိမ်၌ ငြိုငြင်စွာ နေထိုင်ကြရလေသည်။

တနေ့သော် အင်းဝမှ ဘားမဲ့ဆရာတော်၏တပည့် သာမဏေတပါးသည် သိုက်စာအရ တောင်ငူမြို့ မြောက်ဖက် ပေါင်းလောင်းမြစ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော မိကျောင်းအိုင်၌ ကျောက်မိကျောင်းသိုက်ကို တူးဖေါ်ရန် လာရောက်ကြရာ၊ မယ် ဒက် နှင့် မယ်နဲတို့က ကျောက်မိကျောင်းရှိရာသို့ လမ်းညွှန်ပြပေးကြသဖြင့်

www.vizawdayatheinn.com

သိုက်ကိုအောင်သော်သာမဏေက ရွှေငွေရတနာမျှားပေးခဲ့သဖြင့် မယ်ဒက်နှင့် မယ်နဲတို့သည် သူကြီးအား ကြွေးဆပ်ကာ ထိုရွာ၌ပင် နေထိုင်ကြလေသည်။

ထိုနောက် မယ်ဒက်သည်မိကျောင်းအိုင်မှ ၃-မိုင်ခန့်အကွာ တောတွင်း၌ စေတီတဆူ တည်ထားကိုးကွယ်၍ မယ်ဒက်စေတီဟု တွင်လေသည်။ မယ်နဲကလည်း စစ်တောင်းမြစ်အရှေ့ဖက် ၂-မိုင်ခန့်အကွာတွင် ဘုရားစေတီတည်လေရာ မယ်နဲစေတီဟု တွင်လေသည်။ ထိုညီအမသည် သိုက်စောင့်မျှားနှင့် ချစ်ခင်၍ လိပ်ပြာနုတ်ခံရကာ သေဆုံး၍ ဥစ္စာစောင့်ဖြစ်သွားကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုနောက် ၁၂၆၇-ခုနှစ် တပေါင်းလတွင် အင်းဝမိုးထား သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်၊ပျဉ်းမနား ဇာတိဖြစ်သော မယ်ဒက်တောရ ဆရာတော်သည် ဟောင်းနွမ်းပျက်စီး နေသော မယ်ဒက်စေတီကို ငုံအုပ်၍ ဖိနပ်တော် ၅၂-တောင်၊ ဥဿဘတော် ၅၄-တောင်မြင့်သော စေတီတော်ကို တည်ထားတော်မူ၍ သတ္တဋ္ဌာနဘုရား ၇-ဆူ၊ ဗျာဒိတ်ခံသည်မှ ဓါတ်တော် ဝေသည်အထိ၊ ၄၉-ဋ္ဌာနဘုရား ၄၉-ဆူ၊ ရဟန္တာရုပ်တု စသည်တို့နှင့် ဓါတ်တော်မွေတော်များစွာကို ပင့်ဆောင်လျက် နိုင်ငံအနှံ့ ဖြန့်ချီစိုက်ပျိုးတော်မူ၍ ၁၃၀၅-ခုနှစ်တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်အထိ မယ်ဒက်တောရ၌ပင် သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မြသလွန်စေတီတော် (မကွေးမြို့)

မြသလွန် စေတီတော်မှာ မကွေးမြို့ ရောဝတီမြစ်ကမ်း ထိပ် နဂုတ္တမတောင်ကုန်းထက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃-ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ဂ-ရက် နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် သုနာပရန္တတိုင်း၊ လယ်ကိုင်းသို့ ဒေသစာရီ ဖြန့်ချီတော်မူ၍ လယ်ကိုင်း စန္ဒကူးကျောင်းတော်တွင် သီတင်းသုံးပြီးနောက် ပြန်၍ ကြွစဉ် ကေလာသဘ စက္ကတဲ့ တောင်ထိပ် (မင်းဘူး) ၌ သီတင်းသုံးတော် မူပြန်လေသည်။ ထိုအခါ သီကြားမင်းသည် ရတနာသလွန်ကို ပူဇော်လှူတန်း လေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြွတော်မူလျှင် ရောဝတီမြစ် အရှေ့ ဖက် တောအုပ်မှ ဘီလူး မောင်နှမ ခြောက်ယောက်တို့ အနက် ဘောကျော်၊ ဘောသော၊ ဘောရဿူ၊ ဘောရဿ၊ ညီအစ်ကို လေးယောက်က မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမျှော်ရ၍ နောင်အစဉ် ကိုးကွယ်ရန် မြသလွန်တော်ကို သနားချီးမြှင့်ခြင်း ခံရလေသည်။ ဘီလူးတို့သည် တောတွင်း၌ မြသလွန်ကိုဌာပနာ၍ စေတီတည်ရာ အရပ်မသင့်သဖြင့် သီကြားမင်းကဖျက်၍ မြစ်ဆိပ်ကမ်းအနီး.

သီတင်းသုံးသော ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတနှင့် ဒိဗ္ဗဃာန ရသေ့သုံးဦးတို့အား အဝိန္ဒူပြုမနေနှင့်ဟု ဟောဆိုတော်မူခဲ့ပြီး၍ ရွှေသလွန်တော်ဌာပနာရာ နဂုတ္တမတောင်ထိပ်၌ သက္ကရာဇ် ၁၂၈-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ဌာပနာထားလေသည်။ စေတီတည်ရန် ကိုမူ သလွန်တော်ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ဘီလူးလေးဦးတို့ လူ့ဘဝသို့ ရောက်မှ တည်စေရန် အဓိဋ္ဌာန်ထားခဲ့လေသည်။

ဘီလူးမငယ် ဒက္ခဒါလီသည် ဘုရားရှင်ကို ဖူးခွင့်မကြုံခဲ့၍ မြသလွန်တော် ဌာပနာရာ၌ ပူဇော်၍ လူ့ဘဝရရန် ဆုပန်ရာ သေလွန်သော် ဝေလာမ ပုဏ္ဏားသမီးဖြစ်၍ တကောင်းမင်းကြီး မိဖုရားဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ ရသေ့သုံးပါး စံရာ ဌာန၏ မြောက်ဖက် မဟာဂါမရွာမှ သုဘောဂသင်္ဘေးသည် မြသလွန်တော် ဌာပနာရာ နေရာ၌ စေတီတည်လိုသဖြင့် ရသေ့တို့ထံ ခွင့်တောင်းရာ ဘီလူးတို့ လူ့အဖြစ်ရောက်မှ ထိုသူတို့နှင့်အတူ တည်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသဖြင့် ဘီလူးဝင်စားသူတို့ကိုသာ ရှာဖွေစောင့်မျှော်နေရလေသည်။ ထိုအခါ သင်္ဘေးသမီး ပုဏ္ဏဝတီသည် ပန်းကုံး၌ စာခွေထည့်၍ ဘီလူးဝင်စားသူသာလျှင် တွဲရှိစေရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ နဂုတ္တံရကုန်းအနီး၌ ချထားလေသည်။

ဘီလူးညီနောင်တို့လည်း သေလွန်၍ လူ့ဘဝကိုရကြပြီး သလွန်တော်ကိုပူဇော်ရန် နဂုတ္တမကုန်းသို့လာကြရာ ပုဏ္ဏဝတီ၏ ပန်းကုံးနှင့်စာကိုတွေ့၍ လိုက်လာလေရာ သုဘောဂသင်္ဘေးထံသို့ ရောက်လျှင် ဘောကျော်ဝင်စားသူအား သမီးနှင့်လက်ထပ်ပေး၍ ရွှေငွေရတနာများပေးကာ မြသလွန်တော် တည်ရာဌာန၌ စေတီ

တည်ရန် တိုင်ပင်ကြပြီးနောက် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၅၀-ပြည့် နှစ်တွင် ဉာဏ်တော်ရှိစေမြဲဘုရားတော်ကို တည်ကြလေသည်။

www.vizayydaythein.com

နှစ်ကာလ ကြာရှည်သော် သက္ကရာဇ် ၄၁၂-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ နန်းတက်သော စောလူးမင်းက ပြုပြင်၍ ဓါတ်တော် ၁၂၀၊ ရုပ်ပွားတော် ၇-ဆူတို့ကို ထပ်မံဌာပနာ၍ ဉာဏ်တော် ၅၅-တောင်မြင့်အောင် တည်လေသည်။ ဘီလူးမ ဆုတောင်းရာ၊ ပန်းကုံးချရာ၊ လင်လျှာမျော်ရာ၊ ရသေ့သီတင်းသုံးရာတို့၌လည်း စေတီများတည်ခဲ့လေသည်။ထိုနောက် ကျန်စစ်မင်းက ဝတ္ထုကံမြှင့်လှူ၍ ရွှေသင်္ဘန်း ကပ်လှူခဲ့ပြီး အလောင်းစည်သူ မင်းကလည်း ရွှေသင်္ဘန်း ကပ်လှူခဲ့ပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၉-ခုနှစ်တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့်ပြိုပျက်ရာ မကွေးမြို့သူကြီးမင်း၊မင်းထင်၊မင်းလှကျော်ခေါင်က အမိန့်တော်ခံ၍ ၁၂၀၉-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် စေတီတော်ကို ထပ်မံတည်ထား၍ ဓာတ်တော်များကိုလည်း ဌာပနာခဲ့လေသည်။ ဉာဏ်တော် ၆၆-တောင် နှစ်မိုက်ထိအောင် မြင့်တည်၍ အချင်း ၅-တောင်နှစ်မိုက်၊ အမြင့် ၁၇-တောင်ရှိသော ထီးတော်ကို တင်လှူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄-ခုနှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းလက်ထက် မကွေးမြို့စား အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ သတိုးမင်းကြီး မဟာမင်းလှ သီဟသူက မွမ်းမံပြုပြင်၍ ရွှေသင်္ဘန်း ကပ်လှူခဲ့ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မြသိန်းတန်စေတီတော် (မင်းကွန်း)

မြသိန်းတန်စေတီတော်မှာ ရောဝတီမြစ်၏ အနောက်ဖက်ကမ်း၊ မင်းကွန်းရွာ၊မင်းကွန်းပုထိုးတော်ကြီး၏ မြောက်ဖက်အနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၅၂-ခုနှစ်တွင် မင်းကွန်းပုထိုးတော်ကြီးကို တည်တော်မူရာ၊ မြေးတော် စစ်ကိုင်းမင်းကလေးနှင့် မြေးတော်ဆင်ဖြူရှင်မယ်တို့သည် ပုထိုးတော်ကြီးအနီး စေတီတဆူတည်ထားလိုကြောင်း ခွင့်တောင်း ရှိသည့်အတိုင်း၊ ဘုရားအလောင်းတော် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်စဉ် ပျော်စံခဲ့ဘူးသော ဆင်ဖြူတောင်၌ မြေညီကာ ၁၁၆၄-ခုနှစ် တန်ခူးလဆန်း ၅-ရက် နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ဝန် ကြပ်မတ်လျက် စတင် တည်လုပ်စေလေသည်။

စစ်ကိုင်းမင်းကလေးမှာ ဘိုးတော်ဘုရား၏ သားတော် အိမ်ရှေ့မင်း၏ သားတော်ဖြစ်၍ ဆင်ဖြူရှင်မယ်မှာ ဘိုးတော်ဘုရား၏သားတော် ပြည်မင်းသား၏ သမီးတော်ဖြစ်လေသည်။

စေတီ ဖိနပ်တော်အချင်း ၆၄-တောင်၊ ၂-မိုက်၊ ၄-သစ်ခင်း၍ ပန္နက်ချကာ၊ ပထမ အာလိန်မှစ၍ တည်လုပ်ပြီး၊ အာလိန်

ထိပ်၌အလျားအနုံ ၁၂-ဖတောင်မျှသော ဌာပနာတိုက် ၁၆-တိုက်
ကို ပြုလုပ်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှစင်္ခါဆေးငါးခွံဖြင့် ၅-ကြိမ်တော် ၅-ဆူ
ကို ၁၁၆၄-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် ဌာပနာလေ
သည်။ ဆင်ဖြူရှင်မယ် ဝတ်နေကျ တသိန်းတန်မြရတနာကိုလည်း
လှူတန်းဌာပနာခဲ့လေသည်။ ဆင်ဖြူမယ်တည်သဖြင့် ဆင်ဖြူမယ်
ဘုရားဟူ၍၎င်း၊ တသိန်းတန် မြရတနာကို ဌာပနာ၍ မြသိန်းတန်
ဘုရားဟူ၍၎င်း ထင်ရှားလေသည်။

www.yizawdayathein.com

စေတီတော်၌ အာလိန်ငါးဆင့်၊ တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်၊
လိုဏ်မုခ်မျှားနှင့်တည်၍ မြတ်စွာဘုရား တာဝတိ်သာမှ ကြွတော်
မူသည်ကို ရည်စူး၍ စောင်းတန်းသုံးသွယ်ဖြင့် မွမ်းမံတည်ထား
လေသည်။ စေတီတော် ပြီးမြောက်သောအခါ ဘိုးတော်ဘုရား
ကိုယ်တော်တိုင် မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့် ထွက်တော်မူ၍ သဘင်ကြီး
စွာခံပြီးလျှင်၊ ၁၁၆၉-ခုနှစ် တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၄-ရက်နေ့တွင်
ရွှေစက်သွန်းချ၍ ထီးတော် တင်လှူတော်မူလေသည်။

ထိုစေတီတော်ကြီးသည် ကာလရှည်ကြာ၍ ငလျင် ဒဏ်
ကြောင့် ပြိုပျက်ရာတွင် မင်းတုန်းမင်းကြီး၏မိဖုရားခေါင် ဆင်ဖြူမ
ရှင်က ပြုပြင်ခဲ့ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မြတ်စောညီနောင်စေတီတော် (တောင်ငူမြို့)

မြတ်စောညီနောင်ဘွဲ့ခံ နောင်တော်စေတီ၊ ညီတော်စေတီ နှင့် မယ်တော်စေတီတို့မှာ တောင်ငူမြို့ပေါင်းလောင်းမြစ် အရှေ့ ဖက်ကမ်းတွင် ကျိန်းဝပ်တည်ရှိလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် သုနာပရန္တတိုင်း ကျောင်းတော်ရာသို့ စူဠပုံ၊မဟာပုံညီနောင်တို့ ပင့် လျှောက် သ ဖြင့် ကြွတော်မူစဉ်က ဇေယျာဝနကျောင်း၊ အာသာဝတီ ပေါင်းလောင်းမြစ်ဖျားတွင် ရပ်တံ့တော်မူ၍ ကြက်မင်းဖြစ်စဉ်က ကျက်စားတော်မူရာ နေရာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဗျာဒိတ်ထားခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီး နောက် ဓါတ်တော် မွေတော်များ ကြွင်းကျန်ရစ်ရာ၊ သီရိဓမ္မာ အသောကမင်းကြီးသည် အဇာတသတ်မင်း မြုပ်နှံထားရာမှ ဖေါ်ထုတ်၍ စေတီတော်တည်ရန် အရပ်ရပ်မင်း၊ အကြီးအကဲတို့အား ဓါတ်တော်ဖြန့်ဝေရာ၌ တောင်ငူဒေသ၌ ရှာတည်၍နေခဲ့ကြသော မြတ်လှရှာအုပ်၊ စောလှရှာအုပ်၊ ကျောက်ဖါး ရှာအုပ်တို့လည်း ဓါတ်တော်များကို ပူဇော်ခွင့်ရကြ၍၊ မြတ်စွာဘုရား ဗျာဒိတ်

ထားတော်မူခဲ့ရာ၌ စေတီအသီးသီး တည်ထား၍ ဌာပနာကိုးကွယ်ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ထိုသို့ တည်ထားရာတွင် နောင်တော်မြတ်လှ(မြတ်လှရွာအုပ်)တည်သော နောင်တော်စေတီနှင့် ညီတော် စောလှ(စောလှရွာအုပ်)တည်သော ညီတော် စေတီတို့ကို မြတ်စောညီနောင်ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့၍၊ ဦးရီး ဦးကျောက်ဖါး(ကျောက်ဖါးရွာအုပ်)တည်သော စေတီတော်ကို ရှင်ပင်ကျောက်ဖါးဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ရာမှ ရှင်ပင်ကျောက်ဆောက်ဟု တွင်လာခဲ့လေသည်။မြတ်လှနှင့်စောလှတို့၏ မိခင် မယ်စန္ဒာတည်သော စေတီတော်ကိုကား မယ်တော်စေတီဟု တွင်လေသည်။ *

ပုဂံနရပတိစည်သူမင်းကြီးသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူရာ ပေါင်းလောင်းမြစ်ကို ဆန်တက်၍ မြတ်စောညီနောင်စေတီနှင့် ရှင်ပင်ကျောက်ဆောက် စေတီတို့ကိုလည်း ပြုပြင် ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

---

* သမလနှင့် ဝိမလညီနောင်တို့ တည်သည်ဟုလည်း မှတ်သားကြသည်။

www.vizawdayatheinn.com

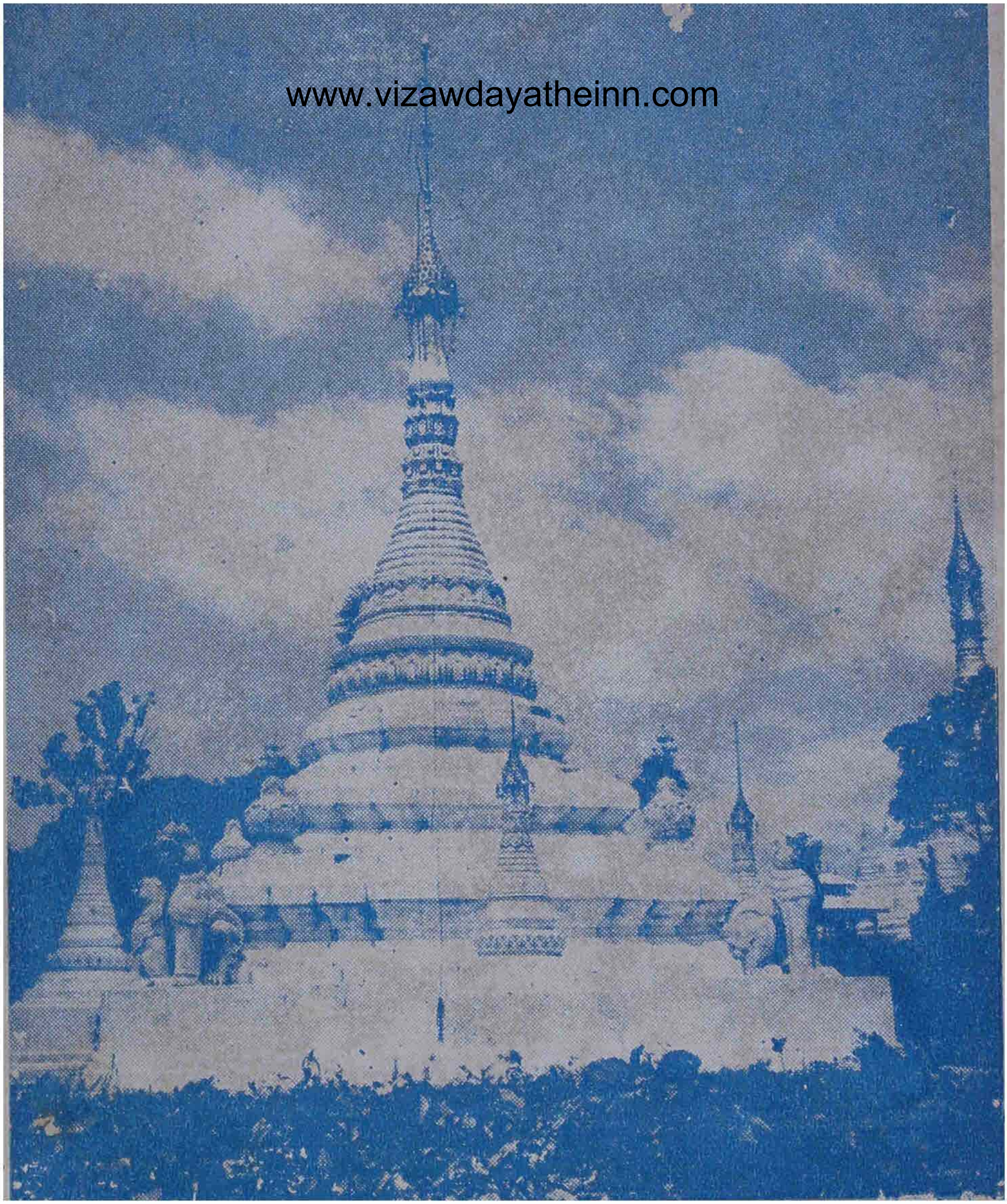

မြတ်စောညီနောင်-ဘုရားပုံတော်(တောင်ငူမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ရတနာသင်းကျစ်စေတီတော် (မိတ္ထိလာမြို့)

ရတနာသင်းကျစ် စေတီတော်မှာ မိတ္ထိလာမြို့ ထီးသုံးဆင့် ဘုရားကြီး၏ အနောက်ဖက် ခရစ်ယမ်ကျောင်းဝင်း အတွင်း၌ တည်ရှိ၍ ပြိုပျက်လျက်ရှိလေသည်။ ဘုရားကျောက်စာကို စျေးကုန်း ရန်အောင်မြင်ဘုရား ပရဝုဏ်အတွင်းသို့ ရွှေ့ ပြောင်း ထားလေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် ၁၁၅၈- ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာကန်တော်ကိုဆည်ရန် စစ်အင်္ဂါလေးပါးဖြင့် အမရပူရမြို့မှ ထွက်တော်မူလာ၍ ရွှေစောလူးကုန်းတွင် ကွန်းချ စံမြန်းတော် မူလေသည်။ ထိုအခါ သားတော် ဥပရာဇာလည်း လိုက်ပါလာ၍၊ အသီးသီး တာဝန်ယူကာ ကန်တော်ကို ဆည်ဖို့လေသည်။ ဥ ပ ရာ ဇာသည် ကန်တော် ဆည်ဖို့ပြီးနောက် မြောက်ဖက် ကန် တော် ထိပ် တွင် အမှတ်တရ ကျောက်စေတီတဆူ တည်ထားတော်မူ၍၊ ထိုစေတီတော်တွင် ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ မကိုင်္ဌတော်နှင့် ငွေ ဆင်း တုတော် ၂၅-ဆူကို ဌာပနာတော်မူလေသည်။ ၁၁၅၈- ခု နှစ် ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှစ၍ ပန္နက်ချမှတ်ကာ၊ စေတီ ဌာပနာတိုက်

ပြီးသောအခါ ဆင်းတုရုပ်တုနှင့် ရတနာများကို ၇-ရက် ၇-လီ ကြီးကျယ်စွာ ဌာပနာလေသည်။ ကျောက်ချပ်ရေ ၂၇၄၆-ချပ်ကို စေတီတည်၍၊ ၂၁၈၆-ချပ်ကို အခင်းပြုလေသည်။ အလုံးစုံ ကျောက်တို့ဖြင့် မွမ်းမံတည်ထား၍ ပြီးစီးလျှင် ရတနာ သင်းကျစ် စေတီတော်ဟုသမုတ်၍ ကျောက်စာလည်း စိုက် ထူ တော် မူ လေ သည်။ ဌာပနာတိုက်မှာ ဖိနပ်တော်အောက် ၁၉-တောင်အစောက် တွင် တိုက်ခန်းပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

ကျောက်စာမှာ အနည်းငယ်ချို့ယွင်းနေ၍ ၁၃၁၅-ခုနှစ်က မိတ္ထိလာမှ ဦးဘရင်က ရန်အောင်ဘုရားအတွင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်း ထားခဲ့လေသည်။

ရွှေကျီးမြင့် စေတီတော် (မန္တလေးမြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေကျီးမြင့် (ရွှေကျီးမြင်) စေတီတော်မှာ မန္တလေးမြို့ ကျုံးမြို့ရိုးအနောက် ပြည်ကြီးကြက်သရေရပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ပုဂံပြည် အနော်ရထာမင်းကြီး၏မြေးတော် မင်းရှင်စော သည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာတွင် မန္တလေးတောင် ပတ်ဝန်းကျင် တနေရာသို့ ရောက်သောအခါ ရွှေအဆင်းရှိသော ကျီးတကောင် ကို ထူးဆန်းစွာတွေ့မြင်ရသဖြင့် မှူးမတ်များ၏ တင်လျှောက်ချက် အရ၊ ရွှေကျီးမြင်ရသောနေရာတွင် စေတီတော်တဆူ တည်ထား ခဲ့လေသည်။ ထို့စေတီ၏ လိုဏ်ဂူတွင် ဆုတောင်းပြည့်ရုပ်ပွားတော် တဆူနှင့် ဓါတ်တော်များကိုလည်း ဌာပနာခဲ့လေသည်။

အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးလည်း ဓါတ်တော်များကို ဌာပနာ၍ မွမ်းမံပြုပြင်တော်မူခဲ့လေသည်။ မင်းတုန်းမင်းကြီး အား မဟန်နကီဇော်ဂီဆက်သသော ဗေဒါသားကို မင်းကြီး ကိုယ်တိုင် ထုလုပ်ခဲ့သည့် ဒက္ခိဏာသာခါ ရုပ်ပွားတော်ကို ၁၂၅၁-ခုနှစ်မှစ၍ ရွှေကျီးမြင့်စေတီတော် အာရုံခံ တန်ဆောင်းတွင် လိုဏ်ဂူ ဂန္ဓကုဋီတိုက်နှင့် ပင့်ဆောင် ပူဇော် ထားလေသည်။ အလောင်းစည်သူမင်း ကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သော ရွှင်မဟာကဿပ ရုပ်ပွဲားတော်နှင့် အံတော်တို့ကိုလည်း ပင့်ဆောင်ကျိန်းဝပ်စေခဲ့ လေသည်။ ထို့ပြင် စိန်ဆင်းတု၊ မြဆင်းတု စသော နန်းစဉ်ဘုရား ၃၆-ဆူကိုလည်း ပင့်ဆောင်ထားလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေကြက်ယက် စေတီတော် (အမရပူရမြို့)

ရွှေကြက်ယက်၊ ရွှေကျက်ကျစေတီတော်များမှာ အမရပူရမြို့နယ် ရော၀တီမြစ် ကမ်းနဖူးရှိ တောင်ကုန်းငယ်များပေါ်တွင်း ကျိန်း၀ပ်စံပယ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် ဟိမ၀န္တာတောင်ကြက်မင်းဖြစ်စဉ် ဗာရာဏသီမင်း၏ မိဖုရားက တရားနာလိုသောကြောင့် မုဆိုးအား၀မ်းဆီးစေရာမှ ကြက်မင်းသည် ပုံျသန်းထုတ်ပြေးလာခဲ့ပြီး၍ ရော၀တီမြစ် ရွှေတောင်ဦးမော်အနီးရှိ မန္တာဂိရိတောင်ထိပ် နဂါးရစ် တောင် ထိပ် တို့၌ ခိုလှုံသောကြောင့်း ရွှေကြက်ယက်၊ ရွှေကြက်ကျဟု အမည်တွင်သော တောင်ငယ်နှစ်လုံးပေါ်တွင် သာသနာနှစ် ၁၂၀-ခုနှစ်၌ သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးသည် ဓါတ်တော်များကို ဌာပနာ၍ စေတီတည်ထားခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၄၁၁-ခုနှစ်တွင် ထိုစေတီတော်ပျက်စီးသည်ကို ပုဂံပြည်အနော်ရထာမင်းကြီးက ပြုပြင်တည်ထားပူဇော်ခဲ့၍ ၅၄၇-ခုနှစ်တွင် နရပတိစည်သူမင်းကြီး တည်ထားပြုပြင်ပြန်လေသည်။ နရပတိစည်သူသည် အိမ်ရှေ့မင်းသား

အဖြစ် စံစဉ်က နောင်တော် နရသိခ်မင်းသည် ခယ်မတော် ဝေဠုဝတီမင်းသမီးကို တိုင်းမင်းခမည်းတော်ထံ တောင်းရမ်းယူ၍ ငဆောင်ချမ်း အရပ်သို့ ရန်သူနှိမ်နင်းရန် စေလွှတ်သည်ကို ချီတက်သွားရောက် ရလေသည်။ နရပတိစည်သူ တပ်ထွက်ခိုက် နရသိခ်မင်းသည် ဝေဠုဝတီကို သိမ်းပိုက်သဖြင့် မြင်းတော်ခံငပြည့် လိုက်သွား လျှောက်တင်ရာ တပ်ကိုရုပ်သိမ်း၍ နေပြည်တော်သို့အပြန်တွင် ရွှေကြက်ယက်ဘုရား၌ သက်နှံးကပ်၍ စဉ်းလဲသောနောင်တော်ကို လုပ်ကြံအောင်မြင်စေရန် ဆုပန်သဖြင့် ဆုတောင်းပြည့်လေသော ကြောင့် မှတ်မံပြုပြင်၍ မင်းညီမင်းသားတို့ တက်ရောက်ဖူးမြော် ဆုပန်ခြင်းမပြုရန် ပိတ်ပင်ခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၆၈၈-ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းတရဖျား မင်းကြီး၏မယ်တော်ကဌင်း၊ ၇၃၃-ခုနှစ်တွင် အင်းဝ မင်းကြီးစော စော်ကဲကဌင်း၊ ၁၁၂၅-ခုနှစ်တွင် ဆင်ဖြူရှင် မင်းတရားကြီး ကဌင်း၊ ၁၁၇၃-ခုနှစ်တွင် ဘိုးတော်မင်းတရား၏ သားတော် ဥပရာဇာကဌင်း၊ ၁၁၈၄-ခုနှစ်တွင် ဘကြီးတော် မင်းကဌင်း၊ အဆင့်ဆင့် ထပ်မံပြုပြင်တည်ထားခဲ့ကြပြီးနောက် ၁၂၀၀-ပြည့် နှစ်တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးရပြန်လေသည်။ ၁၂၀၈-ခုနှစ် တွင်ကား ဘကြီးတော်မင်း၏မယ်တော်၊ တိုလောကမဟာရတနာ ပဒုမာဒေဝီ မိဖုရားကြီးသည် စာရေးတော်ကြီး မဟာမင်းကျော် မင်းထင်ကို ကြပ်မတ်စေလျက် ပြုပြင်တည်ထား၍ ဓါတ်တော် မွေတော်များကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။ ဥာဏ်တော်ကိုလည်း ၆-တောင်တိုးမြှင့်၍ တည်လေသည်။ ထိုနှစ် တပို့တဲ့လဆုတ် ၅-ရက်နေ့တွင် ရေစက်သွန်းချတော်မူလေသည်။

ထိုနောက် နှစ်ကာလကြာရှည်၍ ပျက်စီး ပြန်သည်ကို ၁၂၆၂-ခုနှစ်တွင် ရွှေကြက်ယက် လယ်ပြင်ဆရာတော် အမှူးပြု၍ ဒါယကာ၊ ဒါယကာမအများက၊ စောင်းတန်းကျောင်းစရပ်တို့နှင့်တကွ မွမ်းမံတည်ဆောက် လှူတန်းပြန်လေသည်။ ၁၂၇၉-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၈-ရက်နေ့တွင် ရွှေကြက်ယက်တောင်သည် အလျားအတောင် ၅၀၊ အနံ ၁၀-တောင်၊ အစောက်အတောင် ၂၀-ခန့် နိမ့်ကျပြိုဆင်းသောကြောင့် နောင် ၃-နှစ်အကြာတွင် ညောင်စင်ဆရာတော် အရှင်သောဘိတ အမှူးပြု၍ အလှူရှင်များက ပြန်လည်ပြုပြင် မွမ်းမံကြပြန်လေသည်။ ၁၂၈၃-ခုနှစ် ဝါဆိုလတွင် ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

ရွှေကြက်ယက်၊ ရွှေကြက်ကျ စေတီတော်များ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်နဝဒေး၊ ဦးမင်း၊ သူတော်ဦးမင်းစသော စာဆို ပုဂ္ဂိုလ်အများက ကဗျာဖွဲ့စီ ခဲ့ကြလေသည်။ ဘုရားအနီးတွင် နတ်ကွန်းများရှိ၍ ဘုရားပြုပြင်ကြောင်း ကျောက်စာများလည်း ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေချက်သိုစေတီတော် (ရွာဂိုမြို့)

ရွှေချက်သို စေတီတော်မှာ ရတနာသိခ် ရွှေဘိုမြို့တွင် ကျိန်းဝပ် စံပယ်တော်မူလေသည်။

အလောင်းဘုရား ဥိးအောင်ဇေယျသည် ရန်အပေါင်းကို နှိမ်နင်း၍ နိုင်ငံတော်ကို စည်းရုံးထူထောင်ပြီးသောအခါ မြို့တော်တည်ရန်သင့်မြတ်သော ဌာနကို ပညာရှိအမတ်တို့အား မေးတော်မူသောအခါ မူးမတ်တို့က အလောင်းဘုရား ဖွားမြင်တော်မူ၍ ရွှေချက်သိုရာ မုဆိုးဘိုမြို့၌သာ မြို့တော် တည် သင့် ကြောင်း လျှောက်တင်ကြလေသည်။

ထိုကြောင့် ၁၁၁၅-ခုနှစ် ပထမ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့တွင် ရွှေအုတ်၊ ငွေအုတ်၊ မိုးကြိုးအုတ်၊ ကြေးအုတ်၊ ကြေးနီအုတ်၊ သံအုတ်၊ မြေအုတ်စသည်တို့ဖြင့် မြို့တော်ကိုဝင်း၊ နန်းတော်ကိုဝင်း၊ ကျုံးတော်ကိုဝင်း၊ မဟာနန္ဒာကန်တော်ကိုဝင်း၊ ရွှေချက်သိုရာ၌ စေတီတော်ကိုဝင်း၊ နတ်ကွန်းကိုဝင်း၊ ဗဟိုရိစင်ကိုဝင်း၊ ၇-ဌာနတဖြိုင်တည်းကို နေ့နံသင့်သော မင်းသား၊ မူးမတ်၊ ပုဏ္ဏားပညာရှိ၊ သင်္ခေး၊ ဗိသုကာ စသည်တို့နှင့် မြေစံနစ်၍ တည်တော်မူလေသည်။ မြို့တော်မတည်မီ (၇) ရက်ကပင် ပဲ့သဘင် ကျင်းပလေသည်။

သက္ကရာဇ်၁၁၁၆-ခုနှစ်တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၃-ရက်
www.vizawdayatheinn.com
နေ့တွင် အလောင်းမင်းတရားသည် ရတနသိခ် ရွှေနန်းကို သိမ်းတော်မူ၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့တွင် ရွှေချက်သို စေတီတော်ကို ရွှေထီးအထွတ် တင်တော်မူလေသည်။ ရွှေပေါက် ပေါက်၊ ငွေပေါက်ပေါက်၊ နဝရတ်ပေါက်ပေါက်၊ တမ်းခွန်၊ တန်ဆောင် စသည်ပူဇော်၍ ရက်လည်အောင် သဘင်ကျင်းပ တော်မူလေသည်။ အလှူကြီးပေး၍ စေတီတည်လုပ်သော အကြီး အကြပ်၊ ပန်းရံ၊ ပန်းတော့၊ ပန်းတမော့၊ပန်းပဲ ရွှေသစ္စေးသမား တို့ကိုလည်း ထိုက်သင့်ရာ ချီးမြှောက်လေသည်။

စေတီတည်ရာအရပ်မှာ မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ စံနေ တော်မူသည့် မင်္ဂလာအိမ်တော်ရာဖြစ်၍ မင်းတရားကြီး ဖွားမြင် စဉ်က ချက်မြုပ်ရာနေရာဖြစ်သည့်အတိုင်း ရွှေချက်သို စေတီတော် ဟု သမုတ်တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (တောင်ငူမြို့)

ရွှေဂူကြီးစေတီတော်မှာ တောင်ငူမြို့ ပန်းလှိုင်ရပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ရွှေဂူကြီးစေတီမှာ တောင်ဝူမြို့ မတည်မီကပင် ရှိခဲ့သဖြင့် သီရိမမှာ အသောကမင်းကြီးလက်ထက်တွင် စေတီပေါင်း၀၀၀ တည်ထားခဲ့စဉ်က ဓာတ်တော်မွေတော်များကို ဌာပနာ၍ တည်ခဲ့သော စေတီဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြလေသည်။

ထိုစေတီတော်ကို သက္ကရာဇ် ၆၄၁-ခုနှစ်တွင် တောင်ငူဥဒ္ဓနန်းတက်သော သဝန်ကြီးမင်းကဌင်း၊ ၆၈၇-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော ကရင်ဘမင်းကဌင်း၊ ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ကြလေသည်။

စေတီတော်သည် နှစ်ကာလကြာရှည်၍ ပြိုပျက်ခဲ့ရာ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင် ညောင်ပင်တန်းရပ်မှ ဦးစံဖေနှင့်ညီဦးညီပုတို့က ကြီးမှူးလျက် ၁၃၁၃-ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့တွင် အုတ်မြစ်ချပြီးလျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ဓာတ်တော်များကို ဌာပနာ၍ တည်ထားခဲ့ရာ ပြီးစီး၍ ၁၃၁၄-ခုနှစ် ကဆုန်လဆုတ် ၂-ရက်နေ့ နံက်တွင် ထီးတော်တင်ပဲ့ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

ရွှေဂူကြီးစေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ရိုးတွင်း နန်းတော်ရာ၊ သဗ္ဗညုဘုရား၏ မြောက်ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၇၄-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ နန်းတက်တော် မူသော အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ၄၇၅-ခုနှစ်တွင်ရှင်အရဟံ စိမ်းညက်မင်း သားတော် မဟာထေရ်တို့နှင့်တိုင်ပင်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာစိမ်ဆောက် လုပ်အပ်သော ဂန္ဓကုဋီတိုက် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်တူစွာ ဂူစေတီတော်ကြီး တဆူကို တည်ထားလေသည်။

ထို စေ တီ တော်၌ မလည်တောင်ခြေမှ ပတ္တမြားတို့ကို ကြဲဖြန့်၍ နန်းစဉ်ကိုးကွယ်ရာ ဓါတ်တော် မွေတော်တို့ကို ဌာပနာ တော်မူ၍၊ သဘင်ကြီးစွာဖြင့် ရွှေထီး တင်တော်မူလေသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ပင်လယ်ဒေသသို့ တိုင်းခန်းလှည့် လည်တော်မူ၍ အပြန်တွင် သက္ကရာဇ်-၅၀၃-ခုနှစ်၌ အနော်ရထာ မင်း၊ စောလူးမင်း၊ ကျန်စစ်မင်းနှင့် ခမည်းတော် စောယွန်းမင်း အရုပ်၊ သူရဲကောင်းလေးဦး၏ အရုပ်များကို ကြေးဖြင့်သွန်း၍ ရွှေဂူကြီးဘုရား၌ သွင်းထားလေသည်။ ထိုနောက် ဘဝဟောင်း

ပဋိက္ကရားမင်းသားဘဝက အရိုးမျှားကို ရှင်အရဟံ စုထားရာ၌ သွားရောက်ယူဆောင်၍ ရွှေဂူဘုရား၌ မြှုပ်နှံလေသည်။ ကြေးချိန်တသောင်းရှိသော ခေါင်းလောင်းကြီးကိုလည်း သွန်းလှူတော်မူလေသည်။

မင်းကြီးသည် နာမကျန်း ဖြစ်သောအခါ သားတော်နရသူမင်းသားသည် ထီးနန်းရလိုဇောဖြင့် ရွှေဂူကြီးဘုရားတွင်းသို့ပို့၍ထားခဲ့ပြီး အဝတ်နှင့်ဖိ၍ လုပ်ကြံသဖြင့် ထိုဘုရားလိုဏ်တွင်း၌ပင် မင်းကြီး နတ်ရွာစံရလေသည်။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီးအား ရွှေဂူကြီးဒါယကာဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဂူကြီးစေတီတော် (မိုးကုတ်မြို့)

ရွှေဂူကြီးစေတီတော်မှာ မိုးကုတ်မြို့ အရှေ့မြောက်အရပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၂၃၆-ခုနှစ်တွင် သီရိဓမ္မာအသောက မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား ဓါတ်တော်မွေတော်များကို ရရှိသဖြင့် စေတီပေါင်း ဂဂ၀၀၀တည်ထားရာ၌ မိုးကုတ်ဒေသတွင် ဆံတော်သွားတော်နှင့် သရီရဓါတ်တော်များကို ဆင်တော်ပေါ်၌ တင်ကာ အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍လွှတ်ပြီး၊ ဆင်တော်ဝပ်ရာ၌ ရွှေဂူစေတီတော်တဆူတည်၍ ဓါတ်တော်များ ဌာပနာခဲ့လေသည်။

နှစ်ကာလကြာရှည်၍ စေတီတော်ပြိုပျက်ရာ အင်းဝပထမမင်းခေါင်လက်ထက်တွင် မိုးကုတ်နယ်၌ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရသော ဗညာဒလအမတ်ကြီးက ၇·တောင်အမြင့်ရှိအောင် စေတီတော်ကို ထပ်မံတည်ဆောက်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် နှစ်ပေါင်းကြာမြင့်စွာ တောဆိုင်း၍နေခဲ့ပြီးမှ ၁၂၇၀-ပြည့်နှစ် ခန့်တွင် ဦးကုလားနှင့် ဦးစံလှ စသူတို့က စေတီပျက်ကို ဖူးတွေ့ရ၍ တောခုတ်ထွင်ကာ ၂၅-တောင် အမြင့်ရှိသော စေတီတော်ကိုတည်ကာ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခဲ့ကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၄-ခုနှစ်တွင်လျင်လှုပ်သဖြင့် စေတီဂတာ်ပြိုပျက်ပြန်ရာ၊ ၁၂၇၆-ခုနှစ်တွင် ဒါယကာအများ စုပေါင်း၍ ဥာဏ်တော်အတောင် ၅၀-မြင့်သော စေတီတော်ကို ကျောက်သားဖြင့် တည်ထားခဲ့ကြလေသည်။စေတီအရှေ့မုခ်တွင် ကျောက်တိုက် အရုဏ်ခံတန်ဆောင်းကြီးကိုလည်း ဒေါ်ငဉ်က ဆောက်လုပ်လှူတန်းခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစာရံစေတီတော် (ရွှေစာရံရွာ၊ မန္တလေး)

ရွှေစာရံစေတီတော်မှာ မန္တလေးမြို့ အရှေ့မြောက်ဖက်၊ အမရပူရမြို့နယ် ရွှေစာရံရွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ပုဂံပြည် အနော်ရထာမင်းကြီးအား မော ကိုးဖြည်ထောင် စော်ဘွားက သမီးတော် စောမွန်လှကို ဆက်သလေရာ၊ မင်းကြီး သည် မြတ်နိုးစွာဖြင့် မိဖုရားမြောက်လေသည်။ စောမွန်လှသည် ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ရိုသေ၍၊ နားဥောင်း၌ ဓါတ်တော် ကိန်းအောင်းသဖြင့် အရောင်အဝါ ထွန်းတောက် လေ သည်။ အခြားမိဖုရားများသည် စောမွန်လှကို မနာလိုသဖြင့် စုန်းဖြစ်၍ တောက်စားကြောင်းနှင့် ကုန်းချောကြလေရာ၊ မင်းကြီးယုံကြည် သဖြင့် မိမိဌာနသို့ပြန်စေရာ၊ မိဖုရားသည် မောပြည်သို့ ပြန်လေ သည်။

လမ်းခရီးတွင် လက်ဝဲနား၌ ဆင်ဝတ်သော နားဥောင်း သည် ချောင်းထဲသို့ ကျွတ်ကျ၍ရှာဖွေရာ နားဥောင်းမှ ရောင် ခြည်တော်ကို ဖူးတွေ့ရသဖြင့် နားဥောင်းကို ရရှိပြီးနောက် ထို အရပ်တွင် မိမိအခြွေအရံများနှင့် ဥာဏ်တော် ၅-တောင် ရှိသော စေတီကိုတည်၍ ဓါတ်တော် ကိန်းအောင်းသော နားဥောင်းများ ကို ဌာပနာလေသည်။

www.yizawaylathelin.com

ထိုအကြောင်းကို ဘဂဝန္တရာဇာဓိရာဇ်ကြီးကား လျှင် စေတီ မုခ်ဝ ရှမ်းပြည်ဖက်သို့လှည့်လျှင် သတ်စေ၊ ပုဂံပြည်ဖက်သို့ လှည့်လျှင် အသက်ချမ်းသာစေဟု မင်းမှူထမ်းမျှားကို စေလွှတ်ရာ၊ ညီ ချမ်းအချိန်ရောက်လေသော် နောက်တနေ့မှ အမိန့်ပြန်ရန် ဆိုင်း ငံ့ထားပြီး အမိန့်တော်အကြောင်းကို နောက်ပါ အမှူထမ်းမျှား ထံမှ သိရပြီးနောက်၊ မြတဘက်ဖြင့် စေတီကိုလှမ်း၍ အဓိဋ္ဌာန်ကာ လှည့်လေလျှင် မုခ်ဦးသည် ပုဂံပြည်ဘက်သို့ လှည့်လေသည်။ နောက်တနေ့တွင် စေလွှတ်သောအမှူထမ်းတို့ တွေ့မြင်၍ ပုဂံပြည် သို့ပြန်ကာ မင်းကြီးအားလျှောက်ထားရာ ဝမ်းမြောက်တော်မူ၍ သက္ကရာဇ် ၄၁၆-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် ရှင်မဉ္ဇလှတည်၍ စာရံနားချောင်း ဌာပနာသော ရွှေစာရံ စေတီ တော်ကို ဝတ္ထုကံမြေ တာ ပေါင်း တ ထောင် လှူတော်မူလေ သည်။

ထိုနောက် ၄၁၅-ခုနှစ်တွင် အာလောင်းစည်သူ မင်းက စတ်မိုးမြတ်မြေ တိုးခဲ့လှူတန်း၍ကျွန်သီးတော် ၅၀-လွှဲလေသည်။ မိုးညှင်းမင်းတရားကြီးက ရွှေစာရံဘုရားကို သံတောင် ၃၀-မြှင့်၍ တည်တော်မူပြီးနောက်၊ငါးထပ်ဒဂုံယာမင်း၏မယ်တော် မိဖုရား ခေါင်ကြီးက ထပ်မံပူဇော်၍ ရွှေထီးအထွတ်တင်ကာ မြေအထီ ရွှေမှမ်းမံခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစာရံစေတီတော် (သထုံမြို့)

ရွှေစာရံစေတီတော်မှာ သထုံမြို့အနောက်တောင်ဖက်ပိုင်းတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၅-ခုနှစ်တွင် သုံးဝါမြောက်အုပ်ခါ၌ ဂဝမွတီထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ၌ *သထုံမင်းကြီးနှင့် မိဖုရားတို့သည်၎င်း၊ ပြည်သူပြည်သား တို့သည်၎င်း ရတနာတို့ဖြင့် အထူးထူးပူဇော်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရန် ကျောင်းတော်ကိုလည်း ဆောက်လုပ်လှူတန်းလေသည်။ကျောင်းတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဉဒေါင်းမင်း၊ဆင်မင်း၊ ရသေ့မင်း ဘဝက ပျော်မွေ့ဘူးသည့် မောရပဗ္ဗတကုန်း၌ တည် ဆောက် လေလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ပြန်၍ကြွတော်မူမည် ဦးသောအခါ၊ မင်းကြီးသည် ပူပန်ငိုကြွေးကာ နောင်အစဉ် ကိုး

---

* သထုံမင်းအမည်ကို သူရိယစန္ဒ မဟာဒဿတ္တပေါင် ဟု၍ ဆိုသည်။ အခြားသမိုင်းတို့၌ တိသာဓမ္မသီဟရာဇာဟု ဆိုသည်။

ကွယ်ရာကို တောင်းပန်သဖြင့် သွားတော် လေးဆူကို ပေးအပ်
www.vizawdayatheinn.com
တော်မူလေသည်။

မင်းကြီးသည် ရှင်လန်းအားရတော်မူ၍ သုနာပရန္တဥန္နတ
ကုန်းထက်၌ အဝှမ်း ၄၇-တောင် အစောက် ၄၇-တောင် တူးဖေါ်
၍ ဌာပနာမည်ပြုရာ၊ ရှေးဘုရား သုံးဆူတို့၏ ဆံ တော် ဓါတ်၊
တောင်ဝှေးတော်နှင့် မြသပိတ်တော်တို့ကို ဖူးတွေ့ရလေလျှင် အထူး
ဝမ်းမြောက်တော်မူ၍ ရတနာအထူးထူးဖြင့် ဌာပနာတိုက်မွမ်းမံ
၍ ၁၀၅-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် ဌာပနာကာ
မြကျောက်ဖျာပိတ်၍ အထက်မှ စေတီတော်ကို တည်ထားခဲ့လေ
သည်။ပြည်သူတို့လည်း ရတနာအသီးသီးဖြင့် ပူဇော်ကြလေသည်။
စေတီတော်ကိုလည်း စိရံဌာတုစေတီတော်ဟု သမုတ်လေသည်။
ကာလကြာမြင့်သောအခါ စိရံမှ စာရံသို့ပြောင်း၍ ရွှေစာရံစေတီ
တော်ဟူ၍ မည်တွင်ခဲ့လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၉ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်
လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် သထုံပြည်သို့ မြတ်
စွာဘုရား ကြွတော်မူ၍ မဟာသိမ်တော်ကြီးကို ရဟန္တာများ သိမ်
သမုတ်ခဲ့ပြီး ၁၂၈-ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ် ကြွရောက်တော်မူ
ပြန်လေသည်။

ရွှေစာရံစေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော်အမြင့် ပေ-၂၄၀၊
စိန်ဖူးတော်မှ ဖိနပ်တော်အထိ ပေ ၃၆၀ ဖြစ်၍၊ စေတီရံပေါင်း
၃၇-ဆူ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစက်တော်ဘုရား (မင်းဘူးမြို့)

ရွှေစက်တော်ဘုရား၊ အထက်အောက် ခြေတော်ရာနှစ်ဆူမှာ မင်းဘူးမြို့အနောက်ဖက် ပန်းတိမ်း၊ ငဖဲဒေသ၏အရှေ့ဖက်၊ မန်းချောင်းအနီး ရခိုင်ရိုးမအစပ် တောင်ထိပ်နှင့် မန်းချောင်းကမ်းနဖူးပေါ်တွင် တည်ရှိ၍ အထက်စက်တော်ရာနှင့် အောက်စက်တော်ရာဟူ၍ ခေါ်မှတ်ကြသည်။

တရံရောအခါ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇဂါမရွာ၌ ကုန်သည်တဦးတွင် မဟာပုဏ္ဏနှင့် စူဋပုဏ္ဏဟူ၍ သားနှစ်ယောက်ရှိလေသည်။ မဟာပုဏ္ဏသည် မဇ္ဈိမဒေသ၊ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိပြည်သို့ ကုန်ကူးသွားရာ၊ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူစဉ် ကာလဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုဖူးမြင်ရ၍ တရားနာကြားရသဖြင့် ရဟန်းပြုလေသည်။ ထိုနောက် ခွင့်ပန်ကာ ဝါဏိဇဂါမသို့ ပြန်ကြွခဲ့လေသည်။ စူဋပုဏ္ဏလည်း နောင်တော်ရဟန်းအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလေသည်။

ပုဏ္ဏထေရသည် အဇ္ဇုဟတ္ထတောင်မှ သမုဒ္ဒဂရဲအရပ်သို့ငင်း၊ မာတုလာဂီရိအရပ်သို့ငင်း၊ ကြွရောက်သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။ မာတုလာဂီရိအရပ်ကား ကျောင်းတော်ရာစေတီ

www.vizawdayatheinn.com

တော်အနီးရှိ သစ်တော်ရွာပင် ဖြစ်လေသည်။ တရုံခါသော် စူဠ ပုဏ္ဏသည် ကုန်ကူးသွားရာ သမုဒ္ဒရာ၌ လှိုင်းလေ အန္တရာယ် ကျရောက်သဖြင့် ပုဏ္ဏထေရ်ကတန်ခိုးဖြင့် စောင့်ရှောက်ကာကွယ် ပေးလေသည်။ ကုန်သည်တို့လည်း ပုဏ္ဏထေရ်အား စန္ဒကူးနှံ့သာ တို့ဖြင့် လှူတန်းပူဇော်ရာ၊ ပုဏ္ဏထေရ်က စန္ဒကူးကျောင်းတော်ကို ဆောက်လုပ်စေ၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ကြွရောက်ကာ မြတ်စွာဘုရား အား ပင့်လျှောက်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့အား သနားသဖြင့် ပင့်လျှောက်ခြင်းကိုလက်ခံ၍ သုနာပရန္တတိုင်း၊ ဝါဏိဇဂါမသို့ ရှေ့ရှု ကြွချီတော်မူလေသည်။ ထိုသို့ကြွချီတော်မူရာ သစ္စဗန္ဓ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် သစ္စဗန္ဓရဟန္တာအား တရား ဟောပြော၍၊ တပါတည်းခေါ်ဆောင်ကာ၊ ဝါဏိဇဂါမသို့ ကြွရောက်လာလေသည်။ ရွာသားတို့လည်း အလွန်ဝမ်းမြောက် ကြလျက် ကြီးကျယ်စွာ ကြိုဆိုပူဇော်ကြလေသည်။ ထိုနောက် ဂန္ဓာရုံစန္ဒကူး နှံ့သာကျောင်းသို့ကြွရောက်၍ ၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးကာ သတ္တဝါတို့အား တရားဟောကြားတော်မူလေ သည်။

ထိုနောက် ပုဏ္ဏထေရ်အား ထိုရွာ၌နေခဲ့စေပြီး သာဝတ္ထိ ပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွတော်မူရာ ယောနက တိုင်း နမ္မဒါမြစ်နားသို့ရောက်လျှင် နဂါးမှင်းကပူဇော်၍ တရား နာကြားကာ နောင်အစဉ်ကိုးကွယ်ရာကို တောင်းပန်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မြကျောက်ဖျာထက်၌ လက်ဝဲခြေတော်ရာ ချန်ိုပ်၍ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် နမ္မဒါမြစ်ကွေ့ဝိုက်ဆု သစ္စဗန်တောင်ထိပ်သို့ ရောက်ပြန်သောအခါ သစ္စဗန္ဓရသေ့က ထိုနေရာ၌နေခဲ့ရမည်ဖြစ် သည့်အတိုင်း ကိုးကွယ်ရာကို တောင်းပန်သဖြင့် သစ္စဗန်တောင် ထိပ် မြကျောက်ဖျာထက်၌ လက်ဝဲတော်ခြေရာ ချန်ခဲ့ပေးခဲ့ပြန် လေသည်။ ထိုကာလကား မြတ်စွာဘုရား၀ါတော် နှစ်ဆယ်လွန် မြောက်ပြီးသောကာလ ဖြစ်လေသည်။

www.vizawaayatheinn.com

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန် တော်မူပြီး နောက် သာသနာနှစ် ၂၁၀-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော သီရိဓမ္မာသောက မင်းကြီးသည် စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀-တည်ထားကိုးကွယ်ရာ၌ နမ္မဒါမြစ်ကမ်းနဖူး၌ မြတ်စွာဘုရားရှေးဦးစွာ ရပ်တော် မူရာ၌ တိဋ္ဌစေတီ၊ (တန့်တော်ဦး)
နဂါးမင်းပူဇော်ရာ၌ ရတနာပုဏ္ဏစေတီ၊ (တောင်းပန်ဦး ဘုရား)
နဂါးမင်းတောင်းပန်၍ ခြေတော်ရာချရန်ရပ်တော်မူရာ၌ ဌာနစေတီ၊ (တောင်းပန်ရဘုရား)
သစ္စဗန္ဓရသေ့အား ဟိတိကွဲရဟန်းပြုပေးရာ၌ သစ္စဒိပကစေတီ၊ (အနောက်စောင်းတန်းဦး)
ကိုးကွယ်ရာကို တောင်းပန်ရာ၌ အာယာဓနစေတီ၊ (မုဆိုးတောင်ဘုရား)
စသည်ဖြင့် စေတီတော်ငါးဆူ တည်ထားခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် သစ္စဗန္ဓရဟန္တာအား သင်္ဂိုဟ်ရာ၌ ရှာသားများ တည်ခဲ့သော သခ်ျိုင်းတော်ရာစေတီလည်း ရှိခဲ့လေသည်။

ထိုပါဒစက်တော်ရာနှစ်ဆူနှင့် စေတီတော်တို့ကိုဒွတ္တပေါင်
www.vizawdayatheinn.com
မင်း၊ ဝေသာလီမင်း၊ မနုနန္ဒမင်းအဆက်ဆက်တို့ ကိုးကွယ်ပူဇော်
ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် ကြောင်ဖြူကွမ်းဆော်မင်း အနော်ရထာ
မင်း၊ ကျန်စစ်မင်း၊ နရပတိစည်သူမင်း၊ နန်းတောင်းများမင်း၊
ကျစွာမင်း၊ ပထမ မင်းခေါင်ကြီး၊ မိုးညှင်းမင်းတရား၊ ဒုတိယ
မင်းခေါင် စသော မင်းအဆက်ဆက်တို့လည်း အသီးသီးပူဇော်ခဲ့
ကြလေသည်။

ထိုနောက် ရွှေနန်းကြော့ရှင်လက်ထက် သက္ကရာဇ် ၈၆၃-ခု
နှစ်မှစ၍ နိုင်ငံမငြိမ်မသက်ဖြစ်သဖြင့် စက်တော်ရာနှစ်ဆူ တိမ်မြှုပ်
ခဲ့ရာမှ သာလွန်မင်းကြီးလက်ထက်တွင် အနန္တဓဇ ဆရာတော်၊
အရိယာလင်္ကာရ ဆရာတော်၊ တိလောက လင်္ကာရ ဆရာတော်၊
တောင်ဖီလာဆရာတော်တို့သည် တောတောင်အတွင်း ခြေတော်
ရာကိုရှာဖွေကြရာ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ခြေတော်ရာ
နှစ်ဆူတို့ကိုတွေ့ရှိ၍ ပူဇော်ခွင့် ရကြပြန်လေသည်။

ထိုနောက် ငါးထပ်ကြီးဒါယကာနှင့် မင်းရဲသီဟတို့က
တန်ဆောင်းပြာသာဒ်များ ဆောက်လုပ်ခဲ့လေသည်။ ၁၀၄၄-
ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၆-ရက်နေ့တွင် အထက်စက်တော်ရာ
တန်ဆောင်းကို မီးခသဖြင့် ရွှေကျမ်းဘုန်းတော်ကြီးက ပြန်လည်
ဆောက်လုပ်လေသည်။ ၁၀၇၁-ခုနှစ် ပြာသိုလဆုတ် ၂-ရက်
နေ့တွင် မီးခပြန်သဖြင့် စကုမြို့သူကြီး၊ ပန်းထိမ်းမြို့သူကြီးတို့က
ကြပ်မတ်၍ ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ခဲ့လေသည်။ အောက်စက်တော်
ရာတန်ဆောင်းကို မြစ်ရေဖုံးလွှမ်းပျက်စီးသဖြင့် စကုမြို့ ခဲတောင်
ဘုန်းတော်ကြီးက ကြပ်မတ်၍ ပြာသာဒ်ဆောက်လုပ် လှူတန်းခဲ့
လေသည်။

ထိုနောက် ကုန်းဘောင်မင်းများလည်း အသီးသီးပူဇော်ခဲ့၍ ၁၂၄၈-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၈-ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်စစ်သည်များက အထက်စက်တော်ရာ၌ ရှင်သုဓမ္မစာရီ နှမရှင်ဝတို့တည်ထားခဲ့သော စေတီတို့ကိုဖြိုဖျက်သဖြင့် စကုမင်းပူးဂိုဏ်းအုပ်ဆရာတော်ဦးစီးလျက် ပြန်လည်ပြုပြင်တည်ဆောက်ခဲ့ရလေသည်။ ၁၂၇၇-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၈-ရက်နေ့တွင် အထက်စက်တော်ရာတန်ဆောင်းကို မီးသင့်ပြန်၍ သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကြီးကြပ်မတ်၍ ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ခဲ့၍ ၁၂၈၅-ခုနှစ်တွင် ရသေ့ကြီး ဦးခန္တီကကြီးမှူး၍ သံတန်ဆောင်း၊ စောင်းတန်းများကို ဆောက်လုပ်လှူတန်းခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစည်းခုံ စေတီတော် (ညောင်ဦးမြို့)

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်မှာ ညောင်ဦးမြို့ အနောက်ရပ်တွင် တည်ရှိလေသည်။

ပုဂံပြည် အနော်ရထာ မင်းကြီးသည် နန်းစံ ၁၄-နှစ် မြောက် သက္ကရာဇ် ၃၉၃ခုနှစ်တွင် အိပ်မက်အရ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တမန်စေလွှတ်၍ ဓါတ်တော်မျှားကို ပင့်ဆောင် စေလေသည်။ သီဟိုဠ်မင်း ဓါတုသေနံသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စွယ်တော်ပွား တဆူကို ပေးအပ်သဖြင့် သဘော်ဖြင့်ပင့်ဆောင်ခဲ့၍ ပုဂံဆိပ်ကမ်း သို့ရောက်လျှင် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် လည်ပင်းအထိ နက် သော ရေထဲသို့ဆင်း၍ ကြိုယူပင့်ဆောင်ကာ နန်းတော်၌ ပြာသာဒ်ထက်တွင် ပူဇော်ထားလေသည်။

ထိုအခါ ရှင်အရဟံက စွယ်တော်ဓါတ်မြတ်ကို လူအများ တို့ ကိုးကွယ်ပူဇော်နိုင်စိမ့်သောငှါ ဘုရားတည်၍ ဌာပနာထား ရန် အကြံပေးသဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း နှစ်သက်တော် မူသောကြောင့် စွယ်တော်မြတ်ကို ဆင်ဖြူရတနာထက်၌တင်ကာ၊ စွယ်တော် ကိန်းရပ်တော်မူလိုရာ၌ ဆင်ဖြူ ဝပ်စေ သတည်းဟု ဆင်ဖြူတော်ကိုအဓိဋ္ဌာန်ပြု၍လွှတ်ကာ စေတီတည်ရန် နေရာကို ရှာလေသည်။

ဆင်ဖြူတော်သည် ပုဂံမြို့အရှေ့မြောက်အရပ် သဲစည်းခုံတွင်ဝပ်လေလျှင် သဲပြင်ဖြစ်သောကြောင့် စေတီတည်၍ အဓွန့်ရှည်ကြာတည်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု တွေးဆ၍ စိတ်နှလုံးမသာဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဤမြေသည် သာသနာပတ်လုံးတည်မည်သာဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးအား သိကြားမင်းအိပ်မက်ပေးသဖြင့် သက္ကရာဇ် ၃၉၃-ခုနှစ်တွင် စေတီတော် စတင်တည်လေသည်။ ထိုစွယ်တော်မှ စွယ်တော်ပွားတို့ကို တန့်ကြည့်တောင်စေတီ၊ လောကနန္ဒာစေတီ၊ တုံ့ဝပ်တောင်စေတီ၊ ပျက်တောင်စေတီဟူသော စေတီလေးဆူ၌ ဌာပနာလေသည်။ ရွှေစည်းခုံ စေတီကား အပြီးမတိုင်သေးချေ။

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် တရုပ်ပြည်မှ စွယ်တော်ကို တောင်းဆိုပင့်ဆောင်စေသော်လည်း မရရှိသဖြင့် သိကြားမင်းပေးသော မြဆင်းတုကို ရွှေစည်းခုံစေတီတော်၌ ဌာပနာလေသည်။ ထိုနောက် သရေခေတ္တရာမြို့တွင် ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီး တည်တော်မူခဲ့သော စေတီမှ မြတ်စွာဘုရား၏ သင်းကျစ်တော်ကို ပင့်ဆောင်ပြန်၍ အဓိဌာန်ပြုကာ ဆင်ဖြူရတနာထက်၌တင်၍ လွှတ်ပြန်သော် ရွှေစည်းခုံစေတီတည်ရာ ပစ္စယံသုံးဆင့်အထက်၌ တက်၍ဝပ်သဖြင့် ထိုနေရာ၌ပင် ဌာပနာပြန်လေသည်။ ထိုနောက် ဌာပနာတိုက်ကို ဆန်းကျယ်စွာစီမံ၍ မင်းကြီးသည် ရတနာပန်းတောင်းကိုကိုင်ဖက်ထားဟန် ရွှေစင်ကိုသွန်းထု၍ဌာပနာကာအတွင်းစေတီကို ထီးတင်တော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုးခရိုင်နယ်မှအပြန် အောင်သာရပ်တွင် ကျဲရိုင်းကိုနှိမ်နင်းရာမှ ကျဲရိုင်းခပ်၍ နတ်ရွာစံသောကြောင့် ရည်ရွယ်တော်မူရင်း ဘိနပ်တော်သံတောင် ၃၂၀-ပြီးစီးအောင် မတည်နိုင်ဘဲရှိခဲ့ရလေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

(ဂျီးဌဲခုဝေလိခ) ၄ ထခဂ့ံးယဲထ-ခ့ံးလွဲဝဖိခ

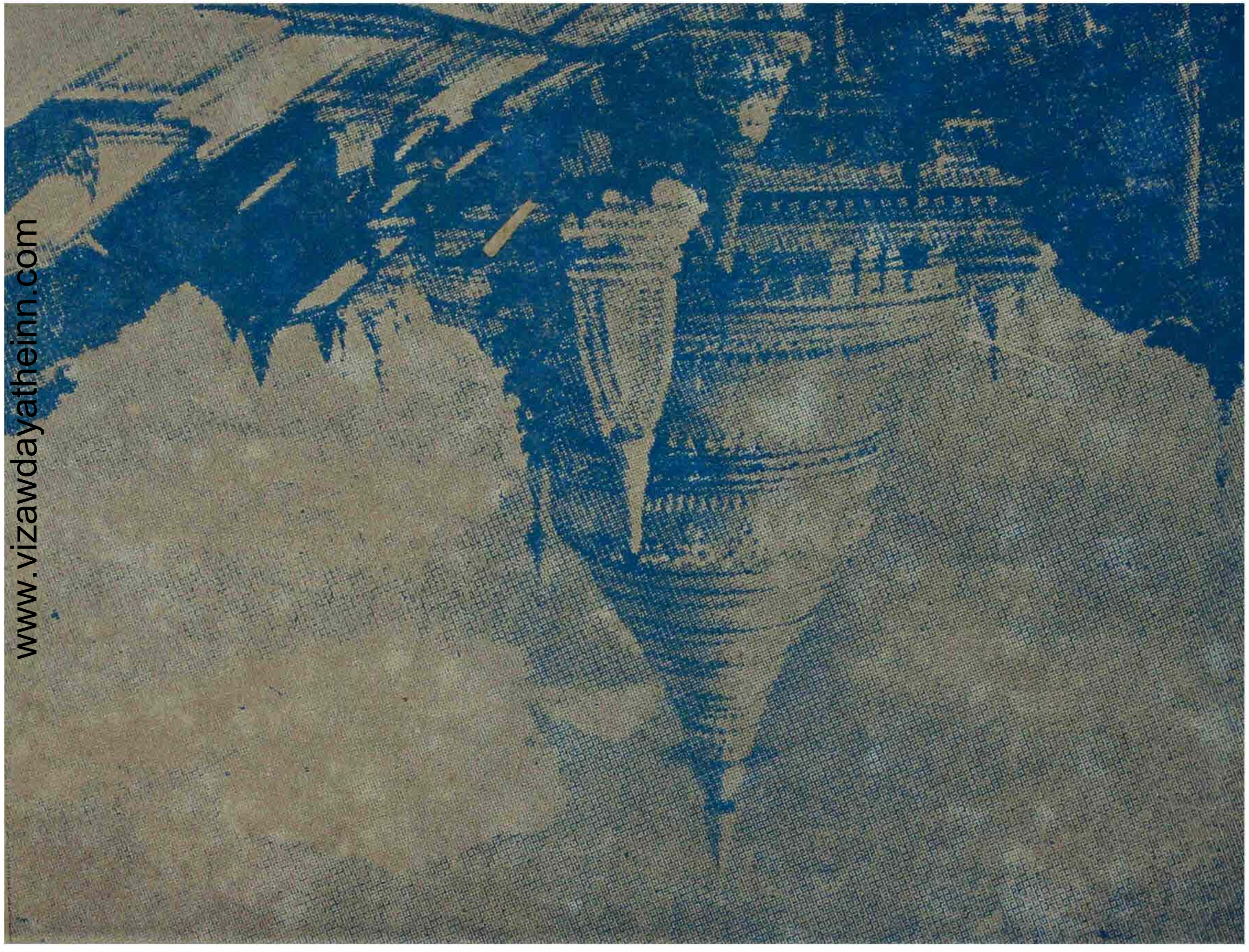

www.vizawdayatheinn.com

ကျန်စစ်သားမင်းသည်သတ္တရာ၏ ၄၄၆-ခုနှစ်တွင် ထီးနန်းဆတ်ခံရာ ခမည်းတော်၏ကောင်းမှု ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်ကို ၄၅၁-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့ကစတင်၍ မွမ်းမံတည်ပြန်လေသည်။ ဘိနပ်တော် သံတောင် ၃၂၀-အစား၊ သံတောင် ၃၀၀-နှင့် အမြင့်သံတောင် ၈၀-ရှိသော စေတီတော်ကို ၄၅၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရွှေထီးတင်၍ ပြီးအောင်မြင်လေသည်။

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်တွင် အံ့ကိုးပါးရှိလေသည်။ ထို အံ့ကိုးပါးမှာ

၁။ ထီးတော်ကိုကြိုးမဆိုင်းဘဲ မြဲမြဲခြင်း။
၂။ စေတီတော်အရိပ် တန်တိုင်း အပြင်သို့မထွက်ခြင်း။
၃။ ဘုရားအထက်မှ ပစ်ချသော ရွှေလှောင်စက္ကူတို့ တန်တိုင်းအပြင်သို့ မလွန်ခြင်း။
၄။ ပရိသတ် မည်မျှ များပြားစေကာမူ မဟာရာမ် တန်တိုင်းအတွင်း၌ မပြည့်ကျပ်ခြင်း။
၅။ ပထမ သပိတ်တော်၌ ဆွမ်းမဦးနိုင်ခြင်း။
၆။ စေတီတော်တဖက်မှ တီးသောစည်သံကို အခြားတဖက်မှ မကြားရခြင်း။
၇။ စေတီတော်ကို ရှိရင်းဥာဏ်တော်ထက်ပို၍ မြင့်သည်ဟု ထင်ရခြင်း။
၈။ မဟာရာမ်တန်တိုင်း၌ မိုးရေမတင်ကျန်ခြင်း။
၉။ ခရေပင်တို့သည် တဆယ့်နှစ်လပတ်လုံး ပွင့်ခြင်း။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစည်းခုံ စေတီတော် (တကောင်းမြို့)

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်မှာ ရောဝတီမြစ်ညာ တကောင်းမြို့ ၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာ သက္ကရာဇ် ၉၀ - ခုနှစ်တွင် တကောင်းပြည်၌ နဂါးနိုင်မင်း၏ သားတော် သတိုးကျောက်ရှည်မင်း နန်းစံခိုက်၊ ကျုံးချင်းယွက်ကာတည်ရှိသော အညာပုဂံပြည်၌ မဟာဆုဇာမင်း မင်းပြုလေရာ၊ ထိုပြည်၌ ရတနာမိုးရွာပြီးနောက် ကိုးကွယ်ရန် စေတီတဆူတည်ခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီအတွက် အုတ်တချပ်လျှင် ငွေစင် ၃ - ပိဿာ ပေးသော်ငြားလည်း လူများမှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသဖြင့် အုတ်တချပ်မျှမရသဖြင့် မင်းမိန့်ဖြင့် တအိမ်လျှင် အုတ်တချပ်သွင်းစေ၍ အုတ် ၃-သိန်းကျော် ရရှိပြီးနောက် အတွင်း အရှေ့မြို့ရိုး အနီး အုတ်မြစ် ၁၆-တောင်ချ၍ ဥာဏ်တော် အတောင် ၁၆၀-ရှိသော စေတီတော်ကြီးကို တည်လေသည်။ ရတနာများနှင့် ဓါတ်တော်များကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။

ထိုနောက် မဟာ ရာ ဇာ မင်း ကြီး သည် သံဝေဂရ၍ ရောဝတီမြစ်အရှေ့ ဖက်ကမ်းသို့ ကူးကာ တောထွက်တော်မူသဖြင့် တကောင်းမင်း သတိုးကျောက်ရှည်က ပုဂံမြို့ကိုပါ သိမ်းပိုက် အုပ်ချုပ်ရလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေစည်းခုံ စေတီတော် (ညောင်ကန်)

ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်မှာ မုံရွာခရိုင် ညောင်ကန်ရွာ၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဘကြီးတော်မင်းသည် ၁၁၈၁-ခုနှစ်၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူရာ၊ မင်းသားဘဝက ပညာသင်ကြားပေးသော ဆရာ မင်းကြီးအားအဂ္ဂမဟာသေနာပတိအရာကိုပေးလေသဖြင့် အမတ်ကြီး ဆရာမင်းကြီးဟု ထင်ရှားလေသည်။ထိုအမတ်ကြီးသည် မိမိဇာတိဖြစ်သော ညောင်ကန်ရွာ၌ ဘုရားကြီး၊ ကျောင်းကြီး၊ ပိဋကတ်တိုက်ကြီး၊ သောက်ရေကန်ကြီးဟူသော ကြီးလေးပါး၊ လေးဌာနကိုတည်လိုသောကြောင့် မင်းရဲခေါင် ဗလသူရ အမည်ရှိ ရွာအုပ်မောင်ရာအား တာဝန်ပေး၍ တည်စေလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် ၆၄-တောင်၊ ဥာဏ်တော် စိန်ဖူးအထိ အတောင် ၁၀၀-ရှိ၍ အလုံအထက်တိုက်တွင် ဥာဏ်တော်အကြီးဆုံး စေတီတော်ကြီးပင် ဖြစ်လေသည်။ စေတီတော်ပြီးလျှင် မင်းကြီးကိုယ်တိုင်ရေစက်ချ၍ ထီးတော်တင်ကာ ဇေယျခုံဟူ၍ သမုတ်လေသည်။နောင်အခါ ရွှေစည်းခုံဟူ၍ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

၁၂၈၁-ခုနှစ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသောင်းတန်ကကြီးမှူး၍ ရွာသူရွာသား ဒါယကာများက ပြုပြင်တည်ထားခဲ့ကြပြန်လေသည်။

ဖဟာဝိဇ္ဇာ ၁၄။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဆံတော်စေတီတော် (ပြည်မြို့)

ရွှေဆံတော် စေတီတော်မှာ ပြည်မြို့တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူပြီး၍ ပထမဝါကျွတ်တော်မူသောအခါတွင် သာသနာတည်ထွန်းမည့် ဒေသမျှးကို ဆင်ခြင်တော်မူ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တပါးတည်း ကြွတော်မူလေသည်။ ထိုမှတဖန် ဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်း ပါဒကွသီလေ ဖဝါးဦးတောင် (ဖုံးဦးတောင်)ထိပ်သို့ လက်ျာခြေတော်ကိုကြွ၍ တလှမ်းတည်း ဖြင့် ကြွတော်မူလေသည်။

ထိုတောင်ထိပ်၌ သာတာဂိရိ ဘီလူးမင်း၏ တူ သမ္ဘူလ ဘီလူးနှင့် မယား အဘိမုခဘီလူးမတို့ နေထိုင်ကြရာ၊မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရ၍ တရားနာကြားကြရလေသည်။ ထိုနောက် တဖက်ကမ်း ဝေမိဿကတောင်၊ မဟိန္ဒတောင်၊ ဣန္ဒဝတောင် အာသီးသီးတို့ နေထိုင်ကြသော ဝေသာမိတ္တာဘီလူး၊ ဣန္ဒိမန္တာဘီလူးနှင့် ဝေလုကန္တာဘီလူးတို့အား လည်း မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူကြောင်း သတင်းပါးလေသည်။ထိုတောင်မျှားအောက်၌နေသော ဇောပထနဂါးမင်းအား လည်း ကြားသိစေပြန်လေသည်။

www.vizawdayaphyo.com

ထိုဘီလူးမှာ ဘိုးတော်ဘွားများ ရှေးပထမနှင်းနှင်းနှင်း

ဌာပနာ၍ စေတီတော်တည်ထားပြီးလျှင် ကျန်မေ့ရှင်တော် တို့ကို
www.vizawdayatheinn.com
သုဒဿနတောင်ထိပ် စေတီတော်၌ပင် ဌာပနာဝင်လေသည်။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ငါးဝါမြောက်၌ ဖဝါးဦး တောင်ထိပ်သို့ ဒုတိယ
အကြိမ်ကြွလာတော် မူပြန်လေသည်။ ထိုအခါတွင် ပွေးဖို့ ပွေးမ
နှစ်ဦးအနက် ပွေးဖိုသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရ၍၊ မြတ်စွာ
ဘုရားက ထိုပွေးဖိုသည် သီရိခေတ္တရာတိုင်း၊ ဣသိနဂရပြည်ကြီး၌
ဒဋ္ဌတ္တဘောင်မင်းဖြစ်၍သာသနာကို စောင့်ရှောက်တော်မူလတံ့ဟု
ဗျာဒိပ်ပေးတော်မူလေသည်။

သာသနာတော်နှစ် ၁၀၁၃ခုနှစ်တွင်ကား စူဠဝဿမ္ဘဝမင်း၏
မိဖုရားဗေဒါရီမှဖွားမြင်သော ဒဋ္ဌတ္တဘောင်မင်းကြီးသည်နန်းတက်
လေသည်၊ နန်းတက်ပြီးသော် ကမ်းယံပြည်ကဆက်လာသောဓါတ်
တော်ကိုးဆုပ်ကို တဆုပ်စီဌာပနာ၍ ဗောဗော၊ညွှေးညွှေး၊ ဆေး
ဆေး၊ယောယော၊သောကြမာ၊ သရမ္မာ မြင်ဗာဟု၊ မြသိတင်၊ မြ
သိန်းတန် ဟူသော ဘုရားကိုးဆူကို တည်တော်မူလေသည်။ ထို
နောက်မှ နှစ်ကာလကြာမြင့်၍ တောဆိုင်းနေသော သုဒဿန
တောင်ထိပ်ကိုရှာဖွေ၍ အဋ္ဌကနှင့်ဘလ္လိကဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ရဟန္တာ
နှစ်ပါး၏အကူအညီဖြင့် သာသနာနှစ် ၁၂၆-ခုနှစ် တန်ဆောင်း
မုန်းလပြည့်နေ့၌ ဓါတ်တော်တိုက်ကိုဖွင့်၍ တပို့တဲ့ လပြည့်နေ့၌
အုတ်မြစ်ချကာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ စေတီထပ်မံတည်ထားကိုး
ကွယ်ပြန်လေသည်။ ဒဋ္ဌတ္တဘောင်မင်း၏နောက်တွင် ဓမ္မာသောက
မင်းသည်ဌင်း၊ အလောင်းစည်သူ မင်းသည်ဌင်း ပျက်စီးယိုယွင်း
သည်မျှားကိုထပ်ကာ မှမ်းမံပြုပြင်ပူဇော်ခဲ့လေသည်။ မင်းအဆက်
ဆက်တို့ ထပ်ဆင့် မှမ်းမံ ပူဇော်ကြပြီးနောက် အလောင်း မင်း

www.vizawdayatheinn.com

တရားကြီးလက်ထက်တွင် ထီးတော်သစ်ကိုလည်း တင်လှူတော်မူ လေသည်။ ၁၁၇၆-ခုနှစ်တွင်လည်း ဘိုးတော်ဘုရား၏ အမိန့်တော် အရ ငှက်မြတ်နားနှင့် ရတနာများကို တင်လှူပူဇော်ပြန်လေသည်။ ၁၂၂၀-ပြည့်နှစ် ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ညတွင် မြေငလျင်တုန်လှုပ်၍ စေတီတော်ခေါင်းလောင်းပုံ ပန်းမှောက်၏ အပေါ် မှပြိုကျသဖြင့် ဦးသာရွဲနှင့် မိသားစုတို့က ကြပ်မတ်၍ ပြန်လည်တည်ထား ခဲ့လေ သည်။ ၁၂၇၈-ခုနှစ်တွင် ထီးတော်၊ စိန်ဖူး၊ ငှက်မြတ်နား တို့ကို လည်း ထပ်မံပူဇော် မွမ်းမံတင်လှူခဲ့ကြလေသည်။

ရွှေဆံတော်စေတီတော်သည်ဥာဏ်တော်အမြင့် ၈၅-တောင် (၁၂၇-ပေ)မြင့်တော်မူလေသည်။ မြန်မာထီးတော်အမြင့် ၇-ပေ ၄-လက်မရှိ၍ မွန်ထီးတော်အမြင့် ၁၀-ပေရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဆံတော်စေတီတော် (တွံတေးမြို့)

ရွှေဆံတော်စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့အနောက်တောင်ဖက် တွံတေးမြို့၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု နှစ်တွင် ဥက္ကလာပတိုင်းသား တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ညီနောင်တို့သည် ဖူးမြင်ခွင့်ရ၍ ဆံတော်နှစ်ဆူကို ပူဇော်ခွင့် ရသည့်အတိုင်း ဥက္ကလာပမြို့သို့ ပင့်ဆောင်လာခဲ့ရာတွင် တွံတေးမြို့တည်ရာအရပ်မှ ရှာသူရှာသားများက ဆံတော်ကို ကြိုယူပူဇော်ခဲ့ကြရာမှ ထိုနေရာတွင် မြတ်စွာဘုရားကိုရည်မှတ်၍ ဆံတော်ကြိုစေတီ တည်ထားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုနောက်မှ တွံတေးသူကြီးသည် ရွှေတိဂုံစေတီတည်မည့် ဆံတော်များကိုခေတ္တတဖန် ပင့်ဆောင်ပြန်၍ သာသနာ ၁၀၅-ခုနှစ်တွင် ဆံတော် တန်ဆောင်း အုတ်တိုက်ကို တည်ပြန်လေသည်။

သာသနာနှစ် ၁၀၁-ခုနှစ်တွင်ကား ဒဋ္ဌဘောင်မင်းကြီးက ပြုပြင်၍ ရွှေတိဂုံဆံတော်တန်ဆောင်းမှ ဆံတော်များကို ပင့်ကာ ပူဇော်ပဲ့ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် သာသနာနှစ် ၂၃၆-ခုနှစ်တွင် သထုံပြည်သို့ အရှင်သောဏနှင့်အရှင်ဥတ္တရတို့ သာသနာပြုကြွရောက်ပြီးနောက်၊ တပည့်ဖြစ်သော တွံတေးမြို့သားရဟန်းရှင်တိက္ခပညာနှင့် သာဂရပညာတို့အား မင်္ဂလမဒေသသို့ စေလွှတ်၍

www.vizayadayatheinn.com

အသောကမင်းကြီးယံ ဓါတ်တော် ဆံတော် တောင်း ခံ စေ ရာ ဆံတော် ၂၄-ဆူနှင့် ဓါတ်တော် တစလယ်ရခဲ့၍ သထုံသို့ရောက် သောအခါ ရဟန်းနှစ်ပါးအား ဆံတော် ၄-ဆူပေးအပ်လေသည်။ ရဟန်းနှစ်ပါးသည် သာသနာနှစ် ၂၄၁-ခုနှစ်တွင် တွံတေးမြို့ရှိ ဆံတော်ကြိုစေတီ၌ ဌာပနာ၍ စေတီတည်ထားခဲ့ကြလေသည်။

သာသနာနှစ် ၉၃၆-ခုနှစ်တွင် သထုံမင်း ဓမ္မပါလသည် ရွှေဆံတော်စေတီ၌ တန်ဆောင်းဆောက်လုပ်ခဲ့၍ သက္ကရာဇ် ၄၁၆ ခုနှစ်တွင် သထုံမင်း(မနုဟာ) မနောဟရီနှင့် နဂ်လဒေဝီတို့သည် တန်ဆောင်းဆောက်လုပ်ခဲ့ပြန်လေသည်။ ၄၂၄-ခုနှစ်တွင် အနော် ရထာမင်းကြီးသည် စေတီတော်ကို ရွှေ သက်နီး ကပ်၍ ဆံတော် တိုက် အပြင်နံရံ၌ အုတ်ခွက်ဘုရားရုပ်ပွားနှင့် မဟောသဓာ ဇာတ် စဉ်ကွင်းများ မွမ်းမံပူဇော်လေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်သော အုတ်ခွက်ဘုရားများကိုလည်း ဌာပနာလေသည်။ ၄၄၈-ခုနှစ်တွင် ဆံတော်တိုက် ပြာသာဒ်ကို ကျန်စစ်သားမင်းကြီးရွှေချခဲ့၍ ၁၆၁-ခုနှစ်တွင် ဥဇနာမင်းသည် အမတ်ကြီးရာဇသင်္ကြန်အား တာဝန် ပေး၍ ရွှေဆံတော်တိုက် တန်ဆောင်းကို ပြုပြင်စေသည်။ ၆၄၆-ခုနှစ်တွင် တရုပ် ပြေးမင်း၏ သားတော် ဒလစား ကျော်စွာက စေတီတော်ကို ရွှေသက်နီးကပ်လှူခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၂၀-တွင် ဗညားဦးမင်းက ဥာဏ် တော် အတောင် ၃၀-မြင့်သော စေတီတော်ကို ပြုပြင် တည်ထားသည်။ ၇၅၅-ခုနှစ်တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပျက်ပြိုရာ၊ ရာဇဓိရာဇ်မင်းက ၇၅၆-ခုနှစ်တွင်ပြုပြင်၍၊ ထိုနောက် ရှင်စောပုဘုရင်မကြီးကဋင်း၊ ဓမ္မစေတီမင်းကဋင်း၊ ဗညားရံမင်းကဋင်း၊ တပင်ရွှေထီးမင်းတို့က ပြုပြင်မွမ်းမံလေရာ ဥာဏ်တော်အတောင် ၁၀၀-အထိ မြင့်လေ

သည်။ သက္ကရာဇ် ၉၅၈-ခုနှစ်တွင် နန္ဒဘုရင်က ထီးတော်သစ်တင်
ပြန်သည်။ပေါ်ကမ္ဘာမြေပြင်ဆီးပြားစေနှင်းကြောင့် ၉၄၂-ခုနှစ် ပြာသိုလ
တွင် တိုင်းတစ်ပြည်လုံး ကျီးငမျိုးစဉ်နှင့် ဒလမြို့စားဟောင်း ရန်တမိတ်
တို့ ပြုပြင်ခဲ့၍ အနောက်ဖက်လှန်မင်းက ထီးတော်နှင့်ဌက်မြတ်နား
တော်တို့ကို လှူပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၃၀-ပြည့်နှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၅-ရက်
နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့်ပြိုလဲရာ၊ ကုန်းဘောင် ဆင်ဖြူရှင်သည်
၁၁၃၅-ခုနှစ်တွင် ညာဏ်တော် ၁၃၄-တောင် မြင့်အောင် တည်
ထားပြန်သည်။ ၁၁၄၇-ခုနှစ်တွင် ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် မိထွေးတော်
ဒလမြို့စားတို့က ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူလေသည်။ ၁၁၇၂-ခုနှစ်
ကဆုန်လတွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့်ပြိုပြန်ရာ၊ ဘိုးတော်ဘုရား အဖိန့်
တော်နှင့်ဒလမြို့ဝန်မင်း ရဲခေါင်ကျော်သူကျော်က ပြန်လည်တည်
ထားလေသည်။ ၁၁၈၈-ခုနှစ်တွင် ဒလမြို့စောင့်တပ်မှူး မင်းလှ
တန်ဆောင်က စေတီလေးမျက်နှာတွင် စရပ်တဆောင်စီ ဆောက်
လုပ်၍ ၁၂၀၃-ခုနှစ်တွင် သာယာဝတီမင်း ရန်ကုန်မြို့သို့ စုန်ရာဌာ
သမီးတော်က ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူလေသည်။ ၁၂၁၂-ခုနှစ်တွင် ပုဂံ
မင်းက ဒလမြို့ဝန်အား တာဝန်ပေး၍ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူစေပြန်
လေသည်။

ထိုနောက် ဒါယကာ အသီးသီးက ပြုပြင်ခဲ့ကြ၍ ကန်
ဆောင်း၊ပြာသာဒ်၊စေတီရံတို့ဖြင့် တင့်တယ်သပ်ရပ်ခဲ့လေသည်။

* ထိုစေတီတော်ကိုကျိုက်ကသာဟု ခေါ်တွင်ကြောင်းနှင့်
မွန်ရာဇဝင် စေတီတော်သမိုင်းပေါင်းချုပ် စာမျက်နှာ ၇၂-တွင်
ဖော်ပြသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဆံတော်ဒေဝီ (ပုဂံမြို့)

ရွှေဆံတော် စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့အာနန္ဒာစေတီ၏တောင်ဖက် နှစ်ဖာလုံခန့်အကွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူစဉ် ဥက္ကလာပတိုင်းမှ တပုဿနှင့် ဘလ္လိကညီနောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမျှော်ရ၍ ဆံတော် နှစ်ဆူရရှိခဲ့ရာ၊ သိဂုံတ္တရကုန်းတွင် စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်လေသည်။ ဘလ္လိကသည် ရွှေတိဂုံစေတီ၌ ဌာပနာရာမှကြွင်းသော ဆံတော်ဓါတ်ကို စေတီတည်ထားခဲ့ရာ၊ သာသနာနှစ် ၁၀၁-ခုနှစ်တွင် ဒဋ္ဌတ္တဘောင်မင်းကြီးက ဆံတော်ကိုပင့်၍ သရေခေတ္တရာ၌ ဌာပနာပြန်လေသည်။သရေခေတ္တရာပျက်လျှင် ရွှေမော်ဓောစေတီကျိုက်ကို စေတီတို့၌ခဲ့၍ ဌာပနာပြီးလျှင် ကျန်ဆံတော် တဆူကို ရတနာပန်းတောင်းနှင့် ပူဇော်၍ မွန်ဘုရင်အဆက်ဆက် နန်းဘွင်း၌ ကိုးကွယ်ခဲ့ပြန်လေသည်။

ပုဂံပြည် အနော်ရထာမင်း လက်ထက်တွင် ညဿာပဲခူး၌ ဂျမ်းစစ်သည်တို့ လာရောက်တိုက်ခိုက်ရာ၊ ပဲကူးမင်းက စစ်ကူတောင်းသဖြင့် စစ်သူကြီးလေးဦးနှင့် တပ်မျှား စေလွှတ်ကူညီလေလျှင် ဂျမ်းစစ်သည်ကို နိုင်လေသည်။ ပဲကူးမင်းလည်း ဝမ်းမြောက်

လှသဖြင့် အနော်ရထာမင်းအား၊ ပဲကူးမွန်မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့သော ဆံတော်တသူနှင့် ဘီးတော်ဝေဏိစန္ဒာကို ဆက်သလိုက်လေသည်။

www.vizayalayathein.com

အနော်ရထာမင်းလည်း ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် စလေမြို့အောက်စာကြိုအရပ်မှ ဆံတော်ကို ကြိုဆိုပင့်ဆောင်၍ နန်းဦးတွင် ရွှေပြာသာဒ်နှင့် ပူဇော်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ရှင်အရဟံကလူအများ ကိုးကွယ်ရာရအောင် စေတီတည်ထားရန် တိုက်တွန်းတော်မူသဖြင့် မင်းကြီးသည် ၄၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် မဟာပိန္ဒဲစေတီတော်ကို အာလိန်ငါးဆင့်နှင့်တကွ တည်တော်မူလေသည်။ ရွှေဆံတော်စေတီဟု ထင်ရှားလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေတိဂုံစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

ရွှေတိဂုံစေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့မြောက်ဖက် သိဂ်တွဲရှ ကုန်းထက်တွင် ကျိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူပြီး၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက်နေ့ လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော် မူစဉ်အခါ ဥက္ကလာပတိုင်းမှ တပုဿနှင့် ဘလ္လိက ကုန်သည် ညီနောင်တို့ဖူးတွေ့ရ၍ ကြွက်ကျစ်မုံ့နှင့် ပျားဆုပ်မုံ့တို့ကို ဆက် ကပ်ကြလေသည်။ ထိုနောက် ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ နှစ်ပါးကို ပူဇော်ခွင့်ရကြပြီးနောက်၊ ပြန်ကြမည် ပြုသောအခါ ကရဏာထားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက ဆံတော် ၄-ဆူစီ ချီးမြှင့်ပေးအပ်လိုက်လေသည်။

ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် နေရင်းဒေသသို့ ပြန်လည်ခဲ့ ကြသော် ဥက္ကလာပမင်းကြီးသို၍ ဆံတော်ဓါတ်တို့ကို ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာ ပင့်ဆောင်လေသည်။ ကုန်သည်တို့သည် ဆံတော် ၈-ဆူရရှိခဲ့သည့်အနက် လမ်းခရီးတွင် ဇင္ဗူမင်းကန့်ဆူ၊ မော်တင် ကရစ်၌ နဂါးက နှစ်ဆူ ခိုးယူခဲ့သဖြင့် ဆံတော်လေးဆူကိုသာ

ပင့်ဆောင်နိုင်ခဲ့၍ မင်းကြီးအားအပ်ကာ၊ သိဂ်ုတ္တရကုန်းတွင် စေတီတည်ထားကိုးကွယ်ရန် မြတ်ဆွာတုရား ဗျာဒိတ်ထားတော်မူကြောင်း တင်လျှောက်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်းကြီးလည်း ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့၏ ပရိဘောဂများ ဌာပနာခဲ့ရာ သိဂ်ုတ္တရကုန်းကို မသိ၍ ကမ္ဘာစောင့်နတ်ကြီး ၅-ပါး ကိုဌင်း၊ သိကြားကိုဌင်း အကူအညီတိုင်ကြား ရှာဖွေတွေ့ရှိလျှင် ဌာပနာတိုက်ကို ကျောက်ဖျာများနှင့် ကြီး ကျယ် စွာ ပြုလုပ်၍ ရွှေသင်္ဘောထက်၌ မြပုခက်၊ ပတ္တမြားကြုတ် ဇမ္ဗူရစ်ရွှေကြုတ် တို့ဖြင့် ဓါတ်တော်ကိုဌာပနာလေသည်။ ထိုအခါကား မဟာ သက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ ဖြစ်လေသည်။ထိုနောက် အပေါ်မှ ဖိနပ်တော် ၃၃-တောင် ဥာဏ်တော် ၄၈-တောင်ရှိသော စေတီတော်ကိုတည်ခဲ့ရာ၊ ဒဂုံဆံတော်ရှင်ဟူ၍ ဌင်း၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ဟူ၍ဌင်း ထင်ထားခဲ့လေသည်။ ထို စေတီကိုမတည်မီ ပုံစံတော်ထုတ်၍ ဆံတော်ခေတ္တကျိန်းဝပ်ရာ၌ တည်သော စေတီကိုကား နောင်တော်ကြီးစေတီဟု ခေါ်သမုတ်ခဲ့လေသည်။

ထိုနောက်တွင် သီရိဓမ္မာအသောကမင်း၊ ဒွတ္တပေါင်မင်း၊ အနော်ရထာမင်းတို့လည်း စေတီတော်ကိုပူဇော်ခဲ့ကြ၍ မင်းကြီး စွာစော်ကဲ၊ မွန်မင်း၊ ဗညားဦး ဗညားရံမင်း၊ ဗညားကျန်းတော မင်း၊ ရှင်စောပုဘုရင်မ၊ ဓမ္မစေတီမင်း၊ တပင်ရွှေထီးမင်း၊ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူ့ရှင်မင်း၊ ဗညားဒလမင်း၊ အနောက်ဖက်လွန် မင်း၊ မင်းရဲဒိဗ္ဗမင်း၊သာယာဝတီမင်းနှင့်မင်းတုန်းမင်းတို့ကလည်း အထူးထူး ပြုပြင်မွမ်းမံတော်မူခဲ့လေသည်။ စေတီတော်ကိုလည်း ဥာဏ်တော်တိုးမြှင့်၍ အဆင့်ဆင့်တည်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

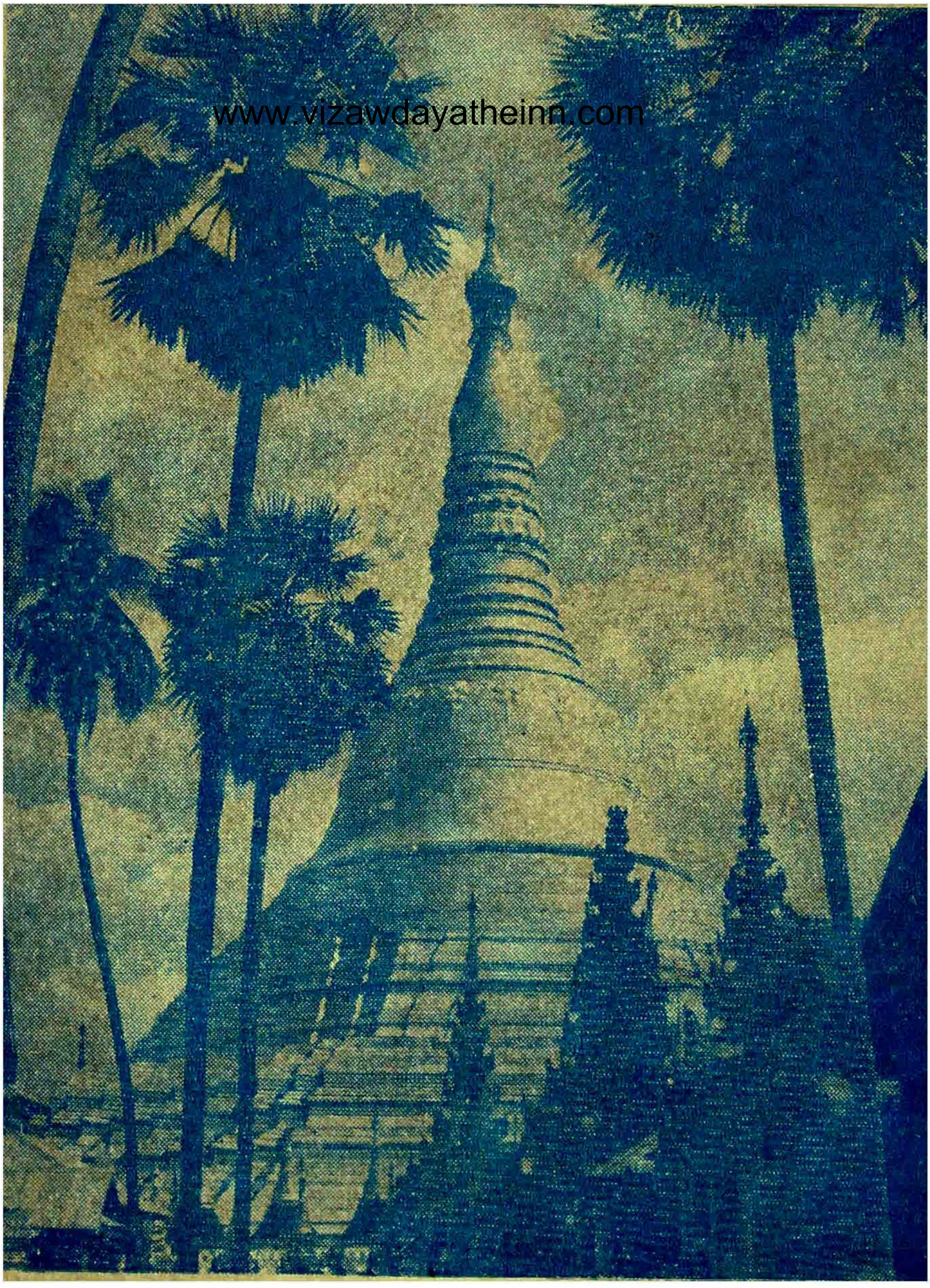

ရွှေတိဂုံ-ဘုရားပုံတော်(ရန်ကုန်မြို့)

www.yizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၅၅၂၈-ခုနှစ် ဒေါ်မြေငါးစဆိုတဲ့ ဇ-ရက်နေ့ တွင် ငလျင်လှုပ်၍ စေတီတော်ကြီး ပိန္နဲတိုင် ယိမ်းယိုင်လေရာ ၁၂၇၂-ခုနှစ် ပြာသိုလဆုတ် ၁၄-ရက်နေ့တွင် စိန်ဖူးဟောင်းကို ချ၍မွမ်းမံကာ တပေါင်းလဆန်း ဂ-ရက်နေ့တွင် စိန်ဖူးတော်သစ်ကို တင်ခဲ့လေသည်။

ဗြိတိသျှတို့ မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ရာတွင် ရွှေတိဂုံစေတီတော်အနောက်မုခ်ကို တပ်စွဲထားသဖြင့် မြန်မာတို့ကအရေးဆိုခဲ့ရာ ၁၂၉၁-ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခဲ့လေသည်။ ၁၂၉၂-ခုနှစ်တွင် မီးခဲသဖြင့် အနောက်ဖက် အရှေ့ဖက် ဇရပ်တန်ဆောင်းများ ပျက်စီး၍ ပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့ရလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော်အလျား ၃၆၇-ပေ ၂-လက်မ၊ တောင်မျက်နှာ ၃၂၂-ပေ ၂-လက်မ၊ဖိနပ်တော်မှထိုးတော်အဆုံး အထိ ဥာဏ်တော် ၃၁၀-ပေ ၇-လက်မ၊ ထီးတော်အောက်ခြေ လုံးပတ် ၄၅-ပေ ၇-လက်မ၊ ထိပ်ဝ ၁၄-ပေ ၆-လက်မ၊ အမြင့် ၃၃·ပေ၊ ရှိလေသည်။ ခစေတီတော်အရှေ့စောင်းတန်း မြောက်ဖက် အလယ်ပစ္စယံတွင် ဓမ္မစေတီမင်းကောင်းမှတော်ကျောက်စာ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေနတ်တောင်စေတီတော် (ရွှေတောင်မြို)

ရွှေနတ်တောင်စေတီတော်မှာ ပြည်ခရိုင် ရွှေတောင်မြို့မှ ၄-မိုင်ကွာ ကဉ္ဇနဂိရိခေါ်ရွှေတောင်ထက်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မဟာသမတမင်းမှ ၂၀-ဆက်မြောက် အဓိစမ မင်း၏ သားတော် သူရတပမင်းသည် ပစ္စန္တရောင်အရပ် သုနာပရန္တတိုင်းတွင် ထီးနန်းစိုက်တော်မူလို၍ အခြေအရံတို့နှင့် ထွက်ခွာလာပြီး နောက် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်း၊ ကဉ္ဇနဂိရိရွှေတောင်အရပ်တွင် မြို့ပြဘည်ထောင်၍နေလေသည်။ ထိုမင်းနောက်တွင် မင်းအဆက်ဆက် အုပ်စိုး၍ မင်းပေါင်း ၂၆-ယောက်မြောက်တွင် ကဉ္ဇနဂိရိမြို့ကြီး ပျက်လေသည်။

ထိုအခါ ကဉ္ဇနဂိရိရွာပျက်ကြီးတွင် နေထိုင်သူတို့သည် ရွှေနတ်တောင်နတ်ကြီးကို ကိုးကွယ်၍သာ နေကြလေသည်။ ထို အခါ၌ မင်္ဂလာမဒေသတွင် မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူရာ၊ နှစ်ကြိမ် မြောက်ဝါကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ ကပ်တော်မူစဉ် ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့အား ငဲ့ညှာသဖြင့် ကဉ္ဇနဂိရိ-ရွှေတောင်သို့ ကြွတော်မူလေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

မြတ်စွာဘုရား ကြွချီလာသောအခါ ရှာသူရှာသားများက ရောင်ခြည်တော်တို့ကို အံ့ဘနန်းဖူးတွေ့ရ၍ မိမိတို့ကိုးကွယ်သော ရှေတောင်နတ်ကြီးဟူ၍ထင်မှတ်ကာ ပူဇော်ကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည်တရားဟောပြော၍ ရတနာသုံးပါးဌိ တည်စေလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ၇ ရက်တိုင်သီတင်းသုံးကာ တရားဟောတော်မူပြီးနောက် ကိုယ်စား တော် ကိုး ကွယ်ရန် နိမိတ်ရုပ်ပွားတော်ကိုထားခဲ့၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသည်။

ရှေတောင် ရပ်သူရှာသားတို့လည်း နိမိတ်ရုပ်ပွားတော်ကို မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၄-ခုနှစ်တွင်ဌာပနာ၍ ဥဒိဿစေတီကို တည်ထား ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

ထိုနောက် သရေခေတ္တရာ ဒဿတ္တပေါင်မင်းကြီး လက်ထက်တွင် ဓါတ်တော်မွေတော်တို့ကို ဖူးမြင်လိုသဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တော်မူရာ ဓါတ်တော် ၆-ဆူ ညဿျောင်တော်၌ ကျိန်းဝပ်သည်တွင် မိဖုရားစန္ဒာဒေဝီနှင့် ပိဿတိုးမိဖုရားတို့အားပူဇော်ရန် နှစ်ဆူပေးအပ်လေသည်။ မိဖုရားတို့သည်ထိုဓါတ်တော်နှစ်ဆူအပြင် ရဟန္တာများ ပင့်ဆောင် ချီးမြှင့်သော ဓါတ်တော်များကိုပါ ရှေနတ်တောင်စေတီတော်ဟောင်းတွင် ဌာပနာ၍ စေတီတော်ကို ထပ်မံပြုပြင်ကြ၍ ကျန် ဓါတ် တော် တို့ ကို တေမိမင်းသားဇာတ်ကို ခင်းပြရာ၌ ကျောင်းသစ်မ်းနေရာ၌ သစ်မ်းကြီးစေတီတည်၍ ဌာပနာလေသည်။ ထို့ပြင်ရဟန္တာတို့ပင့်ဆောင်ခဲ့သော လက်ရုံးတော်ဓါတ်ကိုဌာပနာ၍ ရှေတောင်မြို့ အရှေ့မြောက်အရပ်တွင် မြင်ဗာဟုဘုရားကို တည်ကြပြန်လေသည်။

ထိုနောက် သာသနာနှစ် ၂၃၀-ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ပေါင်မင်းသည် သီရိမမ္မာဆောင်မင်းကြီးကိုတိုက် တွန်း ချက် အရ ရွှေနတ်တောင်စေတီကို ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ပုဂံအနော်ရထာမင်းကြီးနောက်တွင် တကျိပ်နှစ်ပါးသောမင်းတို့လည်း ရွှေနတ်တောင်စေတီတော်ကိုပြုပြင်ခဲ့၍ တရုပ်ပြေးမင်းသည် သားတော် သီဟသူဆေးခတ်၍နတ်ရွာစံအံ့ဆဲဆဲ၌ လက်ဝတ်တော်ကိုရေစက်ချ၍ ဆုပန်ကာ၊ ရွှေနတ်တောင်ဘုရားကို ပြုပြင်စေခဲ့လေသည်။ သီဟသူ မင်းအဖြစ်ရောက်လျှင်လည်း ရွှေနတ်တောင်စေတီကို ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဥာဏ်တော် ၄၄-တောင် မြင့်လေသည်။

ထိုနောက် တောင်ငူတပင်ရွှေထီးသည် ပြည်မြို့ကိုသိမ်းယူ၍ ရွှေနတ်တောင်စေတီကို ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခဲ့လေသည်။ ကုန်းဘောင်ဘိုးတော်ဘုရား လက်ထက်တွင် သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ရခိုင်မှ မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်ကို ပင့်ဆောင်တော်မူလာစဉ် ရွှေနတ်တောင်ဘုရားကိုဖူးမြော်၍ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခဲ့လေသည်။

ရွှေနတ်တောင် စေတီ တော်မှာ ထီး တော် ဖျား အထိ ဥာဏ်တော် အတောင် ၈၀-ရှိ၍ ထီးတော်မှာ ၁၆-တောင်ရှိပြီး၊ စေတီရံ ၁၇-ဆူ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေနံ့သာ စေတီတော် (ပဲခူးမြို့)

ရွှေနံ့သာ စေတီတော်မှာ ဟံသာဝတီ ပဲခူးမြို့ဟောင်း အနီး၊ ပဲခူးမြို့အ ရှေ့ဖက်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ ရွှေနံ့သာကျောင်းတိုက်တွင်း၌ တည်ရှိလေသည်။

ဟံသာဝတီ ဓမ္မစေတီမင်းလက်ထက်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ကျောက်သား ရွှေနံ့သာ ရုပ်ပွားတော် ငါးဆူ ပင့်ဆောင်လာခဲ့ရာ၊ ရုပ်ပွားတော်နှစ်ဆူကို ရွှေနံ့သာ ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ အာလိန် ၃-ဆင့်ခံ အုဋ္ဌဂူဗိမာန် တန်ဆောင်းဖြင့် တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ရာ ကာလကြာမြင့်သော် ဂူများပျက်စီးသဖြင့် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်ခန့်တွင် ရုပ်ပွားတော်များ ကို ဂူ၏အရှေ့တောင် ထောင်သိမ်ထဲသို့ ရှေ့ပြောင်း ပင့်ဆောင်ကာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေသည်။ကျန်ရုပ်ပွားတော်သုံးဆူအနက် တဆူကို မဆင်းချောင်းပါး တွင်ငင်း တဆူကို ကမာနတ်ရွာ၌ငင်း၊ တဆူကို စွမ်ပိရွာ၌ငင်း တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြရာ၊ ထိုရုပ်ပွားနှစ်ဆူ အုတ်ဂူများ ပျက်စီးသဖြင့် ပဲခူးမြို့သို့ ပင့်ဆောင်ကာ ၁၂၃၇-ခုနှစ်တွင် ရွှေနံ့သာဘုရား တောင်ထောင့်ကုန်းထိပ်တွင် ပိဋကတ်တိုက်ဟောင်းနေရာ၌

စေတီတော် တဆူတည်ထားပြီးလျှင် တောင်ဖက်နှင့် မြောက်ဖက် မုခ်လိုဏ်တို့တွင် ဌာပနာခဲ့လေသည်။

www.yizawdayatheinn.com

ရုပ်ပွားတော်များမှာ ကျောက်ဖြူသားကို သစ္စေးသုတ်၍ ရွှေချထားလျက် ဥာဏ်တော် ၃-တောင်နှင့် ၂-တောင်ထွာ အသီးသီးရှိလေသည်။ ထိုရုပ်ပွားတော် အုဋ္ဌဂူလိုဏ်များပျက်စီးခဲ့ရာတွင် ၁၂၆၉-ခုနှစ်တပေါင်းလတွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ဦးတာပိုးနှင့်ဒါယကာ ဒါယကာမများက ပြုပြင်တည်လုပ်လေသည်။ ဖိနပ်တော်အခင်းတမျက်နှာလျှင် ၃၃-တောင်၊ ဥာဏ်တော်အတောင်-၄၀၊ ပစ္စယံသုံးဆင့်ရှိလေသည်။ ၁၂၇၁-ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် ပြီး၍ ၁၂၇၃-ခုနှစ်တွင် ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေပေါက်ကျွန်း စေတီတော် (ရွှေကူမြို့)

ရွှေပေါက်ကျွန်း စေတီတော်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းရှိ ရွှေကူမြို့၌ ကျိန်းဝပ်စံပါယ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးနောက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေသာလီပြည်၊ ကပိလဝတ်ပြည်၊ အလ္လကပ္ပတိုင်း ရာမရွာ၊ ဝေဋ္ဌ ဒီပတိုင်း၊ ပါဝါပြည်၊ ကုသိနာရုံပြည် စသော ရှစ်ပြည်ထောင်တို့ ဓါတ်တော်ဝေငှယူခဲ့ကြရာ၊ ဓါတ်တော်တို့ကို မိစ္ဆာအယူရှိသူဘို့ ဖျက်ဆီးမည်စိုး၍ အဇာတသတ်မင်းနှင့် ရှင်မဟာကဿပထေရ်တို့ တိုင်ပင်ပြီးနောက် ရာမရွာမှ ရရှိသည့် ဓါတ်တော် ၄ စရှတ်မှ တပါး၊ ကျန်ဓါတ်တော်မျှားကို ကိုးကွယ်ရုံမှဘပါး ပြန်လည် ဆောင်ယူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့မြောက်အရပ်တွင် မြုပ်နှံ ထားခဲ့လေသည်။

ထိုဓါတ်တော်မျှားကို အသောကမင်းက ပင့်ဆောင်၍ စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တည်၍ ဓါတ်တော်တဆူစီ ဌာပနာပြီးနောက် ကျွင်းသော ဓါတ်တော် ၁၃၃၀ တို့ကို မည်သို့ ပူဇော်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်အား မေးမြန်းရာ၊ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် ဇုံးမင်း၊ ငါးရုံမင်း၊ ပွေးမင်း၊ ရွှေသမင်မင်း စသည့်ဘဝမျှားက ကျက်စားဘူးရာ

ရောဝတီမြစ်လယ်ရှိ ဇေယျဘူမိအရပ်၌ ဌာပနာရန် အကြံပေးသဖြင့် မဟာသက္ကရာဇ် ၂၄၀-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ဇေယျာဘူမိကျွန်း (ရွှေကူမြို့) အရပ်သို့ပို့၍ စေတီတည်စေရာ လုံးပတ် ၂၀-တောင်၊ ဥဇင်တော် ၁၄-တောင်ရှိသော စေတီတော်ကိုတည်၍ ဓါတ်တော် ၁၃၂၆-ဆူကို ဌာပနာ၍၊ ကျန်လေးဆူကို မိကျောင်း၊ သမင်၊ ကျား၊ ဆင်အရုပ်များတွင် ဓါတ်တော် ပင့်ဆောင်ရာ၌ ကူညီသည့် အမှတ်အသားအားဖြင့် ဌာပနာခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၀၆-ခုနှစ်တွင် မိုးညှင်းစားနှင့် မိုးကောင်းစားတို့ စစ်မက်ဖြစ်ပွား၍ မိုးညှင်းစား အရေးနိမ့်သဖြင့် မြန်မာဘုရင်ထံ စစ်ကူတောင်းရာ မိုးမိတ်စားကို ချီတက်စေရာ မိုးမိတ်စားသည် ဇေယျာဘူမိကျွန်းသို့ရောက်လျှင် ထိုစေတီတော်၌ ပူဇော်အဓိဋ္ဌာန်ပြုသဖြင့် အရေးအောင်လေသော် စစ်တက်ရာမှ အပြန်တွင် စေတီတော်အမြင့် ၂၃-တောင်၊ လုံးပတ် ၁၀၄-တောင် ရှိအောင် ထပ်ဆင့်မှမ်းမံလေသည်။

နောင်အခါ နှစ်ကာလကြာရှည်၍ ပျက်စီးပြန်သော် ဗန်းမော်မြို့စား သီဆိုင်ဘုံးက အသစ်ထပ်မံပြုပြင်ခဲ့လေသည်။

အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ၁၁၁၅-ခုနှစ်တွင် ဆင်ဘို မှန်ကင်းသို့ ချီတက်တော်မူရာ ထိုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ဂ - ရက်နေ့တွင် ရွှေပေါ်ကျွန်း ဘုရားယင်ပြင်ပေါ်၌ မိုးမိတ်စော်ဘွား၊ ဗန်းမော် စော်ဘွားတို့ကို သစ္စာပေးတော်မူ၍ အပြန်၌ တန်ခူးလဆန်း ဂ-ရက်နေ့တွင် ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရား ဦးဇရပ်တွင် ရွှေမှန်ကင်း ရှစ်ဆူ လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဘုံသာစေတီတော် (မြန်အောင်မြို့)

ရွှေဘုံသာ စေတီတော်မှာ မြန်အောင်မြို့ တောင်ဖက် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအနီးတွင် ကျိန်းဝပ်ခဲတော်မူလေသည်။

ကုန်းဘောင် ခေတ် ဦးကို ထူ ထောင် တော် မူ သော အလောင်းမင်းတရားသည် ၁၁၁၄ ခုနှစ်တွင် အင်းဝကို အောင်နိုင်ပြီးနောက်၊ အောက်မြန်မာနိုင်ငံကိုစည်းရုံးရန် စစ်သည်ဗိုလ်ထု နှင့် ၁၁၁၆ - ခုနှစ်တွင် စုန်ဆင်းလေသည်။ ထိုအခါ မုန်တပ် များသည် ပြည်မြို့တွင် အခိုင်အမာစွဲရပ်သေရာ၊ အလောင်းဘုရား သည် မုန်တပ်များကိုတိုက်ဖျက်၍ ဆုတ်ခွာသောတပ်တို့ကိုလည်း လိုက်လံနှိမ်နင်းရာ လွန်ဆေးခေါ် ဂူထွတ်မြို့တွင် မုန်တပ်များကို လွယ်ကူစွာပင် အလျင်အမြန် အောင်နိုင်လေသဖြင့် ထိုမြို့ကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်တော်မူလေသည်။

ထိုနောက် အမှတ်တရဖြစ်စေရန် စစ်အောင်သောအထိမ်း အမှတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖေါင်တော်ဦးအရပ်တွင် စေတီတော်တဆူ တည်ထား၍ အောင်ဘုံသာဟူ၍ ဘွဲ့တော် သမုတ်လေသည်။ (ထိုနောက် စေတီတော်ကို ရွှေသင်္ကန်း ကပ်သော အခါမှစ၍ ရွှေဘုံသာစေတီဟု ထင်ရှားခဲ့လေသည်။)

www.vizawdaytheinn.com

စေတီတော်ကို ၁၇၁၆-ခုနှစ် နောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင် ရွှေအုတ်ငွေအုတ်ခင်းရှ် သတ္တဌာန၊ အဌဝီသ၊ အဌဇေယ စသော ရွှေရုပ်တုတော်၊ မွေတော်ဓါတ်တော်များကို ဌာပနာတော်မူလေသည်။ စေတီတော်အုတ်များကို အတွင်းကိုယ်ရံတော်သားတို့သာ ပြုလုပ်ရ၍ ချောမွေ့အောင် အုတ်ချင်းပွတ်၍ စီလုပ်စေ၍ သရွတ်ကိုလည်း အမွေးနံ့သာတို့ဖြင့်ဖျော်၍ ထည့်ရလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၁၇-တောင် မြင့်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၁၉-ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှအဆန်ခရီး၌ မြန်အောင်မြို့သို့ အလောင်းဘုရားဆိုက်ရောက်တော်မူ၍ ကောင်းမှုတော်ရွှေဘုံသာစေတီကို သာဓုအနုမောဒနာခေါ်တော်မူလေသည်။ဟယ်ာတနန်းတော်ရာစေတီကို ဖိနပ်တော်အတောင် ၂၀၊ ဥာဏ်တော်အတောင် ၄၀-တည်ရန်ဌင်း၊ ရေကင်းနန်းတော်ရာစေတီကို ဖိနပ်တော်အတောင် ၂၀၊ ဥာဏ်တော်အတောင် ၄၀-တည်ရန်ဌင်း၊ မြန်အောင်နန်းတော်ရာစေတီကို ဖိနပ်တော်အတောင် ၂၀၊ ဥာဏ်တော်အတောင် ၄၀-တည်ရန်ဌင်း၊ ရွှေငွေနှင့် ဌာပနာရန် ဓါတ်တော်မွေတော်များကို ပါ ထိုအရပ်သူကြီးတို့အား ပေးအပ်တော်မူခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမော်ဓော စေတီတော်(ပဲခူးမြို့)

ရွှေမော်ဓောစေတီတော်မှာ ပဲခူးမြို့အရှေ့ဖက် သုဒဿန ကုန်းမြင့်ထက်တွင် ကျိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူ၍ ခြောက်ဝါမြောက် မကုလ တောင် ချယားတော၌ စံနေတော်မူသောအခါ ဒုံဇိုင်းတူမြို့ (ဇောင်းတူ)နေ *စူဠသာလ၊ မဟာသာလ ညီနောင်နှစ်ဦးတို့ သည် မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကုန်သွယ်သွားရာမှ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင် ခွင့်ရကြ၍ တရားနာကြားပြီးလျှင် အစဉ်ကိုးကွယ်ရာကို လျှောက် ထား ဝတောင်းပန်ကြသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဆံတော်မြတ်နှစ်ဆူ ကို ပေးအပ်တော်မူလေသည်။

ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် ဒုံဇိုင်းတူမြို့သို့ ပြန်ခဲ့ကြပြီး လျှင် ဆံတော်မြတ်ကို အထူးထူးပူဇော်ပြီးလျှင် သထုံဘုရင် သီဟရာဇာဘွဲ့ခံ မဏ္ဍလိပ်မင်းကြီးထံ သံတော်ဦးတင်ကြလေသည်။ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်အားရစွာဖြင့် ကြွချီလာ၍ ဆံတော် မြတ်တို့ကိုပူဇော်ပြီးလျှင် ဒုံဇိုင်းတူမြို့ကို သိမ်းပိုက်မြို့သမုတ်၍ ယာယီစံမြန်းနေလေသည်။ ထိုနောက် ဆံတော်မြတ်ကိုဌာပနာ၍

---

* အချို့မူ၌ စူဠသာဝကာ၊ မဟာသာဝကဟု ရှိသည်။

စေတီတည်ရန် သုဒဿနတောင်တော်ကို ရွာဖွေတွေ့ရှိပြီးလျှင်
www.vizawdayatheinn.com
အစောက်အတောင် ၄၀၊ အလျားအနှံအတောင် ၂၀-ရှိသော
ဌာပနာတိုက်ကို စီရင်လေသည်။ ထိုနောက် ရတနာအဆင့်ဆင့်
ပူဇော်မှမ်းမံ၍ ဆံတော်မြတ်တို့ကိုဌာပနာ၍ ဥာဏ်တော်အတောင်
၅၀၊ လုံးပတ်တောအတောင် ၂၅၀-ရှိသော စေတီတော်ကုတည်ရာ
မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၅-ခုနှစ် တန်ခူးလဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင်
ပြီးစီးလေသည်။သမက္ကလိပ်မင်းကြီးသည် သမန္တရာဇာဘွဲ့ကိုလည်း
ခံယူခဲ့လေသည်။ စေတီတော်ကြီးကို မှန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်မူး
တား၊ (အစွန်းဦးရပ်တည်သောဘုရား ဟု ခေါ်သမုတ်ရာမှ
ကျိုက်မော်ခေါ၊ ရွှေမော်ခေါဟု တွင်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားတည်ရာ သုဒဿနကုန်းမှာ မြတ်စွာဘုရားသည်
သုဝဏ္ဏာဘုမ္မိသို့ကြွတော်မူစဉ်က ဟံသာဝတီကျွန်း သောင်ထွန်း
ပေါ်စအင်္ဂုဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား ရပ်တံ့တော်မူဘူးသော နေရာ
မြတ် ဖြစ်လေသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၁၀၇-ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီပဲခူး
မြို့၌ သမလမင်း နန်းတက်ရာ၊ ရွှေမော်ခေစေတီတော်ကို ၄-
တောင်မြှင့်၍တည်ကာ ရတနာတို့ဖြင့်ပူးဇော်ခဲ့၍ ညီတော် ဝိမလ
မင်း လက်ထက်တွင်လည်း ၅-တောင်မြှင့်၍ တည်ပြန်လေသည်။
ထိုနောက် အဿကုမှာ (အသားမင်းသား)က ၂၁၆-ခုနှစ်တွင်
၆-တောင်မြှင့်၍၎င်း အရိန္ဒမမင်းက ၂၂၃-ခုနှစ်တွင် ၇-တောင်
မြှင့်၍၎င်း တည်တော်မူပြန်လေသည်။ ၂၃၀-ပြည့် နှစ်တွင်
မဟိသရာဇာမင်းလက်ထက် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပြိုပျက်ရာ
ဥာဏ်တော် ၇၅-တောင်အထိမြှင့်တည်၍ ဂိန္ဒရာဇာမင်း၊ မိဂါဒိပ

www.yizawdaytheinn.com

မင်း၊ ဂိုဇ္ဇဒိယရာဇာမင်း၊ ကရဝိကမင်း၊ ပဥ္စာလရာဇာမင်း၊ အာတ္ထသာရမင်း၊ အာနန္ဒရာမမင်း၊ မဂဓဒေဝပုတ္တမင်း၊ အဂ္ဂသမန္တရာဇာမင်း၊ ပုဏ္ဏာဂမင်း၊ တိဿမင်းတို့က ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ပြီးနောက် ၇၃၁-ခုနှစ်တွင် မုတ္တမမှ ဟံသာဝတီတွင် မင်းပြုလာသော ဗညားဦးမင်း လက်ထက်တွင် ဥဿာတော် ၁၅၂-တောင်အထိ မြင့်၍တည်ပြီး ရွှေသင်္ဘန်း ကပ်လှူလေသည်။

ထိုနောက် ရာဇာဓိရာဇ်မင်း၊ ဗညားမေမ္မရာဇာမင်း၊ ဗညားရံမင်း၊ ဗညားပရမုင်း၊ ဗညားကျန်းမင်း၊ လိပ်မှတ်ထောမင်းတို့အပြင် ရှင်စောပုဘုရင်မကြီးလက်ထက်တွင် ဥဿာတော် ၁၈၂-တောင်အထိ တိုးမြင့်တည်တော်မူလေသည်။ဗညားရန်မင်း လက်ထက်တွင် ထီးတော်မြေ၍ ဥဿာတော် ၁၈၉-တောင်အထိမြင့်၍ ပြန်လည်တည်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် သုရှင်တကာရှတ်ပိမင်း၊ တပင်ရွှေထီးမင်း၊ သမိန်ထောရာမမင်း၊ ဟံသာဝတီဆင်ဖြူရှင်မင်း၊ ငါးဆူဒါယကာ နန္ဒမင်းတို့လည်း စေတီတော်ကို မွမ်းမံပြုပြင်လေသည်။ အင်းဝအနောက်ဖက်လွန်မင်း၊ သာလွန်မင်း၊ ပြည်မင်း၊ မင်းရဲကျော်ထင်မင်းတို့လည်း ပြုပြင်ပူဇော်ကြပြန်လေသည်။

သင်္ကရာဇ် ၁၁၁၉-ခုနှစ် နယုန်လဆုတ် ၃ ရက်နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် စေတီတော်မှာ ခေါင်းလောင်းပုံအထိ ပြိုကျပျက်စီးလေရာ၊ ၁၁၄၉-ခုနှစ် တပေါင်းလဆုတ် ၁၀-ရက်နေ့တွင် ဘိုးတော်ဘုရားကပြုပြင်၍ ၁၁၅၁-ခုနှစ် တန်ခူးလပြည့် နေ့တွင် ထီးတော်တင်ပြီးခဲ့လေသည်။ ၁၂၄၄- ခုနှစ်တွင်ကား ဗြိတိသျှ

www.vizawdayatheinn.com

အစိုးရလက်ထက် တရားဝန်ထောက် ဦးဝိုက်က ထီး တော် တင် ၍ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၄-ခုနှစ် တပို့တွဲလကွယ်နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် စေတီတော် ဆပ်သွားဖူးအထက်မှ ကျိုးပြတ်ပျက်စီးခဲ့၍၊ ၁၂၇၉-ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆုတ် ၂-ရက်နေ့တွင် တဖန် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ခေါင်းလောင်းပုံအထိ ပြိုကျပျက်စီး ပြန်လေသည်။ ထိုအခါ လူအပေါင်းတို့က စုပေါင်း၍ ဥာဏ်တော် ၂၀၂-တောင် ၂-မိုက်အထိမြှင့်၍ တည်ထားကြပြန်လေသည်။သို့ရာတွင် ၁၂၉၂-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၉-ရက်နေ့တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပထမ ပစ္စယံအထိ ပျက်ပြိုပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၃၀၉-ခုနှစ်တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမတက အုတ်မြစ်ချ၍ စေတီတော်ကိုပြန်၍ တည်ပြန်ရာ ဥာဏ်တော် ၂၁၇-တောင်မြင့်သော စေတီတော်ကြီးကို တည်ထား အောင်မြင်၍ ၁၃၁၅-ခုနှစ် တန်ခူးလပြည့်နေ့တွင် ထီးတော်တင်ပွဲ ကျင်းပနိုင်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမုဏ္ဍီးစေတီတော် (ထားဝယ်မြို့)

ရွှေမုတ္တီး (ရှင်မုဋ္ဌီး) စေတီတော်မှာ ထားဝယ်မြို့တွင် ကျိန်ဝပ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် ၉၃၀-ပြည့်နှစ် လွန်သော အခါ သီဟိုဠ်မင်း ၆၆-ဆက်မြောက် မဟာနာမမင်း လက်ထက်တွင် ရှင်မဟာအရဟံ ရဟန္တာထေရ်သည် မည် သည့် ဌာန တွင် သာသနာတော် ငါးထောင်ပတ်လုံး တည်မည်နည်းဟု စိုးရိမ်ပူပန်လေရာ၊ သိကြားမင်းသိ၍ ဟိမဝန္တာမှ သရက္ခန်နှစ်ကို ပွင့်တော်မူပြီး ဘုရားလေးဆူကို ရည်မှတ်၍ ဘုရားဆင်းတုလေးဆူ ထုလုပ်ကာ၊ ဗောဓိမျိုးစေ့နှင့်တကွ သာသနာတော် အ ရှည် တည် ရာ၌ ကိန်းဝပ်စေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ သမုဒ္ဒရာ၌မျှောစေရန် အကြံပေးသည့်အတိုင်း၊ မဟာနာမမင်းနှင့် ရဟန္တာတို့သည် ရုပ်ပွားတော်စီရင်၍ မဟာသုဒ္ဓသင်္ဘောဆိပ်မှ အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ မျှောတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ရုပ်ထုတော်များသည် စက်ယန္တရား ခုတ်သွားသကဲ့သို့ ၉၃၈-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ကြွချီရာ၊ တဆူမှာ

ယောနကတိုင်း မဟာဇေယျပုရပြည်သို့ဝင်း၊တဆူမှာစည်ဝတီပြည်သံတဲ့မြို့သို့ဝင်း၊တဆူမှာ ဝဇီရတေမြို့တိုင်းကဝေဏ်းမြို့တော်သို့ဝင်း၊ တဆူမှာ ထားဝယ်မြို့သို့ဝင်း ဆိုက်ကပ် ကြွချီတော်မူလေသည်။ သက်နှံးတုံးဖြင့် ရုပ်ထုတော် ဆိုက်ကြွလာသောအခါ အထူးထူးသော အံ့ဩဖွယ်ရဲတို့ဖြစ်၍ ထားဝယ်နန္ဒိယမင်း ရှင်ဇံ၏သားတော် ဗလဒေဝ စောရန်နိုင်မင်းသားသိသဖြင့် ဆရာတော်ပုဏ္ဏားတော် မှူးမတ် ဗိုလ်ခြေတို့နှင့် ဆင်းတုတော်ကို ဆွဲငင် ပင့်ဆောင်လေသည်။သို့ရာတွင် သုံးရက်တိုင်ဆွဲငင်၍မရရှိလျှင် မယ်ဇတော် စောမြဒေဝီကုသိုလ်တော်အနီးသေတရွာကုန်းအင်္ဂုံ ဆိုက်ပြန်၍၊သီလရှင် မယ်သေီ၊ မယ်ကေသီ၊ မယ်ဥတ္တမ၊ မယ်ပညာ၊ မယ်ဥာဏာ၊ မယ်ကိတ်တိုအနက် မယ်သေီအိပ်မက်အရ ချည်မျှင် ၇-ပင်ဖြင့် သက်နှံးတုံးကိုချည်ပြီးလျှင်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ ရေတက်ချိန်၌ ဆွဲပင့်လေရာ ရုပ်ထုတော်သည် စေတီတည်ရာသို့ ကြွချီလာ၍ ရပ်တံ့တော်မူလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဒေဝီရှာ၌ခေတ္တစံမြန်းနေသောမင်းကြီးကြားသိလျှင် မဏ္ဍာပ်ကြီးစွာ ဆောက်လုပ် ပူဇော်လေသည်။ ပရိသတ်ထဲမှ သူတော်တဦး တရားဟောပြော၍၊ မင်းကြီးလည်းသဒ္ဓါတရားထက်သန်လှသဖြင့် သီရိဇေယျသူအားအုတ်ဖုတ်စေ၍၊ သံတော်ဆင့် မဟာသခ်ယာနှင့် ပိသုကာများ ကြပ်မတ် စေလျက် စေတီတော်တည်လေသည်။ဌာပနာတိုက်မှာ အလျား ၁၂-တောင် အနံ ၁၀-တောင်၊ အမြင့် ၈-တောင်ရှိ၍ ကျောက်ဖျာ ရံလျက်၊

www.vizawdayatheinn.com

မင်းရှုပ်တု၊မိဖုရားရှုပ်တု၊ရတနာမျိုးနှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားရှုပ်တု တော်ကို နဝရကိုးပါး ထီးတော်အုပ်မိုးလျက် ဌာပနာလေသည်။ စေတီတော်ဌာပနာတိုက်ကို ၉၃၃-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၅-ရက် နေ့တွင်ပိတ်၍ ၇-ရက်နေ့တွင် စေတီဆက်လက်တည်ဆဲ တပေါင်း လပြည့်နေ့တွင် ပြီးစီး၍ ရေစက်သွန်းချ လေသည်။ ထိုနောက် ရွှေထီးတင်ကာ၊ ဗောဓိမျိုးစေ့ကိုလည်း စိုက်ပျိုးလျက်၊ သင်္ကန်း တုံးကို ရွှေပြိန်းချ၍ ကိုးကွယ်လေသည်။ သီလရှင် များကိုလည်း လျှုတန်း ထောက်ပံ့လေသည်။

စေတီတော်ကို ရှင်မုတ်ထီးဟု ဘွဲ့တော် သမုတ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမြင်တင်စေတီတော် (သီဟတော)

ရွှေမြင်တင်စေတီတော်မှာ သပိတ်ကျင်းနယ် ဇရာဝတီမြစ်အရှေ့ဖက်ကမ်း သီဟတောဘုရားနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ ရွှေမြင်တင် တောင်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၆၇-ခုနှစ်တွင် အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးသည် သရက္ခ ရုပ်ပွားတော်ကို ဌာပနာ၍ အညာသီဟတောဘုရား ပြုပြင်မွမ်းမံရန် စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အလုံးအရင်းနှင့် ချီတက်ရာတွင် မင်းကြီး၏ မူးမှတ်မျှသည်လည်း ကောင်းမှုပြုလိုသောကြောင့် မြစ်တဖက်ကမ်းရှိ ရွှေမြင်တင်တောင်ပေါ်တွင် ရွှေမြင်တင်စေတီတော်ကိုတည်၍ ဓါတ်တော်မွေတော်မျှး ဌာပနာခဲ့ကြလေသည်။

ထိုစေတီတော် ပြိုပျက်၍ မင်းအဆက်ဆက် ပြုပြင်ခဲ့ရာ၊ ၁၃၁၄-ခုနှစ်တွင် ရာကျော်ဆရာတော်က ကြပ်မှတ်နိုးဆော်၍ ပြုပြင်လေသည်။ထိုအခါက မိုးသည်းထန်စွာရွာခြင်း၊မိုးကြိုးပစ်ခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၉-ခုနှစ်တွင် တဖန် ထီးတော်ကို မိုးကြိုးခ,သဖြင့် သစ်တောမင်းကြီး ဦးစောလင်းက ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ မန္တလေးမြို့မှ ဦးအေး၊ဒေါ်အေးတို့က ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ၍ မွမ်းမံပြုပြင်ခဲ့ကြပြန်လေသည်။

ထိုတောင်ပေါ်တွင် ဥစ္စာစောင့်များ၊ သူတော်သူမြတ်များ လာရောက်လေ့ရှိသည်ဟု လူအများပြောဆိုကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

မင်းဘူးမြို့၌ စကုမော်တော်ကားလမ်း တောင်ဖက်တွင် ရွှေမြင်တင်တောင်ရှိ၍ ရှေးက အပွဟတ္တတောင် အမည်ရှိ၍ မဟာ ပုဏ်ထေရ် သီတင်းသုံးသည်ဟု ဆိုသည်။ အဇျုဟတ္ထ အမည်တွင် သော ထိုတောင်ထိပ် ကျောင်းနေရာ၌ တည်သော ဘုရားကိုလည်း ရွှေမြင်တင်ဘုရားဟု ခေါ်တွင်၍ ယခုအခါ အထက်ကျောင်း ဘုရားဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်သည်။ (မန်း ရွှေစက်တော်သမိုင်း စာမျက်နှာ-၉၂)

မင်းကွန်း မင်းဝံတောင်တန်း၌လည်း တရဖျားကြီး ဆရာ သီရိသဒ္ဓမ္မသေနာပတိ ကောင်းမှု ရွှေမြင်တင် စေတီတော်ဟူ၍၎င်း၊ ထိုဆရာတော်သည် ရွှေမြင်မိ ဘုရားကိုလည်း တည်ကြောင်းကို၎င်း ဘိုးဝဇီရစာပေ၊ စာမျက်နှာ ၁၉၉-တွင် ဖေါ်ပြထားသေးသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမြင်တင် စေတီတော် (ပုသိမ်မြို့)

ရွှေမြင်တင် စေတီတော်မှာ ပုသိမ်မြို့မြောက်ဖက် ငဝံမြစ်၏ အရှေ့ဖက်ကမ်း၊ ဒကမြစ် လက်ျာဖက်ကမ်း တောင်ထိပ်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ရွှေမြင်တင် စေတီတော်မှာ ပုသိမ် အပြင်မှဌောလေးဆူ အပါအဝင် ဖြစ်၍ အလောင်းတော် ကြက်မင်း ပျော်စံခဲ့သော နေရာဖြစ်၍ ဓါတ်တော် မွေတော်များ ဌာပနာကာ တည်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မူလဘွဲ့တော်မှာ သီရိဝဏ္ဏဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားတည်ထားသော ဒါယကာကား မထင်ရှားခဲ့ချေ။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမဉ္ဇူ။ စေတီတော် (အင်းတော်ကြီး)

ရွှေမဉ္ဇူ။ ဘုရားမှာ ကချင်ပြည်နယ် အင်းတော်ကြီး အတွင်း၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ အင်းတော်ကြီးအနောက် ဖက်ကမ်း အလယ်ပိုင်းလောက်တွင် ကမ်းခြေမှ ပေ ၄၀၀-ကျော် ကွာဝေးသည်။ ဟိုပင်မြို အနှံ့မြောက်တွဲ တည်ရှိသည်။

အင်း တော် ကြီး အင်းအနောက်ဖက်တွင် တည်ရှိသော တောင်သုံးလုံး အကြား၌ ဦးသောဘိတ ဆရာတော်သည် တောရ ဆောက်တည်ရာမှ အင်းတော်ကြီးအင်းထဲ၌ ဘုရား တည်လိုသော ကြောင့် ခရိုင်အုပ်၊ တိုက်သူကြီးနှင့် ဒါယကာများ အား စေတီ တည်ရန် အုတ်ကျောက်ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းစေ၍ ရန်ကုန်မြို ရွှေတိဂုံ စေတီတော်သို့ ဓါတ်တော်ပင့်ရန် ကြွရောက်လေသည်။

ရွှေ တိ ဂုံ စေ တီ တော် ကို ဖူး မြော် ၍ အာဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ စွယ်တော်မြတ်၊ ဓါတ်တော်တို့ကို ပင့်ဆောင်သဖြင့် ဓါတ်တော် ဂူးဆူကို ရရှိပြီ နောက် ခရိုင်အုပ် ဦးရွှေဦးနှင့် ဒါယကာများ စုပေါင်းကာ ကမ်းခြေမှ ၂၇၆-တောင်အကွာတွင် စေတီတည်၍

ဓာတုဂဗ္ဘာ ၁၆။

ခါတ်တော်များကို ဌာပနာလေသည်။ ၁၂၃၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်း လဆန်း ၁၃-ရက်နေ့မှစ၍ ဘုရားပွဲတော်ဆိုပေမယ့် ကြည့်ကျော် ဂ-ရက်နေ့တွင် ထီးတော်ဘင်နှိုင်ခဲ့လေသည်။

www.yiganayathelin.com

ထိုအခါက စေတီတော်သည် ဥဏှက်တော် ၁၀-တောင်မျှ ရှိ၍ ၁၂၃၅-ခုနှစ်တွင် မောင်ရှည်ညီ ဆိုသူက ဥာဏ်တော် ၁၈-တောင် ၂-မိုက် လေးသစ်၊ ဖိုးပ်တော် ၉-ဘောင် ၂-မိုက် ၆-သစ် အထိ တိုးခဲ့၍ မွမ်းမံပြုပြင်လေသည်။ ၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင် နန်းတိန် ချောင်း လက်ဝဲဖက်ကမ် ရှိ လောဆုန့်ရာဌ် သီတင်းသုံးသော ဦးဝဏ္ဏက ပြုပြင်ခဲ့ပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုနှစ် ဝါခေါင်လဆန်း ဂ-ရက်နေ့တွင် လိုင်းပုတ်၍ ကျောက်တိုက် ပလ္လင် ပြိုကျလေသည်။

၁၂၅၈-ခုနှစ်တွင် နန်းမီးလောင်ရာ ဂိုဏ်းအုပ်ဆရာတော် ဦးဓမ္မက ကျွန်းသားဖြင့် မြဲမံစွာပြုပြင်ပြန်၍ ၁၂၆၁-ပြည့်နှစ်တွင် ပျက်စီးပြန်သောအခါ ဦးဓမ္မသည်ရှေးယခင်ကထက်ခိုင်ခံ့အောင် ကြိုးကျယ်စွာ ပြုပြင်၍ စေတီရံလေးဆူကိုတည်ကာ၊ ၁၂၇၆-ခုနှစ် တွင် စေတီရံများကို ထီးဖတဝဲတင်လေသည်။ ၁၂၈၁-ခုနှစ်တွင် လုံးကောက်ရွာမှ ဦးဇီနသည်ပြုပြင်ပြန်၍ ၁၂၈၄-ခုနှစ်တွင် အမြင့် ၇-တောင် ၂ မိုက်ရှိ ထီးတော်ဘင်ရာ စေတီဥဏ်တော် ၃၃-တောင် ၂ မိုက်ရှိလေသည်။ နှစ်စဉ် တပေါင်းလဆန်း ဂ-ရက်နေ့၌ ပွဲဘော်လည်း ကျင်းပလေသည်။

ဘုရားပွဲကျင်းပချိန်တွင် အင်းထဲ၌ သဲလမ်းများပေါ်လာ၍ ဘုရားဖူးများသွားလာရန် လွယ်ကူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမုဋ္ဌော စေတီတော် (ပုသိမ်မြို့)

ရွှေမုဋ္ဌော စေတီတော်မှာ ပုသိမ်မြို့လယ်၊ ငဝံမြစ်ကမ်း အနီး၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ရွှေမုဋ္ဌောစေတီတော်မှာ သီရိဓမ္မာ အသောကမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သော စေတီ ဂဂ၀၀၀-တွင် အပါအဝင်ဖြစ်၍ ဒက္ခိဏာသာခါရုပ်ပွားတော်၊ ဓါတ်တော်၊ မွေတော်၊ အံဘော်၊ ဆံတော်၊ ညှပ်ရိုးတော်များပါ ဌာပနာ၍ တည်ထားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစဉ်အခါက ထိုနေရာသည် အတိသဥ္ဇာနဂရမြို့ထိပ်၊ တိယင်္လကျွန်းတည်ရာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်က ဘွဲ့တော်မှာ ရွှေအာဏာဟူ၍ ဖြစ်လေဘည်။

ပုဂံအလောင်းစည်သူမင်းကြီး ပင်လယ်သို့တိုင်းခန်းလှည့်လည် ရာတွင် အပြန်ခရီး၌ ရွှေအာဏာဘုရားကို လုံးပတ် ၁၂-တောင်၊ အမြင့် ၂၄-တောင်အထိ တိုးမြှင့်တည့်ပြန်၍ ရာနာအမျိုးမျိုးကို ဌာပနာပြီးလျှင် ထူပါရုံဟူ၍ သမုတ်ခတော်မူလေသည်။ ဝတ္တုကံမြေကိုလည်းလှူလေသည်။ ထိုနှစ်ကား ၄၅၇-ခုနှစ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါကပင် ရွှေမုဋ္ဌောဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

ဟံသာဝတီဆင်ဖြူရှင်မင်း လက်ထက်၌ ရွှေမုဋ္ဌောဘုရား
ကို ရွှေသင်္ကန်းပြည့် ကပ်လှူတော်မူလေသည်၊ (မဟာရာဇဝင်ကြီး
ပထမတွဲ စာမျက်နှာ-၂၆၂။)

www.vizawdayatheinn.com

၁၁၇၁-ခုနှစ်တွင် ပုသိမ် ၃၂-မြို့ဝန် မဟာမင်းခေါင်
ကျော်သည် ဖိနပ်တော်အထိ ရွှေလုံးပြည့်ကပ်လှူ၍ ၁၁၉၀-ပြည့်
နှစ်တွင် လေပြင်းဒဏ်ကြောင့် ထီးတော်မြခရာ ဘကြီးတော်
မင်းက ကိုယ်စားလှတ်၍ပြုပြင်ကာ ထီးတော်တင်စေလေသည်။
ပုဂံမင်းလက်ထက်တွင်လည်း ပုသိမ်မြို့ဝန် မင်းကြီးမဟာမင်းခေါင်
ကျော်ကို စရိတ်ထုတ်ပေး၍ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူ စေလေသည်။
ရွှေတောင်နရာလှဘွဲ့ခံ စစ်ကဲတော် ကြီး ကလည်း ရွှေသင်္ကန်း
ကပ်လှူခဲ့လေသည်။

၁၂၃၄-ခုနှစ်တွင် နေမျိုးသီရိကျော်သူနှင့် ဦးလူတို့က
ကြပ်မတ်နှိုးဆော်၍ စိန်ဖူးဆည်းလည်းများလှူတန်းကာပြုပြင်ပြီး
၁၂၄၁-ခုနှစ်တွင် ဦးလူကကြီးမှူးကာပြုပြင်၍ ထီးတော်သစ်တင်
လှူလေသည်။ ၁၂၄၂-ခုနှစ် တော်သလင်းလဆုတ် ၁၂-ရက်နေ့
တွင် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် စိန်ဖူးတော်မြခ,ရာ၊ဦးလူကပင် ကြီးမှူး
၍ ဖေါင်းရစ်အထက် အမြင့် ၃၂-တောင် ၂-မိုက်အထိတိုးမြှင့်၍
တည်လုပ်ကာ၊ ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဖိနပ်တော်မှ
၄ က်ပျော်ဖူးအထိ ဥာဏ်တော် ၀၂-တောင်၊ ထီးတော်အမြင့် ၂၃-
တောင်၊ ပေါင်း ၁၀၅-တောင် မြင့်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေမုဋ္ဌော စေတီတော်(ကလေးဝမြို့)

ရွှေမုဋ္ဌော စေတီတော်မှာ နွယ်ပတ်မြို့ (ကလေးဝမြို့) အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ် သလ္လာဝတီချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းထိပ်မြစ်သာမြစ်ဆုံ တောင်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာတော် ၂၀၄-ခုနှစ်တွင် နွယ်ပတ်မြို့တွင် နန္ဒရာဇာမင်း၏ သားတော် လန္တပါလရာဇာ မင်းပြုလေသည်။ ထိုမင်းသည် သရေခေတ္တရာပြည် ရန်အောင်မင်းနှင့်ဂုင်း၊ ပါဋလိပုတ်နေပြည်တော် သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးနှင့်ဂုင်း မင်းပြိုင်ဖြစ်ရာ၊ သီရိဓမ္မာအသောကမင်းကြီးထံမှ စေတီဘည်ထားရန် ဓါတ်တော်များပို့ဆောင်သဖြင့် သာသနာနှစ် ၂၂၅-ခုနှစ်တွင် သလ္လာဝတီချင်းတွင်းမြစ်တလျှောက် ဧရာဝတီမြစ်ဆုံကျအောင် မုဋ္ဌောကိုးဆူ စ၍ တည်တော်မူလေသည်။

မုဋ္ဌောကိုးဆူ၏အစ တဆူကို သလ္လာဝတီမြစ်ဆုံ တောင်ပေါ်၌ အတောင် ၄၀-နက်အောင်တူး၍ ရတနာတိုက်ဖွဲ့ပြီးလျှင် နဝရထ်ဓါတ်တော်ကြုတ်၌ ဓါတ်တော်များ ဌာပနာပြီးလျှင်

စက်ယန္တရားဖြင့် ပိတ်ကာ ကျောက်စေတီတော်ကို တည်တော်မူ လေသည်။ ဘုရားစတ်ပြုရန် ၅ သိန်းထောင်ကိုလည်း တာဝန်ချ ပေးလေသည်။ ကျန်ဓါတ်တော်များကိုကား မြကြုတ်ဖြင့် ပူဇော်၍ နန်းတော်ဦး၌ ကိုးကွယ်ထားလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၅၀-ပြည့်နှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ပုဂံ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ဖေါင်စကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့် လည်ရာတွင် ရွှေမုဋ္ဌောဘုရားကို ပြင်ဆင်မွမ်းမံတော်မူလေသည်။ ထိုနောက် နှစ်ကာလရှည်ကြာ၍ ပြိုပျက်ခဲ့ရာတွင် ၁၂၄၉-ခုနှစ်၌ ဦးစံမင်း မိသားစုက ကြီးမှူး၍ ဒါယကာအများက ပြုပြင်ခဲ့ပြီး လျှင်၊ ၁၃၀၃-ခုနှစ်တွင် ဦးကွန်းလုံနှင့် ဦးလူခန့်တို့ကကြီးမှူး၍ ထပ်မံ ပြုပြင်ခဲ့ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေယင်မြော် စေတီတော်(မိတ္ထိလာမြို့)

ရွှေယင်မြော်စေတီတော်မှာ မိတ္ထီလာမြို့ အရှေ့ ၁၀-မိုင်ကွာတွင် ကျိန်းဝပ်တည်ရှိလေသည်။

ရွှေယင်မြော်စေတီတော်ကို သီရိခမ္မာ အသောကမင်းကြီးသည် ဓါတ်တော် မွေတော်များကို ဌာပနာ၍ စေတီပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် တည်ထားရာတွင် အပါအဝင်အဖြစ် တည်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုနောက်တွင် မင်းအဆက်ဆက်တို့ ၁၂-ကြိမ်တိုင်တိုင် အဆင့်ဆင့် မွမ်းမံပြုစုကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။ ရှေးအခါက ရွှေမုဋ္ဌောဟူ၍ ဘွဲ့တော် ချီခဲ့လေသည်။

အနော်ရထာမင် ကြီးသည် မိတ္ထိလာကန်တော်ကို ဆည်ဖို့တော်မူရင်း တိုင်းခန်း လုည့်လည်တော်မူရာတွင် ထို ရွှေမုဋ္ဌောစေတီတော်ကို ဖူးတွေ့ရသဖြင့် လွန်စွာပီတိဖြစ်လျက် နှလုံးတော်ဓါတ်မြတ်ကို ဌာပနာတော်မူ၍ အသစ် ပြုပြင်တော်မူလေသည်။ ထိုစေတီတော်ကို ဖူးမြင်တော်မူစဉ် စေတီတော်အထက်၌ ဥဒေါင်းငှက် ပမာဏရှိသော ရွှေအဆင်းရှိသည့် ယင်ကောင်ကြီးသည် အရှေ့သို့မျက်နှာမူ၍ နားနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် စေတီဘွဲ့တော်ကို ရွှေယင်မြော်ဟူ၍ သမုတ်ခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီတော်မှာ ဘိုးတော်ဘုရား လက်ထက်တော်တွင် ဖိနပ်တော်အဝန်း တမျက်နှာလျှင် ၂၄ တောင်ရှိ၍ ပတ်လည် ၉၆-တောင်၊ ဥာဏ်တော်အတောင် ၃၀-အထိ တိုးမြှင့်တည်ထားခဲ့လေသည်။ ၁၂၈၅-ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပြည်သား ဒါယကာများ ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ပြန်သဖြင့် ဖိနပ်တော် တမျက်နှာလျှင် ၄၆-တောင် ၉-လက်မရှိ၍၊ မြေမှ ငှက်ပျောဖူးအထိ ဥာဏ်တော် ၅၈-တောင် ထီးတော်အမြင့် ၁၄-တောင်၊ ဥာဏ်တော်စုစုပေါင်း ၇၂-တောင် ရှိလေသည်။

ဘုရားပွဲတော်ကို နှစ်စဉ် တပေါင်းလဆန်း ၈-ရက်နေ့မှ လပြည့်နေ့အထိ ကျင်းပ၍ စည်ကားဆုံးသော ဘုရားပွဲတော် တခု ဖြစ်လေသည်။

ရွှေယင်မြော် စေတီတော်နှင့် ပတ်သက်၍ အံ့ကိုးပါး ရှိခဲ့သည်ဟု မှတ်သားကြလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

၁။ ဆင်တော်သည် ကုကြိုးတင် မခံခြင်း။

၂။ ဆင်တော်ကိုလွှတ်လျှင် စေတီ၏ အရှေ့တောင် အရပ်၌သာ ဝပ်ခြင်း။

၃။ နှလုံးတော်ဓါတ်ကို ဌာပနာခြင်း။

၄။ တောချုံများကို ရှင်းလင်းရာတွင် ရွှေယင်ပျံ တက်သည်ကို တွေ့ရခြင်း။

၅။ အနော်ရထာမင်း၏ နဂါးပါသ် ချန်းရိုးတော် စိုက်လျှင် ညချင်း အညွှန့်ထွက်ခြင်း။

၆။ တဖန်ထပ်၍ ချုန်းရိုးကိုအဓိဋ္ဌာန်၍ စိုက်ပြန်လျှင် အညွှန့်ထွက်ပြန်ခြင်း။

www.vizawdavatheinn.com

၇။ ဌာပနာသော ပတ္တမြားငါးထောင်သည် ပူဇော်ရန် အလိုရှိ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလျှင် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း။

၈။ ပတ္တမြားကို လောဘ,ရမက်ဖြင့် ယူသွားက တံတိုင်း ပြင်သို့ရောက်က ပတ္တမြား မူလနေရာသို့ ပြန်ခြင်း။

၉။ ဓါတ်တော်တို့ ကောင်းကင်၌ ရောင်ခြည်တော် လွှတ်ခြင်း။

ဟူ၍ပင် ဖြစ်လေသည်။

ရွှေယင်မြော်စေတီသည် ကျော်လေးဆူတွင် တဆူ အပါ အဝင်ဖြစ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေရောင်တော်စေတီတော် (ဗိဿနိုးမြို့)

ရွှေရောင်တော် စေတီတော်မှာ တောင် တွင်း ကြီး မြို့ အနောက်ဖက် ဗိဿနိုးမြို့ဦးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာသနာနှစ် ၅၉-ခုတွင် တကောင်းပြည်မှ စူဠဉာဿမ္ဘဝ နှင့် မဟာဿမ္ဘဝတို့ ဖေါင်ဖြင့် မျောခဲ့၍ ဆေးကုသ ပေးသော ဘီလူးမဋ္ဌ သန္ဓေဖြစ်စေခဲ့ရာ၊ ဘီလူးမသည် တောင်တွင်းကြီး အနောက် ၅-တိုင်နှံကွာတော၌ သမီးငယ် ဖွားမြင် ပြီးနောက် ရှသေ့တပါးကောက်ယူ မွေးစားရာမှ ပန်ထွာမင်းသမီးဟု ထင် ရှားလာ၍ ပန်ထွာပြည်နှင့် ဗိဿနိုးမြို့တွင် စံမြန်းလေသည်။

ပန်ထွာ မင်းသမီးသည် အဇာတသတ်မင်း လက်ထက် သိုဝှက်သိမ်းဆည်းထားခဲ့သော ဓါတ်တော်များအနက်၊ ဗိဿနိုး နတ်မင်းအကူအညီဖြင့် ဓါတ်တော်အချို့ ပင့် ဆောင် ရယူ၍ အလောင်းတော် ကြက်ဖူမင်း နေလေ့ရှိသော အရပ်ဘွင် ဥာဏ်တော် အတောင် ၅၀-မြင့်သော စေတီတော်ကို သာသနာနှစ် ၁၁၂-ခုနှစ်တွင် မြို့ဦးစေတီအဖြစ် တည်ထားလေသည်။

စေတီတော်သည်ရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူးသဖြင့် ရွှေရောင် တော်စေတီဟူ၍ ထင်ရှားခဲ့လေသည်။ ထိုစေတီတော်ကို တောင်

www.vizawdayathein.com

တွင်းကြီး မင်းပြောင်က ထပ်မံပြုပြင် ခဲ့လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၆၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို တည် ထောင် သော သီဟပတေ့မင်းသည် ရွှေရောင်တော်စေတီကို ဖူးမျှော်ကြည်ညို လှ၍ ၆၅၈-ခုနှစ်တွင် ကြက်ဆူတောရွာ၊ ဆူးပန်းရွာ၊ အင်းရွာ၊ သားတိုးထမ်းရွာ အိုးထိန်းတောင်ရွာတို့ကို ဘုရားဝတ် မြေဆီခွန် ကောက်ခံရန် လှူတန်းတော်မူလေသည်။

ရတနာပူရ တတိယမြို့တည် ဆင်ဖြူရှင်မင်း လက်ထက် ရွှေရောင်တော်ဘုရား ဌာပနာများကို လူဆိုးတို့ ဖေါက်ယူသဖြင့် ရွှေရောင်တော်ဘုရား အနောက်မြောက်ယွန်းတွင် တောရဆောက် တည်နေသော ပညာသီရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာရာဇဂုရု ဆရာတော်က ပြုပြင်လုပ်ဆောင် ခဲ့ပြန်လေသည်။ *ရွှေရောင်လျှံဘုရားဟူ၍လည်း သမုတ်တော်မူလေသည်။

ရွှေရောင်တော် စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် အတောင် ၈၀၊ ဖိနပ်တော် အတောင် ၂၀၁၊ ထီးအဝ ၆-တောင် ၁-မိုက်၊ ထီးအမြင့် အတောင် ၂၀-ရှိလေသည်။

---

* ရွှေရောင်လျှံဘုရားမှာ သီးခြားတဆူ ဖြစ်သည်ဟုလည်း မှတ်ယူသည်။ (တောင်တွင်းကြီးသမိုင်း စာမျက်နှာ - ၂၉၅)

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေသာလျောင်းဘုရား(ပဲခူးမြို့)

ရွှေသာလျောင်း ရုပ်ပွားတော်မှာ လျောင်းတော်မူရုပ်ပွားတော်ကြီးဖြစ်၍၊ ပဲခူးမြို့အနောက် ဇိုင်းဂနိုင်းရပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဟံသာဝတီတွင် အုပ်စိုးခဲ့သော သမလ,ဝိမလ မင်းဆက်တွင် သာသနာနှစ် ၅၀၀-ကျော်၌ ဂ-ဆက်မြောက် အုပ်စိုးသော မိဂါဒိပ မင်းကြီးလက်ထက်တွင် ရွှေသာလျောင်း ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို တည်တော်မူခဲ့လေသည်။

ရွှေသာလျောင်း ရုပ်ပွားတော်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးသော ရုပ်ပွားတော်တဆူဖြစ်၍၊ အလျားပေ ၁၈၀-ရှိပြီး ပုခုံးတော်အမြင့် ပေ ၅၀-ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေအင်းတောင်စေတီတော် (တောင်တွင်းကြီးမြို့)

ရွှေအင်းတောင်စေတီတော်မှာ တောင်တွင်းကြီး မြို့လယ်တွင် ကျိန်းဝပ် စံပယ်တော်မူလေသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို တည်ထောင်သော သာဂရမင်း ငါးဆက်မြောက် ပိတ်ရောင်မင်းလက်ထက် မြတ် စွာ ဘုရား ပွင့် တော်မမူမီ နှစ် ၃၀၀-ခန့်တွင် မဇ္ဈိမဒေသ သင်္ဃနဂိုရ်ပြည်တွင် မင်းဆက်ပြတ်သဖြင့် ဘေရိန္ဒမင်းကြီး ကိုးကွယ်ခဲ့သော ကဿပ ဘုရားရှင်၏ ဥဏ္ဏာလုံ မွေရှင်တော်သည် ပိတ်ရောင်မင်းကြီးထံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာ မင်းကြီးက ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် ဌာပနာ၍ စေတီ တည်ထားတော်မူလေသည်။

စေတီတည်ဆဲဌာ မှင်းကြီးနတ်ရွာစံ၍ သားတော် သံတောင် မင်းက သံတောင်အမြင့် အတောင ၃၀-အထိ ဆက်လက်တည် လေသည်။ သာသနာနှစ် ၁၀၁-ခုနှစ်တွင်ကား ပန်ထွာမင်းသမီး က ထပ်မံပြုပြင်၍ ရွှေထီးတင်ပြန်လေသည်။ ထိုနောက် သာသနာ နှစ် ၉၀၈-ခုနှစ်တွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို ဒုတိယအကြိမ် တည် ထောင်သော မင်းပြောင်၊မင်းရောင် ညီ နောင် လေး ပါး တို့က ပြုပြင်ပြန်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၃၅၈-ခုနှစ် တောင်တွင်းမင်း သီဟပတေ လက်ထက်တွင် စေတီတော်ကို ဥဇ္ဈာတော်၆၆-တောင်အထိမြှင့်၍

www.vizawdayatheinn.com

တည်ထားကိုးကွယ် ပြုန်လေသည်။ အရှေ့ ရိုးမမှ ကျောက် ဖြား ကြီးများကို သယ်ဆောင်စေ၍ စေတီတော် မုခ်ဦးလေးဖက်၌ လှေကားထစ်များ ခင်းတော်မူလေသည်။ ကုန်းတော်ကိုလည်း မြှင့်၍ တည်လေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၇-ခုနှစ် သီတင်း ကျွတ်လဆုတ် ၉-ရက်နေ့တွင်နန်းတက်ပြီးနောက် ရွှေအင်းတောင် ဘုရားအား ဝတ္ထုကံမြေ လှူတန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ဝတ္ထုကံမြေ လှူကြောင်း ၁၁၅၅-ခုနှစ် ထိုးကျောက်စာတချပ်လည်း စိုက်ထူ ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် မြေငလျင်ဒဏ်ကြောင့် စေတီတော် ပဿမ ဖေါင်းရစ်အထက်မှ ပြို ကျလေရာ မြောက် ထားဝယ်မင်းကြီး၊မဟာမင်းခေါင်ဘွဲ့ခံ ဦးညိုရောင်က ကြီးမှူး၍ ဥာဏ်တော် ၆၀-တောင်အထိမြင့်အောင် တိုးမြှင့်ဘည်တော်မူလေ သည်။ ၁၂၁၉-ခုနှစ်တွင် မြေငလျင်လှုပ်ပြန်၍ ပြို ပျက် ပြန်ရာ တောင်တွင်းကြီးမြို မြောက်ဘက်၊ ဗိုလ်မင်းလှ တန်ဆောင်ဘွဲ့ခံ ဦးဖဲက ကြပ်မတ်၍ ဥာဏ်တော် ၇၃-တောင်ဖြစ်ထိမြှင့်၍ ပြုပြင် တည်လုပ်ခဲ့ပြန်လေသည်။

ထိုနောက် ၁၂၅၁-ခုနှစ်တွင် စေတီတော်နှင့်တကွ အရှေ့ဘက်ခံ တန်ဆောင်း ပြာသာဒ်များ မီးသင့်လောင်သဖြင့် သမန္တာသီရိဝတ္ထု ဘွဲ့ခံ ဦးရွှေအိုကပြန်လည် ပြုပြင်၍ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်ကာ စရပ် တန်ဆောင်းများ ဆောက်လုပ်ခဲ့လေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော်အမြင့် ၇၅-တောင်၊ထီးအမြင့် ၁၅-တောင်ရှိ၍ စေတီရုံ ၄၁၄-ဆူ ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရွှေဥမင်စေတီတော် (ပင်းတယမြို့)

ရွှေဥမင်စေတီတော်မှာ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ပင်းတယမြို့ ကျောက်လိုဏ်ဂူကြီးထဲတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ စေတီတော်ဘေးဌ် တောင်ဂူနံရံကျောက်သားတွင် ထွင်းထုထားသော ရုပ်ပွားတော်များလည်း ရှိလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ဓါတ်တော် မွေတော်များကို ရှစ်ပြည်ထောင် ဝေခဲ့သည့်အနက် ဓါတ်တော်များသည် သီရိမမ္မာသောကမင်းကြီး လက်ထက်တွင် ရဟန္တာတို့၏ ညွှန်ပြချက်အရ ဖေါ်ယူပူဇော်ရ၍ စေတီပေါင်း ၈၄၀၀- တည်ထားခဲ့သည်တွင် အနောတ္တထုနဂါးမင်း စံရာ ပင်းတယကန်အနီးလိုဏ်ဂူတွင်းဌ် စေတီတဆူ တည်ထားခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီကို အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးလက်ထက်တွင် တိုင်းခန်း လှည့်လည်ခဲ့ရာတွင် ငင့်ဆောင်ခဲ့သော ဓါတ်တော်တို့ အနက် ဓါတ်တော်အချို့ကို ပင်းတယလိုဏ်ဂူတွင်း ဧးတီတွင် ဌာပနာ၍ ထပ်မံပြုပြင် တည်ထားခဲ့လေသည်။

ပင်းတယ ဂူတွင်း၌ ဂူနံရံနှင့် မျက်နှာကျက်များတွင်ပါ မကျန် ရုပ်ပွားတော်၊ စေတီတော်၊ ဘုရားတော်အရွယ်အစားစားကို မရေမတွက်နိုင်အောင် ထုလုပ်ထား၍ ကျောက်စက်၊ကျောက်စွယ်များလည်း စွန်းထွက်ကျဆိုင်းလျက် နေလေသည်။ ဂူတွင်း၌ ကျောက်စက်ကျ ရေကန်ငယ်လည်း ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဒါယကာအများက အစဉ်အဆက် ပြုပြင်တိုးဖြည့်၍ နံရံကျောက်သားကို ရုပ်ပွားထုလုပ်ခဲ့သဖြင့် နံရံကျောက်သားအလွတ်မရှိသလောက်ဖြစ်၍ ရုပ်ပွားတော်လည်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ရှိလေသည်။ ဂူအဝင်ဝသည် တောင်အတက် လမ်းခုလတ်ပိုင်းတွင်ရှိ၍ ဆောင်းတန်းလှေကားဖြင့် တက်ရောက်ရလေသည်၊မန္တလေးတောင်ရသေ့ကြီး ဦးခန္တီသည် ဆောင်းတန်း ပြာ သာဒ်များ ဆောက်လုပ်လှူတန်းခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရှင်ပင်နံကိုင်းစေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)

ရှင်ပင်နံကိုင်းစေတီတော် (ရန်အောင်မြင်ဘုရား) သည် စစ်ကိုင်းတောင်ခြေ ရောဝတီ ကမ်းနဖူးပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၂၀-ပြည့် နှစ်တွင် ပုဂံပြည်မှ ကြံသိုင်းအမတ်ကြီးသည် ဓါတ်တော်မျှားကို ဌာပနာ၍ ဉာဏ်တော် ၅၅ - တောင်မြင့်သော ရန်အောင်မြင် ဘုရားစေတီတော်ကို တည်ထားခဲ့လေသည်။ အင်းဝ သတိုးမင်းခေါင်ဘုရင်က ထပ်မံ၍ ပြုပြင် တည်ထားခဲ့ပြန်လေသည်။

ဘုရားပွဲတော်မှာ နှစ်စဉ် ဝါခေါင်လကွယ်နေ့တွင် ကျင်းပမြဲ ဖြစ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရှင်ဖြူရှင်လှ စေတီတော် (စစ်ကိုင်းမြို့)

ရှင်ဖြူရှင်လှစေတီတော်များမှာ စစ်ကိုင်းမြို့၊ ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဖက်ကမ်း မင်းဝံတောင်တန်းရှိ၊ ရှင်ဖြူရှင်လှတောင်ထိပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၅၇-ခုနှစ်တွင် အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ပင်လယ်ပြင်သို့ တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူရာ မလ္လာကျွန်းတွင် စံနေခိုက် သီဟိုဠ်မင်းကြီး ဆက်သ,လိုက်သော ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးတော်မူရာ ကျောက်ဖျာစွန်းကို ထုလုပ်အပ်သော ရှင်ဖြူဆင်းတုတော်တဆူ၊ ဇမ္ဗုသပြေသားကို ထုလုပ်အပ်သော ရှင်လှဆင်းတုတော်တဆူ၊သရက္ခန်ငါးဆူ၊ ဓါတ်ပေါင်းမဥ္ဇူတဆူတို့ကို ပင့်ဆောင်တော်မူခဲ့၍ ဓါတ်တော်မွေတော်နှင့် ရုပ်တုတော်များကို အရပ်ရပ်၌ဌာပနာ၍ ဘုရားစေတီအဆူဆူတည်ထားတော်မူရာ သက္ကရာဇ် ၄၈၀-ပြည့်နှစ်တွင် မင်းကြီးသည် ဘုရားရုပ်တုနှစ်ဆူကိုပင့်၍ ဧရာဝတီမြစ်အတိုင်း ဖေါင်စကြာဖြင့်ဆန်တက်ခဲ့လေသည်။

ဖေါင်တော်သည် စစ်ကိုင်းအထက် ချောက်မသို့ ရောက်သောအခါ ဆင်းတုတော်များကျိန်းဝပ်မည်နိမိတ်ထင်၍ ဆင်းတုတော်များကို ဆင်တော်၌တင်၍ အဓိဌာန်ပြုတော်မူရာ ဆင်ဖြူသည် ကမ်းထိပ်သို့တက်၍ ဝပ်လေလျှင် ထိုနေရာ၌ ရှင်ဖြူရှင်လှ ရုပ်တု

တော်နှစ်ဆူကို ဂုဏ်ဌာပနာ၌ စေတီတည်ထားလေ၏။ ထိုတော်
www.vizawdayatheinn.com
ကို နာဂဧယျာဟူ၍၎င်း နာဂရမ္မာဟူ၍၎င်း တွင်လေသည်။

ထိုဘုရားကို မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ် ပြု ပြင် ခဲ့ ရာ ဟံသာဝတီရောက် မင်းလက်ထက်တွင် ရှင်လှ ဘုရားတဆူပျောက် ကွယ်၍ ပုဏ္ဏားတော်ဘစံဖြူနှင့် ရှင်တေဇောဒီပကို တောင်တွင်း ကြီးသို့ပို့လေသည်။ ပျောက်ဆုံးသောဆင်းတုတော်လည်း ပြန် ရောက်လေသည်။ ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက်တွင် ပျောက်ဆုံးမည် စိုး၍ နန်းတွင်းသို့ပင့်၍ ကိုးကွယ်တော်မူလေသည်။ စေတီတော် ကိုလည်း ပြုပြင်လေသည်။

ပုဂံမင်းလက်ထက် ၁၂၁၅-ခုနှစ်တွင် ရှင်ဖြူရှင်လှ ရေဆိပ် မှ ဘုရားခြေဘော်ရင်းအထိ တမိုင်ခန့် ရှည်လျားသောလမ်းကို ဖေါက်လုပ်၍ ဆောင်းတန်းများဆောက်လုပ် လှူတန်းတော်မူလေ သည်။ ဗြိတိသျှလက်ထက်တွင် နန်းတွင်းမှ ရှင်ဖြူရှင်လှ ရုပ်ပွား တော်များကို ရွှေကျိုးမြင့်ဘုရားအတွင်း၌ထား၍ ပြည်သူများ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေသည်။

၁၂၇၅-ခုနှစ် နတ်တော်လမှစ၍ ရှင်ဖြူရှင်လှဘုရားနှစ်ဆူ ကျိန်းဝပ်ရာ ဂန္ဓကုဋီစေတီကို ရသေ့ကြီးဦးခန္တီနှင့် ရေကန်ချောင် ဆရာတော်တို့ ကြီးမှူးတည်လုပ်ခဲ့ရာ ၁၂၇၈-ခုနှစ်တွင် အောက် ခြေ အာလိန်ငါးဆင့်နှင့် မြင့်မိုရ်ပြီးစီးလေသည်။ ဆောင်းတန်း ကြီးကိုလည်းပြုပြင်ခဲ့ရာ အလျားပေ-၁၀၉၂၊ အခန်းပေါင်း ၂၃၁-ရှိလေသည်။ ထိုနောက် ၁၃၂၄-ခုနှစ် ဝါဆိုလတွင် ဒီပါမြေချောင်ဆရာတော် ဦးနန္ဒာသီရိကြီးမှူး၍ ထပ်မံတည်လုပ် ပြန်ရာ စေတီတော် ရွှေထီး အထုတ် တင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ရှစ်သောင်းစေတီတော်(မြို့ဟောင်းမြို့)

ရှစ်သောင်းဘုရားမှာ ရခိုင်ပြည်မြောက်ဦးမြို့ (မြို့ဟောင်းမြို့)တွင် ကိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၈၉၇-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရခိုင်ဘုရင်မင်းဗာကြီးသည် ဓါတ်တော် မွေတော် ၈-သောင်းနှင့်တကွ၊ ရွှေဆင်းတု ၁၀၈-ဆူ၊ ငွေဆင်းတု ၁၀၈-ဆူတို့ကို ဌာပနာ၍ စေတီတည်လိုသောကြောင့် ကောင်းမြတ်သောမြေနေရာ၌ စတင်အုတ်မြစ်ချတော်မူလေသည်။ ထိုနောက် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် ရတနာအမျိုးမျိုးနှင့်တကွ ဓါတ်တော်၊ ဆင်းတုတော်များကိုဌာပနာ၍ ကျောက်စိုင်ကျောက်တုံးတို့ကို ဆစ်ပြီးလျှင်၊ နောင်လာရှစ်သောင်း ဘုရားပေါင်းတို့ကိုလည်း ဖူးမြော်လိုသည်ဟု ကျောက်ညိုဘုရားဆူရေ နှစ်သောင်း၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော ဘုရားဆူရေ ခြောက်သောင်းတို့ကို မုခ်ဝမုခ်ပုံတို့၌ တည်ကာ၊ စေတီတော်ကြီးတည်ထားလေသည်။ စေတီတော်မဟာရာမ်အတွင်း၌ သိမ်ကြီးတဆောင်လည်း ဆောက်တော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်အတွင်း ဒုတိယအထပ်၌ မဏ္ဍိုင်ငါးခုကို ဗဟိုပြုလျက်၊ မြောက်စွာဘုရား၏ ၅၅၀-ဇာတ်တော်တွင် ဖြစ်ခဲ့တော်မူခဲ့သည့်ဘဝများကို သရုပ်ဖော်သည့်ချပ်လုံးများ ထုလုပ်ဆားလေသည်။ ရုပ်ထုတော်များစွာကိုလည်း စေတီတော်အတွင်း၌ ဌာပနာတိုက်ဖွဲ့၍ တည်ထားလေသည်။

စေတီတော်နှင့်သိမ်ဆောက်ကို ရန်အောင်ဇေယျသိမ်တော်ဟု သမုတ်ခဲ့သော်လည်း ဓါတ်တော်ရှစ်သောင်းနှင့် ဘုရားရုပ်တုတော် ရှစ်သောင်းတို့ကိုအစဲပြု၍ ရှစ်သောင်းဘုရားဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ကြလေသည်။

ထိုဘုရားတွင် နာဂရိအက္ခရာဖြင့် ရေးထိုးထားသော အလျား ၂-ပေခွဲ၊ အနံ ၂-ပေခွဲ၊ အမြင့် ၇-ပေကျော်ရှိသော ကမ္မည်းကျောက်စာတိုင်တချပ် စိုက်ထူထားလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

လောကနန္ဒာစေတီတော်(ပုဂံမြို့)

လောကနန္ဒာစေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့တောင်ဖက် သီရိပစ္စယာရုဏအလွန် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအနီးတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူသော သည်။

သက္ကရာဇ် ၃၇၉-ခုနှစ်တွင် နန်း တက် တော် မူ သော ပုဂံအနော်ရထာမင်းကြီးသည် ၃၉၃-ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တမန်စေ၍ ဓါတ်တော်ပင့်စေရာ၊သီဟိုဠ်ဘုရင် ဓာတုသေနမင်းက စွယ်တော်ပဌားတဆူ ပေးအပ်လိုက်သည့်အတိုင်း၊ ထိုစွယ်တော်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူလျှင် စွယ်တော်တဆူပဌားပြန်သဖြင့် ဆင်ဖြူတော်၌တင်၍ စွယ်တော်ကိန်းဝပ်လိုရာ၌ ဆင်ဖြူတော် ဝပ်စေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူလေသည်။ ဆင် ဖြူ တော် သည် ဓာန့်ကြည့်တောင်ထိပ်၌ဝပ်သဖြင့် ထိုတောင်ထိပ်၌ စေတီတဆူတည်လေသည်။ ထို့ပြင် စွယ်တော်ကိုအဓိဋ္ဌာန်ပြန်ရာ စွယ်တော်တဆူပဌားပြန်သဖြင့် ရှေးနည်းအတိုင်း ဆင်ဖြူတော်ပေါ်၌တင်၍ လှတ်သည်တွင် လောကနန္ဒာအရပ်၌ ဆင်ဖြူတော်ဝပ်ပြန်လေလျှင် စေတီတော်တဆူတည်ထား၍ လောကနန္ဒာစေတီတော်ဟု သမုတ်တော်မူလေသည်။

ထိုနည်းတူပင် စွယ်တော်ပွားတဆူကို ၁၉၃-ခုနှစ်တွင် ပုဂံမြို့အရှေ့ တုံ့ဝပ်တောင် (တူရွင်းတောင်)ထိပ်၌ ဌာပနာ၍ စေတီတည်ထားတော်မူလေသည်။ (ကျောက်ဆည်နယ်) ပျက်တောင်ထိပ်၌လည်း စွယ်တော်ပွားတဆူကိုဌာပနာ၍ စေတီတော်တဆူတည်တော်မူလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်မှာ ပစ္စယာသုံးဆင့်မျှသာ ပြီးစီးသေးသည်။ မူလပင့်ဆောင်ရင်း စွယ်တော်ပွားကိုကား ရွှေစည်းခုံစေတီတော်၌ ၄၂၁-ခုနှစ်တွင် ဌာပနာတော်မူလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

သမန္တဇာ စေတီတော် (အမြင့်မြို့)

သမန္တဇာစေတီတော်မှာ မုံရွာခရိုင် အမြင့်မြို့ ပေါင်းဝရွာတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သမန္တဇာဘုရားမှာ ရှေးဟောင်း ဘုရားတဆူပင် ဖြစ်လေသည်။ သက္ကရာဇ်၈၆၄-ခုနှစ်တွင်အသင်္ခယာစောယွမ်း၏နောင်တော်တရဖျားကြီးသည် ညီတော်၏ ပင်းယမိဖုရား စောနှောင်းကို ယူ၍ မင်းပြုလေရာ သက္ကရာဇ် ၆၉၈-ခုနှစ်တွင် သားတော်ရွှေတောင်တက်မင်းသားက မိဖုရားငယ်များနှင့် တိုင်ပင်၍ ခမည်းတော်အားဖမ်းဆီးကာ ထီးနန်းလုယူပြန်လျှင် အင်္ခယာစောယွမ်း၏ မိဖုရားနှင့် သားတော် သမီးတော်တို့သည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရလေရာ သမန္တဇာဘုရားသို့ ရောက်ရှိလေသည်။

ထိုအခါ သားတော် ကျစွာမင်းသားသည် ခြေနာ၍ ဘုရားစေတီရှေ့သို့ မဝင်နိုင်လေသော် မယ်တော် မိဖုရားက သားတော်၏ ဝတ်ရုံကို စေတီတော်ဦလှူ၍ မိမိ၏ သားတော် ထီးနန်းရရှိပါက အလှူကောင်းမှုပြုရန် အဓိဋ္ဌာန်လေသည်။

ထိုနောက် ကျစ္ဆာမင်းသားအားအမှတ်ကြီး နန္တပြဲကဝှက်ထား
www.vizawdayatheinn.com
၍ ၇၀၁-ခုနှစ်တွင် ဘိသိက်သွန်းကာ မင်းမြောက်သဖြင့် ကျစ္ဆာ
မင်းဟု ထင်ရှားလေသည်။ ထိုအခါ အဓိဋ္ဌာန်ရင်းရှိသည့်အတိုင်း
၇၀၅ ခုနှစ်တွင် မင်းကြီးနှင့် မယ်တော်က သမန္တဇာ စေတီတော်
အား ရွှေသက်နန်း ကပ်လှူ၍ ဝတ္တုကံမြေကို လှူတန်းကာ
ကျောက်စာ ရေးထိုး စိုက်ထူခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၇-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၉-
ရက်နေ့တွင် အမရပူရမြို့တည် ဆင်ဖြူ့ရှင်မင်းက လူရင်း ဝတ္တုကံ
မြေများကို ဆက်လက်လှူတန်း၍ ရေစက်ချကာ၊ ကျောက်စာသစ်
ဆင့်ထိုး၍ ထားခဲ့ပြန်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သာဓုကန် စေတီတော် (သာဓုကန်ရွာ)

သာမုကန် (သာမုခံ) စေတီတော်မှာရန်ကုန်မြို့မြောက်ဖက် မော်ဘီနယ်၊သာမုကန့်ရွာ၏ အရှေ့ဖက်ကန်ဘောင်ရှိတောင်ကုန်း မြင့်ပေါ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သာမုကန် စေတီတော်မှာ ကျိုက္ကလို့ ၊ ကျိုက္ကလဲ့ ဘုရား သမိုင်းမျှားနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိလေသည်။ မဇ္ဈိမဒေသမှ ရှင်ယသ၊ ရှင်ညာဏနှင့် ရှင်သုစိ အမှူးရှိသော ရဟန္တာမျှား ပင့်ဆောင်ခဲ့သည့် ဓါတ်တော် မွေတော်တို့ကို သီဟဒိုပမင်း၏ မှူး မတ်တို့ ပူဇော်ခွင့် ရရှိ၍ ဌာပနာကာ စေတီတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သော စေတီတော် တဆူဖြစ်လေသည်။

ထိုတောင်ကုန်းမှာ ကကုသန်ဘုရား လက်ထက်တော်တွင် တန်ခိုး ပြိုင်သော ဘီလူးသည် မာန်စွယ်ကျတ်ရာ ဌာနဖြစ်၍ မွန် ဘာသာဖြင့် ဒုံဂနီပရောဟု ခေါ်၍၊ဘီလူးသည် မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ၌တည်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသာမုသုံးကြိမ် ခေါ်တော်မူ သဖြင့်လည်းသာမုခံ ဟုခေါ်တွင်ရာမှ၊ ကန်ကိုအစွဲပြု၍ သာမုကန် ဟုခေါ်တွင်ပြီး၊ စေတီတော်ကိုလည်း သာမုကန်စေတီတော်ဟု

သမုတ်လေသည်။ ကောဝဲနှင့်ကရင်မင်းတို့၏ အံ့ဩဖွယ်ရာနန်းစဉ်ဆက်ကို ဘီလူးရရှိရှိ ဌာပနာခဲ့လေသည်။

www.vizayathein.com

သက္ကရာဇ် ၇၄၅ - ခုနှစ်တွင် နိုနန်းတက်သော ဗညားန္ဒိ(ရာဇမိရာဇ်)မင်းက ကျိုက်ဒိုခရ တောင်ထိပ်ရှိ စေတီတော်ကိုဝှေ့၍ စေတီသစ်တည်ခဲ့ပြန်ရာ မွန်ဘာသာဖြင့် ကျိုက်ဆာမုဟု ခေါ်တွင်၍ သာမုဘုရားဟု ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၉၆-ခုနှစ်တွင် စေတီတော် ပြိုပျက်သဖြင့် မော်ဘီသူကြီးနှင့် ရွှေပေါက်ပင် ဘုန်းတော်ကြီးတို့ ကြပ်မတ်၍ ပြုပြင်လေသည်။ ၁၂၀၂-ခုနှစ်တွင်လည်း မော်ဘီသူကြီးမင်း ဗန္ဓုကကြပ်မတ်ပြုပြင်ခဲ့ပြီး၊ ၁၂၄၄-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ဦးခကထင်း၊ ၁၂၄၈-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင်မှ ဦးကုလား မိသားစုတို့ကကြပ်မတ်၍ မော်ဘီမြို့နယ်မှ ဒါယကာများ စုပေါင်း ပြုပြင်ကာ ၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်တွင် ထီးတော်တင်ခဲ့လေသည်။

၁၂၆၄-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို ရေပေးရန် ကန်ကြီးကိုတူးဖေါ်ရာ ဘုရားကုန်းတော်မြေ ပြိုပျက်ရွေ့ပါသဖြင့် ဂေါပကလူကြီးတို့က လျော်ကြေးတောင်းရာ ငွေတထောင်ကျပ် ရရှိသဖြင့် ၁၂၆၄-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် စေတီတော်ကို ရွှေသင်္ဘောနန်းကပ်လှူ၍ ယင်ပြင်တော်အခင်း အုတ်လှေကား ဆောင်းတန်းများကို ပြုပြင်ခဲ့ရာ ၁၂၆၅-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးလေသည်။ လှော်ကားကန်ကိုပင် သာခုကန်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သီဟတော စေတီတော် (သီဟတောရွာ)

သီဟတောစေတီတော်မှာ ရောဝတီမြစ်ညာ သပိတ်ကျင်းမြို့နယ် ရောဝတီမြစ်အတွင်းရှိကျန်းပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

* သီဟတောစေတီတော်သည် သီရိခမ္မာအသောကမင်းကြီး စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀-တည်ရာတွင် ဓါတ်တော် မွေတော်ကို ဌာပနာ၍တည်ခဲ့သော စေတီတော်ဖြစ်လေသည်။ ထိုစဉ်အခါ သာသနာနှစ် ၂၁၈-ခုနှစ်တွင် သိခ်ံတောနယ်သူကြီး၊ ချောင်းသလဲသူကြီးတို့သည် သံရိမမှာအသောကမင်းကြီးဝေသော ဓါတ်တော်တဆူကိုပင့်ဆောင်၍ မြတ်စွာဘုရားအလောင်း ခြင်္သေ့မင်းဖြစ်စဉ် ပျော်မွေ့ရာဖြစ်သော သီဟဇေယျဘုမ္မိကျန်း သီဟတောအရပ်၌ ဥာဏ်တော်လေးတောင်မြင့်သော စေတီတော်ကို တည်ထားခဲ့လေသည်။

---

* ရှေးက သိဃ်တောဟုခေါ်တွင်ကြောင်း ဦးကုလား မဟာရာဇဝင်ကြီး ပထမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၃၇-၌ ဖော်ပြသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၄၆၂-ခုနှစ်တွင် အလောင်းစည်သူမင်း တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာ ထိုသီဟဇေယျဘုမိုကျွန်းသို့ ရောက်လေသော်ကုန်းတော်အလယ်မှရောင်ခြည်တော်ကွန့်မြူး၍ ရွှေကြက်တိမ်ညင် ပျံဝဲပြသည်ကို တွေ့မြင်ရ၍ ချုံနွယ်တို့ကို ရှင်းလင်းရာ စေတီတော် ဖူးတွေ့ရလျှင် ထိုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့၌ ကြီးစွာသောပူဇော်ခြင်းပြု၍ ခရီးဆက်တော်မူလေသည်။

ထိုနောက်မင်းကြီးသည် သမုဒ္ဒရာသို့ တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာ မလ္လာယုကျွန်းသို့ရောက်စဉ် သီဟိုဠ်မင်းဆက်သော သရက္ခံရုပ်ပွားတော် ၅-ဆူကို ပင့်တော်မူခဲ့ပြီးနောက်၊ ထိုရုပ်ပွားတော်တဆူကို သီဟတောဘုရား၌ ဌာပနာကာ၊ စေတီတော်ကို ၃၂-တောင်မြှင့်၍ တည်တော်မူလေရာ ၄၆၇-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ စေတီလိုဏ်အတွင်း၌ ရွှေစင် ၁၀-ပိဿာကို ဥာဏ်တော် ၁၈-လက်မရှိရုပ်ပွားတော်သွန်း၍ အတွင်း၌သရက္ခံရုပ်ပွားတော်ကိုသွင်း၍ ဌာပနာခဲ့လေတည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ထိုနှစ် တပေါင်းလတွင် ပွဲသဘင်ခံ၍ မှူးမတ်တို့က ရောဝတ်မြစ်အရှေ့ဖက်ကမ်း ရွှေမြင်တင်တောင်ပေါ်တွင် ရွှေမြင်တင်စေတီတော်ကို တည်ကြလေသည်။ မိဖုရားကြီးကလည်း သီဟတောရွာတောင်ဖက်တွင် စေတီတဆူတည်ခဲ့လေသည်။ သီဟတောဘုရားတွင် နတ်ဆေးကျောက်ပျဉ်ကိုလည်း လှူခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် ၇၂၈-ခုနှစ်တွင် သတိုးမင်းဖျား၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးက စေတီတော်ကိုပြုပြင်၍ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှူခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ၁၁၈၀-ပြည့်နှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၃-ရက်နေ့

တွင် ဘိုးတော်မင်းတရားသည် သီဟတောစေတီသို့ ကြွရောက်ဖူး မြော်၍ စေတီတော်ကို ကျောက်ဆုန်ကျောက်ပြင်မှမ်းမံကာ ရွှေထီးတင် တော်မူလေသည်။ မင်းတုန်းမင်းကြီးလက်ထက်တွင် စေတီတော် အရှေ့မုခိအရဏ်ခံ ပြာသာဒ်ကိုဆောက်လုပ်၍ ၁၂၃၄-ခုနှစ် တပို့တွဲလဆုတ် ၁၄ ရက်နေ့တွင် ရေစက်ချလှူတန်းတော်မူလေ သည်။ ၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့မှ ဦးမှတ်၊ မယ်ငြိမ်းမိသားစု တို့ကပြုပြင်ခဲ့၍ သပိတ်ကျဉ်းဆရာတော် ဦးဥဂ္ဂံသကလည်း ထပ်မံ ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ ၁၃၁၄-ခုနှစ်တွင် ရာကျော်ဆရာတော်ကဋင်း၊ ၁၃၁၉-ခုနှစ်တွင် သစ်တောမင်းကြီး ဦးစောလင်းနှင့် ဒါယကာ များက ထပ်မံပြုပြင်၍ အခြားဒါယကာအများကလည်း အဆက် ဆက် လှူတန်းပူဇော်ခဲ့ကြလေသည်။

www.vizayadaysuppliers.com

www.vizawdayatheinn.com

သိန်ယိုင်ရှင် (သီဟိုင်ရှင်) ဘုရား (ပခုက္ကူမြို့)

သိန်ယိုင်ရှင်ဘုရားမှာ ပခုက္ကူမြို့၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ ထိုအရပ်ကို ရှေးအခါက၊ မြစ်မကိုင်း၊ မြစ်ကိုင်း၊ မြင်သာစသည်ဖြင့် ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၂၈-ခုနှစ်တွင် ကျန်စစ်မင်း၏ သမီး ရွှေအိမ်သည်နှင့် စောလူးမင်း၏သား စောယွမ်းမင်းငယ်တို့မှ ဖွားမြင်သော အလောင်းစည်သူ (သီရိဇေယျသူရ)သည် ၄၅၄-ခုနှစ်တွင် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် သမုဒ္ဒရာတွင် အံ့ဩဘွယ်တို့ကို ကြည့်ရှုလိုသဖြင့်တကြောင်း၊ နိုင်ငံပြည်နားတို့၌ ကင်းတို ကင်းရှည်တို့ကို စီမံချထားရန်တကြောင်း၊ ဖေါင်စကြာဖြင့် တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာမှ (သိန်ယိုင်) သီဟိုင်ကျွန်းသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူလေသည်။

ထိုအခါ သီဟိုင်မင်းက လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများဆက်သ၍ ရှင်မဟာကဿပထေရ် ဓုတင်ကျင့်နေဟန် ရုပ်တုတော်တို့ကို ဆက်သ လေသည်။ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးသည် ထိုမှတဖန် ဇမ္ဗုသပြေပင်ကျွန်းနှင့် မလ္လာယုကျွန်းများသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ထိုအခါတွင် သီဟိုင်မင်းသည် အလောင်းစည်သူမင်းအား

လောကီလက်ဆောင်မျှားဖြင့်သာ ဆက်သရသည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် သီရိမမှာwww.vizawdayatheinn.comရာသီဥတုကဲ့သို့ တိသမင်းကြီးအား ဆက်သခဲ့သော မဟာဗောဓိအနွယ်ဖြစ်သည့် အနုရာဓမြို့အနီး ဗောဓိညောင်ပင်ကြီးမှ မဟာဗောဓိသားကို ပင့်ဆောင်၍ ဒက္ခိဏာသာခါရုပ်တုတော် ထုလုပ်ပြီးလျှင် စန္ဒကူးသရက္ခန်စသော နံ့သာသစ်အပေါင်းတို့ဖြင့် မွှမ်းမံပြီးနောက် လှေယာဉ်ဖြင့်တင်ကာ မလွာယုကျွန်းအနီး သမုဒ္ဒရာထက်၌ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးအား ဆက်သလေသည်။

အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးလည်း လွန်စွာပီတိဖြစ်လျက် ကြီးကျယ်စွာပူဇော်လက်ခံ၍ သီဟိုဠ်မင်းဆက်သသည် ဖြစ်ဒသာကြောင့် သီဟိုဠ်ရှင်၊ (သီဟိုဠ်ရ)ဟူ၍ သမုတ်တော်မူပြီးလျှင် ပုဂံပြည်သို့ ပြန်လည်ခဲ့ရာ ၄၇၇-ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိလေသည်။ မင်းကြီးသည် သမုဒ္ဒရာခရီးမှပင့်ဆောင်ခဲ့သော ရုပ်တုဘော်မျှား၊ သရက္ခန်ဘုရားနှင့် ဒက္ခိဏာသာခါဘုရားတို့ကို ပဲ့သဘင်ဖြင့် ပူဇော်လေသည်။

ထိုနောက် သက္ကရာဇ် ၄၇၉-ခုနှစ်တွင် မင်းကြီးသည် နန်းတော်ဦး၌ တပါးတည်းကိုးကွယ်သည်ထက် အမျှားပြည်သူတို့သာသနာအရှည် ကိုးကွယ်နိုင်စိမ့်သောငှာ စေတီတော်တည်၍ ဌာပနာရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်သည့်အတိုင်း ရုပ်တုတော်ကျိန်းဝပ်အပ်သည့်အရပ်ကို ရှာဖွေလေသည်။ မင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ရှင်ရုပ်တုတော်ကို ဖေါ်ငယာဉ်ထက်တွင်တင်ကာ၊ ရုပ်ထုတော် ကျိန်းဝပ်တော်မူလိုရာအရပ်၌ ထူးခြားသောနိမိတ် တွေ့မြင်ရစေခသော်ဟု

အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီ လျှင် ပုဂံနေပြည်တော်မှ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်း
www.vizawdayatheinn.com
ဖြင့် အထက်အညာသို့ ဆန်တော်မူလေသည်။

ဖေါင်တော်လည်း ကူးခန်းအရပ်သို့ရောက်လျှင် မြစ်မ ကွေ့ကိုင်းရာနေရာအရပ်၌ ရပ်တံ့လေလျှင် မင်းကြီးသည် ဖေါင်တော်ကိုကမ်းသို့ကပ်လျက် မြေညီညွတ်ရာအရပ်ကို ရှာဖွေလေသည်။ ထိုအခါ မြစ်ရေကြည်တွင် ကြာပွင့်ကြီ များ ပွင့်ခြင်း၊ သဲသောင်ရုတ်တရက်ပေါ်ထွန်းခြင်း၊ဥဗျိုင်း,ငှက်အုပ် ပျံကျလာခြင်း စသော နိမိတ်ထူးကြီးများ ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ရဟန္တာများ၏ အကူအညီဖြင့် မြေကောင်းမြေမြတ်ကို ရွေးစစ် တွေ့ရှိတော်မူပြီးသော် ၄၇၉-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်း လ တွင် မုဋ္ဌောစေတီတော်ကို စဘင်တည်စေရာ၊ တန်ခူးလတွင်ပြီ စီ လေလျှင် ရတနာအပေါင်းတို့ကိုဌင်း၊ ရုပ်ထုတော်အဆူဆူကိုဌင်း ဌာပနာတော်မူလေသည်။

လိုဏ်ဂူ အလျားအနံ ၂၁-တောင်၊ အမြင့် ၃၆-တောင်မျှ ရှိ၍၊ ထိုလိုဏ်ဂူတွင်းသို့ သီဟိုဠ်ရှင် ရုပ်တုတော်ကို ရတနာတို့ဖြင့် ပူဇော်၍ ထည့်သွင်းလေသည်။ ထိုဘုရားတည်ရာ ကျွန်းမြေကို မဟာရာမ်ဘံတိုင်း ကာရံ၍ မြစ်မ ကိုင်းကျွန်းဟူ၍ သမုတ် လေသည်။ (ထိုကျွန်းနေရာမှာ ယခုအခါ ကုန်းပြင်တစပ်တည်း တည်ထွန်းလျက် ရှိနေလေသည်။) မင်းကြီးသည် အထူးထူး ပူဇော်၍ ဝတ္ထုကံမြေများလည်း လှူတော်မူလေသည်။ နှစ်စဉ် သင်ပုတ်ဝတ်

ဆီမီးဝတ်မျှားလည်း ပြုတော်မူလေသည်။ ထိုအခါကစ၍ သီဟိုဠ်ရှင် မြတ်စွာဘုရားဟူ၍ ထင်ရှားစွဲလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သက္ကရာဇ် ၁၁၇၀-ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ စေတီတော် ချို့ယွင်း ပျက်စီးသည်ကို မြင်သာရှာအုပ်ကြီးက စေတနာထက် သန်စွာ ပြုပြင်ကာ သီဟိုဠ်ရှင် ရုပ်တုတော်နှင့် ပမာဏ တူသော ရုပ်တုနှစ်ဆူထုလုပ်၍ လက်ဝဲ လက်ျာ ရံထား ပူဇော်လေသည်။ ထိုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် စေတီတော်ကိုလည်း ထီးတော် တင်လေသည်။ ထိုနောက် ၁၂၀၄-ခုနှစ် ကဆုန်လတွင် ဒေါလေးကြီးက ပြုပြင်ပြန်၍ ဖိနပ်တော် ၅၅-တောင် ရှိသော ဂန္ဓကုဋီတိုက်ကိုလည်း လှူတန်းလေသည်။

သီဟိုဠ်ရှင်ဘုရား ဂူလိုဏ်စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော် စတုရန်း အလျားအနံ ၅၅-တောင်ရှိ၍ စေတီဥာဏ်တော်မှာ ထီးတော် အထိ ၃၄-တောင် မြင့်လေသည်။ ၁၂၀၈-ခုနှစ်တွင် အပြီးသတ် တည်ဆောက်ပြီးစီး၍ ပဲ့တော်ကြီးကျင်းပခဲ့လေသည်။

ဘုရားပဲ့တော်ကျင်းပမြဲမှာ နှစ်သစ်ရေသွန်းပဲ့တော်၊နယုန်လဆန်း ဂ-ရက်မှ လဆုတ် ၂-ရက်နေ့အထိ သင်ပုတ်ဝတ်၊ ဆီမီးဝတ်၊ပန်းဝတ်ပဲ့တော်ကြီးနှင့် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ ဆုမ်းတော်ကြီးတင် ပဲ့တော်မျှား ဖြစ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သေဌမာရ်အောင်ဘုရား (ဘားအံမြို့)

သေဌမာရ်အောင်ဘုရားမှာ ဘားအံမြို့ မြောက်ဖက်ပိုင်း ဗိုလ်ချုပ်လမ်းထောင့်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၈၁-ခုနှစ်တွင် ဘားအံမြို့ရဲကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအာဒိစ္စရန်က ကြီးမှူး၍ တိုင်းရင်းသား ဒါယကာအများစုပေါင်းလျက် သာသနာတော် ပွင့်လင်း စည်ပင်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကြေးသွန်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို သွန်းလုပ် တည်ထားခဲ့ကြလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၈၄-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရုပ်ပွားတော်ကြီးပြီးစီး၍ အချိန် ၄၆၀၀-ပိဿာကြေး ပါဝင်လေသည်။ ဥာဏ်တော်မှာ ၉-တောင် ၁ မိုက်ရှိ၍ တင်ပြင်ခွေ ရုပ်ပွားတော်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုရုပ်ပွားတော်ကြီးကို အရှေ့ဖက်သို့ မျက်နှာမူစေလျက် ကျောက်စံကျောင်းတော်ဖြင့် ပင့်ဆောင်ကိုးကွယ်ထားလေသည်။ ဘွဲ့တော်ကိုလည်း မာရ်ငါးပါး အောင်မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ကိုယ်စားပြု၍ သေဌမာရ်အောင် ဟူ၍ သမုတ်ခဲ့လေသည်။

နှစ်စဉ် တပို့တွဲလ၌ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပမြဲ ဖြစ်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

သဗ္ဗညုစေတီတော် (ပုဂံမြို့)

သဗ္ဗညုစေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့တော်ဟောင်း၏ အရှေ့ထောင့်ဂက် မြို့ရိုးတွင်း၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။ သဗ္ဗညုစေတီတော်မှာ လိုဏ်စေတီဖြစ်၍ အဆန်းတကျယ် တည် ထား သောကောင်းမှုတော်ဖြစ်လေသည်။

သက္ကရာဇ် ၄၇၄-ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး နန်းတက်တော်မူပြီးနောက် ၄၈၅-ခုနှစ်တွင် မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ သာဝတ္ထိပြည် အရှေ့မျက်နှာရှိ ပုပ္ပားရုံကျောင်းတော်သဏ္ဌာန်ထူးခြားသောစေတီတော်တည်လိုသဖြင့် ရှင်အရဟံ၊ စိမ်းညက်မဟာထေရ်၊ ရှင်အာနန္ဒာစသော ရဟန်း သံဃာတော်တို့နှင့် မှူးမတ်တို့ကို တိုင်ပင်ကာ အတွင်းလိုဏ်မျှားနှင့် အမြင့်ဥဏ်တော် အတောင် ၁၆၀-ရှိသော သဗ္ဗညုစေတီတော်ကြီးကို တည်တော်မူလေသည်။

ထိုစေတီတော်ကြီးတွင် အရပ်ရပ်မှ ပင့်ဆောင်ခဲ့သော ဓါတ်တော်မျှားကို ဌာပနာ၍ မလည်တောင်ခြေမှ ရရှိသော ပထွမြားတို့ကို ပေါက်ပေါက်ကြဲဖြန့်ကာ ပူဇော်လေသည်။

(ဂ္ဂိုပုဂ်)ငှထခဂ်းယဲထ-ါလဲဂိလ

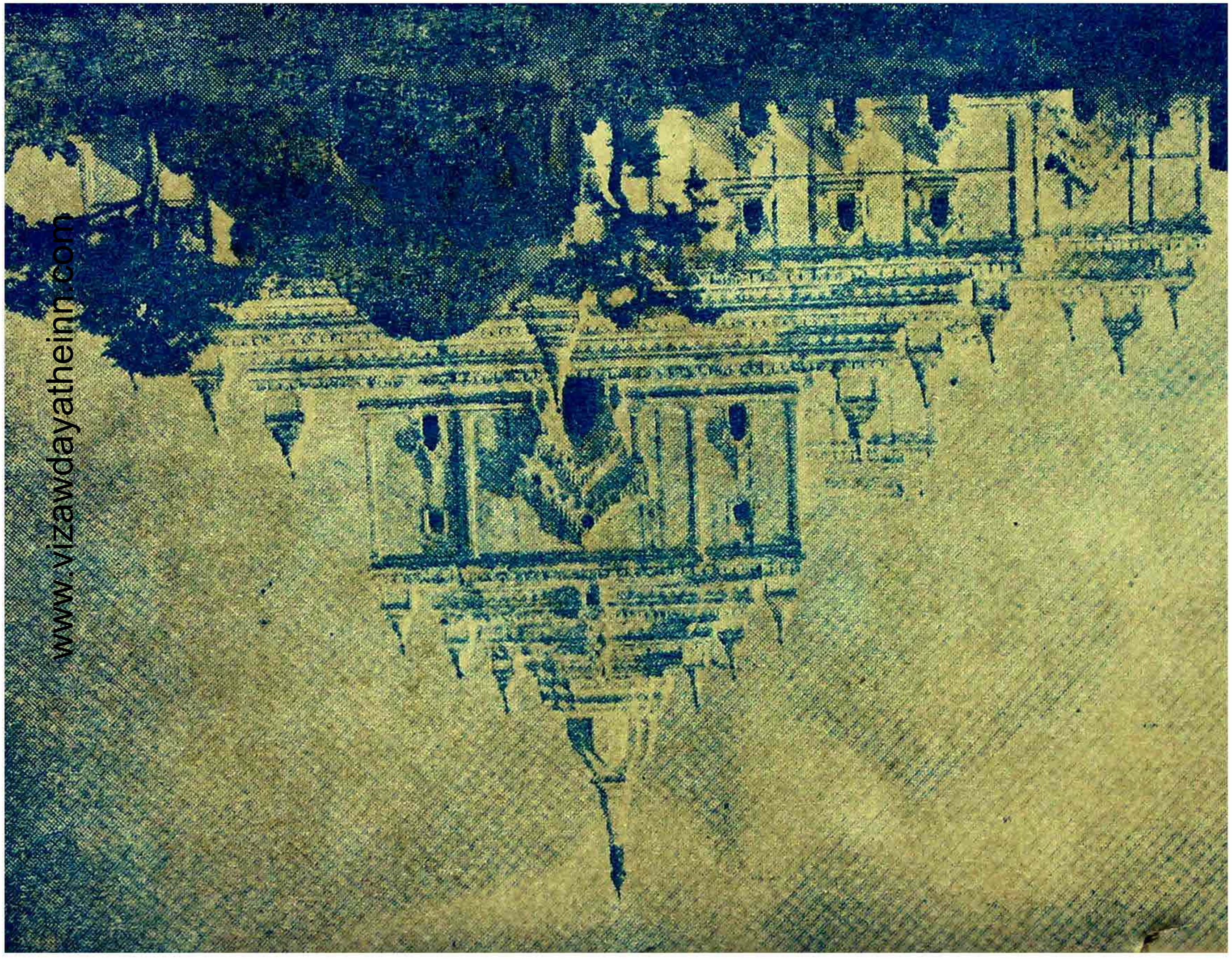

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

သမ္ဗုဒ္ဓေစေတီတော် (မိုးညှင်း၊မုံရွာမြို့)

သမ္ဗုဒ္ဓေစေတီတော်မှာ မုံရွာမြို့ တောင်ဖက် ၆-မိုင်ကွာရှိ မိုးညှင်းတောရတွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မိုးညှင်းဆရာတော်ကြီးသည် လူအပေါင်းတို့ အန္တရာယ်ကင်းဝေးစေရန်၊ ပွင့်တော်မူလေပြီးသော ဘုရားရှင် ၅၁၂၀၂၈-ဆူတို့ကို ရည်မှန်း၍ ဘုရားရုပ်တုတော်ပေါင်း * အညီအမျှ ကျိန်းဝပ်တော် မူနိုင်စေရန် လိုဏ်စေတီဘော်ကြီးကို ၁၂၉၁-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့တွင် စတင်၍ တည်ထားခဲ့လေသည်။ ဒါယကာအများ၏ စေတနာဖြင့် ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်များကို တပုံစံတည်းထုလုပ်စေ၍ လိုဏ်တွင်းနံရံတိုက်ခန်းနှင့်မျက်နှာကျက်များတွင် ရုပ်ပွားတော်များ ကျိန်းဝပ်တော် မူစေလေသည်။ ဂန္ဓကုဋ္ဌိတိုက်တော်ကြီး၏ အထက်စေတီတော်ကိုလည်းစေတီရံအများ ရံလျက် တည် တော် မူ လေ သည်။ စေတီတော်မှာ ဖိနပ်တော်အတောင် ၁၀၀-ခန့်ရှိ၍၊ ဥာဏ်တော်အတောင် ၈၈-ရှိပြီး စေတီ

---

* ရုပ်ပွားတော်ပေါင်း ၇၂၈-ဆူပို၍၊ ၅၇၃၈၈၈-ဆူ တည်ထားကြောင်းနှင့် မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓေ သတင်းစုံ စာအုပ် စာမျက်နှာ ၄၅-၌ ဖေါ်ပြထားလေသည်။

ငယ် ၄၇၁-ဆူရံလျက် ရှိလေသည်။၁၃၀၃-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးအောင်မြင်လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်ကို သမ္မုဒ္ဓေ ကပ်ကျော်စေတီတော်ဟူ၍ ဘွဲ့တော်သမုတ်လေသည်။ မိုးညှင်းတောရမှာ အင်းဝ မိုးညှင်းမင်းလက်ထက်က စည်းခုံစေတီတော်နှင့် ရွှေ ကျောင်း တော် ကြီး ဆောက်လုပ် လှူတန်းခဲ့ရာဌာနဖြစ်လေသည်။

စေတီတော်တွင် မြတ်စွာဘုရား ဓါတ်တော် ၃၇၄၄၆-နှင့် ရဟန္တာဓါတ်တော် ၆၅၈၈၈-တို့ကိုလည်း ဌာပနာ ထားလေသည်။ စေတီတော် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ၄၇-ပေခွဲမြင့်သော တံခွန်တိုင်၊ တိရတနပါသာဒ ပြာသာဒ်၊ အရုဏ်ခံစောင်းတန်း ဣစ္ဆာသယ ပန်းစေတီ၊ အဘယစေတီ၊ ဆဒ္ဒန်ရေကန်၊ အာလိန်ငါးဆင့်စူဋ္ဌာမဏိစေတီ၊ မုစလိန္ဒာရေကန်၊ ဓမ္မာရုံစသည်တို့ကိုလည်း တည်ထားခဲ့လေသည်။

သမ္မုဒ္ဓေဘုရားပေါင်း ရေတွက်ပုံမှာ စိတ်ဖြင့် ဘုရားဆုပန်သော ၇-သင်္ချေတွင် ဘုရားပေါင်း ၁၂၅၀၀၀ နှုတ်ဖြင့် ဘုရားဆုပန်သော ၉-သင်္ချေတွင် ဘုရားပေါင်း ၃၈၇၀၀၀-နှင့် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းတွင် ပါရမီဖြည့်သော ဘုရားပေါင်း ၂၈-ဆူအားဖြင့်၊ ပေါင်း ၅၁၂၀၂၈-ဆူဖြစ်လေသည်။ (အကျယ်ကို ဇာတာတော်ပုံ ရာဇဝင် စာမျက်နှာ ၁၁-တွင်ရှုပါ။)

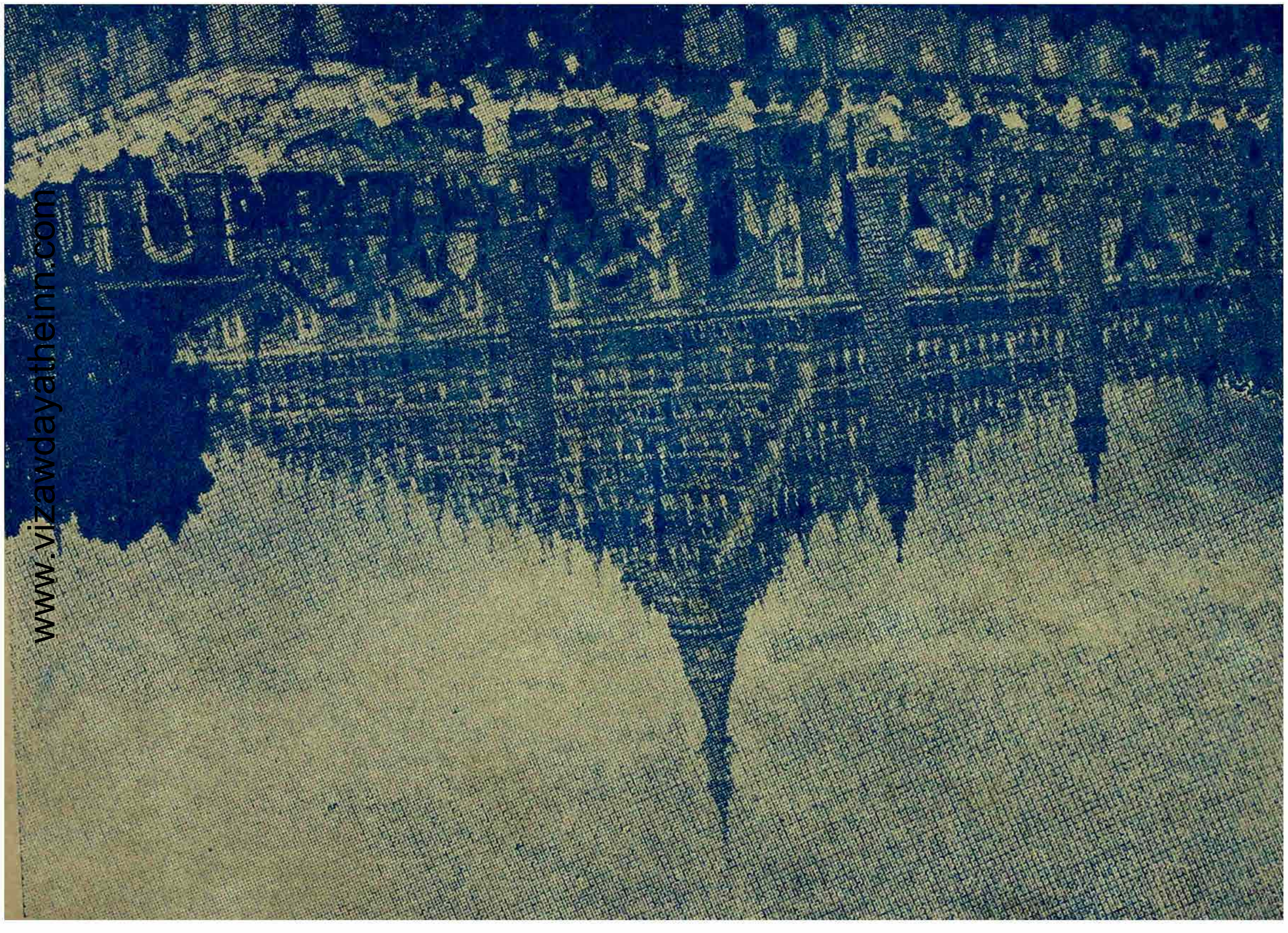
www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

အကျယ်အလွတ် စေတီတော် (ပဲခူးမြို့)

အကျယ်စေတီတော်နှင့် အလွတ်စေတီတော်တို့မှာ ပဲခူးမြို့ အနောက်ဘက်ခြံဖက် မင်းချောင်း၏ တောင်ဖက်တောအတွင်း ၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၀၅-ခုနှစ်တွင် ရာဇာဓိရာဇ်၏သားတော် ဗညားဓမ္မရာဇာသည် ဟံသာဝတီ၌ နန်းတက်ရာ တိုင်းပြည် မငြိမ်းမချမ်းရှိလေလျှင် မင်းကြီးလည်း စိတ်လက်မသာ ရှိတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ပန်းရံ တောင်ငူ အရှင်မြတ် ကြွလာတော်မူ၍ မင်းကြီးအား တရားဟောပြောသဖြင့် မင်းကြီးသည် အကုသိုလ်စရိုက်တို့မှ ကျွတ်လွတ်ခွင့် ရရှိသည့်အတိုင်း၊ ဟံသာဝတီမြို့တော် အနောက်သုဝဏ္ဏမဟီကုန်း၌ စေတီတည်ပြီးလျှင် နန်းစဉ် ကိုးကွယ်ခဲ့သော ဒက္ခိဏာသာခါ ရုပ်ပွားတော်နှင့် ဓါတ်တော် သုံးဆူတို့ကို ဌာပနာခဲ့လေသည်။ မင်းကြီးဝတ်ဆင်သော မကိုင်ဒီတော်နှင့် ပတ္တမြားတို့ကိုလည်း ဌာပနာ၍ စေတီတော်ကို ထီးတော်တင်ကာ ရွှေသက်နန်းကပ်လှူခဲ့လေသည်။ ထိုစေတီတော်အပြင် ကုန်းအနီး မြောက်ယွန်း၌လည်း ဓါတ်တော်များဌာပနာ၍ စေတီတဆူ တည်ထားခဲ့ရာ ထိုစေတီတော်တို့ကို အကျတ်စေတီ၊ အလွတ်စေတီဟူ၍ ခေါ်တွင်လာခဲ့လေသည်။

ထိုစေတီတော်များသည်နှစ်ကာလကြာရှည်၍ တော အုပ်ဆိုင်းပျောက်ကွယ်ခဲ့ရာ ရန်ကုန်မြို့နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေး၀ တောကျောင်းဆရာတော် ဦးသာဂရ ဦးဆောင်လျက် ၁၃၂၁-ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း၉-ရက်နေ့တွင် ရှာဖွေဖူးမြင်ရသဖြင့် တောချုံများကို ရှင်းလင်းကာ၊ ၁၃၂၄ ခုနှစ် တန်ခူး လပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့မှစ၍ ဆရာတော် ကြီးကြပ်နှိုးဆော်၍ စေတီဟောင်းနေရာတွင် စေတီငယ်တဆူစီ တည်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ကဆုန်လဆန်း ၃-ရက်နေ့တွင် စေတီနှစ်ဆူကို ထီးတော်တင်၍ အနေကဇာ တင်ပွဲကျင်းပခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

အာနန္ဒာဘုရား (ပုဂံမြို့)

အာနန္ဒာ(အနန္တ)လိုဏ်စေတီတော်မှာ ပုဂံမြို့ အရှေ့ဖက်သရပါ တံခါးအနီးတွင် ရှိလေသည်။

အာနန္ဒာဘုရားကို ကျန်စစ်မင်းကြီး တည်ထားခဲ့လေသည်။ ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် ခမည်းတော်၏ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကို ပြီးစီးအောင် တည်ထားပြီးနောက်၊ ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားလေးဆူတို့အား ရည်မှန်း၍ ဘုရားရုပ်ပွားတော် လေးဆူနှင့် လိုဏ်ဂူစေတီတည်ထားရန် အကြံဖြစ်လေသည်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ဂန္ဓမာဒနတောင် နန္ဒမူလလိုဏ်မှ ကြွလာတော်မူသော ရဟန္တာတို့အား လျှောက်ထားတောင်းပန်၍ ထိုနန္ဒမူလလိုဏ်၏ ပုံစံအတိုင်း သက္ကရာဇ် ၄၅၂-ခုနှစ်တွင် လိုဏ်စေတီကို တည်တော်မူလေသည်။ အတွင်း၌ မတ်ရပ်တော် လေးဆူကို အရပ်လေးမျက်နှာသို့ မျက်နှာမူလျက် တည်ထားလေသည်။

ဂူအတွင်း၌ ဗုဒ္ဓဝင်ဆိုင်ရာရုပ်ပုံများကို ကျောက်သားပေါ်၌ ထွင်းထု၍ထားလေသည်။ ရှင်အရဟံပုံတော်နှင့် မင်းကြီးဝတ်ပြုနေဟန် ပုံတော်တို့ကိုလည်း ထွင်းထုလေသည်။ မုခ်လေးမျက်နှာတွင် တံခါးမုခ်တပ်ဆင်၍ အမွမ်းအပြောက်တို့ဖြင့် ထူးခြားဆန်းကြယ်စွာ မွမ်းမံစေလေသည်။

စေတီတော်ဌာပနာတိုက်တွင်ကား လက်သန်းဓါတ်တော်
www.yizawdayatheinn.com
သွားတော်ဓါတ်တော်၊ ဦးခေါင်းတော်ဓါတ်တော်၊ ပုဆစ်ဂုံညင်း
တော်ဓါတ်တော်၊ လည်ရိုးတော် ဓါတ်တော်၊ ပါးစောင်တော်
ဓါတ်တော်၊ဆံတော်ဓါတ်တော်အားဖြင့် ဓါတ်တော် ၇-ဆူတို့ကို
ကျောက်ခွက်နှင့်ထည့်၍ ရွှေစင်သွန်းသော ဓါတ်တော် ကြုပ်၌
သွင်း၍ ဌာပနာလေသည်။ သရီရဓါတ်တော် မွေတော်များနှင့်
ရဟန္တာများ၊ ဇော်ဂီများ ပင့်ဆောင်ပေးသော သင်းပိုင်တော်၊
ကွမ်းရိုးနွယ်ဒန်ပူတော်၊ ဓါတ်တော်များကိုဌင်း မင်းအဆက်ဆက်
ကိုးကွယ်ခဲ့သော ဓါတ်တော်မွေတော်တို့ကိုဌင်း ဌာပနာ၍ များ
စွာသော ရတနာတို့ကိုလည်း လှူတော်မူလေသည်။ နတ်သားရုပ်
များ၊မင်းစဉ်ရုပ်များ၊ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော် များကိုလည်း
သွန်းလုပ်ဌာပနာလေသည်။

စေတီတော်အပြင် ဖိနပ်ခုံပစ္စယံ ကမ္ပတ်များတွင် မာရ်နတ်
၏ စစ်သည်တို့ စစ်ထိုးဟန် စဉ့်ကွင်းရုပ်များ မွမ်းမံထားလေသည်။
ဘီလူးစစ်သူကြီး၊ နတ်မင်းကြီးများနှင့်၊ ကိန္နရာ၊မျောက်၊ ဘီလူး၊
နဂါး၊ဂဋ္ဌုန်တို့၏ ရုပ်ပုံများနှင့် ဘုရားပရိသတ် ပုံ များ ကိုဌင်း၊
မနုဿီဟရုပ်၊ မကရ်းရုပ်၊ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ် တော်ဆိုင်ရာ
စဉ့်ကွင်းရုပ်များကိုဌင်း ပြုလုပ်မွမ်းမံထားလေသည်။

လိုဏ်နံရံတို့၌ သွန်းအပ်သော ဘုရားရုပ်တု၊ ဇာတ်ရုပ်တု
များ၊ ရဟန္တာရုပ်၊ နတ်ရုပ်စသည်တို့ကိုလည်း ထားလေသည်။
မီးတားမဟာရာမ်တန်တိုင်း တို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ ပြုလုပ်တော်
မူလေသည်။ ကျန်စစ်မင်းကြီးသည် ဝတ္ထုကံမြေ၊ အာရာမ်စောင့်
ကျွန်သီးတော်တို့ကိုလည်း လှူလေသည်။

(ဂ္ဂိုပုဂ်)ငှထခဂ့်းထဲထ-ငန်ဒေထ

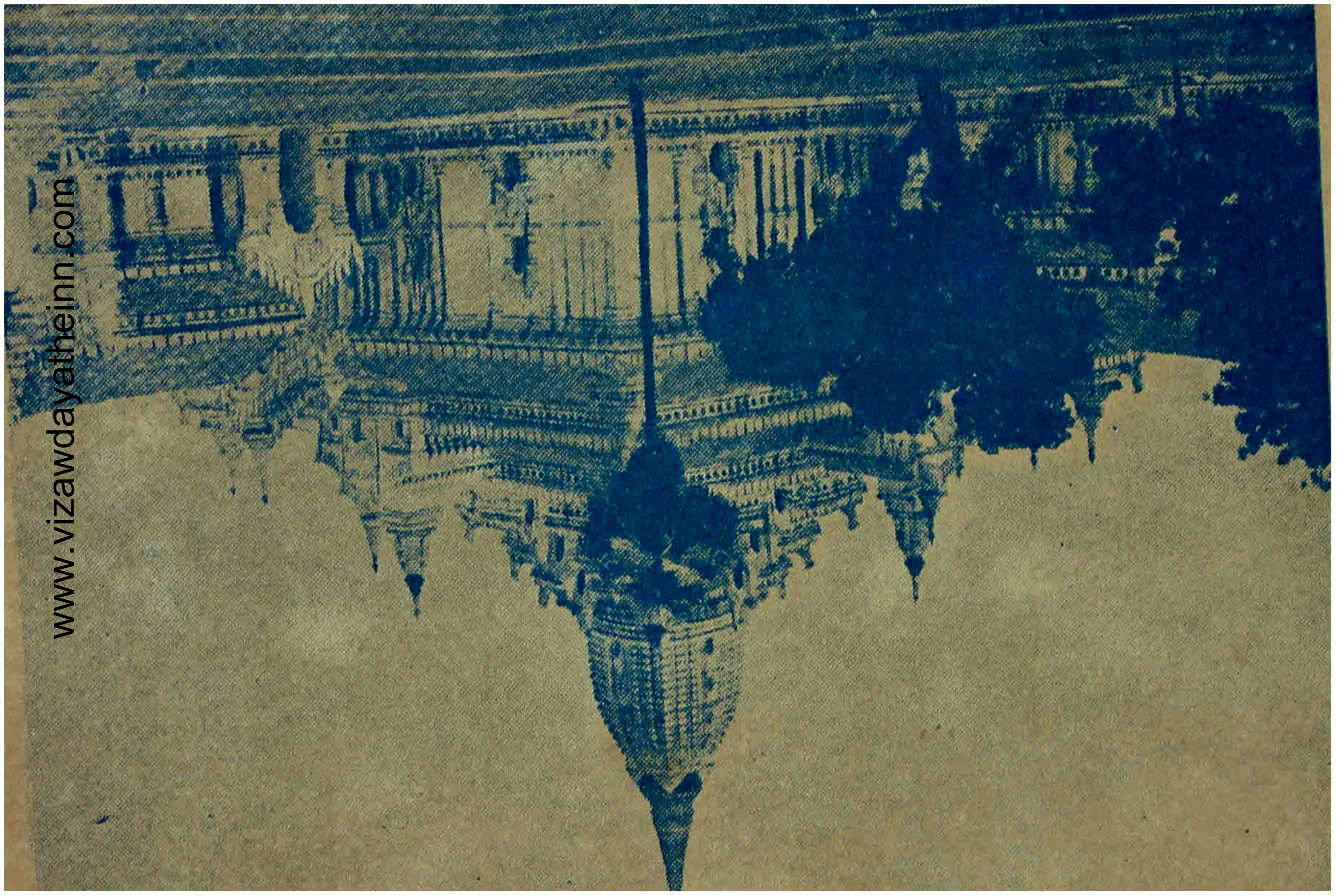

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

အံတော် စေတီတော်(သံတွဲမြို့)

အံတော်စေတီတော်မှာ သံတွဲမြို့တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၈၀၇-ခုနှစ်တွင် သံတွဲမြို့စား အိမ် ရှေ့ မင်းဖစော်သီရိမင်းဗာကြီး၏ လက်ထက်တော်တွင် ရခိုင်ပြည်မှ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သာသနာပြုရဟန်းတော်များ ကြွ ရောက် ရာ၊ သံတွဲမှ ရှင်တေဇောရသဆရာတော်နှင့် မြောက်ဦးမြို့ မြောက်တန်ဆောင်း ဆရာတော် ဓမ္မဝိလာသ ဆရာတော် နှစ်ပါးတို့သည် အပြန်တွင် စေတီပျက်တဆူမှ မြတ်စွာဘုရား အံတော်မြတ်ကို တွေ့ ရှိ သ ဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြလေသည်။ သံတွဲမြို့သို့ ရောက်သောအခါ မင်းဗာကြီးအား အပ်နှင်းသဖြင့် မင်းဗာကြီးသည် ရှိသေစွာပင့်ဆောင်၍ ပါဿရတောင်ထိပ်တွင် စေတီတည်၍ ဌာပနာလေသည်။

မင်းဗာကြီးသည် မြောက်ဦးမြို့တွင် ၈၈၉-ခုနှစ်၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလေရာ၊ထိုဓါတ်တော်၊အံတော်တို့ကို ပင့်ဆောင်၍နန်းတော်ဦး၌ ပတ္တမြားကလာပ်နှင့်ပင့်ဆောင်ပူဇော်လေသည်။ (ထိုနောက်တွင်မှ ရှစ်သောင်း သိမ်တော်ကြီးအနီးတွင် အံတော်သိမ် စေတီတဆူကိုလည်း တည်ခဲ့လေသည်။ အံတော်သိမ် စေတီကောင်းမှုရှင်ကား မထင်ရှားချေ။)

www.vizawdayatheinn.com

အောင်မြေလောကစေတီတော်(စစ်ကိုင်း)

အောင်မြေလောကစေတီတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားသည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃-ခုနှစ်တွင် ထီးနန်းဆက်ခံရပြီးနောက် ၁၁၄၄-ခုနှစ်မှစ၍ အင်းဝမြို့မှ ၆-မိုင်အကွာတွင် အမရပူရမြို့ နန်းသစ်တည်၍ ၁၁၄၅-ခုနှစ်တွင် မြို့တော်ပြောင်းတော်မူလေသည်။ မြို့တော်သစ်တည်သည့် ၁၁၄၄-ခုနှစ်တွင် ထီးနန်းမရမီ စံနေခဲ့သော အိမ်တော်နေရာတွင် စေတီတော်တဆူတည်ထားခဲ့ရာ၊ မြေအုင်္ဂမပါဘဲ ကျောက်အုင်္ဂ တို့ဖြင့်သာတည်လေသည်။

စေတီတော်ဘွဲ့တော်မှာ အောင်မြေလောက စေတီတော်ဖြစ်၍ ဘိုးတော်ဘုရားအား အောင်မြေလောက စေတီတော် ဒါယကာဟူ၍ပင် ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြလေသည်။ ကျောက်အုင်္ဂဖြင့်တည်ခဲ့သောကြောင့် ကျောက်စေတီတော်ဟူ၍ ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

အိမ်တော်ရာ စေတီတော် (မန္တလေးမြို့)

အိမ်တော်ရာစေတီတော်မှာ မန္တလေးမြို့ မတဲရပ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

ရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်း)နှင့် မိဖုရား ပဒုမာဒေဝီတို့မှ သက္ကရာဇ် ၁၁၇၃-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် သားတော်တပါး ဖွားမြင်ရာ ၁၂၀၇-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၇ ရက်နေ့တွင် သားတော်အား အိမ်ရှေ့အရာပေး၍ မန္တလေးမြို့ မတဲရပ် စံအိမ်တော်၌နေထိုင်ကာ မင်း (ပုဂံမင်း) အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ မိမိအိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ် စံခဲ့သောနေရာတွင် စေတီတော်တည်ထားခဲ့၍ အိမ်တော်ရာစေတီဟု တွင်လေသည်။

ထိုစေတီတော်ကို ၁၂၀၉-ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၃-ရက်နေ့တွင် ပန္နက်ချ၍ လွန်း ၁၁-ရက်နေ့တွင် ပုဂံမင်းကိုယ်တော်တိုင် အုတ်မြစ်ချ၍တည်တော်မူခဲ့လသည်။ထိုနောက် ပန်းထိမ်မြို့၊ ပန်းပဲမြို့ (ပတိမ်း၊ ငဖဲ)စား ပန်းပဲဝန် သတိုးမင်းကြီး မဟာ မင်းလှကျော်သူ ကြီးကြပ်၍ တည်လုပ်ရလေသည်။ထိုနှစ်တန်ခူးလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားဖွားမြင်တော်မူသည်မှ ဓါတ်တော်

www.yizawdayatheinn.com

ဝေခန်းအထိ ၉၆-ခန်းဇာတ်နှင့်တကူ၊ ရှေငွေဆင်းတု ဆူရေ ၁၂၀၀-ကျော်နှင့် ဓါတ်တော် မွေတော်များကိုပင့်ဆောင်ကာ ဌာပနာခဲ့လေသည်။ ဘုရားအရံစောင့်များလည်း ထားလျက် အိမ်တော်ရာ မဟာလောကရံသီ စေတီတော်ဟု ဘွဲ့သမုတ်တော်မူ လေသည်။

စေတီတော်ကို ၁၂၁၀-ပြည့်နှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၆-ရက်နေ့တွင် ထီးတော်တင်လေသည်။ စေတီတန်တိုင်းအတွင်း မိဖုရား၊ မိထွေးတော် အထိန်းတော်၊ အတွင်းဝန်မင်းကြီးတို့က စေတီငယ်လေးဆူ တည်ပြီးသည်ကိုလည်း ရှေထီးတင်တော်မူလေ သည်။ ထိုနှစ်တွင် စေတီတော် အရှေ့မုခ်တွင် ဆင် တံတားကို လည်း တည်လုပ်စေလေသည်။ ၁၂၁၁-ခုနှစ် ပြာသိုလတွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန် မင်းရဲမင်းခေါင်ကျော်က တောင်ဖက် မိကျောင်းတံတားကို ဆောက်လုပ်လေသည်။

၁၂၇၂-ခုနှစ်တွင် စေတီမဟာရံအတွင်း ကုသိုလ်တော် အဆောက်အဦများ မီးခ,၍၊ စစ်အတွင်းက တဖန် ပျက်စီးရပြန် လေသည်။ ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်တွင် အိမ်တော်ရာ ၁၄-ခန်း ဇရပ်ကြီး၊ ဆောင်းတန်း မုခ်ဦး ပြာဿဒ်တို့ကို ဒါယကာများက ဆက်လက် ဆောက်လုပ်လှူတန်းကြလေသည်။

စေတီတော်မှာ ဥာဏ်တော် ၆၁-တောင် ၂-မိုက် ၅-သစ်၊ ဖိနပ်တော်အချင်း ၅၆-တောင်- ၂-မိုက်ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

အိမ်တော်ရာစေတီတော် (ရန်ကုန်မြို့)

အိမ်တော်ရာ စေတီတော်မှာ ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော် အထက်ပိုင်း အိမ်တော်ရာရပ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်တော်မူသော သာယာဝတီမင်းသည် မိဖုရား၊ သားတော် ပုဂံမင်းသားနှင့် စစ်သည်ဗိုလ်ပါများပါ ၁၂၀၁-ခုနှစ်တွင် စုန်ဆင်းတော်မူခဲ့၍ ဒဂုံ (ရန်ကုန်) မြို့တွင် ဥက္ကလာပမြို့သစ်တည်ကာ စံနေတော်မူလေသည်။ ထိုသို့ စုန်ဆင်းတော်မူလာသည့်အခါ ဆိပ်ကမ်းမှ ရွှေတိုဂုံအနောက်မုခ်ဘက်သို့ ချီတက်လာသဖြင့် ထိုလမ်းကိုလည်း လမ်းမတော်ဟူ၍ပင် သမုတ်တော်မူလေသည်။ ဥက္ကလာပမြို့သစ်မှာ ရွှေတိုဂုံစေတီတော်၏ အနောက်တောင်ဖက်တွင် တည်ရှိလေသည်။

သာယာဝတီမင်းသည် ဥက္ကလာပမြို့သစ်တွင် စံအိမ်တော် ယာယီတဲနန်းဆောက်၍ စံနေတော်မူ၍ ရွှေတိုဂုံစေတီတော်သို့ ဘက်ဆောက်ကာ ရွှေသင်္ဘန်းကပ်လှူ၍၊ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီး ကိုလည်း လှူတန်းတော်မူလေသည်။

သာယာဝတီမင်းသည် ၁၂၀၈-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်နေ့တွင်နတ်ရွာစံတော်မူ၍ ထိုနှစ်တပေါင်း

လဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင် သားတော် ပုဂံမင်းသားသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေသည်။ ပုဂံမင်းနန်းတက်ဆောအခါ ရန်ကုန်မြို့၌ ခမည်းတော်စံနေတော်မူခဲ့သော အိမ်တော်နေရာ၌ လူများနေအိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်မည်စိုးသဖြင့် ပဲခူးရေဝန်မင်းကြီးအား ငွေတော် ၈-သောင်းပေးအပ်၍ စစ်သည်တော် ၁၄၀၀-တို့ကို စေလွှတ်တော်မူလေသည်။ ရေဝန်မင်းကြီးလည်း အမိန့်တော်အတိုင်း အိမ်တော်ရာ၌စေတီတော်တည်၍ ဘိုးဘွားတော်တို့၏ ရွှေကိုယ်လေး၊ ငွေကိုယ်လေးနှင့် နန်းဦး၌အစဉ်အဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့သော မာရဇိန်ရုပ်ပွားတော်ကို ဌာပနာလေသည်။

စေတီတော် ထီးတော် မတင်ရသေးမီ ၁၂ ၄-ခုနှစ်တွင် အက်မီရဲအော်စတင် ခေါင်းဆောင်သော ရေတပ်နှင့် ဂျင်နရဲလ်ဂေါ်ဒဝင်၏ ကုန်းတပ်သို့ ဆိပ်ကမ်းသို့ရောက်ရှိလာကြောင်းကြားသိရ၍ အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်မှ ထီးတော်ကိုအမြန်တင်ကာ စစ်သည်တော်များနှင့်အတူ ရွှေကိုဂုံကုန်းတော်မှ အင်္ဂလိပ်စစ်သားများကို ခုခံတိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ဆုတ်ခွာခဲ့လေသည်။

စေတီတော်ကို အိမ်တော်ရာစေတီဟု သမုတ်လေသည်။

ဦးဇီနစေတီတော် (မော်လမြိုင်မြို့)

www.vizawdayatheinn.com

ဦးဇီနစေတီတော်မှာ မော်လမြိုင်မြို့အရှေ့ဖက် တောင်ရိုးတန်းပေါ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

မြန်မာမင်းမျိုးလဲက်ထက်က မော်လမြိုင် (ရမ္မာဝတီ) မြို့ကို မင်းကြီး ဥဇနာ (ဦးဇီန) အုပ်ချုပ်ဘူးလေသည်။ ထိုမင်းကြီးသည် တောင်ကုန်းပေါ်ရှိ စေတီဟောင်းတဆူကို ပြုပြင်ရာမှ ထိုစေတီကို ဦးဇီနစေတီဟု ခေါ်တွင်ခဲ့၍ တောင်ကုန်းကိုပါ ဦးဇီနတောင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့လေသည်။

ရှေးအခါက ထိုဘုရားကို ကျိုက်ပတန် (ဘုရားဖြူ) ဟူ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် ခေါ်တွင်ခဲ့လေသည်။ ၁၂၃၅- ခုနှစ်ခန့်တွင် သဋ္ဌေး ဦးမိုးသည်ပျက်စီးနေသော ဦးဇီနစေတီကိုပြုပြင်ရာ ပထမအကြိမ်၌ ငှက်ဓပျာဖူးအထိပြီးမှ ပြိုကျလေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် သပိတ်မှောက်အရောက်တွင် ပြိုကျပြန်၍ တတိယအကြိမ်တွင်မှ သံခွေပတ်မျှားဖြင့် တည် လုပ် သ ဖြင့် အောင် မြင် လေ သည်။ ထီးတော်တင်ပွဲကို လေးလကြာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

မူလဦးဇီန စေတီတည်ရာ၌ရှိသော စေတီဟောင်းမှာကား အသေကမင်းကြီး တည်ထားခဲ့၍ ဆံတော်ဓါတ်ကိန်းဝပ်တော်မူသော စေတီပင်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြလေသည်။ (မော်လမြိုင် ရာဇဝင် စာမျက်နှာ- ၁၇၂။)

မဟာဝိဇ္ဇာ ၁၉။

www.vizawdayatheinn.com

ဦးပဂါရဲ စေတီတော် (ဟသံဝတမြို့)

ဦးပဂါရဲ စေတီတော်မှာ ဟသံဝတမြို့ ရောဝတီမြစ်ကမ်း ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၃ ခုနှစ်တွင် နံနံးတက်တော်မူသော ဘိုးတော်ဘုရားသည် ဟသံဝတမြို့ အကြီးအကဲအဖြစ် ဦးပဂါရဲအား ခန့်ထားတော်မူလေသည်။ ဦးပဂါရဲသည် သဒ္ဓါတရား ထက်သန် သည့်အတိုင်း ဥဒိဿစေတီ တည်ထားကိုးကွယ်လိုသဖြင့် ရောဝတီ မြစ်နှင့် အတန်ကွာ ကမ်းပေါ်၌ ၁၁၆၄ ခုနှစ်တွင် စေတီအရုံ လေးဆူနှင့်တကွ စေတီတော်ကြီးတည်ထားလေသည်။စေတီတော် ခြေရင်းတွင် ကုန်းတော်မှာ လေးတောင်ခန့်သာ ကျယ်ဝန်း၍ စေတီတော်၌ ဂန္ဓကုဋီတိုက် ၄-ဆောင် ဆောက်လုပ်လေသည်။

ထိုနောက်တွင် ဦးပဂါရဲ၏ အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော သမာဓိ မြို့ဝန် ဦးမောင်မောင်ခန့် ဒါယကာများက အရုံစေတီတော် ဂ-ဆူနှင့် ဂန္ဓကုဋီ ဂ-ဆောင် တိုးတက်မွမ်းမံခဲ့ကြ၍ ၁၂၉၉-ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတောင် ရသေ့ကြီးဦးခန္တီ ကြွရောက်လာပြီး လျှင် ပြည်လုံးကပ်ကျော် ဦးပဂါရဲစေတီတော်ဟူ၍ ဘွဲ့တော်တပ်လေ

www.vizawdayatheinn.com

သည်။ ကုန်းတော်ကိုလည်း ထပ်မံဖိုလေသည်။ ထိုနောက် ၁၃၁၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဒါယကာများက ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းကာ၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌီတိုက် ၈-ဆောင် ထပ်၍ဆောက်သဖြင့် ဂန္ဓကုဋ္ဌီ ၁၆-ဆောင်ဖြစ်၍ လာလေသည်။ စေတီတော်လည်း ၁၆-မျက်နှာ စေတီတော် ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်ကစ၍ ဧရာဝတီမြစ်ရေ တိုက်စားခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ကမ်းဆည်ခဲ့သဖြင့် စေတီတော်ကြီးမှာ ကမ်းပြိုသည့်အန္တရာယ်မှ ကင်းလွတ်တော်မူရလေသည်။

စေတီတော်ပန်းတင်ခုံ အကျယ်တဖက်လျှင် ၉၄-တောင် ၂-မိုက်၊ ဖိနပ်တော်အကျယ် ၂၇-တောင်၊ဥာဏ်တော် ၄၉-တောင် ၂-မိုက် ရှိလေသည်။

www.vizawdayatheinn.com

ဦးရစ်တော် စေတီတော်(ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့)

ဦးရစ်တော်စေတီတော်မှာ ရခိုင်ပြည် ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ် ကုလားတန်မြစ် လက်ျာဖက်ကမ်းရှိ ဦးရစ်တောင်ပေါ်တွင် ကျိန်းဝပ်တော်မူလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၉၃၆-ခုနှစ် တပို့တဲ့လဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည့်ရှင် မင်းဖလောင်းသည် ရွှေလှေ ရွှေလောင်းတို့ဖြင့် ရေသဘင်ထုတ်တော်မူရာ ကစ္စပနဒီမြစ် အောက်ပိုင်း၌ ညဉ့်အခါ ရပ်နားစဉ် မြစ်၏လက်ျာဖက်ကမ်းရှိ သေလဝိဋ္ဌတတောင်ထိပ်မှ မြောက်ဘက် သာလာမယတောင်ထိပ်သို့ ရောင် ခြည် တော်ယှက်သန်းသည်ကို ဖူးတွေ့ရသဖြင့် အမတ်တို့အား မေးမြန်းရာ ထိုတောင်ထိပ်၌ သီရိမမွာအသောကမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဦးရစ်တော်ဓာတ်ကို စေတီတည်တော်မူခဲ့ကြောင်း တင်လျှောက်လေသည်။

မင်းကြီးလည်း အနောက်တရိုးကို ချီတက်သိမ်းပိုက်အောင်မြင်၍ ပြန်ခဲ့သော် စေတီတော်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်တည်ထားပြီးဟုဝန်ခံ၍ သက်မင်းနိုင်ငံ၊ စစ်တကောင်းနိုင်ငံတို့ကို အောင်မြင်ပြီးသော် ပြန်ခဲ့၍ ဦးရစ်တောင်၌ စေတီတည်ရန် စီမံတော်မူလေ

သည်။ သားတော် ဦးရစ်တောင်စားကလည်း ကူညီ၍ ကျောက်မျက်ညိုတို့ဖြင့် မှင်းအလံ ၈၀-လုံးပတ်ရှိသော စေတီတော်ကို အုတ်မြစ်ချလေသည်။ စေတီတည်လုပ်စဉ် မြစ်ကမ်းနှစ်ဖက်၌ ရေကန်များတူးဖေါ်၍ ရေအလှူပြုတော်မူသည်။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီတော်တွင် ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်တော်ရုပ်များကို ရုပ်သေးသဘင် ကုပြစေလျက် ပဲသဘင်ကြီးစွာခံ၍ ၉၅၃-ခုနှစ် တန်ခူးလဆုတ် ၁-ရက်နေ့တွင် ဘုရားရုပ်တုများ၊ ဌေးရုပ်တု ၁၆၀၊ ငွေရုပ်တု-၁၉၂၀၊ ခပ်ပြာရုပ်တု ၅၇၆၀၀၊ ကြေးနီရုပ်တု ၃၄၅၆-၀၀၀၊ ကြေးဖြူရုပ်တု၊ ခဲရုပ်တု၊ သံရုပ်တု၊ ရတနာကိုးပါးရုပ်တု စသည်ဖြင့် ရုပ်တုပေါင်း ကုဋေပေါင်း တသောင်းသုံးထောင် ကျော်နှင့် ဓါတ်တော်မွေတော်တို့ကို ဌာပနာတော် မူလေသည်။ စေတီတော်သည် နှစ်ကာလကြာမြင့်၍ ပျက်စီးသည်တို့ကို ၁၂၃၇-ခုနှစ်တွင် ပြုပြင်ခဲ့၍ ၁၂၄၅-ခုနှစ်တွင် လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ငှက်မြွတ်နား ကျိုးပြတ်သည်ကိုလည်း ထပ်မံပြုပြင်၍ ၁၂၇၄-ခုနှစ်တွင် ထီးတော်သစ် တင်ခဲ့လေသည်။

ဦးရစ်တောင်စေတီမှာ လုံးပတ်အတောင် ၃၂၀၊ထီးတော်အမြင့် ၃၂-တောင်၊ ထီးတော်ခေါင်းလောင်း လုံးပတ် ၂ တောင်ရှိလေသည်။

ဝတ်မိုးဝတ်မြေရ-ဘုရား ၂၃-ဆူ

www.vizawdayatheinn.com

တည်ရာ		ဘွဲ့တော်	ဒါယကာ
၁။	ဝိဇယာပူရ	ပင်းယရွှေစည်းခုံ	တစီးရှင်သီဟသူ
၂။	စစ်ကိုင်း	စည်းခုံကြီး	သီဟပတေ
၃။	ပုဂံ	ရွှေစည်းခုံ	အနော်ရထာ
၄။	အင်းတိမ်အင်းလေးရွာ	ရွှေအင်းတိမ်လေးဆူ	သီရိမွှေသောက
၅။	သီဟတော	သီဟတော	သီရိမွှေသောက
၆။	မိတ္တိလာ	ရွှေယင်မျှော်	အနော်ရထာ
၇။	အမရပူရ	ရွှေစာရံ	စောမွန်လှ
၈။	စစ်ကိုင်း	ရတနာဗိမာန်ကျောင်းဘုရား	ဒု-မင်းခေါင်
၉။	လယ်ကိုင်း	သရက္ခန်ဗိမာန်ကျောင်း	ပုဂံဇေယသူရ
၁၀။	မြင်စိုင်း	ရွှေသာလျောင်း	အနော်ရထာ
၁၁။	စစ်ကိုင်း	ထူပါရုံ	အဝနရပတိ
၁၂။	ပုဂံ	တန့်ကြည့်စွယ်တော်ရှင်	သီရိမွှေသောက
၁၃။	အမရပူရ	ရွှေဂူကြီး	နရပတိစည်သူ
၁၄။	စစ်ကိုင်း	ရှင်ဖြူရှင်လှ	အလောင်းစည်သူ
၁၅။	အမရပူရ	မဟာရတနာစေတီ	မိုးညှင်းမင်း
၁၆။	ပုဂံ	မင်းအိုချမ်းသာ	ကျန်စစ်သား
၁၇။	စစ်ကိုင်း	ကောင်းမှုတော်	သာလွန်မင်း
၁၈။	ရတနာပူရ	မဟာမြတ်မုနိ	ညောင်ရမ်းမင်း
၁၉။	ရတနာပူရ	ဂူတော်သစ်	တစီးရှင်သီဟသူ
၂၀။	စဉ်ကူမြို့	ရွှေမာလဲ	မာလာရဟန္တာ
၂၁။	စစ်ကိုင်း	ပုညရှင်	ပုညအမတ်
၂၂။	ပုဂံ	စူဋ္ဌာမုနိ	ဇေယျသိန်မင်း
၂၃။	ကနီ	အလောင်းတော်ကဿပ	အဇာတသတ်မင်း

www.vizawdayatheinn.com

(က) သမိုင်းအပြည့်အစုံ တင်ပြရာ မပါသေးသော

ဘုရားစေတီများ

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဒါယကာ	တည်ရာ		တည်နှစ်
ကစ္စန်းအိုစေတီ	စောမင်းနှင့်ဇနီးကြာသဝတ်	ပုဂံမင်းနန်းသူ		၆၂၄
ကုသဘုရားစေတီ	နရသီဟပတေ့အရီးစောမိဖွား	ပုဂံမင်းနန်သူ		၆၂၇
ကူမြင့်စေတီ	နရပတိစည်သူ	မြေဒူးမြို့		—
ကင်းဘုရားစေတီ	သီဟသူ	ပြည်ဆွေးနွေးဘုရားမြောက်		—
ကျောက်ဆောက်စေတီ	တောင်ငူကရင်ဘမင်း	တောင်ငူအနောက်		—
ကျောက်တလုံးစေတီ	မင်းဗာကြီး	ကျောက်ဖြူမြို့		၁၁၉
ကျောက်တော်စေတီ	မင်းဖလောင်း	မြောက်ဦးမြို့		၉၄၅
ကျောက်တော်ကြီး	—	ဟသ်ာတတာလေးရပ်		၁၂၇၃
ကျောက်ရစ်စေတီ	စကြဝတေး	မြောက်ဦးမြို့		၉၂၇
ကျိုက်ကလွန်ပွန်စေတီ		စစ်တောင်း	(သ)	၂၃၀
ကျိုက်ကဝစေတီ	ရှာသားများ	ကဝမြို့	(သ)	၂၃၇
ကျိုက်ဒဲစေတီ	သပေါ်မင်း	ကေလာသတောင်အရှေ့မြောက်	(မ)	၁၁၃
ကျိုက်ပိုင်ကျုံစေတီ	—	ဇာသပြင်	(သ)	၂၃၇
ကျိုက်မရောဘုရားစေတီ	ရှင်စောပု	ကျိုက်မရောမြို့		၁၁၇

www.kyawdayatheinn.com

www.vizawdayathemn.com

ခေမာဝရစေတီ	နားတောင်းဖျားမင်း	ပုဂံ	၅၆၉
ခေါင်ထိပ်မိုးစေတီ	ဟံသာဝတီပါမင်း	အင်းဝ	—
ချမ်းသာကြီး စေတီ	ကြံသိုင်းအမတ်	စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး	—
ချမ်းသာရစေတီ	မင်းတုန်းမင်း	မိတ္ထိလာကန်ရိုး	—
ဂူကြီးစေတီ	နရပတိစည်သူ	တဖက်ဆွဲရွာ၊ အင်းဝ	—
ဂူကြီးစေတီ	နရပတိစည်သူ	ကျောက်ဆောက်မြို့	—
ဂူတော်သစ်စေတီ	တစီးရှင်သီဟသူ	ပန်းယမြို့လယ်	—
ဂူနီ(တောင်)	နရပတိအမတ်သိင်္ဂသူရ	ပုဂံဖွားစောရွာ	၅၅၂
ဂူနီ(မြောက်)	နရသိဃ်ဥဇနာမိဖုရား(မိဖုရားစော)	ပုဂံဖွားစောရွာ	၆၀၃
ဂူပြောက်ကြီးစေတီ	ကျန်စစ်သား	ပုဂံဝက်ကြီးအင်း	၇၆၀ (ပြင်)
ငကျဲနားတောင်းစေတီ	တောင်သူကြီးမင်း	ပုဂံမြို့	၃၇၀ ကျော်
ငါးထပ်ကြီးစေတီ	မင်းရဲရန္တမိတ်	စစ်ကိုင်းမြို့	—
ငါးမျက်နှာစေတီ	ကျော်ထင်နော်ရထာ	ဟင်္သာတ တာလေးရပ်	၁၁၇၇
ငါးမျက်နှာစေတီ	နရပတိစည်သူသား ကင်္ကသူဇနီး	ပုဂံမြို့	၆၀၄
စားပွဲမျှောက်စေတီ	မိဖုရားသခင်စောထွေးနှင့်အမတ်ကြီး	ပုဂံမင်းနန်သူ	၅၁၇

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဇာတိယကာ	တည်ရာ	တည်နှစ်
စေတနာ(စစ်တနာ)	နားတောင်းများမင်း	ပုဂံသီရိပစ္စယာ	—
စေတီလှ	စစ်ကိုင်းတည်မင်း	စစ်ကိုင်းမဟီယင်္ဂနမြောက်	—
စောလှဝန်းစေတီ	မိဖုရားစောနှင့်သားတော်ရဇာသူ	ပုဂံမင်းနန်သူ	၆၅၃
စောလှဝန်းဆေတီ	အသဝတ်ဓမ္မာအမတ်မောင်နှံ	ပုဂံမြို့	၁၉၀
စိုးမင်းကြီးစေတီ	နရပတိစည်သူဦးရီးတော်စိုးမင်းကြီး	ပုဂံသီရိပစ္စယာ	၁၃၇
စဉ့်ဘုရား၊ (စဉ့်ပုထိုး)	အလောင်းစည်သူမိဖုရားတိလောကစန္ဒာဒေဝီ	ပုဂံမြို့	၁၀၈
စည်းခုံစေတီ	အသခ်ယာစောယွန်းမယ်တော်	စစ်ကိုင်းတိလောကဂုရုရှေ့	—
စည်းခုံစေတီ	မင်းခေါင်သား သီဟသူ	အင်းဝတဖက်ဆဲ့	—
စည်းစည်းစေတီ	ဒဿတ္တပေါင်မင်း	ရသေ့မြို့တောင် (သ)	၁၁၃
စန္ဒာမုနိရုပ်ပွားတော်	ဘိုးတော်ဘုရား	မင်းကွန်းအလယ်ကျွန်း	၁၁၆၄
ဆုတောင်းပြည့်စေတီ	စောနှစ်မင်း မိဖုရားဖွားစော	ပုဂံမင်းနန်သူ	၆၆၁
ဆင်ကြိုရှေ့ဂူစေတီ	နရပတိစည်သူ	ပုခန်း	—
ဆင်ကြိုရှေ့ဂူစေတီ	ဘိုးတော်ဘုရား	အင်းဝမြို့ထောင့်	—
ဆယ်ထပ်ကြီးစေတီ		ဟသ်ာတသုံးပင်ကုန်း	၁၂၇၀

www.vizawdaya@theinn.com

မြောက်ဦးမြို့	—	၁၂၀၀	ကျော်
ပုဂံမင်းနန်သူ			၅၇၇
ရသေ့မြို့အနောက်တောင်			၅၉၇
ပုဂံမြို့ဖွားစောရွာ			၅၉၇
မြောက်ဦးမြို့			၅၉၇
မြောက်ဦးမြို့			၅၉၇
ပုဂံမြို့			၅၉၇
ပုဂံမင်းနန်သူ			၅၉၇
မြောက်ဦးမြို့			၅၉၇
ပုဂံဖွားစောရွာ			၅၉၇
မြို့ဟောင်းမြို့			၅၉၇
ပုဂံဖွားစောရွာ			၅၉၇
မိတ္ထိလာကမ်းနားကျောင်း			၅၉၇
အမရပူရ			၅၉၇
မြောက်ဦးမြို့			၅၉၇

မင်းဖလောင်း			၅၉၇
သံပျင်ဇေယျပုတ်			၅၉၇
ဒွတ်တာပေါင်မင်း			၅၉၇
သံပျင်လက်ဆောင်			၅၉၇
သိင်္ဂီသူမင်းစောမွန်			၅၉၇
ပုရိမ်ကောလိယရာဇာ			၅၉၇
အလောင်းစည်သူ			၅၉၇
စတုရင်္ဂဗိဇာယ်နှင့်ဇနီး			၅၉၇
မင်းခမောင်း			၅၉၇
ထောက်လှော်ကားမင်းသား			၅၉၇
မင်းဘင်			၅၉၇
နရပတိစည်သူ			၅၉၇
နရပတိစည်သူ			၅၉၇
--			
မင်းဖလောင်း			၅၉၇

ဇီဝ္ဂါစေတီ			၅၉၇
ဇေယျပုတ်စေတီ			၅၉၇
ညည်းညည်းစေတီ			၅၉၇
တုရင်ပုထိုး			၅၉၇
တေဇာရာမစေတီ			၅၉၇
တောင်ဖြူလေးမျက်နှာ			၅၉၇
တိုင်းချုတ်စေတီ			၅၉၇
ထီလုကုန်းစေတီ			၅၉၇
ထူပါရာမစေတီ			၅၉၇
ထောက်လှော်ကား			၅၉၇
ထုတ်ကန်သိမ်စေတီ			၅၉၇
ဓမ္မာရုံကစေတီ			၅၉၇
နဂါးရုံစေတီ			၅၉၇
နဂါးရုံစေတီ			၅၉၇
နားမွေ့စေတီ			၅၉၇

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဒါယကာ	တည်ရာ	တည်နှစ်
နားလိပ်တော်စေတီ	မင်းဖလောင်း	မြောက်ဦးမြို့	၉၄၇
နတ်လှောင်ကျောင်း	တောင်သူကြီးမင်း	ပုဂံမင်းနန်သူ	၂၃၉
ပါဒကြီးစေတီ	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ရသေ့မြို့အနောက်	(သ) ၁၁၃
ပါဒနက်သန်စေတီ	ဘိုးတော်ဘုရား	မင်းကွန်း	၁၁၆၆
ပါးမွေးစေတီ	မင်းဖလောင်း	မြောက်ဦးမြို့	၉၄၇
ပိဋကတ်စေတီ	သထုံမင်း	သထုံမြို့	(မ) ၁၀၅
ပုထိုးတော်ကြီး	ဘကြီးတော်မင်း	အမရပူရမြို့	၁၁၈၁
ပုထိုးသားများစေတီ	တောင်သူကြီးမင်း	ပုဂံမင်းနန်သူ	၂၉၃
ပေါရိသတ်စေတီ	အနော်ရထာမင်း	ညောင်ရွှေအင်းတိမ်	၄၀၁
ပန်းကုန်းသိမ်စေတီ	မင်းလှရာဇာစောမွန်	မြောက်ဦးမြို့	၈၈၇
ပြဿဒါးစေတီ	ကျစ္စာမင်း	ပုဂံဖွားစောရွာ	၆၁၀
ပြိုင်းတိုင်စေတီ	မင်းဖလောင်း	မြောက်ဦးမြို့	၉၄၇
ပွင့်လှဦးစေတီ	တောင်တွင်းသီဟပတေ့	တောင်တွင်းကြီးအရှေ့တောင်	၆၄၇
ဖေါင်တော်ဦးစေတီ	အလောင်းစည်သူ	မိတ္တိလာမြို့အနောက်	၄၅၉

www.vizawdayatheinn.com

ပေါပေါကြီးစေတီ
ပေါင်းတော်ကျစေတီ
ဘုရားတောင်စေတီ
ဘုရားလှစေတီ
ဘဲဘဲစေတီ
မလာဖြစ်စေတီ
မလုံးဖြစ်စေတီ
မဟာစေတီ
မဟာထီးရုပ်ပွား
မဟီယင်္ဂနစေတီ
မုခ်လေးတန်စေတီ
မာရ်အောင်ရတနာစေတီ
မြစာတီစေတီ

မြစည်းခုံစေတီ

ဒွတ္တပေါင်မင်း
ပုဂံမင်း

အနော်ရထာမင်း
ဒွတ္တပေါင်မင်း
အမတ်ဘျာ
သူကြီးသက်ရှည်
ရွှေနန်းကြေငြာရှင်
ပုရိမ်ကောလိယရာဇာ
မိုးညှင်းမင်း
စောမွန်ကြီး
စနေမင်း(တနင်္ဂနွေမင်းဆက်တည်)
သီရိဓမ္မာသောကမင်း

နရပတိစည်သူ

ရသေ့မြို့အနောက်တောင်(သ) ၁၁၃
စစ်ကိုင်းတောင် ၁၂၁၅
မော်ဇောမြို့ ၆၀၀ ကျော်
လှိုင်းတက်မြို့ ၄၀၁
မော်ဇောမြို့ (သ) ၁၁၃
ပုဂံမင်းနန်သူ ၆၃၆
ပုဂံမင်းနန်သူ ၆၀၀
စစ်ကိုင်းမြို့ ၈၈၀
မြောက်ဦးမြို့ ၅၆၁
အင်းဝမြို့ ၇၈၉
မြောက်ဦးမြို့ ၇၆၂
အင်းဝ ၁၀၆၈
စစ်ကိုင်းအနုရုဒ္ဓါကျောင်း-
မြောက် (သ) ၂၃၈
မိတ္ထီလာမြောက် မထောင်းတာကန်ရိုး

www.vizawdayatheinn.com

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဒါယကာ	တည်ရာ	တည်နှစ်
မြစည်းခုံစေတီ	ဒုတိယမင်းခေါင်	စစ်ကိုင်းစေတဝန်ဘုရားမြောက်	—
မြစည်းခုံစေတီ	မင်းကြီးစွာစော်ကဲ	စစ်ကိုင်းခါဝဲတောင်	—
မြစည်းခုံစေတီ	တောင်တွင်းသီဟပတေ့	ကျောင်းပန်းတောင်းမြို့	၆၄၇
မြတန်ဆောင်စေတီ	စောမွန်ကြီး	မြောက်ဦးမြို့	၇၉၂
မြသိတင်စေတီ	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ပြည်စကားတောင်အနောက်	(သ) ၁၁၃
မြသိန်းတန်(သိကြား)	သထုံမင်း	သထုံမြို့	(မ) ၁၀၅
မြေထဲစေတီ	မဟာသူရိယတိုင်းစန္ဒရား	မြောက်မြို့ဦး	၁၅၂
မြင်တင်စေတီ	စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီး	မန်ကျည်းချောင်စစ်ကိုင်း	—
မြင်ဗာဟုစေတီ	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ပြည်စွန်သိုက်ရွာအရှေ့မြောက်	(သ) ၁၀၃
မြို့တွင်းဆုတောင်းပြည့်	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထိလာတောင်	၄၅၉
မြို့သူကြီးစေတီ	သူကြီးဦးမြတ်သာထွန်း	ဟင်္သာတမြို့	၁၁၄၈
ရတနာစေတီ	မိုးညွှင်းမင်း	စစ်ကိုင်းမြို့	၇၉၂(ထပ်ပြင်)
ရတနာထွတ်ခေါင်စေတီ	စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီး	စစ်ကိုင်းမြို့	—
ရတနာမုနိ	ရှင်သီလဝံသ	စစ်ကိုင်းဆင်များရှင်အရှေ့တောင်	—

www.vizawdayathein.com

ရတနာမဥ္ဇူ	နရပတိစည်သူ	စစ်ကိုင်းမြို့	၁၁၈၅
ရတနာမဥ္ဇူ	မင်းစော်တဖေါ်	ညောင်ကန်ရွာ	၁၀၁၄ ကျော်
ရတနာမာရ်အောင်	စန္ဒသုဓမ္မာမင်း	မြို့ဟောင်း	၉၄၇
ရင်ငုံစေတီ	မင်းဖလောင်း	မြောက်ဦးမြို့	၉၇၇
ရန်အောင်မြင်စေတီ	မင်းခမောင်း	မြောက်ဦးမြို့	၈၈၂
ရပ်စောက်စေတီ	သုဝဏ္ဏပိစည်နှင့်သုဖရစ်	ညောင်ဦးမြို့	—
ရှင်ပင်ဂူစေတီ	အနော်ရထာ	မိတ္ထိလာမြို့	—
ရှင်ပင်ဆိတ်ပေါက်စေတီ	ကျန်စစ်သား	စဉ့်ကိုင်မြို့	—
ရှင်ပင်ဇရစ်စေတီ	အနော်ရထာ	မိတ္ထိလာမြို့	၉၉၆
ရှင်ပင်သာဒွန်းဦးစေတီ	တောင်ဖီလာဆရာတော်	စလင်းအရှေ့ပုထိုးဖြူရပ်	၁၆၃
ရှင်ဖြူဘုရားစေတီ	စစ်ကိုင်းမင်း	မင်းကွန်း	၄၈၀
ရွှေကြက်အိပ်စေတီ	အလောင်းစည်သူ	စစ်ကိုင်းအာလောင်ကြက်ထောင့်ရွာ	၄၈၀
ရွှေကြက်ထောင့်စေတီ	အလောင်းစည်သူ	စစ်ကိုင်းအာလောင်ကြက်ထောင့်ရွာ	၄၈၀
ရွှေကြက်တောင်စေတီ	အလောင်းစည်သူ	စစ်ကိုင်းမြို့သစ်အရှေ့ထိပ်	၅၈၀
ရွှေကွန်ချာစေတီ	ဂင်္ဂဗိဇည်အမတ်	ပုဂံဖွားစောရွာ	၅၉၄

www.vizawdayathemn.com

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဒါယကာ	တည်ရာ	တည်နှစ်
ရွှေကွန်အုပ်စေတီ	ဘိုးတော်ဘုရား	အင်းဝမြို့ထောင့်	၁၁၆၄
ရွှေဂူကြီးစေတီ	အနော်ရထာ	မိတ္တိလာကန်မြောက်ဖျား	—
ရွှေဂူလှစေတီ	အနော်ရထာ	မိတ္ထိလာရွာမရွာ	—
ရွှေစကားစေတီ	ဘိုးတော်ဘုရား	အင်းဝမြို့ထောင့်	၁၁၆၄
ရွှေစောလူးစေတီ	အနော်ရထာ	မိတ္တိလာကန်တွင်း	—
ရွှေဆေးခ,စေတီ	သထုံမင်း	သထုံမြို့	၁၀၅
ရွှေတန်ဆာစေတီ	အလောင်းစည်သူ	စလင်းမြို့	—
ရွှေတန်ဆာစေတီ	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ရသေ့မြို့ရှမ်းတံခါးအရှေ့ပြင်	၁၁၃
ရွှေတန်ဆာစေတီ	နရပတိစည်သူ	ရွှေဘိုမြို့	၁၁၃
ရွှေပြောင်ပြောင်စေတီ	ဦးဘလူး	ဟင်္သာတတာငါးဆယ်ရပ်ကွက်	၁၁၇၉
ရွှေဘုံသာစေတီ	အလောင်းစည်သူ	ပွင့်ဖြူမြို့	—
ရွှေဘုံသာစေတီ	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထိလာအရှေ့ဖျားကန်တော်စွယ်အနီး	—
ရွှေမက်လင်	မင်းပြောင်မင်းရောင်	တောင်တွင်းကြီးအနော်ကိုးဆူကုန်း	၁၉၂
ရွှေမြင်တင်	တရဖျားဆရာသီရိသဒ္ဓမ္မသေနာပတိ	မင်းကွန်း	—

www.vizawdayathein.com

ရွှေမြင်တင်	နရသီဟပတေ့	ပြည်ရွှေမြင်တင်တောင်	—
ရွှေမြင်တင်	—	ပုသိမ်ငဝံမြစ်အရှေ့ကမ်း	—
ရွှေမြင်တင်	—	ရမည်းသင်းရွှေမြင်တင်တောင်	—
ရွှေမြင်တင် (ရွှေမြင်တော်)	အလောင်းစည်သူ	စစ်ကိုင်းမင်းဝံတောင်	၄၈၀
ရွှေမြင်တင်	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထိလာကန်အရှေ့ထိပ်	—
ရွှေမြင်မိ	နရသီဟပတေ့	ပြည်ရွှေမြင်မိတောင်	—
ရွှေမြင်မိ	အလောင်းစည်သူ	စစ်ကိုင်းကျောံတာရေခါးရွာဦး	၄၈၀
ရွှေမြင်မိ	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထိလာမြောက်ဖက်	—
ရွှေလက်လှ (နောင်တော်ကြီး)	သထုံမင်း	သထုံမြို့ (မ)	၁၀၅
ရွှေလက်လှ	သတိုးမင်းစော	ပြည်ဟေမန္တာဥယျာဉ်တောင်	—
ရွှေလက်လှ	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထိလာကန်တောင်ဖက်လူးခင်းကြီးရွာအနီး	—
ရွှေလင်ပန်း	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ရသေ့မြို့အနောက်တောင် (သ)	၁၁၃
ရွှေလင်းပင်	ဘိုးတော်ဘုရား	အင်းဝမြို့ထောင့်	၁၁၆၄
ရွှေသာလျောင်း	အနော်ရထာမင်း	ကျောံဆည်တောင်	—
လေးကျွန်းဆီမီးစေတီ	တောင်ဖီလာဆရာတော်	စစ်ကိုင်းတောင်	—

www.yazawdayatheirin.com

တွင်ရာဘွဲ့တော်	ဒါယကာ	တည်ရာ	တည်နှစ်
လေးမျက်နှာစေတီ	အနန္တသူရိယအမတ်နှင့်ဇနီး	ပုဂံမင်းနန်သူ	၆၀၄
လောကထိပ်ပန်းစေတီ	အလောင်းစည်သူ	မိတ္ထီလာမြို့တောင်ဖက် ကန်တောင်ရွာအနီး	—
လောကထိပ်ဦးစေတီ	သီရိမြောသောက	စစ်ကိုင်းပရက္ကမကျောင်းတောင်	—
လောကထွတ်ခေါင်စေတီ	ဘိုးတော်သားအိမ်ရှေ့မင်း	မန္တလေးမဟာမြတ်မုနိ တောင်ဖက်	၁၁၄၆
လောကနာထစေတီ	ဘိုးတော်ဘုရား	မိတ္ထီလာအသောကာရုံ ရေလယ်ကျောင်းတိုက်	—
လောကမှန်ကူစေတီ	နရပတိကိုယ်လုပ်တော်	စစ်ကိုင်းတောင်	—
လောကမှန်ကူစေတီ	ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်	ညောင်ကန်ရွာ	၁၁၁၂
လောကသရဘူစေတီ	တနင်္ဂနွေမင်း(ဟံသာဝတီပါထပ်တည်)	အင်းဝ	—
လက်ပွတ်ကန်စေတီ	စိုးမင်း	ပုဂံမင်းနန်သူ	၆၀၄
လျှောလျှောစေတီ	ဒွတ္တပေါင်မင်း	ရသေ့မြို့အနောက်တောင်(သ)	၁၁၃
ဝန်တောင်လည်စေတီ	သီဟသူ	ပြည်ဝန်တောင်လည်ကုန်း	—

www.yizawday atheijin.com

သမန်းစေတီ — သမန်းလင်မယား — ပုဂံဖွားစောရွာ — ၆၃၇
သရိုင်မာစေတီ — ဒွတ္တပေါင်မင်း — ရသေ့မြို့အရှေ့မြောက် (သ) ၁၁၃
သာလျောင်းဘုရား — နရပတိကိုယ်လုပ်တော် — မင်းဝံတောင်ရိုး —
သားဖမ်းစေတီ — အလောင်းစည်သူ — မိတ္ထိလာမြောက် သားဖမ်းရွာအနီး —
သောကြမ္မာစေတီ — ဒွတ္တပေါင်မင်း — ပြည်နဝင်းချောင်းမြောက် (ဆ) ၁၁၃
သက်တော်ရစေတီ — ကျောက်မှိုင်ရဲစော — စစ်ကိုင်းပုည်စေတီတောင် —
သစ္စဝတီစေတီ — စောနန်မင်း — မင်းနန်သူ ဖွားစောရွာ ၆၉၉
သစ္စာရစေတီ — မိုးညှင်းမင်း — စစ်ကိုင်း သောတပန်မြောက် —
သံပျင်စွာ (သန့်ပြန့်စွာ) စေတီ — သံပျင်စွာ — ပုဂုံဖွားစောရွာ ၆၁၆
သမ္ဘာလစေတီ — ဥဇနာမင်းမိဘုရားသုံးလူ — ပုဂုံမင်းနန်သူ ၆၁၇
သမ်းတော်ကြားရပ်ပွား — နရပတိစည်သူ — ပုဂံမင်းနန်သူ ၅၄၆
အပြင်ဆုတောင်းပြည့် — နရပတိစည်သူ — မိတ္ထိလာစျေးကုန်းဘုရားဝင်း —
အာနန္ဒာဇေတ်ကျောင်း — ဥတ္တနရာဇာ — ပုဂံ —

www.vizawdayatheinn.com

www.vizaWdatheinn.com

(၁၀)

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ	ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်	ခွင့်ယူသည့်ကာလ	ခွင့်ယူသည့်ရက်ပေါင်း	ခွင့်အမျိုးအစား	စဉ်
ဦးကျော်ဇင်ဝင်း ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ဒေါ်ခင်ခင်ဦး ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၁ ၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၂	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ရက် ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ရက်	၁ ရက် ၁ ရက်	အထွေထွေ အထွေထွေ	၁ ၂
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၂	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၃
ဦးမြင့်ဆွေ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၃	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၄
ဦးကျော်ဇင်ဝင်း ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၁	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၅
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၂	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၉ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၆
ဦးမြင့်ဆွေ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၃	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၇
ဦးကျော်ဇင်ဝင်း ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၁	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၈
ဒေါ်ခင်ခင်ဦး ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၂	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၉
ဦးမြင့်ဆွေ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၀၉၄၂၀၀၀၀၀၀၃	၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ရက် မှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ရက်	၂ ရက်	အထွေထွေ	၁၀

www.vizawdayatheinn.com

(၁) မှတ်စုမျှား

www.vizawdayatheinn.com

မှတ်စုများ

မြတ်စွာဘုရားဓါတ်တော်တည်ရာဌာနများ

၁။ ဒေါနပုဏ္ဏား ဓါတ်တော်ဝေရာ ဦးရစ်ကြားဌ်ဝှက်သော **လက်ျာအထက်စွယ်တော်**၊တာဝတိ သာနတ်ပြည် စူဋ္ဌာမုနိစေတီတော်၌ ဌာပနာသည်။

၂။ **လက်ျာအောက်စွယ်တော်**၊ ပုဏ္ဏားခြေကြား၌ ဝှက်ရာမှ ဇေယျသေန နဂါးမင်းယူ၍ နဂါးပြည် ရတနာစေတီ၌ ဌာပနာသည်။

၃။ ပုဏ္ဏားပုဆိုးကြား၌ဝှက်သော **လက်ဝဲအထက်စွယ်တော်**ကို ဂန္ဓာရတိုင်းသား မထေရ်တပါးယူ၍ ဂန္ဓာရတိုင်း၌ စေတီတည်၍ ဌာပနာလေသည်။

၄။ **လက်ဝဲအောက်စွယ်တော်**ကို မီးလျှံရဲရဲတောက်ဆဲ စန္ဒကူး ထင်းပုံထက်မှ ရှင်ခေမာယူ၍ ကလိင်္ဂရာဇ်တိုင်း ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား ကိုးကွယ်စေသည်။

၅။ **လက်ျာညှပ်ရိုးတော်**ကို စူဋ္ဌမုနိစေတီတော်၌ဌာပနာသည်။
၆။ **လက်ဝဲညှပ်ရိုးတော်**ကို ဒုဿစေတီ၌ ဌာပနာသည်။
၇။ **သင်းကျစ်တော်**ကို မလ္လာမင်းတို့ ပူဇော်သည်။

ကျန်မငါတ်တော်တို့ကို ရှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ ခွဲဝေပုဇော်ကြသည်။

www.vizawdayatheinn.com

၁။ ဆုဇင်္ဂြိဟ်ပြည် အဇာတသတ်မင်း ၁ စု၊
၂။ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝီမင်း ၁ စု၊
၃။ ကပ္ပိလဝတ်ပြည် သာကီဝင်မင်း ၁ စု၊
၄။ အလ္လကပ္ပတိုင်း ဖလမင်း ၁ စု၊
၅။ ဆုမရွာ ကောလိယမင်း ၁ စု၊
၆။ ဝေဌဒီပမင်း ၁ စု၊
၇။ ပါဝါပြည် မလ္လာမင်း ၁ စု၊
၈။ ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်း ၁ စု၊

ငါတ်တော်ထည့်သော့အိုးကို ဒေါနပုဏ္ဏား ပူဇော်ရ၏။
စန္ဒကူးမီးသွေးကို ကပ္ပလိဝနမောရိယမင်းတို့ ပူဇော်ရ၏။

မြတ်စွာဘုရားပရိက္ခရာတို့ တည်ရာဌာနများ

၁။ နှစ်ထပ်သင်္ကန်း၊ ဧကသီသင်္ကန်း၊သပိတ်တော်၊ တောင်ဝှေးတော်၊ ကုရုတိုင်း ဝဇီရပြည်၌ တည်၏။
၂။ သင်းပိုင်တော်၊ ကုလဃရပြည်၌ တည်၏။
၃။ ခင်းနှီးတော်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ တည်၏။

www.vizawdayatheinn.com

၄။ ခါးပန်းကြိုးနှင့် ဓမ္မကရိဏ်တော်၊ ပါတလီပုတ် ပြည်၌ တည်၏။

၅။ ရေသနုပ်တော်၊ စမွာပြည်၌ တည်၏။

၆။ ရဟန်းပြုစ သက်န်းတော်၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာဘုံ၌ တည်၏။

၇။ ဦးရစ်တော်၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ တည်၏။

၈။ ဥဏှလုံမွေးရှင်တော်၊ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိပြည်၌ တည်၏။

၉။ နိသီဒိုင်တော်၊ အဝန္တိတိုင်း၊ ဥဇ္ဇေနီပြည်၌ တည်၏။

၁၀။ မြေခင်းနှိုးတော်၊ ဒေဝရဋ္ဌတိုင်း၌ တည်၏။

၁၁။ မီးပုတ်တော်၊ မိဓိလာပြည်၌ တည်၏။

၁၂။ ရေစစ်အဝတ်တော်၊ ဝေဒေဟတိုင်းမိဓိလာပြည်၌တည်၏။

၁၃။ ပဲခွပ်တော်နှင့် အပ်ကျည်ထောက်တော်၊ ဣန္ဒသပတ္ထနဂိုရ် ပြည်၌ တည်၏။

၁၄။ ကြွင်းသောပရိက္ခရာများ၊ အပရန္တတိုင်း၊ ဇနပုဒ်များ၌ တည်၏။

www.vizawdayatheinn.com

စေတီ ၄ မျိုး

သာရိရိကစေတီ၊ (ဓာတုစေတီ) မြတ်စွာဘုရား၏ သွားတော်၊ စွယ်တော်၊ ညှပ်ရိုးတော်၊ စသော ကိုယ်တော်မှ ဖြစ်သော ဝတ္ထုများ။

ပရိဘောဂစေတီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအဆောင်၊ ကျောင်းတော်၊ ပလ္လင်တော်၊ သလွန်တော်၊ ပရိက္ခရာရှစ် ပါး စသည် ပစ္စည်းများ၊ (ဗောဓိပင်ကို ပရိဘောဂစေတီ၌လည်း ထည့်သွင်းသည်။)

ဥဒ္ဒိသကစေတီ၊ ရည်မှတ်ကိုယ်စားတော်အဖြစ် ပူဇော်သောဆင်းတု၊ ရုပ်တု၊ ရုပ်ပွား၊ ဗောဓိပင် စသည့် ဝတ္ထုများနှင့် ခြေတော်ရာများ။

ဓမ္မစေတီ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြား တော် မူ သော တရားတော် ရေးသားပူဇော်ရာ ဒေသနာကျမ်းများ။

ထိုပူဇော်ရာအသီးသီးတို့သည်ပင် စေတီမည်၏။ ထိုပူဇော်ရာတို့ကို စေတီ၌ ဌာပနာတိုက် သွင်း၍ဖြစ်စေ။

စေတီမင်းဘဲဖြစ်စေ၊ ပုဇော်ကြသည်။ ဌာပနာရာ၊ ဂူလိုဏ်၊ ပုထိုး၊ အုတ်တိုက်စသည်တို့သည်လည်း စေထီပင်မည်ကုန်သည်။

www.vizawdayathelmi.com

(ပါဒစေတီ) ခြေတော်ရာများ

၁။ သီဟိုဠ်ကျွန်း သုမနတောင်ခေါ် ရာမာတောင်ထိပ်၌ နတ်မင်းတောင်းပန်၍ ချထားတော်မူသော လက်ဝဲခြေတော်ရာတဆူ။

၂။ မာဂဏ္ဍီ ပုဏ္ဏားလင်မယားတို့ လာလမ်းမြင်လောက်ရာ၌ ချထားသော ခြေတော်ရာတဆူ။

၃။ ဘုရားဟုတ်မဟုတ် စီစစ်နိုင်ရန် ရသေ့ ၁၆-ဦးတို့ လာနေသည်ကိုမြင်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် ဂန္ဓကုဋ္ဌိတိုက် အနီးတွင်ချထားသော ခြေတော်ရာတဆူ။

၄။ သုနာပရန္တတိုင်း မင်းဘူးမြို့ အနောက်တောင်ယွန်း၊ မန်းစက်တော်တောင်ခြေရင်း၊ နမ္ပဒါမြစ် (မန်းချောင်း) စပ် ကျောက်တုံးပေါ်၌ နဂါးမင်းတောင်းပန်၍ ချထားသော အောက်လက်ဝဲစက်တော်ရာတဆူ။

၅။ သုနာပရန္တတိုင်း မင်းဘူးမြို့ အနောက်တောင်ယွန်း၊ မန်းစက်တော်တောင်ထိပ်၌ သစ္စာနှုရသေ့ တောင်းပန်တော်မူ၍ချထားသော လက်ဝဲအထက် စက်တော်ရာတဆူ။

www.vizawdayathelin.com

ပထမနှင့် ဒုတိယခြေတော်ရာတို့သည် အလိုတော် အလျောက် တခဏသာတည်၍၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ၂-ဆူနှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း ရာမတောင်ထိပ်၌ ၁-ဆူ၊ ပေါင်း ၃-ဆူသာ လျှင် ထာဝရတည်၍ "**ဇမ္ဗူမှာဒွေး၊ ရာမဧ**"ဟု ဆိုထုံး ပြုသည်။

စေတီတည်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး

၁။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား။
၂။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။
၃။ အရိယာသာဝကရဟန္တာ၊ (သီလဝန္တတပည့်သားများ)
၄။ စကြဝတေးမင်း၊ (လူသားတို့သာ ပူဇော်ထိုက်သည်၊ ရဟန်းတို့ မပူဇော်အပ်။)

www.vizawdayatheinn.com

မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ဘွယ်တော် ၁၈-ပါး

၁။ ဝတ်ရုံတော်မူသော သင်္ကန်းကော်သည် ဖွတ်ဆိုးရခြင်း၊ နှမ်းနယ်ခြင်း မရှိခြင်း။

၂။ ဆံတော်သည် တောထွက်တော်မူသောအခါ ဖြတ်တော်မူသည်မှ ကြွင်းသည့် လက် လေး သစ် မျှ ပမာဏသည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်အထိ တည်ခြင်း။

၃။ ဆောင်တော်မူသော ပရိက္ခရာတို့သည် ကိုယ်တော်နှင့်မထိဘဲ လက်လေးသစ်ခန့်ခြား တည်ခြင်း။

၄။ သပိတ်တော်ကိုဆေးလျှင် လက်တော်စင်၍၊ လက်တော်ကို ဆေးလျှင် သပိတ်တော်စင်ခြင်း။

၅။ မုံညင်းဆံအခဲ တွင်းသို့ပင် ဝင်တော်မူနိုင်ခြင်း။

၆။ ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်တော်တို့ကို လွှတ်က အရပ် ၁၀-မျက်နှာနှံ့၍ တည်ခြင်း။

၇။ နိမ့်တကိုယ်ပုဝါးတော် သိန်း, သန်း, မကဖန်ဆင်း၍ သတ္တဝါတို့အလိုကိုလိုက်၍ ချွတ်တော်မူနိုင်ခြင်း။

www.tizawayathi.com

၈။ ခေတ်သုံးပါးတို့ဝန်ထောက်အကိုအမိုက်အတိုဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း။

၉။ ကိုယ်တော်ကို လ,ဝန်းကဲ့သို့ အယက်ကောင်းကင်၌ ထား တော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၀။ ဟောကြားသော တရားတော်ကို ပရိသတ်လေးပါးတို့ မယုတ်မလွန် ကြားနိုင်ခြင်း။

၁၁။ သတ္တဝါတို့၏စိတ်အလိုကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၂။ ကျွတ်ထိုက်၊ မကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူ နိုင်ခြင်း။

၁၃။ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ နှ-ရင့်ကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၄။ သဒ်ရတို့ကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၅။ ဝိကာရရုပ်ငါးစုတို့ကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၆။ လက္ခဏရုပ်လေးခုကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၇။ အသဒ်တခါတ်နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

၁၈။ ပညတ်တရားအပေါင်းတို့ကို သိတော်မူနိုင်ခြင်း။

www.vizawdayatheinn.com

အလောင်းစည်သူမင်း သားတော်ငါးပါးကို ပူဇော်စေသော သရက္ခန် ၅-ဆူ

၁။ စာကြိုဘုရားလှ၊ (စလေမြို့တောင်ဖက် ဥယျာဉ်ရှာဒုံင်နယ်၊ ရေလယ်ရှာ)

၂။ မြေဘုံသာဘုရားလှ၊ (ပုဂံအာနန္ဒာတောင်ဖက်၊ လောကထိပ်ပန် ဘုရားအနီး။)

၃။ ကန်စွန်းဘိုဘုရားလှ၊ (ပုဂံဖွားစောရှာ အရှေ့ တောင်ဇေယျပွတ်ဘုရားတောင်ဖက်)

၄။ သိကြားတောင်ဘုရားလှ၊ —

၅။ ချောက်ဘုရားလှ၊ (ညောင်ဦးဆိပ်ကမ်း အရှေ့ ဖက် ချောက်ကမ်းပါး အရှေ့ တောင်အနီး)

www.vizawdayatheinn.com

အလောင်းစည်သူ သင်္ကန်းနက်ဖေါင်တော်ဦး၊ စကားသားကို ထုလုပ်သော စကား ၉-ဆူတည်ရာ

၁။	ကလေးမြို့	၁-ဆူ၊
၂။	မင်းခင်းမြို့	၁-ဆူ၊
၃။	မြေဒူးမြို့	၁-ဆူ၊
၄။	စည်ပုတ္တရာမြို့	၁-ဆူ၊
၅။	ကြံညှပ်မြို့	၁-ဆူ၊
၆။	ငစဉ်ကူးမြို့	၁-ဆူ၊
၇။	မုဆိုးဖိုမြို့	၁-ဆူ၊
၈။	စမ္ဘန်းမြို့	၁-ဆူ၊
၉။	စစ်ကိုင်းမြို့	၁-ဆူ၊

(ဘုရား ထုရာမှ ဆောက်စာစူးစာမံဘုရားကို အမြင့်မြို့၌ ကိုးကွယ်စေသည်။)

www.vizawdayatheinn.com

ကျော်လေးဆူ ဘုရားများ

၁။ ရွှေစာရုံ၊ အရှေ့.

၂။ ပုဂံရွှေစည်းခုံ၊ အနောက်၊

၃။ ရွှေယင်မျှော်၊ မိတ္ထိလာ၊ တောင်၊

၄။ သီဟတော၊ အညာ၊ မြောက်၊

အရှေ့.စာရုံ၊ ပုဂံအနောက်၊ တောင်မြောက်ယင်မျှော
သီဟတောဟူ၊ လောကဓါတ်တွင်း၊ ခြောက်ရောင်လင်း
သား၊ သနင်းမှန်ကူ၊ ကျော်လေးဆူ၊

(ကင်းဝန်မင်းကြီး စခန်းစဉ်လက်)

www.vizawdayatheinn.com

www.vizawdayatheinn.com

အလောင်းစည်သူမင်း ကိုးကွယ်ခဲ့သော သရက္ခန် ၅-ဆူ

၁။ ပခုက္ကူ။ ကွန်းရွာ ၁ ဆူ၊

၂။ ပခန်း ၁ ဆူ၊

၃။ ရှင်မဇောင် ၁ ဆူ၊

၄။ ဆင်ကြိုရွှေကူ ၁ ဆူ၊

၅။ သီဟဇော ၁ ဆူ၊

ရှင်ဖြူ၊ ရှင်လှနှင့်မြတ်ပေါင်းမင်္ဂ။ ဘုရားမျှားကိုလည်း တိုင်းခန်းလှည့်လည်ရာမှ တပါတည်း ပင့်ဆောင်ခဲ့၍ အသီးသီးဌာပနာကာ စေတီတည်ခဲ့သည်။

www.vizawdayatheinn.com

စစ်ကိုင်းဆွမ်းဝတ်စဉ် ဘုရားများ

ပုညရှင်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
တောင်ဖီလာ၊ ဝါဆိုလဆုတ် ဂ-ရက်၊
ဇေတဝန်၊ ဝါဆိုလကွယ်၊
ချမ်းသာကြီး၊ ချမ်းသာရ၊ ဝါခေါင်လဆန်း ဂ-ရက်၊
ဥမင်သုံးဆယ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်၊
ရှင်ပင်နန်းဦး၊ ဝါခေါင်လဆုတ် ဂ-ရက်၊
ရှင်ပင်နံကိုင်း၊ ဝါခေါင်လကွယ်၊
လေးကျွန်းမာရ်အောင်၊ တော်သလင်းလဆန်း ဂ-ရက်၊
ပတ္တမြားစေတီ၊ တော်သလင်းလပြည့်၊
ထူပါရုံ၊ တော်သလင်းလဆုတ် ဂ-ရက်၊
ရှင်ဖြူး၊ ရှင်လှ၊ တော်သလင်းလကွယ်၊

* ငါးထပ်ကြီး၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅-ရက်၊
အောင်မြေလောက သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဂ-ရက်၊
ကောင်းမှုတော်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊

ပုံ၊ တောင်၊ ဇေ၊ ချမ်း၊ ဥ၊ နန်း၊ နံ၊ လေး၊ ပ၊ ထူ၊ ရှင်၊ အောင်၊ ကောင်း၊ အမြောင်ငါးထပ်ကြီး၊ အပြီးကောင်းမှုတော်။

www.vizawdayatheinn.com

အနောက်ရထာမင်း၊ စွယ်တော်ပွား၊ ၅-ဆူ

၁။ ရွှေစည်းခုံဘုရား ၁ ဆူ၊

၂။ လောကနန္ဒဝဘုရား ၁ ဆူ၊

၃။ တန်ကြည့်တောင်ဘုရား ၁ ဆူ၊

၄။ တူရွင်းတောင်ဘုရား ၁ ဆူ၊

၅။ ရွှေသာလျောင်းဘုရား ၁ ဆူ၊

ရွှေတိဂုံစေတီ ဌာပနာ ၄-ပါး

၁။ ကကုသံဘုရား၊ ဓမ္မကရိဏ်တော်၊

၂။ ကောဏာဂုံဘုရား၊ တောင်ဝှေးတော်၊

၃။ ကဿပဘုရား၊ ရေသနုတ်တော်၊

၄။ ဂေါတမဘုရား၊ ဆံတော်၊

၅။ အရိမေတ္တေယျဘုရား၊ဥဏ္ဏလုံတော်(နောင်ဌာပနာလတ္တံ.)

www.vizawdayatheinn.com

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ မြတ်စွာဘုရားများ

၁။ တဏှင်္ကရာဘုရား၊
၂။ မေဓင်္ကရာဘုရား၊
၃။ သရဏင်္ကရာဘုရား၊
၄။ ဒီပင်္ကရာဘုရား၊
၅။ ကောဏ္ဍညဘုရား၊
၆။ မင်္ဂလဘုရား၊
၇။ သုမနဘုရား၊
၈။ ရေဝတဘုရား၊
၉။ သောဘိတဘုရား၊
၁၀။ အနောမဒဿီဘုရား၊
၁၁။ ပဒုမဘုရား၊
၁၂။ နာရဒဘုရား၊
၁၃။ ပဒုမုတ္တရဘုရား
၁၄။ သုမေဓဘုရား၊
၁၅။ သုဇာတဘုရား၊
၁၆။ ပိယဒဿီဘုရား၊
၁၇။ အတ္တဒဿီဘုရား
၁၈။ ဓမ္မဒဿီဘုရား၊
၁၉။ သိဒ္ဓတ္ထဘုရား၊
၂၀။ တိဿဘုရား၊
၂၁။ ဖုဿဘုရား၊
၂၂။ ဝိပဿီဘုရား၊
၂၃။ သိခီဘုရား၊
၂၄။ ဝေဿဘူဘုရား၊
၂၅။ ကကုသန်ဘုရား၊
၂၆။ ကောဏဂုံဘုရား၊
၂၇။ ကဿပဘုရား၊
၂၈။ ဂေါတမဘုရား၊

အလောင်းစည်သူတည် မုဋ္ဌောဘုရားမျှော်

www.vizawdayatheinn.com

အတွင်းမုဋ္ဌော ၉-ဆူ၊

၁။ စကြီမုဋ္ဌော၊

၂။ ဆီးတောမုဋ္ဌော၊

၃။ သစ္စာရမုဋ္ဌော၊

၄။ ဆည်းလည်းမုဋ္ဌော၊

၅။ ဇမ္ဗုတောင်ဦးမုဋ္ဌော၊

၆။ တောင်ငယ် လေးမျက်နှာမုဋ္ဌော၊

၇။ လမ်းလွဲမုဋ္ဌော၊

၈။ နံကိုင်းမုဋ္ဌော၊

၉။ ဂူနီမုဋ္ဌော၊

အပြင်မုဋ္ဌော ၉-ဆူ၊

၁။ ပြင်စကြီမုဋ္ဌော၊

၂။ ရန်အောင်မြင်မုဋ္ဌော၊

၃။ သမာန်မုဋ္ဌော၊

၄။ ကန်တော်အောက်မုဋ္ဌော၊

၅။ ရွားတောမုဋ္ဌော၊

၆။ ပုည်မုဋ္ဌော၊

၇။ ငှက်မြိတ်နားမုဋ္ဌော၊

၈။ ပဲဝဲမုဋ္ဌော၊

၉။ ချောက်ဘုရားလှမုဋ္ဌော၊

www.vizawdayatheinn.com